Danskernes Historie Online
Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliserings-projekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: https://slaegtsbibliotek.dk
Danske Slægtsforskere: https://slaegt.dk

NATIONALMUSEETS SKRIFTER
Arkæologisk-Historisk Række, VII

NORDVESTSJÆLLANDS OLDTIDSBEBYGGELSE

Af

THERKEL MATHIASSEN

With an English Summary

NATIONALMUSEET
KØBENHAVN 1959

NORDVESTSJÆLLANDS OLDTIDSBEBYGGELSE

NATIONALMUSEETS SKRIFTER
Arkæologisk-Historisk Række VII

NORDVESTSJÆLLANDS OLDTIDSBEBYGGELSE

Af

THERKEL MATHIASSEN

WITH AN ENGLISH SUMMARY

Udgivet med Støtte af
Carlsbergfondet, Rask-Ørsted Fondet
og Grosserer Emil Schou's Fond

NATIONALMUSEET
KØBENHAVN 1959

Tryk: Andelsbogtrykkeriet i Odense
Clicheer: F. Hendriksens Reproduktions-Atelier

INDHOLDSFORTEGNELSE

		Side
Kapitel I.	Indledning. Maal og Midler	11
Kapitel II.	Terræn og Jordbund	16
Kapitel III.	Ældre Stenalder	19
Kapitel IV.	Den tyndnakkede Økses Tid	26
Kapitel V.	Den tyknakkede Økses Tid	32
Kapitel VI.	Dolktid	40
Kapitel VII.	Bronzealder	44
Kapitel VIII.	Jernalder	50
Kapitel IX.	Stednavnene og Oldtidsbebyggelsen	54
Kapitel X.	Afsluttende Bemærkninger	58
Engelsk Resumé		61
Tabeller		65

LISTE OVER ILLUSTRATIONER OG TABELLER

A. *Tekstfigurer.* Side

1. Flintsager fra Bonderup-Bopladsen (Stenmagle Sogn Nr. 55). Bromme-Kultur. 2:3 21
2. Depotfund fra Bregninge Mose (Bregninge 292). Maglemose-Kultur. 1:4 23
3. Votivfund af 4 tyndnakkede Flintøkser (Kirke Helsinge 54). Tidlig-neolitisk Tid. 1:3. 28
4. Yngre Jættestuetids Keramik. Kattrup Jættestue (Buerup 28). 34
5. Dolktids Planker og Forarbejder. Boplads 53. Sejrø. 1:3 41
6. Ældre Bronzealders Mosefund, Kongsted Mose (Niløse 123). 1:3. 46
7. Ældre Romertids Gravfund, Stigs Bjergby Nr. 38. 52
8. Guldhalsringen fra Havnsø Strand. Germansk Jernalder. 1:2. 53

B. *Tabeller* (bag i Bogen).

I. Bopladsfund 65
II. Grave 97
III. Gravfund 103
IV. Votiv- og Depotfund. 133
V. Enkeltfund 141
VI. Bebyggelsestætheds-Beregninger 161

C. *Plancher* (bagest i Bogen).

I. Kort med Sognenavne og andre vigtige Navne samt Skovarealer
II. Tyndnakkede Økses Tid. Tæthedskort
III. Tyndnakkede Økses Tid. Bygdekort
IV. Tyknakkede Økses Tid. Tæthedskort
V. Tyknakkede Økses Tid. Bygdekort
VI. Enkeltgravskultur. Fundkort
VII. Grubekeramisk Kultur. Fundkort
VIII. Dolktid. Tæthedskort
IX. Dolktid. Bygdekort
X. Bronzealder. Tæthedskort
XI. Ældre Bronzealder. Bygdekort
XII. Jernalder. Tæthedskort
XIII. Udbredelsen af ældre Stednavneformer

D. *Større Plancher* (i særlig Lomme).

XIV. Jordbundskort (efter Milthers)
XV. Ældre Stenalder. Fundkort
XVI. Tyndnakkede Økses Tid. Fundkort
XVII. Tyknakkede Økses Tid. Fundkort
XVIII. Megalitgrave
XIX. Dolktid. Fundkort
XX. Yngre Stenalders Bopladser
XXI. Ældre Bronzealder. Fundkort.
XXII. Yngre Bronzealder. Fundkort.
XXIII. Jernalder. Fundkort.

FORKORTELSESLISTE

Aarb.	Aarbøger for nordisk Oldkyndighed og Historie
Acta	Acta Archaeologica
Affaldsdynger	Affaldsdynger fra Stenalderen i Danmark
Annaler	Annaler for nordisk Oldkyndighed
Br., Danm. Oldt.	Brøndsted: Danmarks Oldtid
D. B.	Broholm: Danmarks Bronzealder.
D. Geol. F.	Dansk Geologisk Forening
D. G. U.	Danmarks Geologiske Undersøgelse
D. O.	Danske Oldsager
Dyrholmen	Mathiassen, Degerbøl og Troels-Smith: Dyrholmen
Fra Nat. Arbm.	Fra Nationalmuseets Arbejdsmark
N. F.	Nordiske Fortidsminder
O.	Sophus Müller: Ordning af Danmarks Oldsager
Oldt. Kunst	Sophus Müller: Oltidens Kunst
fl.	flere
m.	mange

CITERET LITTERATUR

Affaldsdynger fra Stenalderen. Af *A. P. Madsen, Sophus Müller* m. fl. København 1900.

Erling Albrectsen: Fynske Jernaldergrave I–II. København 1954 og 1956.

Knud Andersen: Hytter fra Maglemosetid. Fra Nat. Arbm. 1951.

Antiqvariske Efterretninger. Nordisk Tidsskrift for Oldkyndighed. 1936.

Kristian Bahnson: Meddelelser fra Nationalmuseets danske Samling. Aarb. 1892.

K. Bartels: Die Gemme von Alsen und ihre Verwandten. Zeitschrift für Ethnologie 1882.

C. J. Becker: Enkeltgravskulturen paa de danske Øer. Aarb. 1936.

— En Stenalderboplads paa Ordrup Næs i Nordvestsjælland. Aarb. 1939.

— New Finds of Hafted Neolithic Celts. Acta XVI, 1945.

— Mosefundne Lerkar fra Yngre Stenalder. Aarb. 1947.

— Hafted Neolithic Celts II. Acta XX, 1949.

— Den grubekeramiske Kultur i Danmark. Aarb. 1950.

— Ørnekul paa Nekselø. En sjællandsk Stenalderboplads med Hustomter. Aarb. 1952.

— Die Maglemosekultur in Dänemark. Congr. int. des Sciences Préhist. et Protohist. Zürich 1950. 1953.

— Stenalderbebyggelsen ved Store Valby i Vestsjælland. Aarb. 1954 (cit. 1954a).

— Die mittel-neolitischen Kulturen in Südskandinavien. Acta XXV. 1954 (cit. 1954b).

— The Date of the Neolithic Settlement at Trelleborg. Acta XXVII. 1956.

— Den tyknakkede Flintøkse. Aarb. 1957.

Erik Bendixen: En nordvestsjællandsk Storhøj fra Yngre Bronzealder. Fra Holbæk Amt. 1953.

H. C. Broholm: Studier over den Yngre Bronzealder i Danmark med særligt Henblik paa Gravfundene. Aarb. 1933.

— Nye Gravfund fra Bronzealderen. Fra Nat. Arbm. 1933.

— Danmarks Bronzealder I–IV. København 1943–49.

H. C. Broholm, William P. Larsen and *Gotfred Skjerne*: The Lures of the Bronze Age. København 1949.

Johannes Brøndsted: Danish Inhumation Graves of the Viking Age. A Survey. Acta VII. 1936.

— Danmarks Oldtid I–III. København 1938–40.

Anders Bæksted: The Stenmagle Rune Box and the Golden Horn Inscription. Acta XVIII. 1947.

J. G. D. Clark: Prehistoric Europe. The Economic Basis. London 1952.

— Excavations at Star Carr. Cambridge 1954.

H. V. Clausen: Studier over Danmarks Oldtidsbebyggelse. Aarb. 1916.

Vilhelm la Cour: Sjællands ældste Bygder. København 1927.

Danske Oldsager: I. Ældre Stenalder ved *Therkel Mathiassen*. 1948. II. Yngre Stenalder ved *P. V. Glob*. 1952. III. Ældre Bronzealder og IV. Yngre Bronzealder ved *H. C. Broholm*. 1952–53.

Conrad Engelhardt: Udsigt over Museet for de nordiske Oldsagers Tilvækst i Aarene 1863–67. Aarb. 1868.

K. Friis Johansen: Jordgrave fra Dysseltid. Aarb. 1917.

— En Boplads fra den Ældste Stenalder i Sværdborg Mose. Aarb. 1919.

Georg Galster: Møntfund i Holbæk Amt. Fra Holbæk Amt 1928.

P. V. Glob: Korshøj. En Dobbeltjættestue ved Ubby i Vestsjælland. Fra Danmarks Ungtid. København 1940.

N. Hartz og *Herluf Winge:* Om Uroxen fra Vig. Aarb. 1906.

Johannes Iversen: Geologisk Datering af en senglacial Boplads ved Bromme. Aarb. 1946.

Lis Jacobsen og *Erik Moltke:* Danmarks Runeindskrifter. København 1942.

Svend Jørgensen: Kongemosen. Kuml 1956.

Arne Ludvigsen og *Axel Steensberg:* En dansk Bondegaard gennem 2000 Aar. Fra Nat. Arbm. 1944.

Mogens B. Mackeprang: Menschen darstellungen aus der Eisenzeit Dänemarks. Acta VI. 1935.

— Kulturbeziehungen im nordischen Raum des 3.–5. Jahrhunderts. Hamburger Schriften zur Vorgeschichte und germanischen Frühgeschichte 3. 1943.

A. P. Madsen: Afbildninger af danske Mindesmærker og Oldsager. København 1868–76.
— Gravhøje og Gravfund fra Stenalderen i Danmark. Kbhvn. 1896.
Mats P. Malmer: Pleionbegreppets betydelse för studiet av förhistoriska innovationsförlopp. Studia Neolithica in Honoren Aarne Äyräpää. Helsingfors 1957.
Therkel Mathiassen: Mullerupkulturen. Naturens Verden 1917.
— Primitive Flintredskaber fra Samsø. Aarb. 1934.
— Some recently found Reindeer Antler Implements in Denmark. Acta IX. 1938.
— Havnelev-Strandegaard. Aarb. 1940.
— Stenalderbopladser i Aamosen. Nordiske Fortidsminder III. 3. 1943.
— The Stone-Age Settlement at Trelleborg. Acta XV. 1944.
— Studier over Vestjyllands Oldtidsbebyggelse. Nationalmuseets Skrifter, Arkæologisk-Historisk Række II. 1948.
— To Bronzealderhøje i Holbæk Amt. Fra Holbæk Amt 1948.
— An Amber Elk from Zealand. Acta XXIII. 1952.
— Et Krumsværd fra Bronzealderen. Aarb. 1952.
— Endnu et Krumsværd. Aarb. 1957.
— Oldtidsminderne og Fredningsloven. Fra. Nat. Arbm. 1957.
Therkel Mathiassen, Magnus Degerbøl og *J. Troels-Smith:* Dyrholmen, en Stenalderboplads paa Djursland. Det kgl. danske Videnskabernes Selskab, Arkæologisk-Kulturhistoriske Skrifter B I Nr. 1. 1942.
V. Milthers: Nordvestsjællands Geologi. Danmarks Geologiske Undersøgelse. V Række Nr. 6. 1943.
Museet for nordiske Oldsager, Stenalderen. Antiqvarisk Tidsskrift 1849–51.
Sophus Müller: En Tidsadskillelse mellem Fundene fra den Ældre Jernalder i Danmark. Aarb. 1874.
— Votivfundene fra Sten- og Bronzealderen. Aarb. 1886.
— Nye Stenalders Former. Aarb. 1896.
— Flintdolkene i den nordiske Stenalder. Nord. Fortidsm. I. 1890–1903.
— Solbilledet fra Trundholm. Nord. Fortidsm. I. 1890–1903.
— Bopladsfundene, den romerske Tid. Aarb. 1906.
— Vendsyssel-Studier I. Aarb. 1911.
— Sønderjyllands Stenalder. Aarb. 1913.
— Skaalformede Fordybninger. Aarb. 1917.
— Oldtidens Kunst I–III. 1918–33.
— Nye Fund og Former. Aarb. 1920.
J. S. Møller: Smaa Meddelelser fra Kalundborg og Omegns Museum. Fra Holbæk Amt 1919.
Carl Neergaard: Meddelelser fra Nationalmuseet. Jernalderen. Aarb. 1892.
— Nogle Depotfund fra Bronzealderen. Nord. Fortidsm. I. 1890–1903.
— Guldfundene fra den efterromerske Tid. Aarb. 1915.
Viggo Nielsen: Another Blade Handle of Reindeer Antler. Acta 1946.
C. A. Nordman: Jättestuer i Danmark. Nya fynd. Nord. Fortidsm. II. 1911–35.
— Studier över gånggriftkulturen i Danmark. Aarb. 1917.
Hans Norling-Christensen: Nordiske Glas fra ældre romersk Jernalder. Fra Danmarks Ungtid. 1940.
— Haraldstedgravpladsen og Ældre Germansk Jernalder i Danmark. Aarb. 1956.
Henry Petersen: Om Helleristninger i Danmark. Aarb. 1875.
G. Rosenberg: Nye Jættestuefund. Aarb. 1929.
K. Rørdam og *V. Milthers:* Beskrivelse til Geologisk Kort over Danmark. Kortbladene Sejrø, Nykøbing, Kalundborg og Holbæk. Danmarks Geologiske Undersøgelse. 1. Række Nr. 8. 1900.
Georg F. L. Sarauw: En Stenalders Boplads i Maglemose ved Mullerup, sammenholdt med beslægtede Fund. Aarb. 1903.
Povl Simonsen: Stenalderbopladsen i Gislinge Lammefjord. Fra Holbæk Amt 1946.
Roar Skovmand: Vikingetidens Skattefund. Aarb. 1942.
Axel Steensberg: Store Valby. Fra Nat. Arbm. 1953.
Rudi Thomsen: 2000-aarige britermønter i Danmarks jord. Fra Nat. Arbm. 1953.
K. Thorvildsen: Dyssetidens Gravfund i Danmark. Aarb. 1941.
J. Troels-Smith: Stammebaade fra Aamosen. Fra Nat. Arbm. 1946.
— Ertebøllekultur – Bondekultur. Resultater af de sidste 10 Aars Undersøgelser i Aamosen. Aarb. 1953.
C. L. Vebæk: New Finds of Mesolithic Ornamental Bone and Antler Artefacts from Denmark. Acta IX. 1938.
Erik Westerby: Nogle Stenalderfund fra tørlagt Havbund. Meddelelser fra Dansk Geologisk Forening. Bd. 8. H. 3. 1933.
J. J. A. Worsaae: Fund i Stendysser i Danmark. Annaler for Nordisk Oldkyndighed 1844–45.
L. Zinck: Broncefolkets Gravhøje og deres Forbindelse med Stenalderens Grave. Aarb. 1871.

KAPITEL I

INDLEDNING. MAAL OG MIDLER

Da den bebyggelseshistoriske Undersøgelse over Vestjylland var blevet afsluttet og Materialet derfra i 1948 var blevet publiceret[1]), var det en nærliggende Opgave at foretage en lignende i et Omraade paa Øerne, hvor Forholdene i mange Henseender er forskellige fra de vestjydske og hvor det for en stor Del var andre Problemer, der kunde belyses ved en saadan Undersøgelse.

Det Omraade, der blev valgt, var Nordvestsjælland, hvilket i det store og hele vil sige Holbæk Amt, dog uden de til dette hørende fjærnere Øer Samsø og Hesselø. Af kartografiske Grunde og fordi der ikke foreligger naturlige geografiske Grænser, blev Omraadet lige afskaaret i Syd og Øst. Dette medførte, at visse Dele af Holbæk Amt ikke kom med, nemlig dels de sydligste: Havrebjerg, det meste af Drøsselbjerg, Gierslev og Solbjerg Sogne, samt noget af Ørslev, dels det allerøstligste: En lille Del af Soderup Sogn. Til Gengæld kom der mod Syd noget af Sorø Amt med: Af Slagelse Herred noget af Nordrupvester Sogn; af Alsted Herred hele Kirke-Flinterup og Stenmagle Sogne, det meste af Munke-Bjergby, Halvdelen af Gyrstinge og lidt af Bjernede og Bromme; af Ringsted Herred det meste af Allindemagle og Haraldsted og lidt af Valsølille. Og endelig kom der mod Øst med lidt af Københavns Amt, Voldborg Herred, nemlig Halvdelen af Kirke-Sonnerup og lidt af Hvalsø, Kirke-Saaby og Rye. Hele Orø blev taget med, selv om den mod Øst ragede lidt ud over Kortets Ramme.

Naar Nordvestsjælland blev valgt, havde det flere Aarsager: Det er et rigt Omraade med en Mængde Oldtidsmindesmærker, baade Megalitgrave og Høje, og med mange Oldtidsfund. Mange af disse opbevares i Nationalmuseet, andre i de lokale Museer, hvoraf der i Holbæk Amt findes flere end i noget andet Amt: Holbæk, Kalundborg, Nykøbing, Stenstrup, Faarevejle, Høve og Reersø. Det er et Omraade, hvor Nationalmuseet har foretaget mange større Udgravninger.

Nogle af de vigtigere, med Udgraverens Navn og Aarstallet, skal nævnes: Ældre Stenalders Bopladser: Kilsaas paa Sejrø (C. Neergaard 1896), Vejle Kro og Klintesø (Neergaard 1897), Mullerup Mose (G. Sarauw 1900 og Neergaard 1904), Pandebjerg paa Nekselø (Neergaard 1918), Langtved Færgekro (H. C. Broholm 1931), Vinde-Helsinge Mose (T. Mathiassen 1935), Ordrup Næs (C. J. Becker 1939), Gislinge Lammefjord (T. Mathiassen 1940, P. Simonsen 1944), Bromme (T. Mathiassen 1945–46) og endelig de mange Bopladser i Aamosen i Aarene 1938–57 (T. Mathiassen, J. Troels-Smith, C. L. Vebæk, S. Jørgensen m. fl.). Yngre Stenalders Bopladser: Ørnekul paa Nekselø(Becker 1935), Særslev (Becker 1936). Dysser: Aagerup (A. P. Madsen 1887), Hørby (V. Boye 1891), Vig (Sarauw 1909), Søtofte (T. Thomsen 1917–20). Jættestuer: Ormshøj i Aarby (Henry Petersen 1879), Kattrup (H. Kjær 1905), Gundestrup (G. Rosenberg 1907), Troldhøj ved Stenstrup (Rosenberg 1909), Regnershøj, Svallerup S. (Rosenberg 1910), Olstrupgaard, Bregninge S. (C. A. Nordman 1916), Bavnehøj, K. Helsinge S. (Rosenberg 1924), Selchausdal (Kjær 1930), Rævehøj i K. Helsinge S. (Rosenberg 1934) og Korshøj i Ubby (P. V. Glob 1939). Hellekister og andre Dolktidsgrave: Merløse (Blinkenberg 1896), Grevinge (Kjær 1899, Rosenberg 1933), Eskebjerg (Thomsen 1916) og Olstrupgaard (Rosenberg

[1]) Therkel Mathiassen 1948.

1919). Bronzealders Høje: Kulbjerg i Hørby S. (Worsaae 1863), Engelstrup i Grevinge S. (V. Boye 1878), Thinghøj i Ubby (Boye 1884), Uglerup i Hørby S. (A. P. Madsen 1895), Rye i Gørlev S. (Thomsen 1909), Veddinge (Sarauw 1910), Orø (Thomsen 1910), Jyderup i Vig S. (Kjær 1912), Løserup i Udby S. (Neergaard 1917), Hønsinge (Rosenberg 1917), Vesterlyng i Bregninge S. (Neergaard 1918), Hønsinge (J. Brøndsted 1926), Estrup, Allindemagle S. (K. Klem 1927), Nostrup i Raklev S. (J. Raklev 1930), Kisserup i Udby S. (Kjær 1931), Tjørnemark i Føllenslev S. (Becker 1934), Tudse Laage (Becker 1935), Esterhøjgaard, Asnæs S. (Mathiassen 1935), Bavnehøj ved Særslev (Becker 1937), Værs Bakke, Faarevejle S. (Becker 1939) og Gedebjerg i Kundby S. (E. Bendixen 1951–52). Jernalders Bopladser: Borrebjerg paa Sejrø (Neergaard, Kjær 1897), Bakkendrup (Becker 1939), og Gurede (H. Norling-Christensen 1949). Jernalders Grave: Store Grandløse (Kjær 1903), Ubby (Kjær 1905), Almager ved Reerslev (Kjær 1918) og Haraldsted (Norling-Christensen 1948–49).

Dernæst har Holbæk Amt været et Omraade, hvor ret mange Amatørarkæologer har været i Virksomhed med Udgravning og Indsamling af Oldsager. Fra ældre Tid maa nævnes cand. theol. L. Zinck, som foretog en Mængde Udgravninger, navnlig af Jættestuer, især i Egnen omkring Kalundborg, og hvis store, veloplyste Samling ved hans Død overgik til Nationalmuseet, og Læge E. Tulinius, Snertinge, hvis betydelige Samling ved hans Død blev delt mellem Holbæk og Kalundborg Museer. Men der kan nævnes mange flere, som alle velvilligt har givet mig Adgang til at gennemgaa deres Samlinger: Grev og Grevinde Kaj Ahlefeldt-Laurvig, Eriksholm, Lensgreve Chr. Lerche, Lerchenborg, Fabrikant P. Møller, Borup, Læge O. Dige Olsen, Kirke-Helsinge, Murermester Ferdinand Nielsen, Jerslev, Dyrlæge C. Strømberg, Brønshøj, Fuldmægtig Aage Thomsen, Virum, Fiskerne Villadsen, Havnsø, Forfatteren Thorkild Gravlund, Postkører Lohse og Gaardejer Maegaard, alle paa Reersø, Statshusmand Sv. Bue-Madsen, Bjergbygaard, Maleren Henry W. Bech, Faarevejle og Forstassistent E. J. Sørensen, Dønnerup.

Nordvestsjælland er saaledes et Omraade, hvorfra der i Forvejen kendes mange Oldsager og Oldtidsmindesmærker. Dernæst er det en Egn med meget uensartet Terræn og Jordbund, saa det skulde være velegnet til at vise Bebyggelsens Forhold til disse to Faktorer. Og endelig kan jeg ikke nægte, at en medvirkende Aarsag til at jeg valgte denne Egn, var, at det er min Hjemegn, som jeg i Forvejen kendte særdeles godt.

Undersøgelsen blev saa gennemført efter samme Principper som ved den vestjydske. Berejserne skulde gennemgaa de Sogne, de fik tildelt, paa følgende Maade: 1. Besøge alle Folk, der havde Jord for at notere ned, hvad de maatte ligge med af Oldsager eller hvad de kunde fortælle om Oldsagsfund; Skolerne, der ofte ligger med Oldsager, skulde ogsaa besøges[1]). 2. Gennemvandre Terrænet for at eftersøge Bopladser eller andre Oldtidsminder, der ikke var omtalt i Nationalmuseets Sognebeskrivelse. 3. Opspore de nøjagtige Findesteder for de Sager, der fandtes i de forskellige Museer. I Forvejen havde jeg gennemgaaet disses Oldsagsbestand og skrevet det ud paa Blade for hvert Sogn; i mange Tilfælde er der i Museernes Protokoller noteret, paa hvis Mark de enkelte Stykker er fundet, men hvor denne Mand har boet, vides ikke. Dette kunde i mange Tilfælde opklares ved Samtale med ældre Folk i Sognet.

I Aarene 1948–56 blev saa Undersøgelsen gennemført. Financieringen var vanskelig; Priserne paa alt var jo steget stærkt siden Krigen. Takket være Holbæk Museums Leder, Lærer Albert Thomsen, og Amtmand H. de Jonquières, Holbæk, lykkedes det at faa Holbæk Amtsraad til at bevilge 2000 Kr. aarlig i 3 Aar, samtidig med at det bemyndigede Kommunerne til at yde 5 Øre pr. Indbygger i 3 Aar. Herved fik jeg større eller mindre Bidrag fra følgende Kommuner: Aagerup, Butterup-Tuse, Kvanløse, Nørre og Sønder Jernløse, Soderup-Eskildstrup, Stenlille, Tersløse-Skellebjerg, Uggerløse, Undløse-Søndersted, Tølløse, Gislinge, Hagested, Hjembæk-Svinninge, Hørby, Jyderup, Mørkøv, Skamstrup-Frydendal, Bregninge-Bjergsted, Føllenslev-Særslev, Vis-

[1]) I de fleste Tilfælde var dette dog en Skuffelse. Der var nok en Del Skoler, der laa med Oldsagssamlinger, men oftest vidste Lærerne intet om, hvor Sagerne stammede fra. En hæderlig Undtagelse dannede min Fars Samling i Mullerup Skole, hvor der i en Protokol var noteret, fra hvis Mark hvert eneste Stykke stammede.

kinge-Aunsø, Aarby, Røsnæs, Rørby, Tømmerup, Ubby, Havrebjerg, Helsinge-Drøsselbjerg, Ruds-Vedby, Faarevejle, Grevinge, Højby, Nørre Asmindrup, Odden, Rørvig og Vallekilde-Hørve. Dernæst modtog jeg 1500 Kr. fra D.D.P.A.-Fonden. Resten af Udgifterne maatte dækkes af Nationalmuseets 1. Afdelings Bevillinger, og da disse altid er stærkt spændt for, er det ikke saa underligt, at Undersøgelsen trak i Langdrag. Det kneb ogsaa efterhaanden at faa den nødvendige faglige Arbejdskraft, saa en Række Amatører, der tilbød deres Arbejdskraft uden noget Honorar, maatte tages i Brug.

Følgende deltog i Undersøgelsen:

Professor, Dr. phil. P. V. Glob (Røsnæs Sogn 1953).
Museumsinspektør C. L. Vebæk (Store Taastrup 1948).
Museumsinspektør Harald Andersen (Stenmagle, Skellebjerg 1948).
Museumsinspektør Svend Jørgensen (Undløse, Søndersted 1950–51).
Museumsinspektør Mogens Ørsnes (Stenlille, Tersløse 1948–49).
Museumsinspektør Poul Kjærum (Udby 1948).
Museumsbestyrer, mag. art. P. Simonsen (Gislinge, Kundby 1949).
Sekretær, cand. jur. og mag. art. Viggo Nielsen (Kirke-Eskildstrup og Soderup 1948).
Mag. art. Th. Ramskou (Butterup og Tuse 1948, Hagested 1949, Hørby 1950).
Mag. art., Fru E. Thorvildsen (Niløse 1948).
Mag. art. J. Meldgaard (Aagerup, Grandløse 1948, Mørkøv 1949).
Mag. art., Frk. E. Munksgaard (Tølløse 1948).
Stud. mag. E. Bendixen (Svinninge 1949, Hjembæk 1950, Bjergsted 1951).
Stud. mag. K. Dalberg (Orø 1948).
Stud. mag. W. Schuldt (Uggerløse 1948).
Stud. mag., Frk. B. Svane Christiansen (Søstrup 1948).
Stud. mag., Frk. I. Svane Christiansen (Nørre Asmindrup 1954).
Stud. mag., Frk. Dorthe Hansen (Aunsø 1951).
Stud. mag. B. Fabricius (Bregninge 1951, Viskinge, Værslev 1952).
Stud. mag. E. Tabel (Del af Aarby 1952).
Stud. mag. J. de Molijn (Del af Hørve og Vallekilde 1951, Kalundborg og Del af Raklev 1952).
Stud. mag., Frk. M. Strandbygaard (Ruds Vedby, Del af Hørve og Vallekilde 1951).
Stud. mag. Hellmuth Andersen (Tømmerup 1953).
Stud. mag. Per Sørensen (Rørby 1952, Asnæs 1953, Egebjerg 1954).
Stud. mag. E. Lomborg (Ubby 1952).
Stud. mag. B. Stürup (Grevinge 1954).
Billedhuggeren Holger Kapel (Sejrø 1953, Nykøbing, Odden og Rørvig 1954).
Lærer P. Mejer Jensen (Del af Kvanløse og S. Jernløse 1948–51).
Statshusmand Sv. Bue-Madsen (Faarevejle 1953–56).
Forstassistent E. J. Sørensen (Holmstrup 1951–54).
Frk. Else Storm Petersen (Jyderup 1950).
Fuldmægtig Aa. Thomsen (Rye 1951).
Lærer O. Warthoe Hansen (Bromme 1951).
Maleren Henry W. Bech (Supplerende Undersøgelser i Tuse, Hagested, Holbæk og Faarevejle).
Selv har jeg undersøgt Sognene Holbæk, Nørre Jernløse, Sønder Asmindrup, Frydendal, Skamstrup, Stigs Bjergby, Føllenslev, Jorløse, Særslev, Lille og Store Fuglede, Svallerup, Bakkendrup, Buerup, Drøsselbjerg, Finderup, Gierslev, Gørlev, Hallenslev, Kirke-Helsinge, Reerslev, Solbjerg, Sæby, Ørslev, Højby, Vig, Nordrupvester, Bjernede, Gyrstinge, Kirke-Flinterup, Munke-Bjergby, Allindemagle, Haraldsted, Valsølille, Kirke Saaby, Kirke Sonnerup, Dele af Kvanløse, Sønder Jernløse, Aarby og Raklev, samt supplerende Undersøgelser i en lang Række Sogne (Aagerup, Store Taastrup, Tølløse, Hørby, Jyderup, Udby, Bregninge, Viskinge, Værslev, Ruds Vedby, Hørve og Vallekilde).

Nationalmuseets Herredsberejsning af denne Egn er gennemgaaende ret gammel og beskæftiger sig næsten kun med de faste Mindesmærker. Merløse Herred er berejst af Egil Petersen, Chr. Blinkenberg og H. Kjær, 1893–96, Tuse af V. Boye 1891, Skippinge af C. Neergaard 1892, Arts af Henry Petersen 1881, Løve af Fredstrup 1892, Ods af Henry Petersen 1874, Slagelse Herred af Blinkenberg 1893, Alsted og Ringsted af Henry Petersen 1882–84 og Voldborg af Kr. Bahnsen 1883.

Efter Anmodning fra Nationalmuseet har Stednavneudvalget ved Dr. phil. J. Kousgaard Sørensen udarbejdet et Kort, med de forskellige ældre Stednavnetyper indtegnet, samt nogle Bemærkninger til dette Kort, trykt i denne Afhandling.

Resultatet af Undersøgelsen er nedfældet i de Kort og Tabeller, der ledsager dette Arbejde. Det arkæologiske Materiale, der er afsat paa Kortene, er meget betydeligt: ca. 2700 Bopladser, ca. 3400 Dysser, Høje og andre Grave, ca. 240 Votiv- og Depotfund, foruden de talrige Enkeltfund. Det samlede Materiale af Oldsager udgør ca. 50000 Stykker. Ved Afsættelsen paa Kortene er fulgt samme Princip som ved den vestjydske Undersøgelse: At foruden de Fund, hvis nøjagtige Plads kendes, er tillige afsat de Fund, der er stedfæstet til Ejendom; derimod ikke, hvis de kun vides at være fra en Landsby eller et Sogn; men disse Fund er naturligvis medregnet i Statistikken over Fundene fra de enkelte Sogne.

Der klæber selvfølgelig ved dette Materiale de samme Mangler, som der er gjort Rede for ved det vestjydske:

1. Terrænet. Det er klart at Bopladser og Enkeltfund findes lettere paa dyrket Jord end hvor der er Skov, Hede, Klit og bymæssig Bebyggelse; Hede og Klit er der dog ikke meget af i denne Egn, kun lidt i Odsherred, hvor den tætte Sommerhusbebyggelse ogsaa mange Steder har vanskeliggjort Undersøgelsen. Til Gengæld har Skov ofte virket bedre bevarende paa de faste Oldtidsmærker end dyrket Mark; dette gælder navnlig de mindre Høje. Paa Kortet Pl. I er, foruden alle Sognenavnene, de skovbevoksede Arealer markeret ved Skravering.

Men selv paa dyrket Mark afhænger Muligheden for at finde Bopladser af Bevoksningen paa det Tidspunkt, da Stedet besøges, selv om dette Tidspunkt altid er lagt Foraar og Efteraar, naar flest Marker fremtræder i ubevokset Tilstand.

2. Undersøgelsens Intensitet giver naturligvis en vis Ujævnhed i Billedet. Ikke alle Berejserne har haft lige godt Øje for at finde noget eller har anvendt lige megen Energi derpaa; og dette gælder lige fuldt for Fagarkæologer som for Amatører. De Steder, hvor der har boet energiske Amatører, vil jo altid blive bedst undersøgt. Det er saaledes delvis dette, der har givet Sogne som Tuse og Faarevejle (H. W. Bech), Føllenslev (Villadsen-Familien) og Kirke-Helsinge (Samlerne paa Reersø) deres store Overvægt; men naturligvis kan disse Sogne ikke give saa meget uden at være rige paa Oldsager. Krigsaarenes store Tørvegravning har gjort, at de Sogne, hvor der findes større Moser – og da navnlig de, der støder til Aamosen – er meget rige paa Ældre Stenalders Bopladser, men ogsaa paa Yngre Stenalders Votivfund, navnlig Mosepotter. Visse Sogne synes meget fattige; for at konstatere, at dette virkelig skyldes Fundfattigdom og ikke Berejserens manglende Øje, har jeg selv her lavet supplerende Undersøgelser, hvor det virkelig i mange Tilfælde har vist sig, at man kan vandre Kilometer efter Kilometer paa Markerne uden at se et Stykke Flintaffald.

3. De fleste af de mindre Bopladser er Overfladeopsamlinger, hvor der ikke er nogen Garanti for at Sagerne er samtidige. Ogsaa mange af Gravfundene er usikre, udgravet af usagkyndige.

Disse Mangler maa man hele Tiden holde sig for Øje, naar man skal bedømme de Resultater, Materialet kan føre til. Men selv med denne Usikkerhed maa der dog kunne sluttes noget af et saa stort Materiale, fordelt over et saa stort Areal. Og under alle Omstændigheder vil en Sammenligning med det tilsvarende jydske Areal altid have sin Interesse.

Før jeg slutter dette Afsnit, maa jeg takke alle, der har hjulpet til ved denne Undersøgelse: Amtmand H. de Jonquières og Overlærer Albert Thomsen, der skaffede Amtets Bidrag, Sogneraadene i alle de Kommuner, der har ydet Tilskud, og Hofjægermester, Grev Kaj Ahlefeldt-Laurvig, Eriksholm, der har skaffet Bidraget fra D.D.P.A.-Fonden. Dernæst Lederne af alle de lokale Museer og de ovenfor nævnte Privatsamlere, der med stor Velvilje har givet mig Adgang til at gennemgaa deres Samlinger. Stednavneudvalget maa jeg takke for Kort og Tekst angaaende Stednavnene og Danmarks Geologiske Undersøgelse for Laan af Trykpladerne til det geologiske Kort.

Dernæst maa jeg takke Carlsbergfondet, der har betalt det meste af Trykningsudgifterne, Rask-Ørsted Fondet, der har betalt Oversættelse og Trykning af Resuméet, og Nationalmuseet, der har fundet Arbejdet værdigt til Optagelse i sin Skriftrække.

Men først og fremmest maa jeg dog takke alle mine mange Medarbejdere, som har udført det ofte trættende og ensformige Markarbejde, samt alle de Mennesker, der har givet dem Adgang til at se deres Oldsager og vandre paa deres Marker.

Fotografierne skyldes Lennart Larsen, Tegningerne af Kortene Topograf E. J. Laursen, Oversættelsen af Resuméet W. E. Calvert.

KAPITEL II

TERRÆN OG JORDBUND

Nordvestsjælland omfatter med de her angivne Grænser et Areal paa ca. 1690 km², naar Vandarealet er trukket fra; det er lidt mere end det vestjydske Omraade, der omfattede 1260 km².

Hvad Terræn og Jordbund angaar, er Nordvestsjælland et meget uensartet og uroligt Omraade. Selve Kystlinien er meget ujævn, med lange Odder som Asnæs, Røsnæs, Sjællands Odde, Rørvig-Halvøen og Tuse Næs, med tilsvarende dybe Indskæringer som Kalundborg Fjord, Saltbæk Vig, Nykøbing Bugt, Sidinge Fjord, Lammefjord, Holbæk Fjord og Bramsnæs Bugt, og var det navnlig tidligere før Lammefjord og Sidinge Fjord blev udtørret; hertil kommer Øerne Sejrø, Nekselø og Orø og den kun ved en smal Landtunge med Sjælland forbundne Halvø Reersø.

Hovedvandløbet er Halleby Aa, som med sine større Tilløb Tyssinge, Sandlyng, Bøstrup og Helsinge Aaer afvander hele den sydlige og mellemste Del af Omraadet; den afvander ogsaa Omraadets to største Søer, Tissø og Skarresø, og de to største Moser, Store og Lille Aamose, før den lige Nord for Reersø udmunder i Store Bælt. Mod Syd afvandes et mindre Omraade, blandt andet Søerne ved Bromme og Munke-Bjergby, af Tude Aa, der ogsaa udmunder i Store Bælt, og længst mod Sydøst afvandes Gyrstinge og Haraldsted Søer af Ringsted Aa, et Tilløb til Susaa. Længst mod Øst afvandes en lille Strækning af Elverdams Aa, der løber til Bramsnæs Bugts inderste Vig, Tempelkrog. Egnen Syd for Holbæk Fjord, Lammefjord og Saltbæk Vig afvandes af mindre Aaer, Tuse Aa, Svinninge og Bregninge Aaer, medens det stærkt indskaarne Ods Herred kun har mindre Vandløb.

Hvis man studerer et Højdekort over Nordvestsjælland,[1]) vil man se, at der i dette Omraade er større Modsætninger end i noget andet Omraade paa Sjælland. Der er meget anselige Bakkedrag med betydelige Højder: Først og fremmest den mægtige Bue, der omklamrer det Indre af Lammefjorden og kulminerer i Nordvestsjællands højeste Punkt Vejrhøj (121 m). Nord for Skarresø har vi et anseligt Højdedrag, hvis højeste Punkt, Knold, naar 89 m o. H. Nord for Aamosen, fra Skarresø i Vest til Kagerup i Øst, strækker sig en Gruppe Bakker, der i Knøsen ved Skamstrup naar 99 m. Østligere, mellem Tølløse, Kvanløse og Søndersted, rejser sig det mægtige, stærkt kuperede Bakkedrag, hvis højeste Punkt er Mørkemose Bjerg (105 m). Lige Vest for Skarresø hæver sig de i Udstrækning meget begrænsede, men imponerende stejle Bjergsted Bakker (87 m). Et ikke særlig højt (61 m), men meget markeret Bakkedrag strækker sig langs hele Røsnæs-Halvøens Sydkyst. Syd for Halleby Aa har vi et ret anseligt Højdedrag Øst for Tissø (Kløveshøj, 100 m), og længst mod Øst strækker lidt af det store midtsjællandske Højdeplateau sig ind i vort Omraade (Stestrup Bjerg, 102 m).

Men foruden disse anselige Bakkedrag er der mange mindre. Saaledes i Ods Herred paa Sjæl-

[1]) F. Eks. i V. Milthers 1943, en Bog, der hovedsagelig er lagt til Grund for den følgende kortfattede Oversigt over de geologiske Forhold.

lands Odde og herfra til Øst og Sydøst for Højby og i en Bue rundt om Sidingefjord. Andre paa Hørve-Vallekilde Halvøen, paa Tuse Næs, i Egnen Nord og Nordøst for Tissø og herfra hen imod Røsnæs, ved Bjerre og Dalby nær Store Bælts Kyst, i store Dele af Terrænet Syd for Aamosen og paa Sejrø og Nekselø.

Der er dog ogsaa store Strækninger af lavt Land, sjældent helt fladt som Hedesletten Syd for Saltbæk Vig, de tidlige havdækkede Arealer i det vestlige og nordlige Ods Herred og de inddæmmede Fjorde; oftest drejer det sig om et smaabølget, lavtliggende Landskab, som vi har det i Egnen mellem Tissø og Store Bælt, paa Asnæs-Halvøen og Egnene Syd for Nekselø Bugt, Lammefjord og Holbæk Fjord.

Jordbundsforholdene ser man af Kortet Pl. XIV, der er laant fra Milthers' ovenfor citerede Bog. Det viser et meget broget Billede.

Langt største Delen af Terrænet dækkes af Morænelер, ofte med betydelig Kalkholdighed og saaledes frugtbar Landbrugsjord; sine Steder, saaledes Vest og Nord for Ubby, mellem Kongsdal og Knabstrup, mellem Tersløse og Munke Bjergby og Syd for Tølløse, er Moræneleret isprængt større Arealer med stenfrit, lagdelt Ler, afsat i Søbassiner under Istidens Afsmeltningsperiode. Lerjorden udgør ca. 980 af hele Omraadets ca. 1690 km^2.

Sand- og Grusjord udgør ialt ca. 435 km^2; her ses bort fra de inddæmmede Arealer, der dels bestaar af Sand og Grus, dels, navnlig paa store Arealer i Lammefjord og Sidingefjord, af fedt Dynd, idet disse Arealer, havdækkede som de var, ikke kan have spillet nogen Rolle for Oldtidsbebyggelsen. Af Sand- og Grusjorden er det meste, ca. 290 km, Diluvial- og Morænesand – det meste ikke saa daarlig, dyrkbar Jord – medens ca. 27 er Hedesand og -grus, ca. 20 er Flyvesand og ca. 100 er tidligere marine Dannelser, gammel Havbund, der ogsaa næsten altid bestaar af Sand og Grus; det er imellem de tre sidste Kategorier, vi finder Omraadets mest ufrugtbare Arealer. Endelig er store Arealer – over 200 km^2 – dækkede af Tørvejord. Navnlig langs Halleby Aa og dens Tilløb er der store Mosedrag (Aamoserne, Tyssinge Mose, Ravns Mose), men ogsaa langs Tuse Aa (Kundby Mose), Bregninge Aa og i det centrale Ods Herred (Trundholm Mose) er der større Moser; men iøvrigt findes saadanne overalt i større og mindre Lavninger i Terrænet.

De marine Dannelser findes naturligvis paa lavere Strækninger langs Kysterne, hvor Havet i Stenalderen har været inde. Størst Udstrækning har de i Ods Herred, hvis nordlige Del var opløst i en Række Øer, men der er ogsaa betydelige Bræmmer af gammel Havbund paa Orø og Sejrø, langs Saltbæk Vig og flere Steder langs Sejrøbugten og Storebæltskysten, saaledes paa Reersø.

Flyvesandsomraader findes navnlig i Ods Herred, især ved Rørvig og langs Vestkysten, men ogsaa noget i Bregninge Sogn (Vesterlyng) og ved Nordkysten af Refsnæs. Hedesand og -grus har vi navnlig i den stærkt stenet-grusede Flade Sydøst for Saltbæk Vig, hovedsagelig i Bregninge og Viskinge Sogne. Mindre Bræmmer af Hedesand og -grus har vi langs Nordvestkysten af Faarevejle, Asnæs og Grevinge Sogne og paa begge Sider af Aamosedalen lige fra Stenlille til Tissø.

Der findes ikke her i Nordvestsjælland den skarpe Grænse mellem de forskellige Jordbundsformer, navnlig mellem Moræneleret og Bakkesandet (Fællesnavn for Diluvial- og Morænesand), som vi havde i det vestjydske Omraade; det hele er stærkt blandet mellem hinanden; der findes kun enkelte Sogne (Hørby, Ørslev, Kirke Helsinge), hvor der slet ikke findes Bakkesand; men her er der til Gengæld en Del marine Dannelser og Moser.

I Ods Herred bestaar Sjællands Odde og dens fortsættende Bakkedrag ind gennem Højby Sogn til Nykøbing Bugten overvejende af Ler, medens Terrænet Nord derfor og Rørvig-Halvøen har meget Sand. De østlige Sogne i Ods Herred har overvejende Lerjord, men mod Vest, paa Ydersiderne af Bakkebuerne, er der store Sandarealer. Terrænet paa begge Sider af Holbæk Fjord, Syd for Lammefjorden og herfra ned til Nekselø Bugt er gennemgaaende Lerjord, dog med isprængte mindre Partier af Bakkesand, som de »hatformede Bakker« Syd for Lammefjorden. Terrænet

herfra ned mod Aamosen frembyder et meget broget Billede, terrænmæssigt ujævnt og jordbundsmæssigt en stadig Vekslen af Moræneler og Bakkesand; ret store Arealer her, navnlig i Sognene Søndersted, Undløse, Mørkøv, Skamstrup, Holmstrup, Jyderup, Hjembæk, Bjergsted og Aunsø, er dækkede af Bakkesand.

Halvøen Røsnæs bestaar paa Sydsiden mest af Bakkesand, der ogsaa dækker et stort Areal Vest for Saltbæk Vig; Nordsiden af Halvøen bestaar ellers af Moræneler, som herfra fortsætter ind gennem Tømmerup og Værslev Sogne. Halvøen Asnæs bestaar mest af Moræneler, dog med et sandet Bælte. Strøget herfra ned langs Storebæltskysten og herfra ind i Landet til hinsides Tissø hører til Omraadets frugtbareste Egne; først langt inde i Landet, i Ruds Vedby, Stenlille, Stenmagle og Munke-Bjergby Sogne træffer vi større, sammenhængende Arealer med Sandjord.

Terrænets og Jordbundens Udformning maa ses som et Resultat af den geologiske Udvikling. Intet Sted i vort Omraade træder den prækvartære Undergrund frem i Overfladen; hvad vi har af den Slags – Skrivekridtet ved Allindelille, det paleocæne Mergel ved Hanerup og det plastiske Ler i Klinterne paa Røsnæs' Sydkyst – er altsammen løse Flager, løsrevet fra Undergrunden af Isen og indsluttet af Istidsdannelser. Det er Istiden vi kan takke for Terrænets Udformning og Jordbundens Beskaffenhed, bortset hvad Havet, Vandløbene og Vinden kan have udført siden af nedbrydende og opbyggende Virksomhed: Nedbrydning af Klinter og Opbygning af Strandvolde og -sletter, Aaers og Bækkes Erosion og Aflejring, Tilgroning af Søer, hvorved de omdannes til Moser, og Flyvesand. Hertil kommer saa Menneskets Virksomhed, som navnlig har givet sig Udtryk i de store Inddæmningsforetagender.

Endnu kan man ikke i alle Enkeltheder følge den Proces, hvorved Indlandsisen i Istidens Slutningsfase under gentagne Stilstandsperioder og mindre Fremstød tilsidst smeltede bort og efterlod Landet med de samme store Træk i Relieffet, som vi kender i Dag. Men visse Hovedtræk kan man dog se. Tydeligst er Forholdene i Odsherred, hvor de store Bakkebuer omkring Lammefjorden, Sidinge Fjord og Nykøbing Bugt repræsenterer Fremryknings- og Stilstandslinier for tre mægtige Istunger, der dengang fyldte disse tre Fjorde, der er opstaaet som Bræernes Inderlavninger. Langs Ydersiden af disse Bræers Endemoræner, der nu fremtræder som Bakkebuer, dannede Smeltevandsfloderne Hedesletter, som nu for en stor Del er skjult, dels under Sejrøbugten, dels under de marine Dannelser langs Vestkysten; Odden maa tænkes dannet som Sidemoræne til en fjerde, endnu mægtigere Istunge, der gik ud i Kattegat.

En Fortsættelse af denne Israndslinie ses som en tydelig Randmoræne langs Sydvestranden af det store Højdedrag Nord for Skarresø, herfra over de mægtige Bjergsted Bakker, og herfra maa den antages at fortsætte langs Sydsiden af det urolige Bakkelandskab langs Nordranden af Aamosen. Aamose-Bassinet er øjensynlig en gammel Fjorddal, udhulet af en mægtig Smeltevandselv under Isen og antagelig med Tilløb fra den Fjorddal, der har udhulet Haraldsted og Gyrstinge Søer; senere maa der gennem Aamosen have strømmet en anselig, aaben Smeltevandsflod, der har dannet de smaa Hedesletter langs Siderne, og som strømmede gennem den nu næsten tørre Dal ved Aunsø og Svebølle ud over Sletten ved Saltbæk Vig, hvor den opbyggede den store, grusede Hedeslette; Isen maa paa dette Tidspunkt have spærret for Vejen gennem Lille Aamose og Tissø til Store Bælt.

Der er her i Kalundborgegnen Spor efter to andre Israndslinier, der synes at være ældre end de, der repræsenteres af Ods Herreds-Buerne: En fra Asnæs over Ubby og Saltofte-Bakkerne og en langs Røsnæs, hvis Bakkedrag synes at være dannet ved Pres nordfra. Sejrøs Bakker synes at være »Drumlins«, Bakker, der er udtværede i Længderetningen af en Gletscher, der har bevæget sig i Retningen SØ–NV, maaske den samme Istunge, der har dannet Røsnæs-Bakkerne som Sidemoræne. Men, som sagt, Forholdene er meget komplicerede og i Enkeltheder vanskelige at tyde.

I den postglaciale Udvikling er det dels Vegetationsudviklingen, dels Landets Hævninger og Sænkninger, der spiller en bebyggelsesmæssig Rolle. Hvad det første angaar har de senere Aars intensive Undersøgelser i Aamosen givet et udmærket Grundlag for at følge Vegetationens Historie. Men dette store Materiale er endnu upubliceret, kun foreløbige Meddelelser om Dele af Perioden er givet.[1]) Baade denne og Iversens Afhandling om den geologiske Datering af Bromme-Bopladsen[2]) viser dog, at Vegetationsudviklingen her har været den velkendte: Ældre Dryas – Allerød (med begyndende Skovvækst) – Yngre Dryas – Første Skovtid (med Birk, Bævreasp, lidt Fyr) – Fyrreskov uden Hassel – Fyrreskov med Hassel og begyndende Eg – Egeblandingsskov – Bøgeskov, en Vegetationsfølge, der afspejlede de skiftende Klimaperioder.

Hvad Havets vekslende Stand angaar, laa Landet efter Istiden betydeligt højere end nu, og det gjorde det endnu i tidlig atlantisk Tid, hvorfra vi har Bopladser under den nuværende Havoverflade i Lammefjorden. Men senere i atlantisk Tid sænkede Landet sig og laa, da det laa lavest, mod Syd 1½–2 m, mod Nord 4½–5 m under det nuværende Havniveau. Efterhaanden skete der saa en Hævning op til det nuværende Niveau, samtidig med at Havet aflejrede Materiale, som det havde faaet ved Nedbrydning fra Klinterne i Bugter og Vige, hvor der var mere rolige Forhold.

[1]) Troels-Smith 1953. Samme i Stenalderbopladser i Aamosen. Nordiske Fortidsminder III. 3. 1943.

[2]) Johs. Iversen 1946.

KAPITEL III

ÆLDRE STENALDER

Intet andet dansk Omraade har ydet saa mange Fund fra Ældre Stenalder som Nordvestsjælland. Det var i dette Omraade, at vor første palæolitiske Boplads, Bromme, blev udgravet i 1945–46; det var her, at Mullerupbopladsen, der aabnede en hel ny Epoke i dansk Arkæologi, blev fundet og undersøgt i 1900, og det er her, de talrige Bopladser i Aamosen er blevet grundigt undersøgt i Aarene 1938–57; ogsaa under de store Køkkenmøddingsundersøgelser i 1890'erne blev to Skaldynger her, Faarevejle (Vejle Kro) og Klintesø, udgravet og beskrevet i Affaldsdyngeværket. Nordvestsjælland maa saaledes kaldes Ældre Stenalders klassiske Egn.

Kortet Pl. XV og Tabellerne I og V viser, hvad vi kender af Bopladser og Fund fra denne Periode[1]), som efter de seneste Kulstof 14-Dateringer strækker sig fra ca. 10000 til omkring 2500 før Kristi Fødsel. Tallene i Listen, der svarer til Tallene paa Kortet, er Sognebeskrivelsens Numre; dette gælder ogsaa alle de følgende Kort.

I hele Omraadet findes ialt 394 Bopladser fra Ældre Stenalder; af disse er de 62 større (med over 50 Redskaber). Af disse Bopladser tilhører de 4 (deraf 2 større) Bromme-Kulturen, 34 (11 større) Maglemose-Kulturen, 30 (4 større) Gammel Kystkultur og 175 (33 større) Ertebølle-Kulturen. 7 Bopladser, alle større, indeholder Sager fra alle de tre sidstnævnte Kulturer, 2 fra Maglemose- og Gl. Kystkultur og 7 (5 større) fra Maglemose- og Ertebølle-Kulturen; Resten, 135 Pladser, oftest smaa, er ubestemmelige. Hertil kommer 62 mindre Køkkenmøddinger uden Oldsager, som maa antages hovedsagelig at tilhøre Ertebølle-Kulturen, hvortil kommer en Snes Flintpletter uden Redskaber fra Bunden af den udtørrede Lammefjord, antagelig ogsaa tilhørende ældre Stenalder. Det samlede Antal Oldsager fra ældre Stenalder omfatter ca. 23000 Stykker (hvori ikke medregnet Flækker, Blokke, Knuder og andre Stykker, der ikke har faaet Efterbehandling).[2])

Bebyggelsen i Ældre Stenalder samler sig dels i Indlandet langs Søer og Vandløb, dels langs den daværende Kystlinie; dette fremgaar meget tydeligt af Kortet. Stærkest samler Indlandsbebyggelsen sig om Aamosen, som dengang har været en Sø, og i det hele taget om Halleby AasVandløbssystem, der ogsaa omfatter Mullerup og Vinde Helsinge Moser med de store Maglemose-Bopladser. Det er ganske interessant at se, hvordan Bopladserne fordeler sig i Aamose-Omraadet. I det store østlige Bassin er der mange Bopladser baade fra Maglemose-, Gl. Kyst- og Ertebøllekultur, medens der i det vestlige Bassin, Vest for Skellingsted Bro, næsten kun er Maglemose-Kultur; man

[1]) Angaaende Fundkortet skal bemærkes – og det gælder ogsaa de andre Fundkort, – at enkelte af de i Tabellerne anførte Fund ikke findes paa Kortet, enten paa Grund af Pladsmangel i et meget fundtæt Omraade, eller fordi Fundets Lokalisering er for usikre.

[2]) I Tallene for Bopladser og Fund er ikke medregnet en stor Del af de i de senere Aar udgravede Fund fra Aamosen, da disse endnu langtfra er ordnet og færdigbehandlet; paa Kortet og i Tabellerne er dog anført nogle af disse Pladser (Muldbjerg, Kongemosen m. fl.), blot har det ikke været muligt paa det nuværende Tidspunkt at faa Tallene paa Oldsagerne, da en stor Del af disse paa Grund af Pladsmangel paa Nationalmuseet stadig ligger nedpakkede i Lokaler udenfor Museet.

kunde tænke sig, at dette Bassin senere var saa tilgroet, at det ikke virkede tiltrækkende. I Lille Aamose er der nogen Maglemose-Kultur, en Mængde Ertebølle-Kultur, men ingen Gammel Kystkultur; det samme er iøvrigt Tilfældet paa Vestsiden af Tissø, langs Halleby Aa.

Omkring Tuse Aa er der meget lidt Bebyggelse, af lidt større Pladser kun en Maglemose-Boplads i Bjergby Mose og en Ertebølleplads i Lille Knabstrup Mose. Ved Tude Aa ligger Bromme-Bopladsen. Men ellers er det kun faa og smaa Bopladser fra Ældre Stenalder, vi finder i Indlandet udenfor Halleby Aa og dens Tilløb, og det samme gælder de meget spredte Enkeltfund af hovedsagelig Kærne- og Skiveøkser. Men Ældre Stenalders Jægere og Fiskere har naturligvis færdedes overalt paa deres Togter, ogsaa langt fra beboede Steder.

Kystbosættelsen viser en Mængde Bopladser, navnlig mindre og ofte i Form af Køkkenmøddinger. Særlig tæt er Bebyggelsen om saadanne lune Vige som Bramsnæs Bugt og Holbæk Fjord, men ogsaa langs Lammefjorden og Nykøbing Bugt har der været mange Bopladser; det samme gælder i høj Grad Øerne Orø, Sejrø og Nekselø og de daværende Øer Reersø, Klint og Dele af Odden. Et rigt Omraade har ligget omkring den lille Vig Tranevejle ved Nekseløbugten. Betydelige Bopladser ligger i Saltbæk Vig og Vest derfor, ved Nordkysten, andre paa Asnæs-Halvøen, en stor paa Ordrup Næs.

Vi vil nu se lidt paa Fundene fra de forskellige Kulturgrupper:

Bromme-Kultur. Som man ser af Tabelllen, er der foruden selve Bromme-Bopladsen, der findes aller sydligst i Omraadet, ved et lille Tilløb til Tude Aa, fundet 3 andre Pladser, der synes at tilhøre samme Kulturperiode. De ligger alle i Aamose-Omraadet, en i Smedemosen i Undløse Sogn, de andre, Engkrogen og Bonderup, i Stenmagle Sogn. Alle er de Overfladeopsamlinger med denne Kulturs karakteristiske Typer, Skafttungepile af Lyngbytypen, grove Stikler og Skrabere, og alle Steder er de blandede med yngre Sager. De to førstnævnte Steder er der – uden Held – forsøgt at grave efter uforstyrrede Kulturlag. Ved Bonderup, der er langt den rigeste, er der endnu kun foretaget en Prøvegravning. Et Udvalg af Sagerne fra denne sidste Plads ses Fig. 1.

Foruden disse Bopladser hører antagelig ogsaa nogle Enkeltfund Senglacialtiden til. Dette gælder i hvert Fald to Stykker af Rensdyrtak, et Slagvaaben fra Kirke Eskildstrup[1]) og en ved Hjælp af Stikkel afskaaret Tak fra Mullerup Mose[2]). 8 Skafttungepile af Lyngby- eller Brommetype er fundet spredt omkring; selv om der er visse neolitiske Pile, der kan have en stærk Lighed med denne Type, vil jeg dog mene, at de med deres brede, uretoucherede Blad snarere er Lyngbypile. Mere usikker er 4 toradede Harpuner, de fleste defekte og, i hvert Fald i flere Tilfælde, lavet af Hjortetak.

Men at der har boet Mennesker, der stod paa et palæolitisk Kulturtrin i vort Omraade, er saaledes sikkert nok.

Maglemose-Kultur. Denne gamle mesolitiske Indlandskultur koncentrerer sig næsten udelukkende om Halleby Aas Vandløbssystem. Udenfor dette har vi kun en Boplads i Kundby Mose, Bromme-Bopladsen, der ogsaa har haft en mindre Bebyggelse i Maglemosetid, et Par stærkt blandede Pladser paa Røsnæs' Nordside og et Par Smaapladser, langt fra Aa og Sø, i Hjembæk og Tersløse Sogne; desuden findes nogle spredte, enkeltfundne Sager. Men i Halleby Aas Omraade har vi ogsaa denne Kulturs Bopladser lige fra Skee Mose nær dens Kilder til nær Store Bælt. Tættest ligger de i Aamosen med de store Bopladser Øgaarde, Ulkestrup Lyng, Maglelyng, Magleø, Verup Mose, Skellingsted Bro, Kongsted, Skellingsted Mose, Orelunds Mose og Hesselbjerggaard, foruden en lang Række mindre Bopladser baade her og i Lille Aamose; Vest for Tissø har vi de store Bopladser i Vinde-Helsinge Mose og de to i Mullerup Mose, samt en lille ved Halleby Aa.

Som jeg allerede nævnte i »Stenalderbopladser i Aamosen« kan der i Maglemose-Kulturen

[1]) Viggo Nielsen 1946.

[2]) Mathiassen 1938, p. 175.

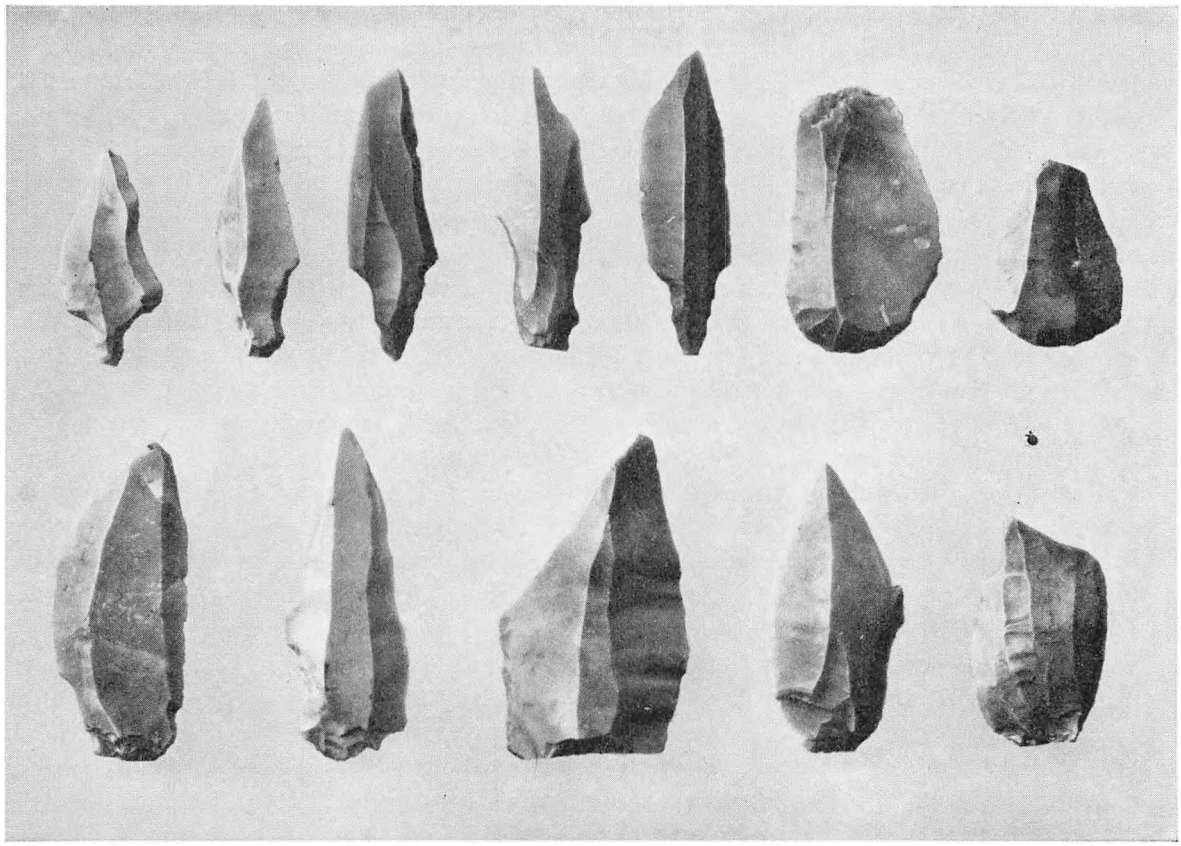

Fig. 1. Flintsager fra Bonderup-Bopladsen (Stenmagle Sogn Nr. 55). Bromme-Kultur. 2:3.

sondres mellem en ældre Gruppe, repræsenteret af Mullerup og Vinde-Helsinge, og en yngre, der staar den sydsjællandske Sværdborggruppe nær og som karakteriseres ved en finere Flækketeknik og som Følge heraf flere og finere Mikroliter, navnlig Trekanter. Denne sidste Gruppe var dengang navnlig repræsenteret af Skellingsted Mose. Senere er der kommet mange og større Bopladser til i denne Gruppe, saaledes Ulkestrup Lyng og Verup, der begge er rene Pladser. En yderligere Findeling er forsøgt, væsentlig bygget paa Blokkenes og Mikroliternes Form[1]); men her maa vi afvente den endelige Bearbejdelse af Aamose-Materialet. Dette gælder ogsaa et andet vigtigt Spørgsmaal: De store blandede Bopladser, Øgaarde, Magleø, Skellingsted Bro. At Ertebøllesagerne er yngre end de andre, har der aldrig hersket Tvivl om. Men hvordan med Sagerne fra den gamle Kystkultur, Skævpilene, de store, kraftige Flækker, de store Spidsvaaben? Har vi ved Øgaarde en kulturel Blanding eller en mekanisk Blanding ved, at den ene Bebyggelse er fulgt ovenpaa den anden? I min førnævnte Publikation var jeg nærmest tilbøjelig til at mene det første, da det ikke var muligt at adskille Sagerne fra Maglemose- og Gl. Kystkultur stratigrafisk, og dette blev bekræftet ved en senere Gravning, jeg foretog sammen med Troels-Smith ved Øgaarde længere ud i Mosen. Men siden det ved Udgravningen af den store Boplads Kongemosen[2]), der er ren Gl. Kystkultur, har vist sig, at denne Boplads er samtidig med Sværdborg-Bopladsen og Øgaardes Hovedbebyggelse, at altsaa den ældre Fase af Gl. Kystkultur og Maglemose-Kulturens yngre Fase er samtidige, er det forstaaeligt, at de to Kulturer ikke kan adskilles stratigrafisk ved Øgaarde. Og naar man har set, hvor rene disse to Kulturer har holdt sig, uden nogen kulturel Sammenblanding, paa to hinanden saa

[1]) Becker 1953, p. 180.

[2]) Svend Jørgensen 1956, p. 37.

nærliggende Bopladser som Verup og Kongemosen, da maa det anses for lidet sandsynligt, at der ved det nærliggende Øgaarde skulde have fundet en kulturel Blanding Sted; antagelig har vi her at gøre med to eller flere Bebyggelser, der er fulgt saa hurtigt efter hinanden, at de ikke kan adskilles stratigrafisk. Men paafaldende er det, at to saadanne Jæger- og Fiskerkulturer har kunnet leve Side om Side i et saadant ret snævert Omraade uden tilsyneladende at paavirke hinanden. Det Forhold, at Maglemosefolket med deres mange Lystertænder har lagt større Vægt paa Fiskeri end de andre, kan næppe være hele Forklaringen.

Foruden Bopladsfundene kendes et stort Antal Enkeltfund af Maglemose-Kulturens Typer, hovedsagelig Bensager fra Moserne, først og fremmest fra Aamosen, men ogsaa fra mange andre Moser, som det fremgaar af Kortet. Der er mange interessante Sager blandt disse Enkeltfund: Uroksen fra Vig[1]), dræbt med primitive Flintpile, hørende til et tidligt Afsnit af Fastlandstiden, endnu ældre end Mullerup; en Hjortetaksøkse med indridset Menneskebillede fra Lille Aamose[2]); ornamenterede Spidsvaaben fra Kalundborg[3]) og fra Uggerløse[4]); et ornamenteret Elsdyrhoved af Rav fra Egemarke[5]), et ornamenteret Flintægspyd fra Hjembæk[6]).

Der er desuden 3 Grupper af Redskaber, som er af en Del Interesse: Stortandede Harpuner, smaatandede Lystertænder og Tværøkser af Elsdyrtak. Ingen af disse Typer er fundet i de rene, systematisk udgravede Bopladsfund, bortset fra et ikke særligt typisk Eksemplar af den smaatandede Lystertand fra Mullerup[7]) og et Par Smaastumper af samme Type fra det store, stærkt blandede Fund fra Øgaarde[8]). Hvor denne Type ellers er nævnt i Bopladslisten, drejer det sig om usikre Opsamlingsfund. Alle tre Typer forekommer i vort Omraade ret talrigt som Enkeltfund: 22 stortandede Harpuner, 66 smaatandede Lystertænder og 6 Elsdyrtak-Tværøkser. De stortandede har stor Lighed med Typer fra de holstenske Rensdyrjægerbopladser, og man kan ikke udelukke den Mulighed, at de gaar tilbage til Bromme – hvis Benredskaber vi ikke kender – eller til Perioden mellem denne og Mullerup. Her hører antagelig ogsaa de to andre Typer hjemme, idet begge forekommer i det engelske Star Carr-Fund[9]), der er samtidig med den jydske Klosterlund-Boplads og Uroksen fra Vig. Det er blot paafaldende, at vi endnu ikke i Aamosen er stødt paa sikre Kulturlag med disse Typer.

Et Forhold i Aamosen bør nævnes: Flere Steder er der paa et lille Areal fundet mange Lystertænder, uden at der er fundet andre Oldsager, Flintaffald o. l., som tyder paa Boplads. Antagelig drejer det sig her om Maglemosefolkenes Fiskepladser, hvor mange Lystertænder under Fiskeriet er brækket af og er gaaet tabt. Som saadanne Pladser kan nævnes: Sandlyng Mose i Stenlille Sogn: 1 Lystertand af Mulleruptype og 9 smaatandede. Ved Fugleaas Udløb i Halleby Aa, Undløse Sogn: 8 af Mulleruptype, 5 glatte Benodde, 1 Flintægspyd. Grundmosegaards Mose i Holmstrup Sogn: 4 Pladser med henholdsvis 7, 8, 12 og 19 Mullerupspidser. Stenmagle Sogn: 3 Pladser med henholdskis 15 Mullerupspidser, 7 smaatandede og 9 smaatandede, 1 Mullerupspids og 1 stortandet Harpun.

Endelig bør nævnes et Fund fra Gammelrand Mose, Bregninge Sogn, som næppe kan være andet end et Depotfund. Ved Tørveskæring nær Bregninge Aa i 1941 laa 1½ m nede i Tørven, ½ m over Lerbunden, to 39 cm lange Hjortetaksøkser med Skafthul gennem Stammen, en Benøkse med Skaftdølle af Urokse-Mellemfodsben og et Stykke afhugget Elsdyrtak, alt liggende tæt sammen og dækket af en stor Flintblok, der dog desværre ikke medtoges af Finderen. Fundet ses Fig. 2. Det findes paa Kalundborg Museum.

[1]) Hartz og Winge 1906.
[2]) Mathiassen 1943, Fig. 70.
[3]) Friis Johansen 1919, Fig. 51.
[4]) Smt. Fig. 71.
[5]) Acta XXIII, p. 167.
[6]) Madsen 1868, Pl. 40.4.
[7]) Sarauw 1903, p. 248.
[8]) Mathiassen 1943, p. 86.
[9]) Clark 1954, Fig. 55 og 69.

Fig. 2. Depotfund fra Bregninge Mose (Bregninge 292). Maglemose-Kultur. 1:4.

Gammel Kystkultur er det sædvanlige Navn for det Forstadium til Ertebølle-Kulturen, som for første Gang kom frem paa undersøiske Bopladser paa Sjælland (Carstensminde paa Amager, Gislinge Lammefjord og den lidt yngre ved Vedbæk Boldbaner) og som er karakteriseret ved en kraftig, god Flækketeknik og Skævpile (rhombiske Spidspile). Senere fremkom den i Aamosen, hvor den var med til at præge flere af de største Bopladser (Øgaarde, Magleø, Skellingsted Bro) og hvor der i de sidste Aar er udgravet en stor, ren Boplads, Kongemosen, som ad pollenanalytisk Vej er paavist at være jævngammel med Maglemose-Kulturens Sværdborg-Fase. Man kunde saa opkaste det Spørgsmaal, om det er berettiget stadig at kalde den Gammel Kystkultur, naar dens ældste, kendte Fase er paavist i Indlandet. Brøndsted har da ogsaa i Nyudgaven af Danmarks Oldtid benyttet Betegnelsen Kongemose-Kulturen. Imidlertid er der vel en Sandsynlighed for, at denne gamle Fase ogsaa forekommer ved Kysterne, blot er Datidens Kystlinie nu sænket saa dybt under Havfladen, at disse Bopladser endnu ikke er fundet. I Aamosen virker denne Kultur i hvert Fald som et Fremmedelement. Dette fremgaar af dens Udbredelse. Medens der er fundet Spor efter Maglemose-Kulturen ikke alene i hele Aamose-Omraadet, men ogsaa i næsten alle andre større Mosedrag i Nordvestsjælland, er Gammel Kystkultur i Indlandet kun kendt i en begrænset Del af Aamosen, Bassinet Øst for Skellingsted Bro, og slet ikke fra nogen af de andre Moser. Derimod har den en vid Udbredelse langs Kysterne.

Ialt kendes fra Gl. Kystkultur 39 Bopladser, hvoraf 27 ligger ved Kysterne, 12 i Aamosen. Kystbopladserne ligger næsten altid nær eller noget under Havets nuværende Overflade; de er derfor altid mere eller mindre omlejrede og lidet tilgængelige for Undersøgelse; kun den store Boplads

i Gislinge Lammefjord har været Genstand for systematisk Udgravning, ellers drejer det sig kun om Opsamling, og da denne i Reglen har maattet foretages paa Havbunden, er det ikke at undre, at saadanne Smaasager som Skævpile kun er fremkommet i ringe Antal. Hvor der ikke er fundet Skævpile, kan man dog ikke være sikker paa, at det ikke drejer sig om Bopladser fra et ældre Stadium af Ertebølle-Kulturen (Dyrholmen I), som kan ligge betydeligt under Litorinahavets øverste Grænse; det er imidlertid ikke muligt paa det foreliggende Materiale at skille dem ud fra Gammel Kystkulturs Bopladser.

Et rigt Omraade er Bramsnæs Bugt, hvor der kendes en hel Række Bopladser, beliggende paa lavt Vand. Det meste, der findes, er daarlige Kærneøkser og gode Flækker. Fra den største af Pladserne, paa og omkring den ganske lave Langholm, er der fundet en Del Skævpile, men ogsaa nogle Tværpile. Paa flere af Pladserne er der fundet Indslag af de grove Redskabstyper (Haandkiler, Haandspidser, Kærneknive), som vi kender fra de lavtliggende Bopladser i Stavns Fjord paa Samsø[1]). Et vigtigt Omraade er den udtørrede Lammefjord, hvor der foruden de tidligere kendte Bopladser Gislinge Lammefjord og Sandby Bro er fundet en hel Del mindre; en rigt dekoreret Hjortetaksøkse med dybtskaarne Ornamenter[2]) tilhører antagelig ogsaa denne Kultur.

Et ret stort Fund kendes fra Onde Bæk ved Tranevejle i Bregninge Sogn, et Omraade, hvorfra der ogsaa kendes et Par mindre Pladser; her er fundet en enkelt Skævpil. Det er der ikke paa en anden større Boplads fra Bunden af den delvis udtørrede Saltbæk Vig. Ejendommelig er Bopladsen paa Vollerup Overdrev, hvor der paa et ret højtliggende sandet Areal er fundet mange Oldsager fra Ældre Stenalder, bl. a. 37 Skævpile, men ogsaa Mikroliter og Sager fra sen Ertebølle-Kultur.

I Indlandet er der som sagt kun Gammel Kystkultur i det østlige Bassin af Aamosen, men her optræder den til Gengæld paa en Række rige Bopladser, sjældent som paa Kongemose-Bopladsen, ren, oftere sammen med andre Kulturgrupper som ved Øgaarde, Magleø, Skellingsted Bro, Undløse Bro og Toftehøjgaard. Ligesom Maglemose-Kulturens findes denne Kulturs Bopladser ofte ude paa den tilgroede Moseflade, antagelig nær det aabne Vand.

Ertebølle-Kultur er repræsenteret paa 189 Bopladser, hvoraf 144 ligger ved Kysten og 45 i Indlandet. Af de første har en Del Karakter af Køkkenmøddinger, andre ikke. Større Køkkenmøddinger er Pandebjerg paa Nekselø, Klintesø og Vejle Kro – hvori der har været foretaget systematiske Gravninger – og Kilsaas paa Sejrø; andre større Bopladser er Ørnekul, Nekselø NØ., Tranevejle Ø., Stold II, Sejrø N I, Sejrby N., Saltsøen paa Reersø, Ordrup Næs, Bøgelunds Bakke og Yderby Lyng. Alle disse større Bopladser tilhører Ertebølle-Kulturens senere Afsnit (Dyrholmen II–III), der karakteriseres ved fladehuggede Skiveøkser og Kærneøkser med særlig Ægbehandling, og en Del af de vigtigste af dem (Pandebjerg, Stold II, Kilsaas, Vejle Kro, Ordrup Næs, Bøgelunds Bakke, Klintsø) viser ved Forekomsten af Skiveskrabere at tilhøre Ertebølle-Kulturens Slutningsfase; Indslag af neolitiske Sager paa flere af disse Pladser forstærker da ogsaa dette Indtryk.

En Særstilling indtager Pladsen Mineslund SØ. ved Sydkysten af Asnæs-Halvøen; den udmærker sig ved en meget grov Flintteknik og har foruden Skive- og Kærneøkser (ingen af de sene Former) baade en Haandkile og en Haandspids.

Ertebølle-Kulturens ældre Afsnit (Dyrholmen I) er ikke repræsenteret af nogen af de store Bopladser. En Plads som Stold I med sine mange Kærneøkser og Tværpile, men hverken Skiveøkser, Skiveskrabere eller Skævpile, hører antagelig herhen, og det samme gør muligvis en Række Smaapladser, f. Eks. paa Orø, Sejrø og Reersø, hvor Kærneøkserne dominerer. Men alt i alt er denne Fase langt svagere repræsenteret end de senere; dog er der, som foran anført, den Mulighed, at nogle af de Pladser, der er opført under Gammel Kystkultur, i Virkeligheden tilhører dette Stadium.

I Indlandet koncentreres Ertebølle-Bopladserne i Aamose-Omraadet. Af de 22 større Bopladser,

[1]) Mathiassen 1934, p. 39.

[2]) Vebæk 1938, p. 218.

der kendes, ligger de 11 i Store Aamose, 10 i Lille Aamose og een ved Halleby Aas Udløb af Tissø[1]), udenfor dette Omraade findes der kun hist og her smaa Ertebølle-Bopladser; en af de største ligger i Lille Knabstrup Mose. I Aamosen koncentreres Bopladserne dels i det østlige Bassin, dels i Lille Aamose, medens der kun er faa og smaa i Store Aamoses vestlige Bassin. Alle disse Pladser synes at stamme fra samme Stadium, Ertebølle-Kulturens Slutfase (Dyrholmen III), hvad Forekomsten af Skiveskrabere og Yngre Stenalders Sager paa næsten alle de større Pladser tyder paa. Der synes ikke at have været nogen videre Bebyggelse i Aamose-Omraadet i Ertebølle-Kulturens tidligere Afsnit; vi kender ikke med Sikkerhed nogen Boplads, der kan henføres hertil.

Paa en Række af de større Ertebølle-Bopladser i Aamosen (Hallebygaard, Øgaarde, Kildegaard, Tingbjerggaard) er der foruden de sædvanlige Ertebølletyper fundet nogle Mikroliter, som ikke stratigrafisk kunde adskilles fra det øvrige Inventar. Dette fik mig til i »Stenalderbopladser i Aamosen« at anse disse Mikroliter som en Relikt fra Maglemose-Kulturen, som her i Indlandet skulde have levet videre helt ned i sen Ertebølletid. De senere Undersøgelser i Aamosen har dog ikke bekræftet dette; paa de mange mindre, rene Ertebøllepladser er der aldrig fundet Mikroliter. Antagelig har der paa disse større Bopladser været mindre Maglemosebebyggelser, hvis Materiale saa ved den senere Ertebøllebebyggelse er blevet blandet med dennes. Men man maa unægtelig forbavses over, saa stærk denne Blanding kan blive, og at der f. Eks. i Lagene fra Huspladsen ved Øgaarde, der tilhører den sene Ertebølle-Kultur, kan være iblandet saa mange Mikroliter fra Stedets Maglemosebebyggelse. Det, at der heller ikke ved de senere Undersøgelser i Aamosen er fremkommet Bopladser fra tidlig Ertebølle-Kultur, tyder ikke paa vedvarende Bebyggelse i dette Omraade og altsaa heller ikke paa, at nogen Maglemose-Tradition har kunnet holde sig. Øjensynlig er der i sen Ertebølletid sket en Invasion fra Kysten, dels, formentlig fra Isefjord-Omraadet, til Aamosens østlige Bassin, dels fra Store Bælt-Kysten til Lille Aamose.

Som bekendt er der paa Bopladsen Muldbjerg i Aamosen – den omhyggeligst udgravede af samtlige Bopladser – et Inventar, der viser sen Ertebølle-Kultur med neolitisk Indslag: Sleben, spidsnakket Flintøkse, Keramik af A-Gruppen, Kornaftryk i Lerkarskaar og Knogler af Tamko og Faar (eller Ged). Dette tydes af Udgraveren, J. Troels-Smith[2]), som Bevis paa, at Ertebøllefolket er begyndt med Agerdyrkning og Kvægavl ved Siden af deres gamle Erhverv, Jagt og Fiskeri, dette skulde ogsaa være Forklaringen paa Forekomsten af det neolitiske Indslag, vi træffer næsten paa alle senere Ertebøllebopladser. Paa den anden Side tyder C. J. Becker[3]) dette Forhold som Kontakt mellem Ertebøllefolket – en ren Jægerbefolkning – og et nyindvandret Bondefolk, paa samme Maade som jeg har gjort i et tidligere Arbejde[4]). Jeg skal ikke her komme ind paa Diskussionen om dette vigtige Sprøgsmaal, da det foreliggende Materiale ikke yder noget Bidrag dertil.

Før vi forlader Ertebølle-Kulturen skal det nævnes, at den største Skiveøkse, der kendes her fra Landet, er et Løsfund fra Ruds Vedby Sogn[5]). Endelig bør det nævnes, at der er gjort flere Enkeltfund af Fiskeruser, den bedste fra Lille Knabstrup Mose[6]).

Endelig findes der et større Antal Bopladser – 136 ialt – som tilhører Ældre Stenalder, men ikke med Sikkerhed kan henføres til nogen Kulturgruppe indenfor denne. Det er mest Smaapladser med en enkelt eller nogle faa Redskabstyper, mest Kærne- og Skiveøkser.

Som et Depotfund fra Ældre Stenalder maa sikkert opfattes de 21 store, smukke Flækker – deriblandt de længste, der kendes – der er fundet sammen i en Mose ved Høng i Finderup Sogn[7]).

[1]) Det er paa denne, det mærkelige store økselignende Flintstykke, det største kendte Stykke tildannet Flint, er fundet (Sophus Müller 1896, p. 377).

[2]) Troels-Smith 1953, p. 5.

[3]) Becker 1954, p. 127.

[4]) Mathiassen 1940, p. 1.

[5]) Sophus Müller 1896, p. 347.

[6]) Afbildet Danske Oldsager I, Fig. 220, og Clark 1952, Pl. II. b–c.

[7]) Sophus Müller 1886, p. 227.

KAPITEL IV

DEN TYNDNAKKEDE ØKSES TID

Ligesom ved den vestjydske Undersøgelse er »den tyndnakkede Økses Tid« taget som et særligt Tidsafsnit. Naar der ikke i Stedet er benyttet »Dyssetid« eller »tidlig-neolitisk Tid« skyldes det de mange Fund af tyndnakkede Økser, idet denne Type vedvarende er i Brug et Stykke ind i mellem-neolitisk Tid, Jættestuetid. Den tyndnakkede Økses Tid omfatter saaledes tidlig-neolitisk Tid og første Del af mellem-neolitisk, den, der karakteriseres af Bopladserne Troldebjerg, Klintebakken og Blandebjerg, idet dog Økserne fra denne sidste Plads delvis har et Særpræg (sværere, med uslebne Sidekanter). Man maa her erindre, at Ertebølle-Kulturen vedvarer et Stykke ind i Yngre Stenalder – hvor længe er endnu ikke helt klart – og at saaledes en stor Del af Ertebølle-Bopladserne paa Kortet Pl. XV er samtidige med Fundene paa Pl. XVI.

Til Bedømmelse af Bebyggelsen i denne Periode foreligger følgende Materiale: 137 Bopladser, hvoraf 7 er større (med over 50 Redskaber); af disse er i hvert Fald 19 tidlig-neolitiske og een tidlig mellem-neolitisk. 20 Gravfund, hvoraf 2 stammer fra rektangulære Kamre i Langdysser, 1 fra et polygonalt Kammer i en Langdysse, 1 fra et ubestemt Kammer i en Langdysse, 1 fra et firsidet Dyssekammer, 1 fra en ubestemmelig Dyssetomt, 12 fra Jættestuer, 1 fra Tomten af en ubestemmelig Stengrav og 1 fra en usikker Jordgrav. Dernæst maa man have Lov til at gaa ud fra, at de fleste Dysser med rektangulære Kamre uden kendte Fund stammer fra denne Periode; dette vil sige 26 Runddysser, 93 Langdysser og 62 Dyssekamre. Derimod maa man antage, at de fleste af de ialt 94 Dysser med polygonale Kamre tilhører den følgende Periode, selv om Grænsen mellem disse Gravformer ingenlunde er skarp. Da der saaledes kendes 181 rektangulære Dysser mod kun 94 polygonale, maa man antage, at de fleste af de ialt 347 ubestemmelige Dysser ogsaa tilhører den tyndnakkede Økses Tid, og de er da ogsaa afsat paa dette Kort, selv om det naturligvis giver nogen Usikkerhed. Endelig tilhører antagelig en væsentlig Del af de 264 sløjfede, ubestemmelige Stengrave denne Periode. Dernæst 109 Votiv- og Depotfund, af hvilke 88 er tidlig-neolitiske, 13 mellem- neolitiske, Resten ubestemmelige. Endelig kommer hertil ca. 3100 Enkeltfund, hvoraf 2484 er tyndnakkede Flintøkser. Det samlede Oldsagsmateriale fra denne Periode omfatter ca. 5500 Genstande, hvoraf 2854 er tyndnakkede Flintøkser[1]). Af hele dette Materiale er alt, hvad der kan stedfæstes, afsat paa Kortet Pl. XVI.

Af de 137 Bopladser har som sagt de 7 givet over 50 Oldsager; 25 har mellem 10 og 50, medens hele Resten har under 10. Ikke mange af Bopladserne er systematisk udgravede; dette gælder dog de tidlig-neolitiske Østrup Mose, Særslev og Ørnekul, samt Hallebygaard, Øgaarde og Bromme, hvor Sagerne er fremkommet paa Ældre Stenalders Bopladser; det kan maaske betvivles, om Hallebygaard og Øgaarde virkelig har haft en neolitisk Bebyggelse, om ikke de tidlig-neolitiske Sager her er Indslag i et sent Ertebølle-Milieu, paa samme Maade som f. Eks. i Muldbjerg og Vejle

[1]) Det maa her, ligesom ved Ældre Stenalder, bemærkes, at i disse Tal er ikke medregnet en Del af det i de senere Aar udgravede Materiale fra Aamosen, som ikke indeholder saa lidt fra tidlig-neolitisk Tid, da dette Materiale endnu ikke er færdigordnet.

Kro. De eneste udgravede ældre mellem-neolitiske Pladser er Gedebjerg og Verup Mose; hertil kommer den stærkt blandede Magleø. Alle de af de ovenfor nævnte tidlig-neolitiske Bopladser, hvor der er bevaret Keramik, synes at være fra C-Stadiet.

Af Bopladserne ligger de 64 paa Lerjord, 66 paa Sandjord (60 paa Bakkesand, 2 paa marint, 3 paa Hedesand og 1 paa Flyvesand) og 7 paa Mosejord. Der ligger saaledes omtrent lige mange Bopladser paa Sandjord og Lerjord; men naar vi erindrer, at der er mere end dobbelt saa meget Lerjord som Sandjord i vort Omraade, vil dette sige, at man har foretrukket Sandjorden og her igen Bakkesandet, men dog langt fra er veget tilbage for at dyrke Lerjorden. Omsat i Tal vil dette sige, at der pr. 100 km² findes 6,5 Bopladser paa Lerjorden og 15,2 paa Sandjorden; og da der ikke findes mange Bopladser paa det marine og Flyvesandet, kommer Tallet pr. 100 km² for Bakkesandet alene op paa 20,7. Bopladserne fra denne Tid ligger saaledes 3 Gange saa tæt paa Bakkesand som paa Lerjord.

Af Gravfundene er der kun 4, der med Sikkerhed tilhører tidlig-neolitisk Tid, nemlig en Langdysse og en Dyssetomt i Raklev, begge med en Dysseflaske, den sidste tillige med en Mangekantøkse, en Langdysse i Tømmerup med en Kraveflaske og et aflangt-firkantet Dyssekammer i Vig med to Dysseflasker og Skaar af et Ørekar. Et Tragtbæger fra Ubby er muligvis fra en Jordgrav. 12 af Fundene er fra Jættestuer og maa saaledes tilhøre mellem-neolitisk Tid; i 8 Tilfælde drejer det sig om Keramik, i 4 om tyndnakkede Økser. Resten af Fundene er ubestemmelige, da de kun indeholder tyndnakkede Økser.

Af Votivfundene er de 77 Fund af Mosepotter, ofte flere sammen, sat ud paa et lille Omraade. 65 af disse Fund indeholder tidlig-neolitiske Kar, heraf 13 A-Kar, 18 B-Kar og 11 C-Kar; 16 indeholder ældre mellem-neolitiske Kar. Det er hovedsagelig fra Aamosen, vi har disse mange Fund af Mosepotter; men der forekommer dog ogsaa en Del i andre Moser.

37 Fund indeholder tyndnakkede Flintøkser, snart slebne, snart uslebne, i enkelte Tilfælde sammen med tyndnakkede Grønstensøkser eller Planker, i eet Tilfælde med en Tapkølle. Et Fund fra Kirke-Helsinge indeholder 4 store, smukke, slebne tyndnakkede Økser (Fig. 3); 4 andre Fund indeholder hver 4 Økser, ellers er det almindelige 3 eller 2.

Af andre Votivfund har vi 3 med Stammebaade fra Aamosen og et større Ravfund fra Jorløse; der er ogsaa anført nogle Stammebaade som Enkeltfund; kun hvor der sammen med Baaden er fundet andre Sager, der tyder paa Ofringer, er Baaden medregnet blandt Votivfundene. Blandt Enkeltfundene skal nævnes to skæftede, tyndnakkede Økser fra Svinninge Vejle[1]).

Bebyggelsen i den tyndnakkede Økses Tid ses dels af Kortet Pl. XVI, der viser samtlige stedfæstede Bopladser, Grave, Votivfund og Enkeltfund, som med nogenlunde Sandsynlighed kan henføres til denne Tid, dels af Kortet Pl. II, der viser Bebyggelsesintensiteten i de enkelte Sogne[2]). Dette Kort, ligesom de tilsvarende for de andre Perioder, er udarbejdet efter samme Principper som de tilsvarende Kort i Vestjyllands Oldtidsbebyggelse:

For hvert Sogn er samtlige Oldsager talt op; kun virkelige Redskaber og Brugsgenstande og Brudstykker af saadanne, ikke Flækker, Blokke, Knuder og Flintaffald; Antallet af Lerkarskaar (og Ravperler) er dog divideret med 10. Dernæst er alle Bopladser og Grave talt op og dette Tal er multipliceret med 5. Man kan sige, at disse Tal er ganske vilkaarligt valgt[3]). Men at en Boplads eller en Grav betyder mere end et Enkeltfund bebyggelsesmæssigt, er indlysende, og at et Lerkarskaar betyder mindre end f. Eks. en Økse ligeledes; et Lerkar kan jo knuses i mange Skaar; og Ravperler har antagelig været samlet til Kæder, som hver især dannede eet Smykke. Skal man danne sig et Billede af Bebyggelsestætheden, er et Kort over de tyndnakkede Økser ikke nok; de er spredt overalt,

[1]) Becker 1949, p. 233.

[2]) Ved dette Kort, ligesom de følgende af samme Art, er Gørlev og Bakkendrup Sogne regnet sammen, idet Bakkendrup for en Del bestaar af Enklaver i Gørlev Sogn og saaledes ikke er nogen geografisk Enhed.

[3]) Jfr. den Kritik, der er fremført i Malmer 1957.

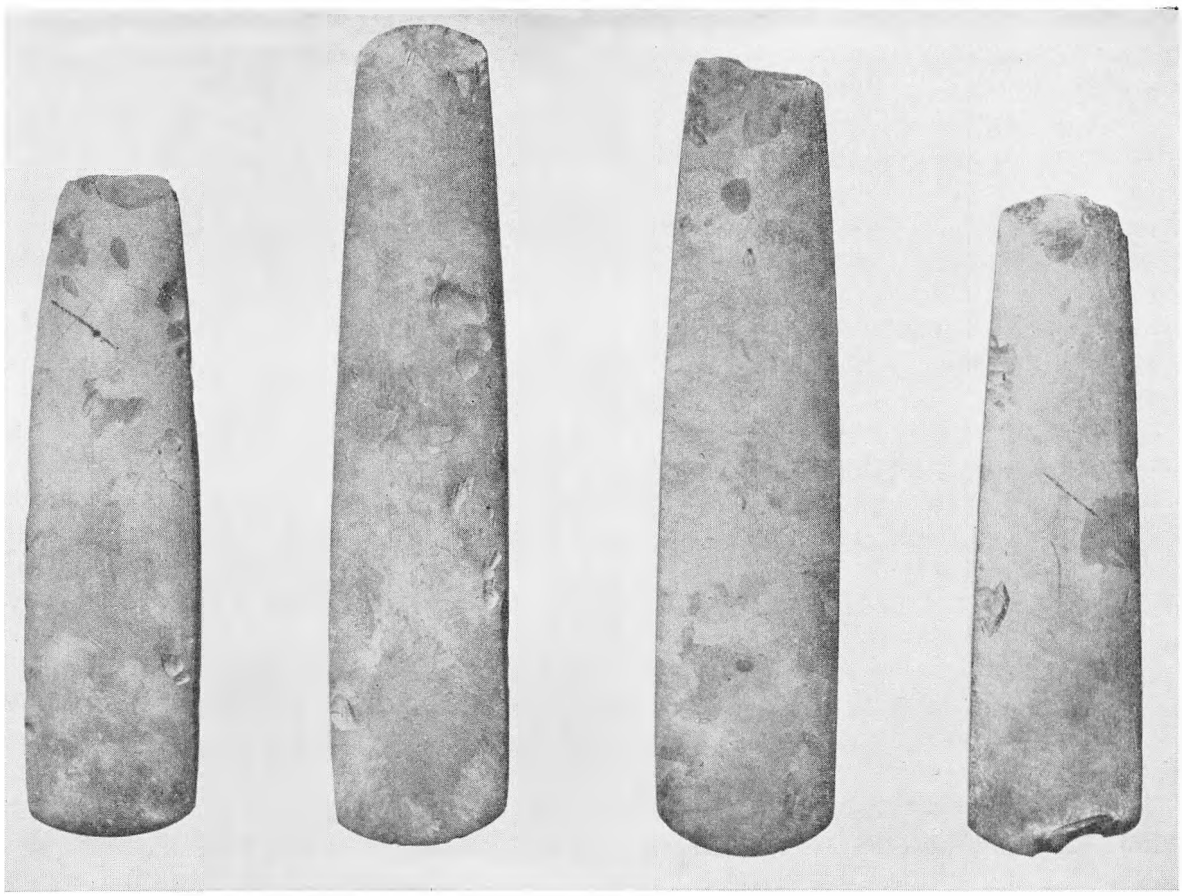

Fig. 3. Votivfund af 4 tyndnakkede Flintøkser (Kirke Helsinge 54). Tidlig-neolitisk Tid. 1:3.

hvor Folk færdedes; men det er først og fremmest Bopladserne og ogsaa Gravene, der næppe har ligget langt fra Bopladserne, man maa se efter.

Det sammenlagte Tal for hvert Sogn divideres da med dette Sogns Areal i km², idet Vandarealer og inddæmmede Arealer er trukket fra[1]). Man naar da for hvert Sogn til et Tal, Bebyggelseskvotienten, og det er denne, der er lagt til Grund for den Tæthed, hvormed de enkelte Sogne er skraveret paa Kortet Pl. II, idet Tætheden er størst, hvor Kvotienten er størst; selve Kvotienterne ses i Tabel VI. Dette Kort giver saaledes et umiddelbart Billede af, hvor Bebyggelsen har været tættest, idet man naturligvis stadig maa have den Usikkerhed for Øje, som der er gjort Rede for i det foregaaende.

Medens Bebyggelsen i Ældre Stenalder holdt sig til ganske bestemte Strøg, langs Søer og Aaer og ved Kysterne, breder den sig nu ud over Fladerne. Fordelingen er noget ujævn. Der er rige og fattige Sogne baade i Indlandet og langs Kysterne. Rigest er Kystsognene Føllenslev, Raklev og Kirke-Helsinge, Indlandssognene Jorløse, Skellebjerg og de Smaastykker af Bromme og Bjernede, der rager ind paa vort Omraade. Dernæst følger Kystsognene Faarevejle og Tuse og Indlandssognene Særslev, Aunsø, Ruds Vedby og Kirke-Flinterup. Ret godt belagt er ogsaa Vallekilde Sogn i Ods Herred, de fleste af Sognene i Arts Herred, Gørlev-Bakkendrup Sogne, alle Sognene omkring Aamosen og et Strøg herfra ud til Bramsnæs Bugt med Sognene Søndersted, Kvanløse, Sønder

[1]) Her er ikke, som i Vestjylland, Skov- og Mosearealer trukket fra, idet mange Grave ligger i Skovene og Moserne ofte har vist sig som meget rige Fundsteder.

Asmindrup, Søstrup og Aagerup; endelig Indlandssognene Kirke-Eskildstrup, Store Taastrup og Gyrstinge. Det er svært at se en fælles Aarsag til, at de omtalte Sogne skulde være de rigeste; det skulde da være, at der bor eller har boet særlig energiske Indsamlere i Sogne som Føllenslev, Tuse, Faarevejle og Kirke-Helsinge.

Kun eet Sogn har slet ingen Fund fra denne Periode: Nykøbing; men det meste af dette Sogn var antagelig da havdækket. Det samme gjaldt iøvrigt store Dele af Rørvig, Højby, Odden og Sejrø, hvilket i nogen Grad forklarer, at disse Sogne er fundfattige. At Holbæk og Kalundborg Sogne er fattige, forklares delvis af Bebyggelsen. Et stort fattigt Omraade findes imellem Lammefjorden og Aamosesognene: Svinninge, Kundby, Gislinge, Hjembæk, Jyderup, Stigs Bjergby, Mørkøv, Frydendal, Nørre Jernløse, Butterup. Det er et Strøg, der næsten ingen Megalitgrave har, og ogsaa af Bopladser findes der kun faa og smaa. Et fattigt Sogn er ogsaa Tølløse, og det samme gælder en Række Sogne Syd for Aamose-Omraadet: Hallenslev, Gierslev, Tersløse, Nordrupvester, Allindemagle, Haraldsted og Valsølille – hvoraf dog en stor Del er skovklædt. Men ogsaa i de fleste af de fattige Sogne er der en Del Enkeltfund, oftest tyndnakkede Økser.

Naar man skal gøre et Forsøg paa at udskille Bygderne i den tyndnakkede Økses Tid (Pl. III), maa man først og fremmest bygge paa Bopladserne og Gravene; Bopladserne er selve de Steder, hvor man har boet, og Gravene er næppe lagt altfor langt fra Bopladserne; Votiv- og Enkeltfund er her mindre vigtige, omend Koncentrationer af disse Fund naturligvis ogsaa maa tages i Betragtning. Som en Bygd betragtes et sluttet Omraade, hvori der findes en vis Koncentration af Bopladser og Grave eventuelt suppleret med særlig mange Enkeltfund. En vis Subjektivitet vil jo altid være tilstede, og det vil i mange Tilfælde være en Skønssag, om man vil regne et Omraade som en Bygd eller ej; i Reglen vil der her blive krævet mindst 10 Bopladser og Grave indenfor et begrænset Areal for at det kan kaldes en Bygd, men der vil dog blive gjort Undtagelser, hvis Arealet er lille og stærkt koncentreret eller hvis Bopladserne og Gravene kan suppleres med særlig mange Enkeltfund.

Følgende Bygder kan udskilles i denne Periode:

1. Højby-Bygden. Omfatter den centrale Del af det nordlige Ods Herred, det meste ret bakket, mest Lerjord, men med en Del Bakkesand mod Syd og Øst. Her findes 2 Langdysser, 2 Dyssekamre[1]) og 1 Jættestue (med Fund fra denne Periode); hertil kommer 8 sløjfede, ubestemmelige Stengrave, hvoraf de fleste antagelig tilhører denne Periode.

2. Veddinge-Bygden. Omfatter den nordlige Del af Faarevejle Sogn og det vestligste af Asnæs, stærkt bakket Terræn med meget blandet Jordbund, Lerjord, Bakke- og Hedesand. Her findes 12 Bopladser, hvoraf 4 større, 1 Langdysse, 4 Dyssekamre og eet Votivfund; hvortil kommer 3 sløjfede Stengrave.

3. Prejlerup-Bygden, i den nordlige Del af Grevinge Sogn; smaabakket Terræn, mest Lerjord. 1 Boplads, 1 Langdysse, 12 Dyssekamre og eet Votivfund.

4. Kongsøre-Bygden, den sydøstlige Del af Egebjerg Sogn. Ret jævnt Terræn, Lerjord. 4 Langdysser og 6 Dyssekamre.

5. Nekselø-Bygden. Bakket, stærkt blandet Jordbund. 1 stor Boplads, 1 Votivfund og 9 Enkeltfund paa et ret lille Areal.

6. Føllenslev-Bygden. Jævnt, mod Syd dog noget bakket Terræn; mest Lerjord, men dog en Del Bakkesand og mod Vest noget Flyvesand. 2 større og 4 mindre Bopladser, 2 Runddysser, 12 Langdysser, 2 Dyssekamre og 2 Votivfund; hertil 1 sløjfet Stengrav.

7. Hørve-Vindekilde-Bygden. Ret jævnt, mod Syd noget bakket Terræn. Lerjord, isprængt mindre Arealer med Bakkesand. 1 større Boplads, 4 Runddysser, 2 Langdysser, 2 Dyssekamre.

8. Røsnæs-Bygden, omfattende den østlige Del af Røsnæs Sogn og det meste af Raklev Sogn. Mod Syd stærkt bakket, sandet, nordligere jævnere, med Lerjord; nordligst i Raklev Sogn et stort Areal med Bakke- og Flyvesand. 6 Bopladser (3 større), 2 Runddysser, 21 Langdysser, 23 Dyssekamre og eet Votivfund; hertil kommer 24 ubestemmelige Stengrave.

9. Arts Herreds Centralbygd. Omfatter det meste af Tømmerup, Rørby og Ubby Sogne, noget af Aarby, Svallerup og Lille Fuglede, samt af Skippinge Herred Værslev, Halvdelen af Viskinge og Aunsø og det meste af Jorløse Sogn. Største Delen af Terrænet er smaabakket, dog med jævne Partier langs Randene; det meste er Lerjord, dog med betydelige Arealer af Bakkesand. I denne meget store og rige Bygd er der 14 Bopladser (1 større), 12 Runddysser, 27 Langdysser, 34 Dyssekamre, 7 Jættestuer (med Sager fra denne Periode) og 14 Votivfund; hertil kommer 44 sløjfede, ubestemmelige Stengrave.

[1]) Til Dyssekamrene i denne Gruppe regnes ogsaa sløjfede Dysser, hvoraf nogle kan have været polygonale og saaledes tilhører den næste Periode.

10. Faurbo-Stokkebjerg Bygden, omfattende lidt af Særslev, Hjembæk, Bjergsted og lidt af Bregninge Sogne; mod Nord Lerjord, mod Syd Bakkesand. 4 Bopladser, 4 Runddysser, 4 Langdysser, 3 Dyssekamre og 1 Votivfund; hertil 1 ubestemmelig Stengrav.

11. Tuse-Bygden, omfattende en Del af Tuse og Hagested Sogne. Jævnt Terræn, næsten udelukkende Lerjord. 8 Bopladser (1 større), 1 Runddysse.

12. Holmstrup-Sørninge Bygden, omfattende den nordøstlige Del af Holmstrup og den mellemste Del af Skamstrup Sogn. Ret stærkt bakket Terræn; mest Bakkesand, mod Øst dog en Del Lerjord. 5 Bopladser (1 større), 7 Runddysser, 12 Langdysser, 11 Dyssekamre og 1 Votivfund; hertil 11 ubestemmelige Stengrave.

13. Merløse Herreds Centralbygd, omfattende Terrænet mellem Bramsnæs Bugt og Aamosen med Sognene Aagerup, Sønder Asmindrup, Kvanløse, Sønder Jernløse, Søndersted, en Del af Holbæk, Grandløse, Søstrup, Nørre Jernløse, Tølløse, Uggerløse og Undløse. Mod Nord ret jævnt, mod Syd delvis stærkt bakket; mest Lerjord, med mange større og mindre Pletter af Bakkesand. Denne store, rige Bygd har 27 Bopladser (3 større), 17 Runddysser, 31 Langdysser, 30 Dyssekamre og 13 Votivfund; mod Syd støder den til Aamosen (4 af Bopladserne ligger paa Mosefladen) med dens mange Votivfund; hertil kommer 45 ubestemmelige Stengrave.

14. Reersø-Bygden. 4 Bopladser (2 større), 2 Runddysser, 1 Dyssekammer, mange Enkeltfund.

15. Løve Herreds Kystbygd, omfattende Kirke-Helsinge og Gørlev Sogne. Jævnt Terræn, næsten udelukkende Lerjord. 4 Bopladser (2 større), 8 Runddysser, 19 Langdysser, 2 Dyssekamre, 1 Jættestue, 2 Votivfund; hertil 4 ubestemmelige Stengrave.

16. Hallebyore-Bygden, den nordlige Del af Buerup Sogn. Ret bakket Terræn; i Midten mest Lerjord, ved Siderne Bakke- og Hedesand. 3 Runddysser, 11 Langdysser, 5 Dyssekamre; hertil 2 ubestemmelige Stengrave.

17. Løve Herreds Indlandsbygd, omfattende det meste af Reerslev, Ruds Vedby og Skellebjerg Sogne og noget af Buerup, Sæby, Finderup, Ørslev og Niløse. Mest smaabakket Terræn. Lerjord med en Del Pletter af Bakke- og Hedesand. 5 Bopladser (1 større), 23 Runddysser, 31 Langdysser, 23 Dyssekamre og 2 Votivfund; hertil 9 ubestemmelige Stengrave.

18. Rude Eskildstrup-Saltofte Bygden. Jævnt Terræn, mest Bakkesand. 3 Bopladser (1 større), 1 Runddysse og 4 Langdysser.

19. Stenmagle-Vielsted Bygden. Mest smaabakket Terræn; Jordbunden er stærkt blandet, mod Nord mest Sand, mod Syd mest Ler. 7 Bopladser (2 større, beliggende øverst paa sandede Bakkedrag), 5 Runddysser, 19 Langdysser, 3 Dyssekamre; hertil 17 ubestemmelige Stengrave.

20. Kirke-Eskildstrup Bygden, omfattende foruden dette Sogn en Del af Soderup, Store Taastrup og Haraldsted. Ret jævnt, mod Syd noget bakket Terræn. Mest Lerjord, dog med større Sandarealer mod Nord. 8 Bopladser, 3 Runddysser, 5 Langdysser, 2 Dyssekamre og 4 Votivfund; hertil 12 ubestemmelige Stengrave.

21. Kirke-Flinterup-Gyrstinge Bygden. Jævnt Terræn, mest Lerjord. 2 Bopladser, 1 Runddysse, 19 Langdysser, 3 Dyssekamre; hertil 12 ubestemmelige Stenkamre.

22. Allindemagle-Haraldsted Bygden. Jævnt Terræn, mod Nord mest Ler, mod Syd Sand. 3 Langdysser, 1 Dyssekammer, 27 Enkeltfund; een ubestemmelig Stengrav.

Disse Bygder dækker i Virkeligheden en stor Del af Arealet; man maa dog ikke tænke sig, at disse Bygdearealer har været helt ryddede for Skov og opdyrkede; men indenfor disse Arealer har der ligget Gaarde og maaske Landsbyer, og der har her været ryddede Aabninger i de store Skove, som ellers dækkede Landet. Det har dog langtfra været saaledes, at de Arealer, der ikke er skraveret som Bygder, har været helt folketomme. Fundkortet viser, at i de fleste af disse Omraader er dog ogsaa hist og her Bopladser og Grave, men de ligger mere spredt; Enkeltfund ligger strøet overalt. Det er i disse Arealer udenfor Bygderne, at vi skulde finde de Vejlinier, der maa have forbundet Bygderne. Men at finde Spor efter dem i det gennemgaaende jævne og velopdyrkede Land maa anses for en haabløs Opgave. Vi ved intet om, at Megalitgrave – ligesom Bronzealderens Høje – anlagdes langs Færdselsvejene. Om Langdyssegrupperne ved Gryde Mølle og Tystrup angiver Vadesteder over Halleby Aa, ved vi intet sikkert; derimod maa det anses for meget sandsynligt, at Bopladsen ved Skellingsted Bro ligger ved det eneste Sted, hvor der har været Passage over det store Aamose-Omraade.

Alt i alt maa man sige, at det er forbavsende, at man allerede her i Yngre Stenalders første Afsnit har en saa udbredt Bebyggelse med mange og store Bygder baade langs Kysterne og i Indlandet. Det er en meget betydelig Ekspansion, der er sket fra Ertebølletid til tidlig-neolitisk Tid. Hvordan denne er sket er et andet Spørgsmaal, saa stort og kompliceret, at det ikke lader sig løse ved en Undersøgelse som denne. Paa den ene Side maa der være sket en saa betydelig Befolknings-

forøgelse, at man vanskelig kan tænke sig den uden Tilskud af nye Folk. Paa den anden Side kan man ikke sige: Her ved Kysten er de nyindvandrede gaaet i Land og herfra er de trængt ind i Landet. Den kraftige Bebyggelse i Sognene omkring Aamosen kunde snarere forklares ved, at Befolkningen fra de mange sene Ertebøllepladser i og omkring dette Mosedrag havde bredt sig ud over det omgivende Land og havde dyrket det op; noget lignende kunde være sket fra Kysternes Ertebøllebopladser. Men nogen udtømmende og tilfredsstillende Forklaring er dette ikke. Det lyder lidet sandsynligt, at Efterkommere af det formodentlig ret faatallige Ertebøllefolk i Løbet af en ret begrænset Periode skulde kunne bygge over 500 Dysser; der maa være kommet nye Folk til.

KAPITEL V

DEN TYKNAKKEDE ØKSES TID

Denne Periode omfatter den senere Del af mellem-neolitisk Tid, den Del af denne, der er karakteriseret ved Bopladserne Bundsø, Lindø og Store Valby. At den tyknakkede Økse, ved Siden af den bredæggede, har været benyttet ind i sen-neolitisk Tid giver naturligvis en vis Usikkerhed; men der er dog næppe Tvivl om, at de fleste tyknakkede Økser er mellem-neolitiske.

Til Bedømmelse af Bebyggelsen i denne Periode har vi følgende Materiale: 177 Bopladser, ingen af disse har givet over 50 Redskaber, men 33 har giver over 10. 182 Grave, hvoraf 85 er Jættestuer, 94 Dysser med polygonale Kamre (17 Runddysser, 15 Langdysser, 62 Dyssekamre) og 3 Jordgrave. 81 Gravfund, hvoraf 43 er fra Jættestuer, 22 fra Dysser (4 fra rektangulære, 10 fra polygonale og 8 fra ubestemmelige Kamre), 12 fra ubestemmelige Stengrave og 3 fra Jordgrave. 22 Votiv- og Depotfund og ca. 4700 Enkeltfund, hvoraf de 2788 er tyknakkede Flintøkser. Det samlede Oldsagsmateriale er ca. 8600 Stk., hvortil kommer en Del Lerkarskaar; det samlede Antal af tyknakkede Flintøkser er 3400.

Samtlige Fund, der kan stedfæstes, er afsat paa Kortet Pl. XVII; Pl. IV viser Bebyggelsestætheden i de enkelte Sogne og Pl. V viser Periodens Bygder, begge Kort udarbejdet efter samme Principper som Kortene fra den foregaaende Periode. Endelig er Pl. VI og VII Specialkort, der viser Fund fra henholdsvis ødansk Enkeltkultur og grubekeramisk Kultur.

Af Bopladser er der som sagt 177, hvoraf de 33 maa regnes til de lidt større, medens hele Resten er Smaapladser med under 10 Redskaber. De eneste Bopladser, der er undersøgt ved systematisk Udgravning, er Magleø, Ørnekul og Ordrup Næs, alle tre Bopladser, hvor der ogsaa har været Bebyggelse i andre Perioder. Den første har haft Bebyggelse i Maglemosetid, af sen Ertebøllekultur og af Tragtbægerkultur i Ældre og Yngre Jættestuetid; det er dog ikke klart, om der paa Stedet har været en selvstændig neolitisk Bebyggelse eller om de neolitiske Sager er et Indslag i et Ertebøllemilieu; det første er dog vel det sandsynligste. Noget lignende er Forholdene paa Ordrup Næs, hvor der i det nedre Kulturlag fandtes Sager fra Ertebølle-Kultur med Indslag fra tidlig- og mellem-neolitisk Kultur (tynd- og tyknakkede Økser); herover et Dolktidslag. Paa Ørnekul er Forholdene endnu mere komplicerede, idet her findes Levn fra sen Ertebølle-Kultur, tidlig-neolitisk og ældre mellem-neolitisk Tragtbægerkultur, Ødansk Enkeltgravskultur, Grubekeramisk Kultur, Dolktid (sen-neolitisk), Bronzealder og Ældre Jernalder. Da Bopladsfundene er saa smaa og da navnlig Keramikmaterialet er saa sparsomt, vil de allerfleste af dem vanskeligt kunde indordnes i den mellem-neolitiske Periodes forskellige Underperioder.

Af Bopladserne ligger 112 paa Lerjord, 63 paa Sandjord (50 paa Bakkesand, 9 paa marint og 4 paa Hedesand) og 2 paa Mosejord. Pr. 100 km² bliver dette 11,4 paa Lerjord og 14,5 paa Sandjord (paa Bakkesand alene 21,7). Bakkesand er saaledes stadig foretrukket, men ikke i saa høj Grad som i den foregaaende Periode.

Af Grave, der maa antages hovedsagelig at stamme fra denne Tid, kendes 85 Jættestuer med ialt 107 Kamre, 94 polygonale Dyssekamre, hvoraf 17 i Runddysser og 15 i Langdysser, og 3 Jordgrave. Imidlertid er der, som nævnt foran, 12 Jættestuer, hvori der er fundet Sager fra Slutningen af forrige Periode, og det samme gælder et polygonalt Dyssekammer; der er saaledes sandsynligvis flere Jættestuer og polygonale Dysser, der er opført i tidlig mellem-neolitisk Tid. Men at de allerfleste er opført i den tyknakkede Økses Tid og i hvert Fald alle har været i Brug i denne Periode, fremgaar tydeligt af deres Indhold. Der er ikke i vort Omraade en eneste Jættestue eller polygonal Dysse, som kun har indeholdt Sager fra tidlig mellem-neolitisk Tid.

Medens der fra den foregaaende Periode kun kendtes ret faa og gennemgaaende sparsomme Gravfund (20 ialt, hvoraf kun 4 med Sikkerhed kunde henføres til tidlig-neolitisk Tid), kendes der fra denne Periode 81 Gravfund, hvoraf de 43 er fra Jættestuer, 10 fra polygonale Dyssekamre, 4 fra firkantede Dyssekamre, 3 fra formentlige Jordgrave og Resten fra mere ubestemmelige Dysser og Stengrave. Og mange af disse Gravfund, navnlig fra Jættestuerne, er meget rige. Holbæk Amt er absolut den Del af Landet, der er rigest paa Jættestuer og Jættestuefund. Navnlig fra Arts Herred haves et stort Antal rige Jættestuefund, for en stor Del udgravet af den i denne Egn saa virksomme cand. theol. L. Zinck.

Desværre egner dette store Gravmateriale sig daarligt til kronologiske Studier. Jættestuerne har oftest været i Brug gennem lange Tidsrum, mange af dem ind i Dolktid, og i Reglen er Forholdene i dem saa forrodede ved de gentagne Gravlæggelser og samtidig foretagne Oprydninger, at det er umuligt ad stratigrafisk Vej at adskille ældre og yngre; her har man kun Typerne, og da først og fremmest Keramikken, at holde sig til. De Kartyper, vi hyppigst finder i disse Jættestuer (og polygonale Dysser), er Skulderkar, store Skaale med Bugknæk, ofte med »Ansigter« og Hængekar; hyppigst træffer vi Karformerne, der i Danske Oldsager II har Numrene 167, 171, 172, 175, 176, 179, 208, 212, og 215. Det er Keramik, der er karakteristisk for Underafdelingerne 3 (Bundsø) og 4 (Lindø) i den nyeste Inddeling af mellem-neolitisk Tid[1]). Det øvrige Materiale i Jættestuerne stemmer da ogsaa godt hermed: Tyknakkede og tyndbladede Flintøkser, spidsnakkede Huløkser, »dobbeltæggede« Stridsøkser[2]), Tværpile, Skafttungepile, Skrabere af forskellig Slags, Flækkeknive, Flækkesegle, Benmejsler, Benodde og Ravperler, hovedsagelig af Økse- og Kølleform, for at nævne de almindeligst forekommende Typer.

Det kan have sin Interesse at undersøge, om der i disse Jættestuer ogsaa forekommer Keramik, der kan henføres til Store Valby-Fasen. Det gør der, men Materialet synes efter en foreløbig Gennemgang af Materialet at være ret sparsomt. I Olstrupgaard-Jættestuen er der fundet en Skaal af en grov Vare med en jævn Runding og en Række Gruber et Par cm under Randen. I Hyldehøj i Rørby er fundet en lille Kop med svage Pindstik under Randen; den kan dog være Dolktid. I det nordre Kammer i Korshøj i Ubby er fundet et Kar af Form som en Skaal med en svag Skulder, hvorover en Række korte, lodrette Furer[3]). I Bavnehøj i Kirke-Helsinge er fundet et Skaar af et noget lignende Kar, og i Rævehøj i samme Sogn en Skaal med en fremspringende Liste lidt under Randen og et Skaar af et Kar med Knæk et Stykke under Randen og paa begge Sider af dette dybe Gruber, begge af ret grov Vare. Skaar af ret grove Kar forekommer i adskillig flere Jættestuer, men da disse ogsaa har været benyttet i sen-neolitisk Tid, kan de ligesaa godt tilhøre dette Afsnit. Det

[1]) I min oprindelige Inddeling (1944, p. 89) af Perioden i 5 Underafdelinger er Trelleborg gledet ud, idet Becker (1956, p. 91) har paavist, at efter at Store Valby er opdaget og erkendt som en selvstændig Slutfase i mellemneolitisk Tid (1954a, p. 176), har det vist sig at en stor Del af Trelleborg-Materialet tilhører Store Valby og at Trelleborgfundet saaledes er en Blanding af Blandebjerg- og Store Valby-Faserne. De 5 Underafsnit i mellemneolitisk Tid er saaledes 1. Troldebjerg (med Underafdelingen 1b, Klintebakken), 2. Blandebjerg, 3. Bundsø, 4. Lindø og 5. Store Valby.

[2]) I Virkeligheden er de jo ikke dobbeltæggede, da Nakken ikke er skarp.

[3]) Glob 1940, p. 85, Fig. 13 t. h.

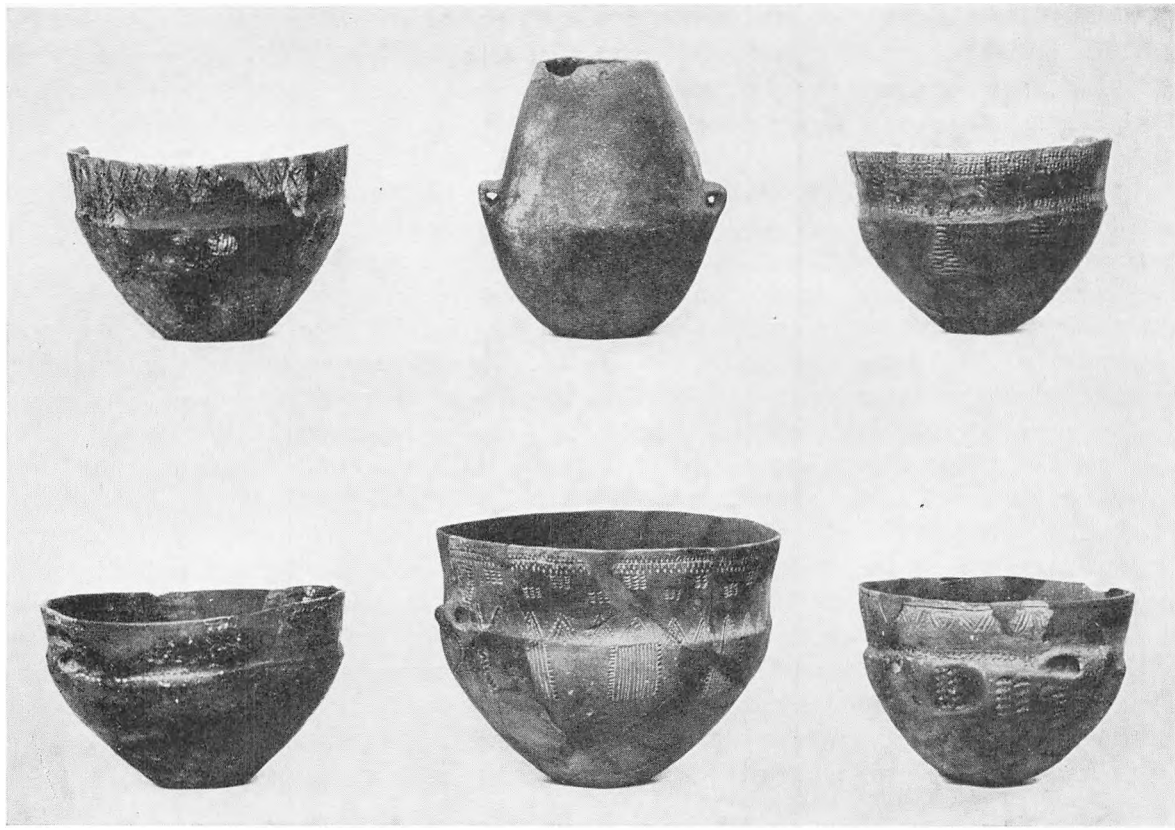

Fig. 4. Yngre Jættestuetids Keramik. Kattrup Jættestue (Buerup 28).

er jo ikke meget – 6 Kar i 5 Jættestuer – til at repræsentere Store Valby-Fasen i Sammenligning med den uhyre Mængde Materiale, vi har fra Bundsø- og Lindø-Faserne.

I et fornyligt publiceret Arbejde[1]) hævder Becker, at de tyknakkede Flintøkser med rektangulær Nakke tilhører Store Valby-Fasen. Det kan derfor have sin Interesse at undersøge denne Types Forekomst i de nordvestsjællandske, mellem-neolitiske Gravfund: I Fundet fra Loddenhøj i Rørby forekommer een ved Siden af 4 med rektangulært Tværsnit. I Melbygaard-Jættestuen een + 3 rektangulære, i Jættestuen Raklev 21 een kvadratisk og 2 rektangulære, i Dyssegaard-Jættestuerne i Ubby een næsten kvadratisk + 26 rektangulære, i Bavnehøj i Kirke-Helsinge een med næsten kvadratisk Nakke og to med rektangulære, i Jættestuen Finderup 11 2 næsten kvadratiske og i Birkehøj i Højby 5 med næsten kvadratisk og 10 med rektangulær. Endelig er der i Dyssen Grevinge 75 fundet 2 med næsten kvadratisk og 10 med rektangulær Nakke.

Selv om Beckers Teori er rigtig, er det ikke noget stort Antal tyknakkede Økser med kvadratisk Nakke, der kendes i Forhold til dem med rektangulær. Og det eneste Sted, hvor en af dem forekommer sammen med formentlig Store Valby-Keramik, er i Bavnehøj, Kirke Helsinge.

Hvis Beckers Teori om, at Store Valby repræsenterer en særlig afsluttende Fase af mellemneolitisk Tid, er rigtig[2]) – og meget taler derfor – kan den næppe repræsentere noget langt Afsnit i Forhold til de foregaaende Perioder. Man maa jo formode, at disse sjællandske Jættestuer har været

[1]) Becker 1957.

[2]) Med mindre man vil opfatte disse grove, daarligt ornamenterede Kar som jeg opfattede dem ved Trelleborg: Som simple Brugskar, benyttet paa Bopladserne gennem store Dele af Yngre Stenalder, men kun sjældent benyttet som Gravkar.

benyttet kontinuerligt gennem en ret lang Periode, i mange Tilfælde ind i Dolktid, saa de ogsaa skulde have været i Brug i Store Valby Afsnittet. Et stort Antal af de rigeste Jættestuer, der har været benyttet ind i Dolktid (saaledes Føllenslev 7–10, Ormshøj i Aarby, det sydlige Kammer i Korshøj, Kattrup, Hanesten, Gundestrup, Troldhøj), indeholder ingen sikre Sager fra Store Valby-Fasen.

De tre Jordgrave er daarligt oplyste; de to, fra Bakkendrup, indeholder Lerkar som DO II 167, den tredie er en tyknakket Flintøkse og en svensk Baadøkse, oppløjet sammen paa flad Mark ved Torpelund i Bregninge Sogn; det kan ogsaa være et Votivfund.

Votivfundene er ikke nær saa talrige i denne Periode som i den foregaaende. Dette skyldes navnlig, at Skikken med at ofre Lerkar i Moserne synes at ebbe ud; der kendes kun 4 delvis noget usikre Fund af denne Art, alle fra Lille Aamose (Jorløse Sogn). 8 Fund indeholder kun tyknakkede Flintøkser, 2 eller 3, i et enkelt Tilfælde 4, snart slebne, snart uslebne; et mærkeligt Stykke er den skæftede Økse fra Føllenslev (Nr. 88). Et Fund indeholder en usleben tyknakket og en usleben tyndbladet Økse, et indeholder 4 uslebne, tyknakkede Økser, hvoraf de 2 er Huløkser, 2 indeholder hver 3 tyknakkede Huløkser. Et indeholder 10 uslebne, tyndbladede Huløkser (fra Asnæs Sogn). Fra Vig Sogn kendes et Fund med 17 Økseplanker og 1 Mejselplanke. Mere usikker er Beretningen om Fund af 20 Flintøkser (hvoraf de 15 antagelig har været tyknakkede), 17 »Hulmejsler«, 1 »Lansespids« og en Slibesten ved Jyderup. (Brev fra Kong Frederik VIIs arkæologiske Tillidsmand, Livskytte Jørgensen, 1860). Noget bedre oplyst er et større Fund fra Lindbjerg (Tømmerup Nr. 77) i Zincks Samling: 1 tyknakket og 6 tyndbladede slebne Flintøkser, 1 dobbeltægget Stridsøkse og 1 Mejsel, alt fundet ved en stor Sten.

Af andre Votivfund skal nævnes 3 Benmejsler fra Aamosen i Stenlille Sogn, og 5 Ravperler, de 4 økseformede, fra Ubby Sogn.

Mellem-neolitisk Tid – og da navnlig dennes senere Del – synes at have været en urolig Tid, hvor flere Kulturer og antagelig opsaa Folkegrupper mødes og brydes. Foruden vor hjemlige megalitiske Tragtbægerkultur – Jættestuefolket – er der de forskellige Enkeltgravskulturer, den jydske og den ødanske, hvoraf den første er den letteste at faa fat paa og ganske givet maa skyldes Indvandring af et nyt Folk sydfra op igennem Jylland. Den ødanske er vanskeligere at faa Hold paa og er da ogsaa blevet erkendt langt senere end den jydske[1]). Hertil kommer den grubekeramiske Kultur, der først fornylig er blevet erkendt[2]). Det vil have sin Interesse at se, i hvor høj Grad disse fremmede Kulturer har influeret paa Forholdene i Nordvestsjælland.

Pl. VI viser de Fund, der kan tilskrives den ødanske Enkeltgravskultur. Der er indtegnet 26 Bopladser, nemlig alle dem, hvorpaa der er fundet tyknakkede Huløkser, som i Reglen tilskrives denne Kultur[3]), dernæst en lille Plads, i Skellebjerg Sogn, hvis eneste Redskab er en tyknakket Flintøkse, tildannet med Enkeltgravsteknik (Knusning). Det er alle Smaabopladser undtagen Ørnekul paa Nekselø, hvis stærkt blandede Karakter tidligere er omtalt og hvor der findes et Indslag af ødansk Enkeltgravskultur med Keramik[4]), den eneste Boplads, hvor dette er Tilfældet. Paa 15 af Bopladserne er de tyknakkede Huløkser dominerende; en af dem, i Asnæs Indelukke, har 5 Huløkser mod kun een Retøkse. I 6 Tilfælde optræder Huløkserne kun som et fremmed Indslag paa en megalitisk Boplads. Disse formentlige Enkeltgravs-Bopladser findes jævnt spredt over hele Arealet, baade langs Kysten og i Indlandet uden nogen særlig Koncentration.

Ser vi paa Gravfundene, maa vi konstatere, at vi ikke har et eneste sikkert, rent Gravfund fra den ødanske Enkeltgravskultur. Allerede er nævnt det tvivlsomme Fund af en Baadøkse og en tyknakket Flintøkse fra Torpelund. Det eneste bevarede Stykke fra den sløjfede, ubestemmelige Stengrav Oksemose Dysse i Aarby Sogn er en tyknakket Huløkse. Men ellers kender vi kun Enkelt-

[1]) Becker 1936.
[2]) Becker 1950.
[3]) Becker 1936, p. 184.
[4]) Becker 1952, p. 85.

gravsager som Indslag i Megalitgrave sammen med disses sædvanlige Gravgods. Det eneste Sted, hvor Enkeltgravssagerne kan siges at spille en større Rolle, er i Jættestuen ved Selchausdal (Buerup S.), i hvis søndre Kammer er fundet 6 tyknakkede Huløkser og 3 svajede Bægre af Enkeltgravstype. I en Jættestue i Rye (Gørlev 13) var der 2 Enkeltgravs-Stridsøkser og en tyknakket Huløkse. I en Dysse i Hørby en Enkeltgravs-Stridsøkse og en tyknakket Huløkse. I Olstrup-Jættestuen er der fundet en Baadøkse og en tyknakket Huløkse. Ellers er der kun fundet en enkelt Enkeltgravsøkse i to Jættestuer (Korshøj i Ubby og Asnæs 55) og en enkelt tyknakket Huløkse i en ubestemmelig Stengrav i Kundby (Nr. 20) og en Jættestue (u. Nr.) i Ubby. I Jættestuen Regnershøj i Svallerup er fundet Skaar af et Enkeltgravsbæger.

Allerede er nævnt, at 4 Votivfund bestaar hovedsagelig af tyknakkede og tyndbladede Huløkser. Det store Fund fra Jyderup kommer ikke i Betragtning, da »Hulmejslerne« ligesaavel kan være spidsnakkede Huløkser. Endnu skal nævnes, at et svajet Enkeltgravsbæger optræder som Mosepotte i Lille Aamose i Jorløse S.

Ser vi paa Enkeltfundene, er det et ganske stort Antal, der kan tilskrives den ødanske Enkeltgravskultur: 38 Stridsøkser, 11 tyknakkede Grønstensøkser, 5 Skafttapøkser (»Tapkiler«), 4 runde Køller, 6 Hulmejsler, 1 gennemboret Ravskive; de 12 svenske Baadøkser maa vel snarest opfattes som Handelsvarer fra Skaane. Hertil kommer ikke mindre end 620 tyknakkede Huløkser. Samtidig har vi som Enkeltfund kun 28 Eksemplarer af de Huløkser, der normalt tilskrives Megalitfolket, de spidsnakkede. Hvis disse to Folk har haft lige megen Brug for Huløkser – og der er vel ikke Grund til at antage andet – er der et stærkt Misforhold mellem de to Tal, sammenlignet med hvad der ellers er af Megalit- og Enkeltgravssager. Mon ikke Forklaringen skulde ligge i, at vel har Enkeltgravsfolket som de første indført tyknakkede Huløkser her til Landet, men Megalitfolket har, dygtige Flinthuggere som de var, hurtigt efterlignet dem og selv benyttet dem[1]). Dette vil iøvrigt ogsaa forklare det Forhold, at mange tyknakkede Huløkser, navnlig de uslebne i Depotfundene, viser en ganske fortrinlig Flintteknik, som man vanskeligt vil tiltro Enkeltgravsfolket.

Hvis dette har været Tilfældet, behøver Bopladser, hvorpaa der er fundet tyknakkede Flintøkser, ikke at have været beboet af Enkeltgravsfolket, ligesaa lidt, som der altid behøver at være begravet en Enkeltgravsmand i en Jættestue, fordi der i den er fundet en tyknakket Huløkse.

Hvis man ikke kan medregne Huløkserne til Enkeltgravskulturen, bliver Enkeltgravs-Indslaget ret lille. Fundenes Antal og deres diffuse Fordeling tyder ikke paa nogen stor Invasion af fremmede Folk og da navnlig ikke paa en, der kan have undertrykt den øjensynlig talstærke og kraftige Megalitbefolkning i denne Egn. Fundenes Fordeling tyder snarest paa en langsom Indsivning af de nye Elementer. Det er ikke her som i Jylland, at den nye Kultur først sætter sig fast i de Egne, hvor Megalitfolket er svagest repræsenteret; her i Nordvestsjælland ligger Enkeltgravssagerne tværtimod tættest i de Egne, hvor ogsaa Megalitkulturen er rigest, først og fremmest i Arts Herred. Dette tyder snarest paa, at det nye og vel ogsaa dets Bærere ad fredelig Vej er blevet optaget i Megalitbøndernes Samfund og har faaet Lov til at gravlægge deres døde i de store Fællesgrave.

Den grubekeramiske Kulturs Fund ses paa Pl. VII. Indicierne paa denne Kultur er først og fremmest Skafttungepile og cylindriske Blokke, medens Keramikken kun sjældent forekommer. De cylindriske Blokke angiver med Sikkerhed Tilstedeværelsen af grubekeramiske Folk, da de næppe, som formentlig Pilene, har været Genstand for Handel. Af Bopladser med cylindriske Blokke har vi kun 5, der alle ligger ved Kysten: Yderby og Overby Lyng paa Odden, begge med 2 Blokke, men iøvrigt stærkt blandede Pladser; Nordbjerg paa Sejrø med 4 cylindriske Blokke, foruden nogle Skrabere og andre Sager; den stadig opdukkende Ørnekul med een Blok og 4 Skafttungepile; og endelig en lille Plads nær Holbæk Fjord i Tuse Sogn, med en enkelt cylindrisk

[1]) Becker er iøvrigt i et senere Arbejde (1954 b, p. 120) inde paa en lignende Opfattelse af de tyknakkede Huløksers Stilling; iøvrigt nævner han den Mulighed, at det er Grubekeramikerne, der først har frembragt denne Øksetype.

Blok og nogle Skrabere. Skafttungepile kendes fra et Par Smaabopladser i Faarevejle og Vig Sogne, i begge Tilfælde kun sammen med Skrabere og Ildsten; men desuden kendes de som Indslag paa megalitiske Bopladser i Faarevejle, Tuse, Sønder Jernløse, Bregninge og Tømmerup Sogne.

For disse Piles Forekomst i de nordvestsjællandske Megalitgrave har Becker allerede redegjort[1]). De kendes inden for vort Omraade fra 17 Jættestuer og 3 Dyssekamre i en Langdysse (Søtofte ved Gyrstinge Sø). De fleste hører til de ældre, flade Former (Beckers Typer A–B); de tresidede, der forekommer, er gennemgaaende ret smaa og slutter sig snarest til Type D, der forekommer i Enkeltgravs-Kulturen. I Selchausdal-Jættestuen er der saaledes 4 af denne sidste Type og i Birkehøj-Jættestuen i Højby Sogn er der 16. Af de ældre Typer kendes der 10 fra Olstrupgaard, 10 fra Føllenslev 7–10, 6 fra Hyldehøj og 10 fra Loddenhøj, begge i Rørby. Men de fleste Jættestuer indeholder kun en enkelt eller et Par af disse Pile.

Af Enkeltfund kendes 8 cylindriske Blokke, fra Sejrø, Odden, Højby, Faarevejle og Grevinge Sogne, saaledes alle Kystsogne, og 115 Skafttungepile, hvis Udbredelse ses paa Kortet Pl. VII. De forekommer ogsaa fortrinsvis i Kystsognene, men enkelte er dog naaet langt ind i Landet. Fordelingen stemmer meget godt med Beckers Opfattelse, at disse Skafttungepile er forfærdiget af Grubekeramikerne og fra deres Bopladser ved Kysterne er blevet spredt ved Handel til Megalitfolkene og ofte havnet i deres Grave.

Bebyggelsens Fordeling i den tyknakkede Økses Tid ses foruden paa Kortet Pl. XVII tillige paa Pl. IV, der viser Bebyggelsestætheden i de enkelte Sogne, udarbejdet efter de samme Principper som det tilsvarende Kort i den tyndnakkede Økses Tid. De tætteste Sogne er nu Tuse, Føllenslev, Aarby, Rørby, Ubby, Jorløse, Lille Fuglede, Buerup, Kirke-Helsinge, Gørlev-Bakkendrup og Finderup; derpaa følger Faarevejle, Bregninge, Værslev, Svallerup og Store Fuglede; som den tredie Gruppe følger Vallekilde, Raklev, Tømmerup, Viskinge, Aunsø, Skellebjerg, Søndersted og Kirke-Sonnerup. Svagest er de Dele af Solbjerg og Kirke-Saaby Sogne, der rager ind paa vort Omraade; herfra kendes slet ingen Fund. Meget fattige er ogsaa Nykøbing, Frydendal, Uggerløse, Ruds Vedby, Tersløse og Valsølille. Dernæst følger Rørvig, Vig, Mørkøv, Nørre Jernløse, Sønder Asmindrup, Ørslev, Stenmagle, Kirke-Flinterup, Gyrstinge og Rye.

En Sammenligning med Kortet fra den tyndnakkede Økses Tid viser, at der er sket en Forskydning af Bebyggelsen fra Indlandet mod Kysten. Visse Indlandssogne, som dengang havde en meget tæt Bebyggelse (Ruds Vedby, Skellebjerg, Bromme, Kirke Flinterup) er nu stærkt udtyndede, og det samme gælder næsten alle Sognene omkring Aamosen, hvilket stemmer meget godt med, at der i denne kun er gjort faa Fund fra sen mellem-neolitisk Tid[2]). Til Gengæld er Kystsognenes Bebyggelse blevet forstærket, navnlig i Løve, Arts og Skippinge Herred. I Løve Herred strækker denne Fortætning sig helt ind til hinsides Tissø, i Buerup Sogn. I Arts Herred er Koncentrationen stærkest i Sognene Aarby, Rørby og Ubby – den rige Jættestuebygd – medens mærkeligt nok Røsnæs og Raklev viser mindre Tæthed end i den foregaaende Periode, hvor de hørte til de rigeste Sogne. I Skippinge Herred er Kystsognene Bregninge, Viskinge og Værslev blevet rigere, Indlandssognene Særslev, Bjergsted, Aunsø og Holmstrup fattigere. I Odsherred er nogle Sogne blevet tættere, andre tyndere; til den første Gruppe hører Odden, Højby og Asnæs, til den sidste Vig, Egebjerg og Grevinge. I Merløse-Tuse Herred er de fleste Sogne blevet tyndere; kun Tuse og Søndersted har holdt deres gamle Tæthed nogenlunde.

Et Forsøg paa at udskille Bygderne i den tyknakkede Økses Tid (Pl. V) viser en Udvidelse af Kystbygderne og en Indskrumpning af Indlandsbygderne. Følgende Bygder kan udskilles, idet der stadig sammenlignes med Forholdene i den foregaaende Periode.

[1]) Becker 1950, p. 212 ff.

[2]) Troels-Smith har meddelt mig, at dette kan skyldes den Udtørring, der paa dette Tidspunkt forvandler Aamosen fra en Sø til en lidet tiltrækkende Sump.

1. Højby-Bygden i det nordlige Odsherred er blevet udvidet, saa den nu omfatter det meste af det store Højby Sogn. Den omfatter een Boplads, 5 Dysser og 4 Jættestuer.

2. Veddinge-Bygden har omtrent samme Udstrækning som tidligere, men er udvidet lidt i sydvestlig Retning. Den omfatter 16 Bopladser, hvoriblandt 3 lidt større, en Dysse og et Votivfund.

3. Prejlerup-Bygden er blevet forskudt mod Sydøst, saa den nu naar ud til Kysten og dækker den østlige Halvdel af Grevinge Sogn; den bør nu kaldes Herrestrup-Bygden. Den indeholder een Boplads, 8 Dysser og 2 Jættestuer.

4. Kongsøre-Bygden har ikke ændret sig væsentligt; her er een Boplads, 4 Dysser og een Jættestue.

5. Nekselø-Bygden eksisterer stadig; der er ganske vist kun een Boplads (Ørnekul) og eet Votivfund, men Øen er tæt belagt med Enkeltfund.

6. Føllenslev-Bygden er forstærket og udvidet, idet den har bredt sig over næsten hele Særslev, en stor Del af Bregninge og Hjembæk, den nordlige Del af Bjergsted og lidt af Svinninge Sogn; den er her sammensmeltet med den tidligere Faurbo-Stokkebjerg Bygd, hvis sydlige Del er blevet udtyndet. Denne store Bygd omfatter 15 Bopladser, hvoriblandt 3 større, 5 Dysser, 4 Jættestuer og 2 Votivfund.

7. Den tidligere Hørve-Vindekilde-Bygd synes nu indskrænket til et ret lille Areal i Vindekilde, hvor der findes 4 Bopladser, deriblandt en større.

8. Omkring Gislinge-Vognserup tegner sig nu en Bygd – hovedsagelig paa Lerjord – med 4 Bopladser, en Dysse og mange Enkeltfund.

9. Tuse-Bygden har bredt sig til alle Sider og omfatter 17 Bopladser, hvoraf 8 er større, en Dysse og et Votivfund.

10. En ny Bygd, Uglerup-Bygden, har dannet sig paa Tuse Næs, paa Lerjord. Den har 5 Dysser.

11. Røsnæs-Bygden er blevet noget indskrænket, idet den ikke omfatter Raklev Sogns nordøstlige Del. Der findes i denne Bygd 5 Bopladser, 9 Dysser og 4 Jættestuer.

12. Arts Herreds Centralbygd indtager den samme dominerende Stilling som i foregaaende Periode og er tilmed blevet forstærket. Den har bredt sig ud paa Asnæs, men er til Gengæld trukket lidt tilbage i Viskinge, Jorløse og Lille Fuglede Sogne. Den indeholder i sit nuværende Omfang 23 Bopladser, 16 Dysser, 30 Jættestuer, 1 Jordgrav og 5 Votivfund.

13. Hallebyore-Bygden er udvidet mod Syd, hvor den gaar lidt ind i Reerslev Sogn, men er samtidig mod Nord trukket lidt tilbage. Den omfatter 2 Bopladser, 10 Dysser, 3 Jættestuer og en Mængde Enkeltfund.

14. Den tidligere saa store Holmstrup-Sørninge Bygd er skrumpet stærkt ind og delt i to: Holmstrup-Bygden med 2 Bopladser, 3 Dysser og 4 Jættestuer. Den anden er

15. Ulkestrup-Bygden med 4 Bopladser.

16. Den store Merløse Herreds Centralbygd er nu indskrænket til Søndersted og tilgrænsende Dele af Sønder Jernløse og Undløse Sogne. Der er her 14 Bopladser, 1 Dysse og 2 Jættestuer.

17. Kirke-Eskildstrup Bygden er der stadig, men nu næsten indskrænket til dette Sogn. Her er der 4 Bopladser, 1 Dysse og 2 Jættestuer.

18. Løve Herreds Kystbygd maa nu ogsaa siges at omfatte Reerso. Den har 14 Bopladser (6 større), 4 Dysser, 12 Jættestuer, 2 Jordgrave og 3 Votivfund.

19. Den tidligere saa rige Løve Herreds Indlandsbygd er nu stærkt indskrænket, saa den nu kun omfatter Skellebjerg og tilgrænsende Dele af Reerslev, Niløse, Ruds Vedby og Ørslev Sogne. Den indeholder 12 Bopladser, 3 Dysser og 1 Jættestue.

20. Vielsted-Bygden, der er ret lille, er det eneste, der er tilbage af de 4 ret rige Bygder i denne Egn; den indeholder 3 Bopladser og 3 Dysser.

Man vil her notere en Forøgelse af Kystbygderne og en Svækkelse af Indlandsbygderne; flere af disse har endda kun kunnet opretholdes ved at slaa af paa Kravet om, at der skal mindst 10 Bopladser og Grave til en Bygd.

Nogen stærk Forøgelse af Befolkningen fra den foregaaende Periode kan ikke spores; begge Perioder maa formodes at omfatte omtrent samme Tidsrum, 3–400 Aar. Der er i den tyknakkede Økses Tid lidt flere Bopladser end i den tyndnakkede Økses Tid; men Bopladserne synes gennemgaaende at være mindre. Der er færre Grave, men disses Indhold er til Gengæld rigere, de mange store Jættestuefund. Bedst ser man Forholdet ved Antallet af den almindeligt brugte Øksetype: 2834 tyndnakkede mod 3363 tyknakkede. Der er ikke her som i Vestjylland den voldsomme Forøgelse af Bebyggelsen, der skyldes det nyindvandrede Enkeltgravsfolk.

I sit Arbejde Sjællands ældste Bygder (1927) har Vilhelm la Cour arbejdet med lignende bebyggelseshistoriske Problemer. Paa Basis af Megalitgravene og Bronzealderhøjene gør han Rede for Bebyggelsens Udstrækning i disse to Perioder. I Yngre Stenalder – tidlig- og mellem-neolitisk

Tid tilsammen – nævner han de Bygder, der paa Basis af Megalitgravene kan udskilles paa Sjælland, saaledes ogsaa i vort Omraade. Grundlaget for disse Bygder er hans Pl. II, der viser samtlige kendte Megalitgrave; tillige er de formentlige Vejlinier tegnet. Et tilsvarende Kort er udarbejdet her som Pl. XVIII; det viser samtlige kendte Megalitgrave (Hellekister er ikke medregnet som saadanne). Foruden de Dysser og Jættestuer, som allerede er indtegnet paa Kortene Pl. XVI og XVII, viser dette Kort de mange sløjfede Megalitgrave, hvis Type ikke kendes, men som naturligvis bør tælles med, naar Megalitperiodens Bebyggelseshistorie skal skrives. Kortet viser tydeligt de Stenalderbygder, la Cour nævner: I Ods Herred 3 Smaabygder i henholdsvis Højby, Egebjerg og Grevinge Sogne; i Skippinge Herred fra Føllenslev ind mod Skarridsø; i Tuse Herred en mindre Bygd paa Tuse Næs; i Merløse Herred en stor Bygd, der fra Bramsnæs Bugt strækker sig helt ind til Aamosen; i Arts Herred en meget stor Bygd, der fylder en stor Del af Herredet og de tilgrænsende Sogne af Skippinge Herred; i Løve Herred dels en Kystbygd, dels en Indlandsbygd; i den nordlige Del af Alsted Herred en stor Bygd; i Ringsted Herred en mindre Bygd omkring Allindemagle. Alle disse Bygder kender vi fra Kortene over Bygderne i den tyndnakkede og den tyknakkede Økses Tid. Men det, at Bopladser, Votivfund og Enkeltfund er taget med i Betragtning, har medført, al der er kommet flere Bygder med, som ikke kunde skelnes paa Kortet over Megalitgrave. Saaledes den rige Veddinge Bygd, hvorfra der kun kendes 6 Megalitgrave, medens der kendes 29 Bopladser; dernæst Nekselø-, Gislinge-Vognserup- og Tuse-Bygderne, hvorfra der slet ingen Megalitgrave kendes. Der er næppe Grund til at tro, at eventuelle Megalitgrave i disse Omraader skulde være forsvundet; en Megalitgrav forsvinder ikke saa let, men kan i Reglen ses som en lav Forhøjning med Sten og knust Flint i Jorden. Man maa saaledes antage, at Boplads og Grav ikke altid ligger saa nær sammen. F. Eks. kan den rige Bygd i Tuse maaske have haft sin Gravplads i den store Gruppe nu forsvundne Megalitgrave, der har været i den nordlige Del af Søstrup Sogn. Megalitgrave har vel fortrinsvis været opført, hvor der var Sten til at bygge dem af; man kan vel næppe antage, at de har transporteret disse store Sten, der ofte vejede flere Tons, altfor lange Strækninger.

Paa sit Kort har la Cour tegnet en Del Streger, der skal vise de Vejlinier, der forbandt Stenalderens Bygder. Jeg vil dog anse dette som en ret tvivlsom Sag. Det er sandsynliggjort, at Enkeltgravsfolkets og Bronzealderens Høje ofte blev anbragt langs Færdselsvejene, og ved Hjælp af disse Perioders Højrækker er lange Vejlinier blevet paavist i Jylland, ofte gennem øde og uvejsomt Terræn, hvor det altid viser sig, at disse Veje søger de Steder, hvor det er lettest at komme frem. Derimod ved vi ikke noget sikkert om, at Megalitgrave fortrinsvis er anbragt langs Vejene. Selvfølgelig har der imellem de forskellige Stenalderbygder paa Sjælland ført Færdselsveje, der dog har været ret korte, da baade Afstandene fra Bygd til Bygd og fra Bygd til Kyst ikke har været store. Og at efterspore disse Vejlinier nu i dette tæt bebyggede, oftest jævne, velopdyrkede Land maa anses for en umulig Opgave. Vel kan man sige, at den store, gennem lange Tidsrum beboede Boplads ved Skellingsted Bro sandsynligvis ligger ved den eneste farbare Vej over Aamosen, som den gør den Dag i Dag. Men om Langdyssegrupperne ved Tystrup og Gryde Mølle angiver Vadesteder over Halleby Aa ved vi faktisk intet. De mange Oldsager, der blev fundet i Aaen ved Bro Mølle, kunde tyde paa et Vadested; men her er ingen Megalitgrave.

KAPITEL VI

DOLKTID

Til Bedømmelse af Bebyggelsen i Stenalderens sidste Afsnit, Dolktid eller sen-neolitisk Tid, haves følgende Materiale:

151 Bopladser, hvoraf 3 med over 50 Redskaber og adskillige nær derved; 78 Grave, hvoraf 43 er Hellekister, 4 Dysser, 17 Jættestuer og 14 Jordgrave; i 66 af disse Grave er der gjort Fund. 25 Votiv-Depotfund, 3501 Enkeltfund, hvoraf de 1774 er Flintdolke. Det samlede Oldsagsmateriale er ca 5100 Stykker, hvoraf 2116 er Flintdolke.

Kortet Pl. XIX viser samtlige stedfæstede Fund; Pl. VIII viser Bebyggelsestætheden i de enkelte Sogne og Pl. IX viser Periodens Bygder, begge udarbejdet efter de samme Principper som for de foregaaende Perioder.

Af Bopladser kendes der som sagt 151, hvoriblandt 3 store (over 50 Redskaber), medens 32 har mellem 10 og 50 Redskaber; Resten er Smaapladser. Af de tre store Bopladser ligger to i Faarevejle Sogn, den tredie paa Sejrø; denne sidste har en særlig Karakter ved de mange Planker (9 Økseplanker, 47 Dolkplanker, se Fig. 5), den indeholder, noget, der iøvrigt gælder flere af Dolktidspladserne paa Sejrø, hvor der øjensynlig i denne Periode er drevet en betydelig Fabrikationsvirksomhed og Handel med Flintsager[1]); noget lignende kan spores paa Spidsen af Asnæs. Af systematisk udgravede Bopladser er der kun Ordrup Næs og Ørnekul paa Nekselø, og begge Steder har Dolktidsbebyggelsen kun været sparsom i Forhold til den tidligere Bebyggelse.

Af Dolktidsbopladserne ligger 51 paa Sand (38 paa Bakkesand, 5 paa Hedesand, 2 paa Flyvesand og 6 paa marint), 99 paa Lerjord og 1 paa Mosejord. Det giver pr. 100 km^2 paa Sandjord 11,7 Bopladser (paa Bakkesand alene 13,1) og paa Lerjord 10,1. Nu er Forholdet omtrent lige; Lerjord udnyttes ligesaa stærkt som Sandjord.

Gravfundene fra Dolktid er som ventet langt færre og fattigere end fra den foregaaende Periode. Disse Grave – Hellekister og Jordgrave – skjuler sig jo oftest i Høje og viser sig først naar disse udgraves eller sløjfes; der kendes saaledes kun 44 Hellekister og 14 Jordgrave, og en Del af disse sidste er ret usikre, mangelfuldt oplyst; kun en Gruppe fra en Høj i Føllenslev er sagkyndigt undersøgt[2]).

Af sikre Gravfund fra denne Tid har vi 24 fra Hellekister, 3 fra Høje med Jordgrave, 21 er Efterbegravelser i Jættestuer og 7 i Dysser, deraf de 4 i polygonale og een i en rektangulær. Gravgaverne er oftest ret sparsomme, bestaar oftest af Flintdolke, sjældnere af Pilespidser, Økser og Keramik. Kun fra visse Jættestuer kendes et større Antal Dolktidssager, saaledes fra Korshøj i

[1]) Dette behøver dog ikke at betyde, at der har været en særlig talrig fastboende Befolkning paa Sejrø i denne Periode; Folk fra Fastlandet kan have sejlet til Sejrø for at skaffe sig Flint og kan have opholdt sig der i kortere og længere Tid for at hugge Flintsager.

[2]) Becker 1936, p. 215 ff.

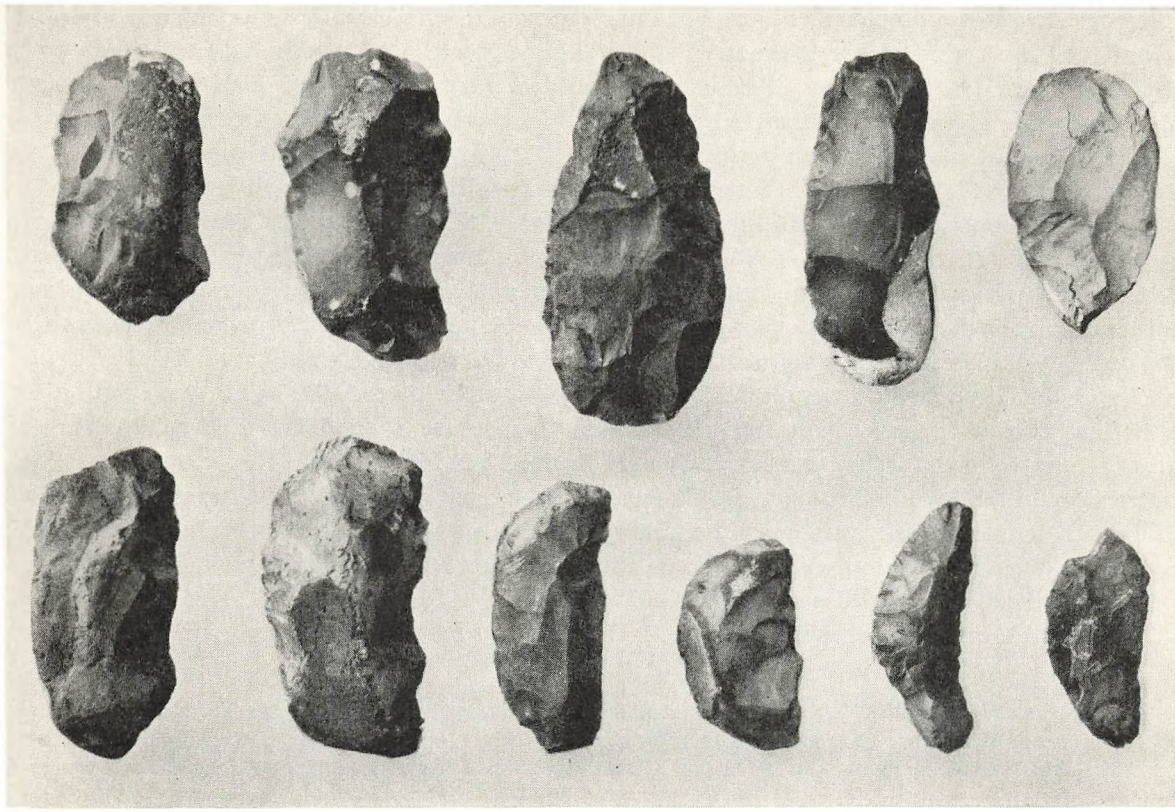

Fig. 5. Dolktids Planker og Forarbejder. Boplads 53. Sejrø. 1:3.

Ubby 12, Hanesten i Kulby og Troldhøj i Stenstrup 11 og i Birkehøj i Nyrup 10 Flintdolke; hvor mange Gravlæggelser disse repræsenterer, ved vi ikke; men de tyder dog paa, at man har benyttet disse Jættestuer langt ind i Dolktiden, hvad Forekomsten af sene Dolke (med udformet Fæste) i nogle af dem ogsaa tyder paa. Resten af de 62 Gravfund er mere eller mindre usikre.

Af Votiv- og Depotfund fra Dolktid kendes 25; desværre er mange af dem daarligt oplyst, saa man ikke altid kan være sikker paa, at det ikke kan være Jordgrave. Kun 2 af Fundene indeholder kun Dolke (henh. 11 og 2), eet indeholder 2 Spydspidser, 5 indeholder kun Flintsegle (henh. 6, 4, 2, 2 og 2), 4 indeholder kun bredæggede Flintøkser (henh. 4, 3, 2 og 2), 4 indeholder Skaftskrabere (henh. 4, 3, 3 og 2), 2 Flintplanker (henh. 4 og 2); eet indeholder 2 Bronzeøkser og eet 4 Lerkar. Resten af Fundene er blandede, indeholder flere forskellige Sager.

Af Enkeltfund fra Dolktid forekommer 3501, hvoraf de 1774 er Flintdolke eller Brudstykker af saadanne; men ogsaa Typer som Flintsegle, bredæggede Økser og Arbejdsøkser af Grønsten forekommer i stort Tal; langt færre er Pile- og Spydspidser. Blandt Fundene skal nævnes en af de irske Guldhalskraver, lunulae, fundet ved Grevinge[1]).

Bebyggelsen i Dolktid ses foruden af Kortet Pl. XIX af Pl. VIII, der viser Tætheden i de enkelte Sogne. Hvis man sammenligner dette Kort med de tilsvarende fra de to foregaaende Perioder, er der tilsyneladende sket en Svækkelse af Bebyggelsen; men dette skyldes for det første, at Gravene og Gravfundene her i nogen Grad svigter, idet Dysser og Jættestuer er langt lettere at erkende end Hellekister, og for det andet, at Dolktiden repræsenterer et noget kortere Tidsrum end de andre Perioder.

[1]) D B I. 2.

Iøvrigt viser Kortet, at den Tendens, der i mellem-neolitisk Tid kunde spores med Udflytning fra Indlandet til Kystsognene, her fortsætter i stigende Grad. Hele det Indre har nu en meget sparsom Bebyggelse; kun i Skellebjerg, Allindemagle og tildels Haraldsted Sogne er den lidt tættere. At Sæby Sogn viser sig med en ret tæt Bebyggelse skyldes udelukkende den store Boplads, der ligger ved Halleby Aas Udløb af Tissø i den lille Enklave af Sæby Sogn, der ligger her; denne Plads, der nu ligger paa lavt Vand i Søen, har været beboet lige fra Ældre Stenalder til Dolktid.

De tættest beboede Sogne er nu Faarevejle, Føllenslev, Sejrø, Rørby og Kirke Helsinge; dernæst følger Tuse, Vallekilde og Gørlev-Bakkendrup og endelig Asnæs, Gislinge, Bregninge, Aarby, Ubby, Hallenslev, Sæby og Rye; det er – med Undtagelse af Sæby – alle Sogne, der ligger i Kystzonen. Ejendommeligt er det, at hele Røsnæs-Halvøen med Sognene Raklev og Røsnæs nu er saa sparsomt belagt med Fund. Der har her været et stort Antal Høje, der nu er sløjfede, og en Del af dem kan have indeholdt Hellekister, hvorom der nu ingen Oplysninger haves. Men ogsaa hvad Bopladser og Enkeltfund angaar er disse Sogne fattige i Forhold til de andre Sogne i Arts Herred. Interessant er den stærke Forøgelse af Bebyggelsen paa Sejrø. I Ældre Stenalder, hvor Sejrø var opløst i en Række mindre Øer, havde den en Mængde Bopladser. For det agerdyrkende tidlig- og mellem-neolitiske Folk havde denne Gruppe Smaaøer liden Interesse. Men nu, da en Række Strandvolde er dukket frem og Smaaøerne er ved at vokse sammen, tiltrækker den Dolktidsfolkene ved de store Mængder Flintknolde, der ligger paa disse Strandvolde.

Kortet Pl. IX er et Forsøg paa at udskille Tidens Bygder:

1. Højby-Bygden i det nordlige Odsherred er blevet udvidet mod Vest, saa den griber lidt ind i Odden Sogn. Der er i denne Bygd 2 Bopladser, 3 Hellekister, 2 Jordgrave, 6 Gravlæggelser i Megalitgrave, eet Votivfund og en Mængde Enkeltfund.

2. Paa Nakke-Halvøen, der for en stor Del bestaar af Bakkesand, tegner sig en ny, mindre Bygd med 4 Bopladser og nogle Enkeltfund.

3. Sejrø – der dels bestaar af lerede Bakkeknuder, de tidligere Øer, dels af lavt, marint Terræn – er nu en ret tæt Bygd med 8 Bopladser, hvoriblandt en stor, en Hellekiste og mange Enkeltfund.

4. Veddinge-Bygden har bredt sig til begge Sider og omfatter nu det meste af Faarevejle og Asnæs Sogne. Den lettere Jord i den nordlige Del af Faarevejle Sogn har aabenbart virket stærkt tiltrækkende paa Bebyggelsen og har skabt den rigeste Dolktidsbygd i hele vort Omraade med ikke færre end 37 Bopladser, hvoraf 2 er store og 10 mellemstore; af Grave er der 3 Hellekister og 2 Jordgrave – ikke mange i Forhold til Antallet af Bopladser; men ogsaa her er der sløjfet mange Høje.

5. Medens Kongsøre-Bygden synes forsvundet, eksisterer Grevinge-Bygden endnu, omend lidt indskrænket; den har 1 Boplads, 4 Hellekister og 2 Begravelser i Megalitgrave.

6. Nekselø-Bygden er det maaske lidt vanskeligt at opretholde som en særlig Bygd; den har 2 Bopladser og ikke særlig mange Enkeltfund.

7. Føllenslev-Bygden udvides stadig til alle Sider og omfatter nu tillige det meste af Bregninge Sogn, hele Særslev og en Del af Vallekilde, Hjembæk og Bjergsted Sogne. Der er her 12 Bopladser, hvoraf 4 større, 9 Hellekister, 2 Høje med flere Jordgrave, 3 Megalitgrave med Dolktidsbegravelser og 3 Votivfund.

8. Paa Tuse Næs har vi nu en mindre Bygd, hovedsagelig paa Lerjord. Her er en Boplads, 2 Hellekister, 2 Gravlæggelser i Megalitgrave, en Jordgrav i en Høj og et Votivfund.

9. Tuse-Bygden har nu bredt sig stærkt, saa den er smeltet sammen med Gislinge-Vognserup-Bygden. Mod Vest indeslutter den nu næsten hele Kundby og Halvdelen af Svinninge Sogne, mod Øst en Del af Holbæk Sogn. Denne store Bygd indeholder 27 Bopladser, hvoraf 5 er større, 4 Hellekister, 2 Gravlæggelser i Megalitgrave og 2 Votivfund.

10. Paa Spidsen af Asnæs, paa stærkt blandet Jord, har vi nu en mindre Bygd med 3 Bopladser, hvoraf 2 større, og en Del Enkeltfund.

11. Medens den tidligere Røsnæs-Bygd tilsyneladende er forsvundet, er Arts Herreds Centralbygd stadig rig, omend den i Omfang er mindre end i den foregaaende Periode, idet den er trukket tilbage fra Indlandssognene Jorløse og Aunsø og ogsaa fra den østlige Del af Ubby og den nordlige Del af Tømmerup. Den indeholder 24 Bopladser (1 større), 2 Hellekister, 1 Jordgrav, 10 Gravlæggelser i Megalitgrave og 2 Votivfund.

12. Reersø tegner sig nu klart som en lille, selvstændig Bygd med 4 Bopladser (3 større), 2 Hellekister, et Votivfund og en Mængde Enkeltfund.

13. Løve Herreds Kystbygd har samme Omfang som i foregaaende Periode. Der er 10 Bopladser (1 større), 6 Megalitgrave med Dolktidsbegravelser og 2 Votivfund.

Af de tidligere Indlandsbygder er der som sagt kun meget sparsomme Rester tilbage:
14. Skellebjerg-Bygden er indskrænket til et mindre Areal omkring Sobjerg med 3 smaa Bopladser.
15. I Allindemagle-Haraldsted Sogne tegner sig en lille Bygd med en Hellekiste og ret mange Enkeltfund.

Dermed er vi færdig med Gennemgangen af Stenalderens Bebyggelseshistorie i Nordvestsjælland. I Ældre Stenalder saa vi en ret kraftig Bebyggelse dels i Indlandet, langs Søer og Aaer, dels langs Kysterne. Imidlertid maa vi erindre, at Fundene fra denne Periode repræsenterer et Tidsrum paa flere Tusinde Aar. Sammenlignet hermed er det en forbavsende kraftig Bebyggelse, vi finder i Yngre Stenalders første Afsnit, som dog kun strækker sig over nogle faa Hundrede Aar. Dette kan kun forklares ved Tilskud af nye Folk udefra, noget som da ogsaa af kulturelle Grunde tidligere er anset for sandsynlig. Bebyggelsen i tidlig-neolitisk Tid dækker baade Indland og Kystegne. I mellem-neolitisk Tid har vi en lignende kraftig Bebyggelse, men der kan spores en begyndende Udflytning fra Indlandet til Kystegnene, en Udvikling, der fortsætter i stigende Grad i sen-neolitisk Tid. Om de mulige Aarsager hertil vil vi vente med at diskutere indtil Gennemgangen af den følgende Periode, Bronzealderen, er foretaget.

Kortet Pl. XX viser samtlige Bopladser fra Yngre Stenalder. Foruden dem, der er tidsbestemte gennem Oldsagsfund og som er anført paa Kortene over de forskellige Perioder, er her tillige anført alle de Smaapladser, hvis Redskabsfund (f. Eks. Skrabere, slebne Fliser o. l.) ikke tidsbestemmer dem indenfor Yngre Stenalder (543 ialt), samt Flintpletterne helt uden Redskaber (1312 ialt). En Sammenligning mellem dette Kort og Pl. XVIII, der viser samtlige Megalitgrave, viser det, der allerede er udtalt foran: At Boplads og Grav ikke altid ligger nær sammen, omend oftest – men ikke altid – indenfor samme Bygd.

KAPITEL VII

BRONZEALDER

Bronzealderens Bebyggelse er det mest praktisk at behandle som en Helhed. Vel dækker Bronzealderen et Tidsrum af ca. 1000 Aar, og vel kan man for de fleste af Fundene tidsfæste dem indenfor Perioden, som det fremgaar af Fundkortene, Pl. XXI, der indeholder alle Fund fra Ældre Bronzealder, men tillige de usikre Fund, der ikke nærmere kan tidsfæstes, og Pl. XXII, der viser Fundene fra Yngre Bronzealder. Men da Bebyggelsen her hovedsagelig maa bygge paa Gravfundene, vil et Bebyggelseskort fra Yngre Bronzealder kun vise en Afglans af Forholdene i Ældre Bronzealder, idet de allerfleste Yngre Bronzealders Grave er Brandgrave, der er nedgravet i Ældre Bronzealders Høje. Bopladser og Enkeltfund fra Bronzealderen er for faatallige til, at der kan bygges noget videre paa dem; derimod spiller Votivfundene, navnlig for Yngre Bronzealder, en vis Rolle. Det er saaledes vanskeligt at foretage en direkte, statistisk Sammenligning med Forholdene i Yngre Stenalder, hvor Boplads- og Enkeltfund spiller en dominerende Rolle.

Til Bedømmelse af Bebyggelsen i Bronzealderen haves følgende Materiale: 23 Bopladser, 2131 Høje, hvoraf 539 er større Høje, der hovedsagelig maa antages at være fra Ældre Bronzealder, 171 er smaa Høje, der maa antages at være fra Yngre Bronzealder, og 1421 er usikre, oftest sløjfede Høje. Fra Ældre Bronzealder haves Oplysning om 295 Grave, fra Yngre Bronzealder om 987. Men en stor Del af dem er saa daarligt oplyst, at de ikke har kunnet optages i Listen Tabel III, der kun indeholder 204 Gravfund fra Ældre Bronzealder og 727 fra Yngre Bronzealder. Dernæst er der 57 Votivfund, hvoraf 20 er fra Ældre, 34 fra Yngre Bronzealder, medens 3 er af uvis Alder. Af Enkeltfund er der 75 fra Ældre, 160 fra Yngre og 274 fra uvis Bronzealder, ialt 509. Det samlede Antal Oldsager, der kendes fra Bronzealderen, er ca. 3500.

Bopladsfundene fra Bronzealderen svigter her i Nordvestsjælland, som de jo iøvrigt gør i hele Landet. Men medens der i det vestjydske Omraade ikke fandtes en eneste sikker Bronzealderboplads, er der dog her paavist 23. Naar man ser Listen over dem i Tabel I, vil man lægge Mærke til, at de fleste er ganske smaa; en Del af dem har kun en enkelt eller et Par af de store, grove Flækkeknive, der er karakteristiske for Bronzealderens Flinthaandværk, paa andre er der lidt Lerkarskaar; ingen har tykkere Kulturlag og kun paa to er der fundet over 10 Oldsager: Lindebjerg i Tømmerup Sogn, hvor der foruden en Flækkekniv er fundet en Del grove Skrabere, og Hals i Kirke Helsinge Sogn, hvor der foruden Flintsager er fundet et Par Brudstykker af Bronzesværd, nogle Knusesten, en Albuebensdolk og en Del Lerkarskaar. Ingen af Bopladserne kan nærmere tidsbestemmes indenfor Bronzealderen. Af Bopladserne ligger de 16 paa Lerjord, 5 paa Bakkesand og 2 paa Hedesand. Men disse Tal er for smaa til at der kan laves Statistik paa dem.

Naar der fra Bronzealderen har været over 2000 Høje i vort Omraade, maa der nødvendigvis have været mere end 23 Bopladser. Sandsynligvis er Forklaringen, at ligesom i det vestjydske Omraade tilhører en hel Del af de Smaabopladser, der kun indeholder Skrabere o. l., (af saadanne findes 439) dernæst en Del af Smaapladserne helt uden Redskaber (»Flintpletter«) (hvoraf der findes

1312), i Virkeligheden Bronzealderen. Det gælder f. Eks. sikkert en Del af Flintpletterne paa den yderste Del af Asnæs-Halvøen, idet Affaldet er usædvanligt grovt. I Asnæs-Skovene findes ogsaa nogle af de største Grupper Høje, vi kender fra Bronzealderen. Endvidere er det muligt, at nogle af de Bopladser, der er opført under Dolktid, i Virkeligheden tilhører Bronzealderen, idet flere Dolktidstyper (f. Eks. de hjærteformede Pilespidser) fortsætter et Stykke ind i Bronzealderen. Mangelen paa større Bopladser med tykkere Kulturlag tyder paa en mere labil Bosættelsesform.

Det er da først og fremmest Gravene, man maa bygge paa, naar man skal vurdere Egnens Bronzealdersbebyggelse, men dem findes der ogsaa mange af. Der haves paalidelige Oplysninger om 539 større Høje, det vil sige Høje med en Højde af 1½ m eller derover. Erfaringen viser, at de allerfleste Høje af den Størrelse paa Sjælland indeholder Grave fra Ældre Bronzealder og oftest tillige Urnegrave fra Yngre. Nogle af dem kan dog indeholde Hellekister eller Jordgrave fra Dolktid, og andre kan indeholde Jættestuer, selv om man oftest vil kunne se nogle af Stenene eller Gangens Munding stikke frem til Overfladen. Jernaldergravene i denne Egn ligger sjældent i Høje. Paa samme Maade kan man roligt gaa ud fra, at de fleste mindre Høje, oftest af en Diameter paa 10–12 m og en Højde af 1–1¼ m, indeholder Urnegrave fra Yngre Bronzealder; af disse kendes 181, hovedsagelig fra Skovene, hvor disse Smaahøje har større Chancer for at bevares end paa dyrket Mark. Af de 1415 ødelagte, overpløjede eller helt sløjfede Høje maa de allerfleste antages at have tilhørt Ældre Bronzealder; de er da ogsaa anført paa Kortet over denne Periode. Yngre Bronzealders Smaahøje vil, naar de sløjfes, være vanskelige at efterspore paa dyrket Mark.

Der haves som sagt foran Oplysninger om 295 Grave fra Ældre og 987 fra Yngre Bronzealder; men for mange af disse er Oplysningerne saa usikre (f. Eks. »Der var i Højen en opløst Kiste med et Skelet og lidt Bronze«, »Mange Urner med brændte Ben, nogle med Smaasager af Bronze«), at de ikke har kunnet opføres paa Listerne over Periodens Gravfund i Tabel III. Her er anført 204 Gravfund fra Ældre Bronzealder; af disse er eet fra Broholms »Ældste Metalkultur«, 7 fra 1. Periode, 78 fra 2. Periode, 71 fra 3. Periode og Resten fra Ældre Bronzealder uden nærmere Periodebestemmelse[1]). Fra Yngre Bronzealder haves i Tabellen 727 Gravfund, nemlig 89 fra 4., 33 fra 5., 35 fra 6. og Resten fra uvis Periode; 3 usikre Fund indeholder Sager fra baade 4. og 5. Periode.

Da Broholm fornylig i Danmarks Bronzealder I og III har offentliggjort Indholdet af samtlige da kendte Bronzealdergrave, er der ingen Grund til at gentage dette her; for alle disse Graves vedkommende er der da blot henvist til Periode og Nummer i Broholms Bøger; kun for de Gravfund, der ikke er optaget dér, er Indholdet nævnt i Listerne.

For Votivfundene, 20 fra Ældre Bronzealder, 34 fra Yngre Bronzealder og 3 fra uvis Alder, gælder det samme; ogsaa her er der for de flestes vedkommende kun henvist til »Danmarks Bronzealder«. Af Ældre Bronzealders Votivfund er de 2 fra Ældste Metalkultur (Det store Fund af 9 massive Bronze-Skafthulsøkser fra Rumperup (nu Højsted) i Bregninge Sogn og de to Krumsværd fra Rørby), 2 fra 1. Periode (de to berømte Valsømaglefund i Haraldsted Sogn) og 14 fra 2. Periode (heriblandt Fundet af 6 Sværd fra Vindmosen i Asnæs Sogn og Solvognen fra Trundholm Mose i Højby Sogn); et nyfundet betydeligt Votivfund fra 2. Periode fra Aamosen ved Kongsted i Niløse Sogn er afbildet Fig. 6. Fra 3. Periode kendes ingen Votivfund.

Af Yngre Bronzealders Votivfund er 3 fra 4. Periode (deriblandt et med 3 drevne Bronzeskaale fra Løjtved Mose i Bregninge Sogn), 17 fra 5. Periode (deriblandt betydelige Fund fra Gislinge og Kelleklintegaard i Ubby Sogn), 3 fra 6. Periode (deriblandt et meget betydeligt Fund fra Holbæk Slots Ladegaard) og 11 af uvis Periode. Af Guldfundene skal nævnes to, hver med to »Edsringe«, fra Ruds Vedby Sogn.

Enkeltfundene er, som allerede nævnt, meget sparsommere end i Stenalderen; naar et Bronze-

[1]) For Nemheds Skyld benyttes ligesom i »Vestjyllands Oldtidsbebyggelse« Broholms Periodeinddeling, selv om hans »Ældste Metalkultur« i Virkeligheden med Montelius og Sophus Müller bør kaldes Bronzealderens 1. Periode.

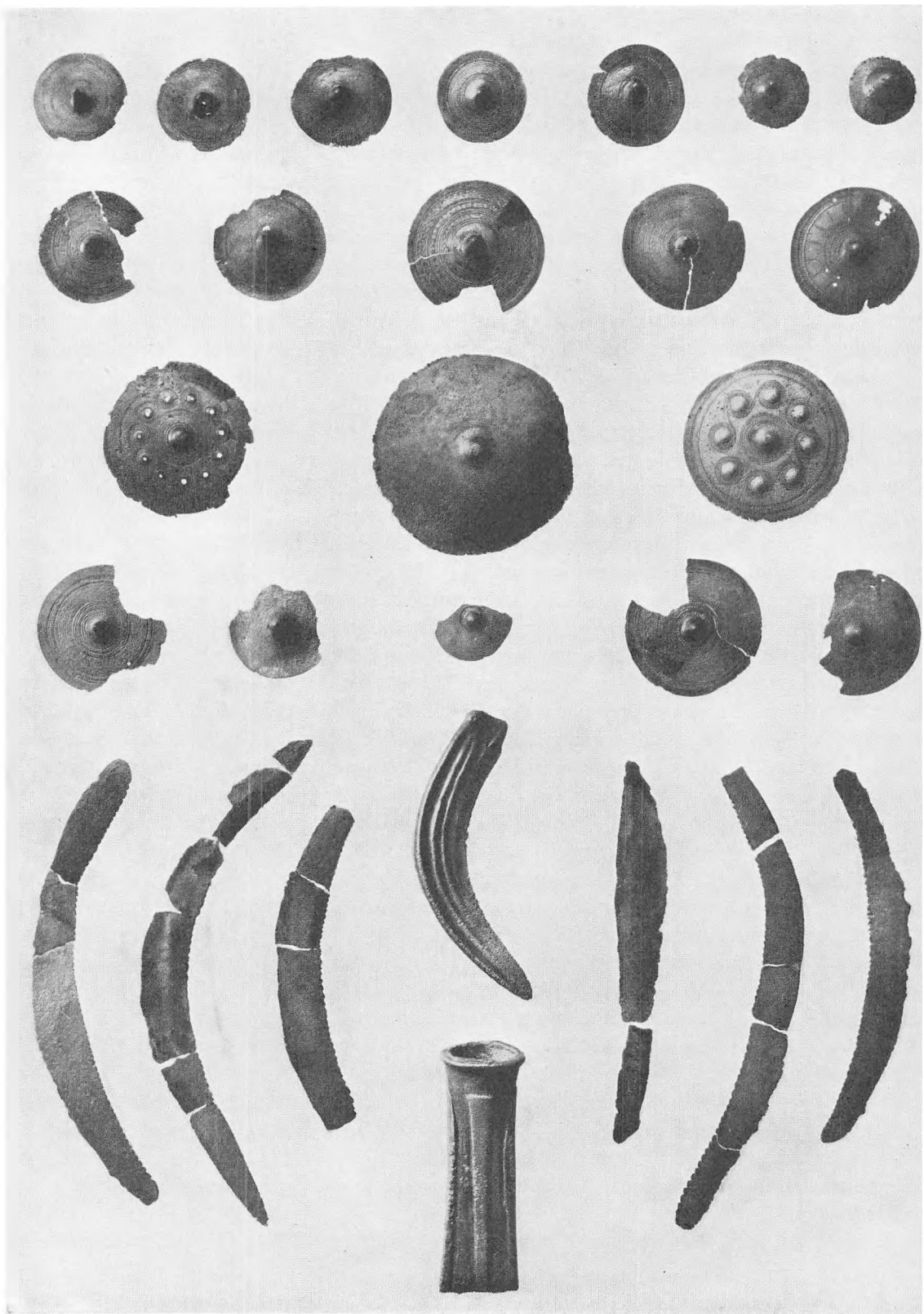

Fig. 6. Ældre Bronzealders Mosefund, Kongsted Mose (Niløse 123). 1:3.

redskab gaar itu, bliver det vel normalt ikke bortkastet, men omsmeltet. Der kendes som nævnt 509 Enkeltfund, hvoraf 75 er fra Ældre Bronzealder, 160 fra Yngre, medens Resten er af uvis Alder. En Del af disse Enkeltfund er dog sikkert Grav- og Votivfund, blot daarligt oplyst. Det bør nævnes, at Odsherred er den Del af Landet udenfor Bornholm, hvor der er fundet flest Helleristninger, først og fremmest de kendte Ristninger fra Engelstrup og Herrestrup i Grevinge Sogn[1]).

Det samlede Antal Oldsager fra Bronzealderen – ca. 3500 Stykker – er egentlig ganske anseligt sammenlignet med, hvad der kendes fra Yngre Stenalder. Der er saaledes ingen Tvivl om, at Nordvestsjælland har haft en udbredt og rig Bronzealderbebyggelse.

De to Fundkort, Pl. XXI–XXII, viser med stor Tydelighed, at Indlandet nu er næsten fundtomt, medens der er en tæt Bebyggelse i Kystomraaderne; det er samme Forhold, som vi havde i Dolktiden, blot endnu kraftigere accentueret.

Kortet, der viser Bebyggelsestætheden i de enkelte Sogne, Pl. X, viser dette meget tydeligt. Dette Kort, der nu hovedsagelig bygger paa Høje og Gravfund, viser, at Indlandet nu er meget tyndt bebygget. Visse Sogne (Holmstrup, Solbjerg, Ørslev, Nordrup, Bromme, Valsølille) er helt fundtomme, og de allerfleste andre Indlandssogne har ogsaa ganske faa Fund og de fleste af dem slet ingen Høje; kun de to Sogne ved Gyrstinge Sø, Allindemagle og Gyrstinge er lidt tættere belagt, og det samme gælder, omend i mindre Grad, Nabosognene Store Taastrup og Haraldsted. Til Gengæld viser Kyststrøgene en meget tæt Bebyggelse. Tættest er Sognene Odden, Højby, Vig, Egebjerg, Asnæs og Faarevejle, altsaa de fleste og største Sogne i Ods Herred; ligesaa tæt er Sejrø, Bregninge, Røsnæs, Raklev, Aarby, Rørby, Gørlev-Bakkendrup og Orø. Herefter følger Rørvig, Grevinge, Udby, Hagested, Gislinge, Kundby, Tuse, Grandløse, Kirke Sonnerup, Kirke Saaby, Hørve, Vallekilde, Føllenslev, Særslev, Bjergsted, Tømmerup og Ubby. Saa følger Nykøbing, Hørby, Holbæk, Aagerup, Rye, Værslev, Svallerup, Kirke-Helsinge og endelig hører til denne Gruppe Indlandssognet Allindemagle. Dette vil sige, at tæt Bebyggelse har næsten alle Sogne, der grænser til Kysten, samt en Del af dem, der grænser op til dem; en Undtagelse danner kun Kalundborg Sogn med sin Bebyggelse og den nordlige Del af Drøsselbjerg, der er helt fundtomt; dette sidste er dog tilfældigt, thi i den sydlige Del af dette Sogn er der en Del Bronzealderhøje.

Naar vi ser paa Bygdekortet Pl. XI, der viser Forholdene i Ældre Bronzealder, lægger vi Mærke til, at næsten alle Kystbygderne har bredt sig:

1. Højby-Bygden har bredt sig ud over næsten det hele Højby Sogn og desuden over tilgrænsende Dele af Odden, Nykøbing og Nørre Asmindrup. Den indeholder 233 Høje og 4 Votivfund.

2. Nakke-Bygden har bredt sig mod Nord ud over næsten hele Rørvig Sogn (41 Høje).

3. Veddinge-Bygden omfatter nu ikke alene Faarevejle og Asnæs, men tillige det meste af Vig og Halvdelen af Grevinge Sogn (2 Bopladser, 418 Høje, 2 Votivfund).

4. Det meste af Egebjerg Sogn danner nu en særlig Bygd, en Udvidelse af den gamle Kongsøre-Bygd; den tilsyneladende Fattigdom i Dolktid skal der vist ikke lægges for megen Vægt paa (99 Høje, 1 Votivfund).

5. Sejrø danner stadig en ret rig Bygd (3 Bopladser, 38 Høje), derimod synes Nekselø lidet beboet.

6. Føllenslev-Bygden har omtrent samme Omfang som i foregaaende Periode (1 Boplads, 297 Høje, 4 Votivfund).

7. Den store Tuse-Gislinge Bygd er nu smeltet sammen med Bygden paa Tuse Næs; til Gengæld er den trukket lidt tilbage i Indlandet, i Svinninge, Kundby og Butterup Sogne (3 Bopladser, 153 Høje, 1 Votivfund).

8. Som en ny Bygd optræder nu Orø, der ikke har gjort sig synderlig bemærket i de foregaaende Perioder (22 Høje).

9 og 10. Som et Par nye Bygder langs Bramsnæs Bugt optræder nu det meste af Aagerup og den nordlige Del af Grandløse Sogne, samt Kirke-Sonnerup og en Del af Kirke-Saaby. (Henh. 1 Boplads og 31 Høje og 25 Høje).

11. Røsnæs-Halvøen, omfattende Røsnæs og det meste af Raklev Sogne optræder nu igen som en tæt Bygd. Fundfattigdommen i Dolktid betyder saaledes næppe nogen Bortflytning af Befolkningen. (2 Bopladser, 6 Flintpletter, 163 Høje).

12. Arts Herreds Centralbygd viser sig stærkt udvidet; ikke alene har den bredt sig ud over næsten hele Kystsognene Aarby og Svallerup, men ogsaa indad mod Land har den bredt sig over Store og Lille Fuglede, hele Ubby, det meste af Tømmerup og Værslev og noget af Viskinge og Jorløse Sogne (7 Bopladser, 7 Flintpletter, 274 Høje, 2 Votivfund).

[1]) Henry Petersen 1875, p. 423–28. Brøndsted, Danmarks Oldtid II, Fig. 123–24 (fra Højby Sogn), Fig. 125 og 132 (fra Grevinge Sogn), Sophus Müller 1917, p. 89 (Asnæs Sogn).

13. Løve Herreds Kystbygd har omtrent sin gamle Størrelse, dog trukket lidt tilbage fra Indlandet (Hallenslev Sogn). (3 Bopladser, 39 Høje, 1 Votivfund). Til Gengæld kendes der næsten ingen Bronzealderfund fra Reersø.

14. Lige Øst for Tissø, i Sæby og Buerup Sogne, kan der nu skelnes en lille Bygd med 7 Høje.

15. I det egentlige Indland har vi nu kun en lille Bygd i Allindemagle og de tilgrænsende Dele af Store Taastrup og Haraldsted Sogne; den kendetegnes ved 24 Høje; det kan erindres, at det ikke er langt herfra at de berømte Valsømagle-Fund er fremkommet. Denne Bygd kunde skelnes allerede i Dolktid. I denne Egn, Nord for Gyrstinge og Haraldsted Søer, er saaledes en lille Gruppe Mennesker blevet siddende under den almindelige Udvandring til Kystegnene.

Det bør bemærkes, at den ellers saa standhaftige Skellebjerg-Bygd, som allerede var stærkt indskrumpet i Dolktid, nu er helt forsvundet.

Et Blik paa Fundkortet fra Yngre Bronzealder viser, at Fundenes Fordeling i det store og hele er den samme som i Ældre Bronzealder, hvilket ikke kan undre, da de fleste af Gravfundene stammer fra Ældre Bronzealders Høje. Vi lægger dog Mærke til, at der er gjort enkelte Votivfund i Sogne, der ligger udenfor de egentlige Bronzealderbygder, saaledes i Jyderup, Hallenslev, Ruds Vedby og Store Taastrup Sogne; helt folketomme har disse saaledes næppe været.

Kan vi i vort Omraade paavise Bronzealderens Færdselsvej? Vilh. la Cour mener det og tegner flere af dem: En fra Højby-Bygden ned gennem Vig Sogn og derpaa følgende den store Bakkebue indtil Snævringen Øst for Dragsholm. En anden gaar fra Holbækegnen gennem Gislinge og Svinninge Sogne, slaar en Bue ned til Dejgvad Bro over Bregninge Aa, herfra vestpaa langs Højdedraget ud paa Røsnæs. Fra Kærby paa denne Rute udgaar en tredie stor Vej mod Syd gennem Arts Herred, passerer Halleby Aa ved Tystrup og fortsætter mod Syd gennem Løve Herred. Sidegrene til disse Hovedveje udgaar mod Nord til Tranevejle og mod Vest til Roden af Asnæs-Halvøen.

Det er muligt at visse Stykker af disse tegnede Vejlinier har deres Berettigelse. F. Eks. er der paa Strækningen Holbæk-Svinninge flere Steder Højrækker, der kan tænkes at følge en Vejlinie; Terrænet er her meget jævnt og lægger ikke Hindringer i Vejen. De mange Høje, der peger mod Dejgvad Bro, kan ogsaa tyde paa, at her har der i Oldtiden, ligesom nu, været en Overgang over den sumpede Bregninge Aadal. Det er ogsaa muligt, at der ved Tystrup – det eneste Sted, hvor Høje træder nær Aaen – har været en Overgang over Halleby Aa. Skellingsted Bro-Passagen har vel stadig været benyttet; her er ingen Høje, vi er her langt fra beboede Steder; men her er fundet det eneste Ældre Bronzealders Votivfund i lang Omkreds, maaske et Offer fra en vejfarende for at slippe levende over det frygtede Vadested!

Men indenfor de tætte Bygder mener jeg ikke, at det kan lade sig gøre at paavise Vejlinierne. Højene paa den store Bakkebue i Odsherred er sikkert anbragt her, fordi de laa højt og synligt, ikke fordi der gik en Vej langs denne ujævne Højderyg; det vilde ogsaa være et temmelig upraktisk Sted at lægge den. Det samme gælder Højrækken, der ligger paa Endemorænebuen i Bregninge Sogn ned mod Tranevejle og Højene paa Bakkeryggen i det sydlige Røsnæs.

Den Udflytning af Bebyggelsen fra det Indre til Kysten, som har fundet Sted fra Stenalderen til Bronzealderen, er allerede paavist af la Cour paa Grundlag af Gravenes Beliggenhed. Ved Inddragelse af det store Materiale, som Bopladser, Votivfund og Enkeltfund giver, er dette blevet yderligere underbygget. Der kan næppe være Tvivl om, at en saadan Udflytning har fundet Sted. Og ved denne Undersøgelse er det paavist, at denne Udflytning begyndte saa smaat allerede i yngre mellem-neolitisk Tid, tog Fart i sen-neolitisk Tid for at være afsluttet i Ældre Bronzealder. Forholdene viser sig typisk i det meget rige Aamose-Omraade. Her er der en Mængde rige Bopladser i Ældre Stenalder; ogsaa i tidlig-neolitisk og ældre mellem-neolitisk Tid er der mange Bopladser og Fund; men allerede i yngre mellem-neolitisk Tid er Fundene sparsomme og i sen-neolitisk Tid og Bronzealder forsvinder de næsten helt.

Hvad er nu Aarsagen til denne Skiften Bopæl? la Cour nævner to mulige Aarsager[1]): Den ene er,

[1]) 1927, p. 242 ff.

at Bronzealderfolkene muligvis har lagt større Vægt paa Agerbrug end Stenalderfolkene og derfor er søgt ud fra det skovrige Indland, som var godt for Stenalderens Kvæghold og Jagt, ud til de mere aabne Kystegne, hvor der var bedre Vilkaar for Agerbruget. Den anden Aarsag skulde være, at da Bronzealderfolket var afhængig af Tilførsler fra Havet for at faa Raamateriale til deres Redskaber, var det naturligt for dem at søge til Havet.

Hvad den første Mulighed angaar er det ikke urimeligt at antage, at der er sket en Ændring i Erhvervsformen i Løbet af den lange Periode Yngre Stenalder–Bronzealder. Troels-Smith[1]) har ad pollenanalytisk Vej paavist, at det ældste Agerbrug, der kan paavises i Omraadet omkring Aamosen, Beckers A-Fase, synes at have haft deres Kreaturer paa Stald og for en stor Del fodret dem med Løv, medens den efterfølgende, ogsaa tidlig-neolitiske B-Fase synes at have haft Kvæget gaaende ude paa udstrakte Overdrev. Hvordan den senere Megalitbefolkning og Bronzealderfolkene har drevet Landbrug, ved vi endnu for lidt om. Men iøvrigt har der vel oprindeligt været lige meget Skov i Indlandet og i Kystegnene; begge Steder skulde der ryddes Skov før Jorden kunde dyrkes. Man kan ikke her se nogen Grund til at forlade Indlandet. Dyrkningsmæssigt har baade Indland og Kystland deres Fordele.

Den anden Mulighed, la Cour nævner, lyder mere overbevisende. Bronzealderfolket var et søfarende Folk, der kendte til store, søgaaende Skibe, som vi her i denne Egn kender fra Helleristningerne fra Herrestrup og Engelstrup i Grevinge Sogn og fra det ene Krumsværd fra Rørby. Bronzealderfolket maa have drevet en udstrakt Handel for at kunne skaffe sig de store Mængder af Bronze og heller ikke saa smaa Mængder af Guld, som vi træffer i Fundene fra denne Tid. Dette har kunnet trække Storbønderne, som vel var dem, der drev denne Handel, ud til Kystegnene. Men det er overraskende, at denne Udflytning begynder allerede i den tyknakkede Økses Tid og allerede i Dolktid har taget et stort Omfang. Vel begyndte der allerede i Dolktid at komme en Del Bronzesager ind i Landet, men endnu var Flinten det vigtigste Raastof til Redskaber. Det kan næppe have været Bronzen alene, der lokkede Dolktidsfolkene til Kysten og da slet ikke Jættestuefolket. Men her kommer vi til en anden Handelsvare, Flinten, som i store Dele af Yngre Stenalder har været en vigtig Eksportartikel. Vi ser paa Sejrø og flere andre Steder paa Kysten Fund af Flintplanker, der tyder paa Fabrikation af Flintredskaber. Hvor gode søgaaende Fartøjer Stenalderfolkene har haft, ved vi ikke; men det nye Fund af et Krumsværd fra Begyndelsen af Bronzealderen med et indridset Billede af et større Skib giver os i denne Retning noget at tænke paa. Det kan se ud til, at i Løbet af Jættestuetiden har en Del af Bønderne ved Siden af deres gamle Erhverv, Agerbrug og Kvægavl, optaget et nyt, Handel, og her var det bekvemmere at bo ved Kysten end i Indlandet. Og denne Udvikling er da fortsat med stigende Fart i Dolktid og Bronzealder, saa kun sparsomme Befolkningsrester er blevet siddende i Indlandet.

I det vestjydske Omraade kunde der ikke konstateres nogen Udflytning fra Indlandet til Kystegnene i Dolktid og Bronzealder. Men Forholdene ligger her noget anderledes. Her synes Bebyggelsen i disse Perioder dels at samle sig omkring Bakkeøerne med deres letdyrkelige Sandjord, dels omkring den store Færdselsvej, der førte fra en formentlig Havn Syd for Bovbjerg ind i Landet mod Viborg, et Strøg, hvor der ogsaa var Adgang til at faa de over Havet førte vigtige Handelsvarer. Selve Kyststrøgene har været lidet tiltrækkende for disse Folk. Vestkysten var barsk og utilnærmelig fra Havet, bortset fra Havnepladsen Syd for Bovbjerg. Limfjords-Kystegnene dannes de fleste Steder af svære Lerjorder, som Bronzefolkene, der formentlig hovedsagelig her har været Efterkommere af Enkeltgravsfolket, har skyet. Paa Sjælland har Bronzealderfolket aabenbart ikke været bange for Lerjord; det skyldes antagelig, at de her hovedsagelig var Efterkommere af Megalitfolket, som ikke veg tilbage for at gaa i Gang med Opdyrkning af den noget sværere Jord; vi ser jo her, at i Nordvestsjælland ligger der gennem hele Yngre Stenalder og Bronzealder talrige Bopladser paa Lerjord.

[1]) 1953, p. 11 ff.

KAPITEL VIII

JERNALDER

Med Jernalderen naar vi det mindst tilfredsstillende Afsnit af vor Undersøgelse. Det skyldes, at Fundene i nogen Grad svigter. Bopladserne er faa og smaa, Gravene ligger under flad Mark og kommer kun frem ved Jordarbejde og ogsaa Enkeltfundene er sparsomme i Forhold til de foregaaende Perioders. Ialt haves der fra hele Jernalderen, der dog repræsenterer en Periode paa henimod 1500 Aar, følgende Materiale: 27 Bopladser, 228 Grave, 22 Votiv- og Depotfund og 321 Enkeltfund. Det samlede Oldsagsmateriale er ca. 3100 Stykker, hvoraf ca. 1700 er Perler af Glas og Rav og ca. 600 er Mønter; hertil kommer et større Antal Lerkarskaar. Alle de Fund, der kan stedfæstes, er afsat paa Pl. XXIII.

Af Bopladserne er 2 fra Keltisk Jernalder, 6 fra Ældre Romersk Jernalder, 5 fra ubestemt Ældre Jernalder, medens Resten, 14 Pladser er helt ubestemmelige. De fleste Bopladser er ganske smaa, Affaldsgruber eller mørke Pletter med lidt Skaar. Kun tre Pladser, alle fra Ældre Romertid, er lidt større; det er den befæstede Bakke Borrebjerg paa Sejrø og to Pladser i Hagested Sogn, Gurede og Maarsø, som begge fra Affaldsgruber har givet større Mængder af Lerkarskaar. Ejendommeligt er det, at fra den Periode af Jernalderen, der har givet de fleste Grave, Yngre Romertid, har vi ikke en eneste sikker Boplads, og det samme gælder iøvrigt hele Yngre Jernalder. Ikke en eneste Jernalders Hustomt er kendt fra hele Omraadet. Hvordan kan det nu være, at Jernalderens Bopladser saaledes svigter? I det vestjydske Omraade kunde der dog opspores 57 Bopladser. Ved Undersøgelsen blev der netop lagt særlig Vægt paa at udspørge Ejere af Jord om mørke Pletter med Skaar og at se efter saadanne i Marken. Vel er Jernalderens Bopladser gennemgaaende lidet iøjnefaldende, og ved den gennem Aarhundreder foregaaede intensive Dyrkning af Jorden er Lerkarskaarene i Pløjelaget smuldret mere og mere bort. Men i et ganske tilsvarende Omraade, Fyn, har Museumsinspektør Erling Albrectsen[1]), Fyns Stiftsmuseum, ved et energisk Arbejde faaet opsporet et stort Antal Jernalderbopladser, saaledes fra Keltisk Jernalder 29 og 25 fra Ældre Romersk Jernalder. Selv om Fyn med sine ca. 3000 km² er et betydeligt større Omraade end vore ca. 1700, er Forskellen i Antallet af kendte Bopladser fra disse to Perioder forbavsende stor. For de senere Perioder er det fynske Materiale ikke publiceret, saa her mangler vi et Sammenligningsgrundlag.

Hvad kan nu Aarsagen være til denne Fundfattigdom paa Sjælland? Det er faktisk vanskeligt at give en fornuftig Forklaring. At antage en større Udvandring af Befolkningen er der næppe Grund til; der er dog et ret stort Antal Grave. Om Sjællændere kan have deltaget i Kimbrernes og Teutonernes Togt mod Syd ved vi intet om; næppe i større Tal. Som Forklaring paa Fattigdommen paa Bopladser fra Yngre Jernalder her i Landet er ofte nævnt, at disse formentlig ligger under de nuværende Landsbyer. Det samme kunde maaske ogsaa gælde Bopladserne fra Ældre Jernalder her i vort Omraade. Det er sandsynliggjort, at visse Grupper af vore ældste Landsbyer med gamle Sted-

[1]) 1954, p. 43 og 1956, p. 103.

navne (Endelser paa -inge, -um, muligvis ogsaa -lev og -løse) gaar tilbage til Ældre Jernalder; og af saadanne gamle Stednavne er der mange i Nordvestsjælland. Men nogen helt tilfredsstillende Forklaring er dette ikke; der foretages dog ofte dybe Gravninger (Grundudgravninger, Kloakering o. l.) i vore Landsbyer, og man skulde da vente, at der langt oftere kom Jernalders Kulturlag frem; selv om disse ikke altid er lette at erkende, sidder der dog rundt omkring i vore Landsbyer mange arkæologisk interesserede Mennesker, som nok skulde melde, hvis noget saadant kom frem. Imidlertid viser de Undersøgelser, Steensberg[1]) har foretaget i gamle Gaardtomter, at visse af dem kan følges helt tilbage til Oldtiden; saa helt umulig er denne Forklaring maaske ikke.

Af Jernalderens Bopladser ligger de 22 paa Lerjord, 5 paa Sandjord. Selv om disse Tal er for smaa til at lave Statistik paa, viser de dog en stigende Tendens til at udnytte den frugtbare Lerjord.

Af de 228 Grave tilhører de 8 Keltisk Jernalder, 41 Ældre Romertid, 64 Yngre Romertid, 16 Germansk Jernalder, 20 Vikingetid, medens 79 er ubestemmelige. Hertil kommer, at der 36 Steder er fundet Skeletter uden Oldsager i Grusgrave; sandsynligvis tilhører de fleste af disse Skeletter Jernalderen, vel snarest Yngre Jernalder.

Keltisk Jernalders Grave er, hvor Forholdene er oplyst, Brandgrave og oftest kun med et enkelt Lerkar som Gravgods; kun fra Gørlev kendes et værdifuldere Stykke, en romersk Bronzevase.

Af de ret mange Grave fra Ældre Romertid er de 30 Jordfæstegrave, 5 Brandgrave og 6 usikre. Det er gennemgaaende fattige Grave, oftest kun med eet eller et Par Lerkar, sjældnere med andre Gravgaver. En Undtagelse danner et Par daarligt oplyste Fund fra Bregninge og Sønder Jernløse, begge med et Bronzekar med Ansigtsattacher, og en ret rig Gravplads fra Grandløse.

Yngre Romertid er her, som de fleste Steder paa Sjælland, rigere repræsenteret. Af de 64 Grave er de 56 Jordfæstegrave, 2 Brandgrave og 6 ubestemte. Fra denne Periode har vi flere rige Grave med Bronzekar, Glaskar, Guld- og Sølvsmykker: Stenlille (Nr. 7 a, 31, 32), Merløsegaard (Store Taastrup 15), Bennebo (Skamstrup 1) og Særslev (Nr. 44).

Fra Germansk Jernalder har vi 16 Grave; kun een (Grevinge 22) er en Brandgrav, Resten, saavidt Oplysninger haves, Jordfæstegrave. Fra den ældre Del af Perioden har vi en Række Grave, hvoraf flere er rige: Sandlynggaard (Stenlille 18), Kvarmløse (Tølløse 11), Lumbsaas (Højby 30), Nyrup (Højby 100) og Gravpladsen ved Haraldsted (Nr. 48). Fra den yngre Del af Perioden har vi af vel oplyste Fund kun Brandgraven fra Grevinge og dernæst Højby 365, et Stykke Guldbeslag, der er fundet i en Høj.

Vikingetidsgravene, 20 ialt, er saavidt vides alle Jordfæstegrave. Der er, som det vil ses af Listen, ingen særlig rige eller bemærkelsesværdige Grave iblandt dem.

Et ret stort Antal Grave haves der daarlige Oplysninger om; de maa antages at tilhøre Jernalderen, men kan ikke nærmere tidsbestemmes indenfor denne.

Af de ikke særlig talrige Votiv- og Depotfund er 3 fra Keltisk, 2 fra Ældre Romersk, 2 fra Yngre Romersk, 3 fra Germansk Jernalder, 7 fra Vikingetid og 4 fra usikker Tid. Af de keltiske er det ene to Sværd fra Præstemosen i Holmstrup, et Sted, hvor der muligvis er mere; de to andre Fund er Mosepotter. Af de ældre romerske Fund bestaar det ene af Mosepotter, det andet af 2 Guldberlokker, kun med Tvivl henført til denne Fundgruppe. Af de yngre romerske er det ene et stort Fund af romerske Denarer fra Gierslev Sogn, det andet af Mosepotter. De germanske er to Guldfund og den mærkelige Mands-Træfigur med tredobbelt Halsring fra Munke-Bjergby Mose, et Fund, hvis Karakter som Offer er noget tvivlsomt. Vikingetidsfundene er hovedsagelig Skattefund med Sager af Guld og Sølv, navnlig det sidste; ret store Sølvfund er fremkommet paa Sejrø, i Asnæs Dyrehave (Aarby Sogn) og ved Bjerresø (Vallekilde Sogn); et værdifuldt Guldfund er fra Kragerupgaard (Ørslev Sogn). Dernæst har vi et betydeligt Fund af Smedeværktøj fra Halleby Aa ved Bakkendrup.

Af Enkeltfund har vi 7 fra Keltisk, 6 fra Ældre Romersk, 49 fra Yngre Romersk (for en stor Del

[1]) Se saaledes: Arne Ludvigsen og Axel Steensberg. 1941 og Steensberg 1953.

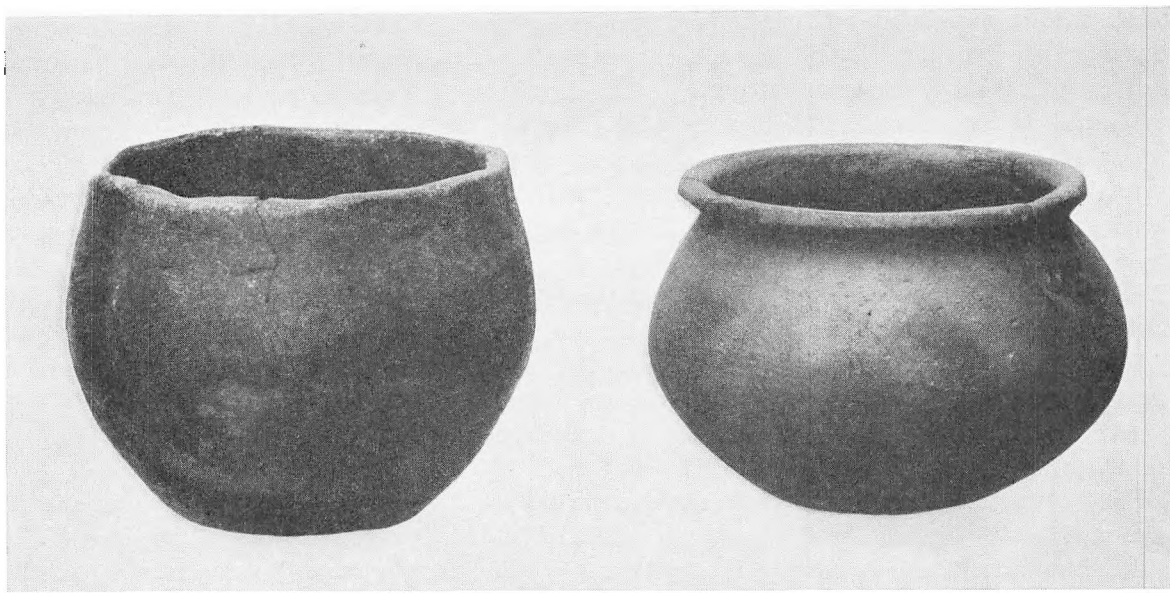

Fig. 7. Ældre Romertids Gravfund, Stigs Bjergby Nr. 38.

de letkendelige Ildsten), 40 fra ubestemt Ældre Jernalder (heraf mange Ben-Spydspidser); 24 er fra Germansk Jernalder (heraf de 8 Guldfund) og 36 fra Vikingetid; 7 er fra ubestemt Yngre Jernalder og 152 fra uvis Jernalder (for en stor Del Tenvægte, Knusesten, Skaftlejekøller, Jerncelter, Amboltsten o. l.).

Blandt Enkeltfundene skal kun enkelte nævnes: Fra Keltisk Jernalder Sværd og Tyrefigur[1]) fra Store Fuglede, det første opfisket i Tissø, samt Kuglehalsringe fra Tølløse og Jyderup. Fra Ældre Romertid en Kortlé, fundet sammen med et Skelet i Aamosen i Reerslev Sogn, samt en engelsk Guldmønt fra Munke-Bjergby[2]). Fra Yngre Romertid en Trææske med Runeindskrift[3]) fra Aamosen i Stenmagle Sogn. Fra Germansk Jernalder en svær Guldhalsring, opfisket i Stranden ud for Havnsø (Føllenslev Sogn) (Fig. 8)[4]). Fra Vikingetid en Alsengemme fra Jorløse Sogn[5]) og en Del Sager, opfisket i Tissø ved Store Fuglede.

Af Runesten er der i hele Omraadet kun een, den interessante Gørlev-Sten[6]), der stammer fra Ældre Vikingetid.

At lave paalidelig Bebyggelsesstatistik paa et saa spinkelt Materiale som det, der foreligger fra Nordvestsjællands Jernalder, lader sig ikke gøre; Tilfældighederne spiller her en altfor stor Rolle. Dette ser man paa Kortet Pl. XII, der paa samme Maade som de foregaaende tilsvarende Kort viser Fundtætheden i hvert Sogn. De tætteste er her Sejrø og Gierslev (store Depotfund) og Gislinge (mange Grave); dernæst følger Hagested (to større Bopladser) og Ryc, dernæst Højby og Haraldsted (Gravpladser). Helt uden Fund er Uggerløse, Kirke-Sonnerup, Kirke-Saaby og Nordrup; mange andre er meget fattige. Men man kan ikke se nogen Plan i Fordelingen, det hele ser tilfældigt ud. En Ting kan man da se: Kystsognene har ikke længer nogen Overvægt; Fundene fordeler sig nogenlunde jævnt paa Kystegne og Indland; dette sidste er igen taget i Brug i udstrakt Grad; nu er man ikke blevet saa afhængig af Handelen udefra; nu kan man producere det vigtigste Raastof, Jernet, selv.

[1]) Neergaard 1892, p. 230, Fig. 20.
[2]) Rudi Thomsen 1953.
[3]) Vebæk 1948, Bæksted 1847.
[4]) Neergaard 1915, p. 192.
[5]) Bartels 1882.
[6]) Lis Jacobsen og Erik Moltke 1942, p. 292.

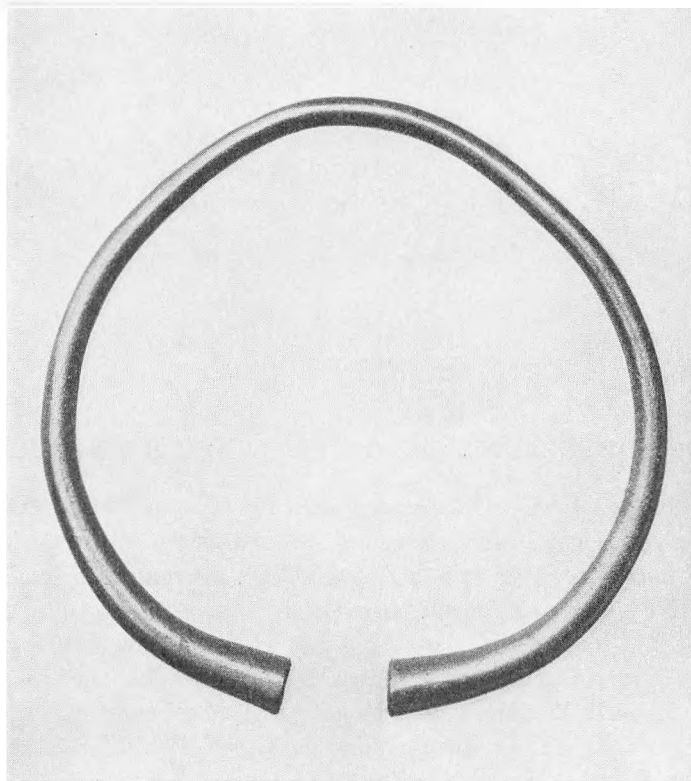

Fig. 8. Guldhalsringen fra Havnsø Strand. Germansk Jernalder. 1:2.

At forsøge paa Grundlag af Fundkortet Pl. XXIII at udskille Jernalderens Bygder vil jeg anse for en haabløs Opgave; Materialet er altfor sparsomt og tilfældigt. Her har vi et bedre Materiale fra et andet Felt: Stednavnene.

KAPITEL IX

STEDNAVNENE OG OLDTIDSBEBYGGELSEN

I »Vestjyllands Oldtidsbebyggelse« blev der gjort et Forsøg paa at finde Overensstemmelse mellem Oldtidsbygderne, som de var bestemt gennem de jordfaste Mindesmærker og Fundene, og de forskellige Klasser af Stednavne. Der viste sig en vis Overensstemmelse mellem Ældre Jernalders Bygder og Stednavne, der ender paa -inge og -um (-heim), medens de yngre Navnetyper for en stor Del ligger udenfor disse Bygder. Navne, der ender paa -løse og -lev findes slet ikke i dette Omraade, og ogsaa -sted-Navnene er meget faatallige. Derimod findes der i denne Egn et stort Antal af Kortnavne, hvoraf en stor Del utvivlsomt er meget gamle. Der viste sig en vis Overensstemmelse mellem disse Navne og Bygderne fra Bronzealder og Yngre Stenalder (Enkeltgravskultur), uden at Materialet dog er saa stort, at man kan sige noget sikkert herom.

Hvordan er Forholdene nu her i Nordvestsjælland? Dr. phil. Johs. Kousgaard Sørensen fra Stednavneudvalget har til dette Formaal udarbejdet et Kort over de forskellige Stednavnetyper, der kan tænkes at gaa tilbage til Oldtiden, Pl. XIII, og knytter hertil følgende Bemærkninger:

Løse-Navnene kan paa Grundlag af sproglige Kriterier anses for at være særdeles gamle, men en nærmere Tidsfæstelse end til Tiden før Vikingetiden er næppe mulig. Forleddenes Grad af Dunkelhed synes at være større end ved inge-Navnene, men der kan dog ikke være Tvivl om, at de indeholder germansk Sprogstof. – De paa Kortet indlagte løse-Navne er følgende: *Merløse* Herred: 1. Tveje Merløse S., 2. N.-Jernløse S., 3. Kvanløse S., 4. Holløse, Kvanløse S., 5. S.-Jernløse S., 6. Grandløse S., 7. Tølløse S., 8. Kvarmløse, Tølløse S., 9. Merløse, S.-Taastrup S., 10. Uggerløse S., 11. Undløse S., 12. Niløse S., 13. Tersløse S., 14. Stenlille S. (28/2 1320 Stenløsæ liilæ), *Tuse* Herred: 15. Gamløse, Orø S., *Ars* Herred: 16. Uggerløse, Rørby S., *Skippinge* Herred: 17. Jorløse S., *uden for Holbæk Amt:* 18. Stenmagle S., Alsted H. (u. d. 1213 (afskr.) Stenløsemagle), 19. Vandløse, Stenmagle S., Alsted H.

De Personnavne, der indgaar i Navnene paa *lev*, er for en meget stor Dels Vedkommende typologisk identiske med Personnavnene i de urnordiske Runeindskrifter, der i Danmarks Runeindskrifter ansættes til tiden 200–800, hvilket taler for Samtidighed. En mindre Del af lev-Navnene kan dog at dømme efter de indgaaende Personnavne være dannede i Vikingetiden. – De paa Kortet indlagte lev-Navne er følgende: *Tuse* Herred: 1. Markeslev, Hørby S., *Løve* Herred: 2. Hallenslev S., 3. Reerslev S., 4. Herslev, Finderup S., 5. Gørlev S., *Ars* Herred: 6. Raklev S., 7. Jerslev, L.-Fuglede S., *Skippinge* Herred: 8. Føllenslev S., 9. Særslev S., 10. Værslev S. I Holbæk Amt men uden for Kortets Grænser: Ørslev S., Løve H. og Gierslev S., Løve H.

Inge-Navnene er en kronologisk uensartet Navnegruppe. De ældste, som formodentlig er de fleste, er paa Alder med eller maaske lidt yngre end løse-Navnene, de yngste kan være dannede i Vikingetiden. – De paa Kortet indlagte Navne er følgende: *Merløse* Herred: 1. Ellinge (nu Løvenborg), Butterup S., 2. Kyringe, S.-Taastrup S., *Tuse* Herred: 3. Gislinge S., 4. Trønninge, Kundby S., 5. Svinninge S., 6. Sørninge, Skamstrup S., *Løve* Herred: 7. Høng, Finderup S., 8. Kirke-Helsinge S., 9. Vinde-Helsinge, Kirke-Helsinge S., *Ars* Herred: 10. Forsinge, Udby S., *Skippinge* Herred: 11. Snertinge, Særslev S., 12. Bregninge S., 13. Viskinge S., 14. Birkende, Værslev S. (13/12 1363 Byrchinge), *Ods* Herred: 15. Ellingegaard, Højby S., 16. Sidinge, Vig S., 17. Hønsinge, Vig S., 18. Svinninge, Asmindrup S., 19. Grevinge S., 20. Veddinge, Faarevejle S., 21. Skippinge, Vallekilde S., *uden for Holbæk Amt:* 22. Døjringe, Munke-Bjergby S., Alsted Herred, 23. Gyrstinge S., Alsted Herred, *i Holbæk Amt, men uden for Kortet:* Blæsinge, Havrebjerg S. Løve Herred.

Sted. To Sognebyer, 1. Hagested S., Tuse H. og uden for Holbæk Amt, Haraldsted S., Ringsted H., der rimeligvis stammer fra den senere Del af Folkevandringstiden. Nogle Navne, som nu ender paa -sted, er opr. tved-Navne.

Navnene paa *-by* er af forskellig Alder. Typen med Personnavneforled, som ikke er repræsenteret i Holbæk Amt, har som det fremgaar af Navngivningen i Danelagen i England været produktiv i Vikingetiden i Danmark. Navne med appellativt Forled er direkte overleveret paa dansk Grund fra ca. 1000 (Hedeby), og Forled, der sigter til førkristelig Religion (Viby, Hørby o. fl.), viser, at typen har været levende ogsaa før 1000. De som Regel gennemskuelige Forled taler dog for, at Navne paa -by ikke er ældre end Vikingetiden. Nogle er rimeligvis fra Middelalderen, saaledes blandt de ndfr. nævnte Nyby, Vesterby, Sejrøby, Overby, Ydreby og Melby. – De paa Kortet indlagte Navne er følgende: *Merløse* Herred: 1. Nyby, Tølløse S., *Tuse* Herred: 2. Udby S., 3. Hørby S., 4. Kundby S., 5. Sandby, Kundby S., 6. Stigs-Bjergby S., 7. Næsby, Orø S., *Løve* Herred: 8. Halleby, Buerup S., 9. Sæby S., 10. Ruds-Vedby S., 11. Kulby, Finderup S., 12. Dalby, Kirke-Helsinge S., *Ars* Herred: 13. Melby, Aarby S., 14. Aarby S., 15. Udby S., 16. Klovby, Udby S., 17. Rørby S., 18. Kærby, Rørby S., *Skippinge* Herred: 19. Vesterby, Jordløse S., 20. Sejrøby, Sejrø S., *Ods* Herred: 21. Overby, Odden S., 22. Ydreby, Odden S., 23. Højby S., 24. Vejleby, Hørve S., *uden for Holbæk Amt:* 25. Munke-Bjergby S., Alsted H. Forsvundne Landsbyer er Vesterby, S.-Fuglede S., Ars H. og Mosby, Højby S., Ods H.

Navnedannelsen paa *-tofte* har været produktiv i Vikingetiden, som det fremgaar af Navnetypens Udbredelse i Danelagen. De er næppe ældre end denne Tid. De fem tofte-Navne i Holbæk Amt er 1. Søtofte, S.-Taastrup S., Merløse H., 2. Saltofte, Stenlille S., Merløse H., 3. Gaasetofte, Raklev S., Ars H., 4. Saltofte, Udby S., Ars H., 5. Aastofte, Asnæs S., Ods H.

En Del af Navnene paa *-bjerg* tilhører utvivlsomt Vikingetiden. Det gælder i Holbæk Amt Sognebyerne Skellebjerg, Egebjerg, Drosselbjerg, Havrebjerg og Solbjerg. Det maa dog fremhæves, at man, da Bjerg er et opr. naturbetegnende Ord, ikke af Navnets Alder umiddelbart kan slutte sig til Bebyggelsens. – De paa Kortet indlagte Bebyggelsesnavne paa -bjerg er følgende: *Tuse* Herred: 1. Lindebjerg, Hørby S., 2. Stokkebjerg, Hjembæk s., 3. Bybjerg, Orø S., *Løve* Herred: 4. Hesselbjerg, Reerslev S., 5. Søbjerg, Skellebjerg S., 6. Skellebjerg S., *Ars* Herred: 7. Istebjerg, Tømmerup S., *Skippinge* Herred: 8. Eskebjerg, Bregninge S., *Ods* Herred: 9. L.-Egebjerg, Vig S., 10. Egebjerg S. *I Holbæk Amt men uden for Kortet:* Solbjerg S., Løve Herred, Havrebjerg S., Løve Herred, Drosselbjerg S., Løve Herred.

Paa Grundlag af Personnavnetyper, af de ret gennemskuelige appellative Forled samt af Navnetypens Udbredelse i Danelagen kan Størstedelen af Navnene paa *-torp* bestemmes som tilhørende Tiden 800–1100. Sikkert middelalderlige af Omraadets torp-Navne, hvoraf der paa Kortet er indlagt 175, er dels de kun tre Navne med kristne Personnavne som Forled: Mogenstrup (2), Jonstrup,dels Bjørnstrup med sekundær Genitiv-Endelse, dels rimeligvis Navnet Nyrup. – De paa Kortet indlagte Navne er følgende: *Merløse* Herred: 1. Taastrup, Tveje-Merløse S., 2. Hellestrup, Tveje-Merløse og Asmindrup S., 3. Butterup S., 4. Regstrup, N.-Jernløse S., 5. Norup, N.-Jernløse S., 6. Hannerup, N.-Jernløse S., 7. Dramstrup, N.-Jernløse S., 8. Knapstrup, S.-Jernløse S., 9. L.-Knapstrup, S.-Jernløse S., 10. Krøgerup, S.-Jernløse S., 11. Mogenstrup, S.-Jernløse S., 12. Søstrup S., 13. Sasserup, Søstrup S., 14. Borup, Søstrup S., 15. Springstrup, Søstrup S., 16. Vinstrup, Asmindrup S., 17. Asmindrup S., 18. Vallestrup, Asmindrup S., 19. Ejlstrup, Asmindrup S., 20. Alkestrup, Asmindrup S., 21. Tjepperup, Grandløse S., 22. Dragerup, Grandløse S., 23. Marup, Tølløse S., 24. Torup, Aagerup S., 25. Ebberup, Aagerup S., 26. Aagerup S., 27. Kongstrup, Aagerup S., 28. Soderup S., 29. Fristrup, Soderup S., 30. N.-Eskilstrup, Soderup S., 31. Bukkerup, Soderup S., 32. Agerup, Soderup S., 33. Tingerup, Soderup S., 34. Stedstrup, K.-Eskilstrup S., 35. K.-Eskilstrup S., 36. Sønderstrup, K.-Eskilstrup S., 37. Baarup, K.-Eskilstrup S., 38. Bonderup, Taastrup S., 39. Mølle-Borup, Taastrup S., 40. Taastrup S., 41. Udstrup, Taastrup S., 42. Have-Borup, Taastrup S., 43. Ordrup, Taastrup S., 44. Jonstrup, Uggerløse S., 45. Nyrup, Uggerløse S., 46. Ubberup, Uggerløse S., 47. Tygestrup, nu Kongsdal, Undløse S., 48. Tømmerup, Undløse S., 49. Ulkestrup, Undløse S., 50. Østrup, Undløse S., 51. Jukkerup, Søndersted S., 52. Søndersted-Borup, Søndersted S., 53. Kagerup, Søndersted S., 54. Sipperup, Søndersted S., 55. Verup, Niløse S., 56. Atterup, Tersløse S., 57. Brandstrup, Tersløse S., 58. Skuerup, Stenlille S., 59. Laarup, Stenlille S., *Tuse* Herred: 60. Kisserup, Udby S., 61. Løserup, Udby S., 62. Hillerup, Hørby S., 63. Uglerup, Hørby S., 64. Kastrup, Hørby S., 65. Allerup, Tuse S., 66. Vognserup, Kundby S., 67. Aggersvold, Hjembæk S. (Rosk.-Bispens Jordebog o. 1370 Aghethorp, Achathorp), 68. Gudmanstrup, Svinninge S., 69. Jyderup S., 70. Bakkerup, Mørkøv S., 71. Skamstrup S., *Løve* Herred: 72. Buerup S., 73. Kattrup, Buerup S., 74. Uglerup, Sæby S., 75. Torpe, Hallenslev S., 76. Taagerup, Reerslev S., 77. Taaderup, Skellebjerg S., 78. Herrestrup, Skellebjerg S., 79. Kragerup, Ørslev S., 80. Nyrup, Ørslev S., 81. Finderup S., 82. Ulstrup, Gørlev S., 83. Bakkendrup S., 84. Mullerup, Drosselbjerg S., *Ars* Herred: 85. Ulstrup, Røsnæs S., 86. Kongstrup, Røsnæs S., 87. Aagerup, Røsnæs S., 88. Bjørnstrup, Røsnæs S., 89. Nyrup, Raklev S., 90. Nostrup, Raklev S., 91. Kallerup, Raklev S., 92. Illerup, Raklev S., 93. Svenstrup, Raklev S., 94. Vollerup, Raklev S., 95. Tømmerup S., 96. Kaastrup, Tømmerup S., 97. Ubberup, Tømmerup S., 98. Østrup, nu Lerchenborg, Aarby S., 99. Bastrup, Aarby S., 100. Frankerup, Udby S., 101. Svallerup S., 102. Aagerup Mølle, Svallerup S., 103. Tystrup, S.-Fuglede S., 104. Flinterup, S.-Fuglede S., *Skippinge* Herred: 105. Alkestrup, Føllenslev S., 106. Olstrup, Bregninge S., 107. Torpe, Bregninge S., 108. Hagendrup, Bregninge S., 109. Rumperup, nu Højsted, Bregninge S., 110. Daverup, Bjergsted S., 111. Astrup, Bjergsted S., 112. Snuderup, Bjergsted S., 113. Dønnerup, Holmstrup S., 114. Holmstrup S., 115. Regstrup, Holmstrup S., 116. Smakkerup, Viskinge S., 117. Avnsø S. (Vald. Jordeb. 1231 Angsethorp, Anxyothorp), 118. Trustrup, Jorløse S., 199. Asmindrup, Værslev S., 120. Kongstrup, Sejrø S., 121. Mastrup, Sejrø S., *Ods* Herred: 122. Hundstrup, Højby S., 123. Gudmendrup, Højby S., 124. Stenstrup, Højby S., 125. Staarup, Højby S.,

126. Sonnerup, Højby S., 127. Nyrup, Højby S., 128. Eskilstrup,Vig. S, 129. Sejstrup, Vig S., 130. Ulstrup, Vig S., 131. Kelstrup, Vig S., 132. Jyderup, Vig S., 133. Asmindrup S., 134. Skaverup, Asmindrup S., 135. Svenstrup, Asmindrup S., 136. Hølkerup, Egebjerg S., 137. Bøsserup, Egebjerg S., 138. Ledstrup, Egebjerg S., 139. Gelstrup, Egebjerg S., 140. Ulkerup, Egebjerg S., 141. Glostrup, Egebjerg S., 142. Frostrup, Egebjerg S., 143. Torrendrup, Grevinge S., 144. Gundestrup, Grevinge S., 145. Plejerup, Grevinge S., 146. Atterup, Grevinge S., 147. Ostrup, Grevinge S., 148. Sneglerup, Grevinge S., 149. Prejlerup, Grevinge S., 150. Engelstrup, Grevinge S., 151. Herrestrup, Grevinge S., 152. Frenderup, Grevinge S., 153. Stubberup, Faarevejle S., 154. Kaarup, Faarevejle S., 155. Ordrup, Faarevejle S., *uden for Holbæk Amt:* Slagelse Herred: 156. Herrestrup, Nordrupvester S., Alsted Herred: 157. Rude-Eskilstrup, Munke-Bjergby S., 158. Hellestrup, K.-Flinterup S., 159. K.-Flinterup S., 160. Frenderup, K.-Flinterup S., 161. Tygestrup, K.-Flinterup S., 162. Assentorp, Stenmagle S., 163. Nyrup, Stenmagle S., 164. Ostrup, Stenmagle S., Ringsted Herred: 165. Kastrup, Haraldsted S., 166. Klarup, Haraldsted S., 167. Skee-Taastrup, Haraldsted S., 168. Estrup, Allindemagle S., 169. Svalmstrup, Valsølille S., Volborg Herred: 170. Englerup, Sonnerup S., 171. Nyrupgaard, Sonnerup S., 172. Ordrup, Sonnerup S., 173. Sonnerup S., 174. Aastrup, K.-Saaby S. Desuden: 175. Holmstrup, Højby S., Ods Herred. *I Holbæk Amt men uden for Kortet:* Merløse Herred: Smidstrup, Soderup S., Ebberup, Soderup S., Løve Herred: Hammeldrup, Solbjerg S., Krenkerup, Havrebjerg S., Knudstrup, Geslev S., Bøstrup, Drosselbjerg S. – Desuden en Del forsvundne torper: Torup, Nykøbing Købst., Merløse Herred: Stripperup, Tveje-Merløse S., Ulstrup, Aagerup eller Tølløse S., Bonderup, S.-Jernløse S., Torup, Grandløse S., Vinderup, Aagerup S., Torup, K.-Eskildstrup S., Sonnerup, Uggerløse S., Tuse Herred: Taaderup, Hagested S., Sasserup, Hjembæk S., Løve Herred: Aaserup, Sæby S., Kusserup, Sæby S., Bøstrup, Sæby S., Skippinge Herred: Gungerup, Holmstrup S., Nostrup, Avnsø S., Mogenstrup, Avnsø S., Ods Herred: Ubberup, Højby S., Tommerup, Faarevejle S.

Udbredelsen i Danelagen viser, at en Del af *tved*-Navnene er fra Vikingetiden. Typen har dog rimeligvis været produktiv ogsaa i Middelalderen, men en Adskillelse mellem en ældre og en yngre Gruppe er næppe mulig. – De paa Kortet indlagte Navne er følgende: *Merløse* Herred: 1. Æbeltved, nu Severinsminde, Butterup S., 2. Tingtved, Søstrup S., 3. Grøntved, Tølløse S., 4. Skimmede, Tølløse S. (Rosk. Bispens Jordeb. o. 1370 Skune-, d.v.s. Skimethweth), 5. Tjørnede, Tølløse S. (Kronens Skøder 1555 Thyrnetved), 6. Bredtved, Aagerup S., 7. Søndersted S. (28/10 1344 Synnærstweth), 8. Kongsted, Niløse S. (24/6 1296 (afskr. o. 1440) Kungstwed), 9. Tjørntved, Stenlille S., Tuse Herred: 10. Tornved, Jyderup S. (8/6 1199 (afskr. o. 1440) Thornthwed), 11. Høed, Jyderup S. (29/9 1371 Høthuel), 12. Nøkkentved, Mørkøv S., 13. Tvede, Mørkøv S., 14. Skellingsted, Skamstrup S. (7/1 1388 Skiellendstved), *Løve* Herred: 15. Frendved, Buerup S. (6/4 1458 Frændethued), 16. Løgtved, Buerup S., 17. Gundtved, nu Selchausdal, Buerup S., 18. Ovtved, Sæby S., *Skippinge* Herred: 19. Bjergsted S. (9/5 1336 Byræstweth), 20. Rugtved, Viskinge S., 21. Løgtved, Viskinge S., *uden for Holbæk Amt:* 22. Vielsted, K.-Flinterup S., Alsted H. (31/10 1414 (afskr. o. 1440) Wielstuedh), 23. Vedde, Munke-Bjergby S., Alsted H. (Vald. Jordeb. 1231 (afskr. 13. Aarh.) Wæthwetæ), 24. Egtvedgaard, Haraldsted S., Ringsted H. – Forsvundne er Truetved, Aagerup S., Merløse H. og Gedetved i Løve Herred.

De saakaldte *Kortnavne* eller *usammensatte Navne* bestaar dels af formodentlig meget gamle Stednavne, afledte med Suffikser, der muligvis kun har været anvendt i Stednavnedannelsen, dels af oprindelige Appellativer, der til meget forskellig Tid kan være brugte som Stednavne. Til første Gruppe hører Ønavnene Sejrø, Nekselø og Hesselø samt Herredsnavnene Tuse og muligvis Ars. Det maa fremhæves, at man af disse oprindelige Naturnavnes Alder ikke umiddelbart kan slutte sig til Bebyggelsernes Alder. – De paa Kortet indlagte Navne er følgende: 1. Tuse S. og H., 2. Rye, Gørlev S., Løve H., 3. Nekselø, Føllenslev S., Skippinge H., 4. Sejrø S., Skippinge H., Ods Herred: 5. Vig S., 6. Braade, Egebjerg S., 7. Holte, Grevinge S., 8. Høve, Asnæs S., 9. Ris, Faarevejle S., 10. Hørve S., 11. Bjerre, Svallerup S., Ars H., samt uden for Holbæk Amt: 12. Skee, Haraldsted S., Ringsted H. I Holbæk Amt men uden for Kortet: Hesselø, Rørvig S., Ods H. og Løve, Gierslev S., Løve H. Jfr. ogsaa Tvede ovfr.

De paa Kortet ikke indlagte Navnetyper, f. Eks. Navne paa -rød, -feld, -køb, -ved, -ager, -mark, -bod, -holt samt yderligere en Del med naturbetegnende Efterled, er sikkert i det store og hele middelalderlige.

Sammenfattende kan det siges, at den ældste Bosættelse i Holbæk Amt først og fremmest repræsenteres ved Navne paa -løse, i mindre Grad ved Navne paa -inge og -lev. De vigtigste vikingetyper er Navne paa -by, -tved og især -torp. Efter Stednavnenes Vidnesbyrd er de først bebyggede Dele af Omraadet Merløse Herred og den sydlige Del af Løve Herred. Yngst synes Bosættelsen i Ars og den nordligste Del af Ods Herred at være.

Johs. Kousgaard Sørensen

Ser vi paa -løse-Navnene[1]), som efter denne Rapport skulde være de ældste, samler de sig hovedsagelig i Merløse Herred, hvor vi har dem lige fra Holbæk Fjord (Merløse, Grandløse) til hinsides Aamosen, ogsaa ind i det tilstødende Stenmagle Sogn; ialt har vi i dette Strøg 16 -løse-Navne, hvoraf de 12 er Sognebyer, altsaa ret anselige Bebyggelser. Udenfor dette Omraade har vi kun Gamløse paa Orø, Uggerløse i Arts og Jorløse i Skippinge Herred. Den eneste Periode i Oldtiden, hvor vi har en nogenlunde tæt Bebyggelse i Merløse Herred, er Yngre Stenalders første Afsnit, den tyndnakkede Økses Tid, samt, i betydelig mindre Grad, den efterfølgende Periode. Men der er

[1]) En ganske klar Oversigt over de ældre Stednavnes Fordeling ser vi ogsaa paa Kortet Pl. I i H. V. Clausen 1916.

andre Strøg i den tyndnakkede Økses Tid, der er ligesaa tæt eller endnu tættere belagt med Fund. Saa tømmes, som det er vist i det foregaaende, efterhaanden Indlandsbygderne, og dette gaar i høj Grad ud over Merløse Herred. Først i Jernalderen synes der igen at komme en noget tættere Bebyggelse her. At -løse-Navnene skulde kunne gaa tilbage til Begyndelsen af Yngre Stenalder, maa imidlertid anses for utænkeligt; snarere maa de tidsfæstes til en eller anden Periode indenfor Jernalderen; men her er Materialet for spinkelt til, at der kan siges noget herom. Der kan dog maaske gøres opmærksom paa, at en Række af de rigeste Gravfund fra Romersk og Ældre Germansk Jernalder stammer fra -løse-Byer: Grandløse, Stenlille, Merløse, Kvarmløse.

Navnene paa -lev samler sig fortrinsvis i Arts og Løve Herreder; med det tilstødende Værslev (i Skippinge Herred) findes her 7 -lev-Navne, hvoraf de 5 er knyttet til Sognebyer; udenfor dette Omraade findes kun Føllenslev og Særslev Sogne i Skippinge Herred, begge Sognebyer, og Markeslev paa Tuse Næs. Arts-Løve Herreder hører gennem hele Yngre Stenalder og Bronzealderen til Omraadets rigeste Strøg; der er nok her en Del Jernalderfund, men ikke særlig mange.

Navnene paa -inge er mere jævnt fordelt: 2 i Merløse Herred (dog ingen i det udprægede -løse-Omraade), 4 i Tuse, 3 i Løve, eet i Arts, 4 i Skippinge, 7 i Ods Herred; endelig 2 i den Del af Alsted Herred, der gaar ind paa vort Omraade. Af disse ialt 23 Lokaliteter med -inge er de 7 Sognebyer og een, Skippinge, Herredsby. Særlig mange af disse Byer ligger paa den frugtbare Flade Syd for Lammefjorden; her ligger Gislinge, et af de Sogne, der har flest Grave fra Ældre Jernalder. Men ellers er det ikke muligt at finde noget Sammenhæng mellem denne Navnegruppe og Jernalderbebyggelsen.

Den sidste gamle Navnegruppe, med Endelsen -sted, har vi kun i to Sognebyer, Hagested og Haraldsted; begge Sogne har mange Jernalderfund, det første de to største Bopladser fra Ældre Romertid, det sidste større Gravpladser fra Yngre Romertid og Ældre Germansk Jernalder (der ogsaa kaldes Folkevandringstid).

De yngre Navnegrupper er der ingen Grund til at komme nærmere ind paa; de tilhører hovedsagelig Vikingetiden, og Fundene fra denne Periode er saa faatallige, at der intet kan sluttes fra dem.

Saa er der endelig Kortnavnene; men denne Gruppe er her saa faatallig og usikker (12 Navne, hvoraf kun 3 er Sognebyer), at der ikke kan sluttes noget fra dem. Det eneste, der kan siges, er, at de alle, undtagen Skee i Haraldsted Sogn, ligger i Kyststrøgene, hvor ogsaa Bronzealderbebyggelsen fortrinsvis holdt til; og i Haraldsted Sogn havde vi en af de faa, smaa Indlandsbygder i Bronzealderen. Disse Forhold modsiger saaledes ikke, at nogle af disse Navne kan gaa saa langt tilbage.

Men alt i alt maa man desværre sige, at der ikke i Nordvestsjælland kan siges noget sikkert om Samhørighed mellem Oldtidsbebyggelse og Stednavne, og denne Undersøgelse kan saaledes paa Grund af Jernalderens Svigten ikke yde noget sikkert Bidrag til Diskussionen om Stednavnenes Kronologi.

KAPITEL X

AFSLUTTENDE BEMÆRKNINGER

Hermed er vi naaet til Ende med Undersøgelsen over Nordvestsjællands Oldtidsbebyggelse. Kan nu de Slutninger, der er draget af dem, siges ogsaa at gælde for hele Sjælland eller maaske for alle de danske Øer? Eller er Holbæk Amt et særlig rigt eller særpræget Omraade? Man kan i nogen Grad sige, at hver Egn har sit arkæologiske Særpræg. Dette gælder i udpræget Grad en Ø som Bornholm, som indenfor Danmark arkæologisk set er noget helt for sig. I mindre Grad gælder det Lolland-Falster, med de mange Smaahøje med Bautasten fra Yngre Bronzealder, og Fyn med sin rige Ældre Jernalders Bebyggelse, hvor Ligbrænding er i Brug i ret udstrakt Grad gennem hele Perioden.

Men nu Sjælland? Er Holbæk Amt her noget for sig?

Som Sammenligningsgrundlag kan vi benytte Antallet af fredede Oldtidsmindesmærker i de forskellige sjællandske Amter. Vel er det kun en mindre Del af de Mindesmærker, der har været, som er bevaret og fredet – for Sjællands Vedkommende 36 %[1]) –; men disse Tal giver dog alligevel en ganske god Forestilling om Oldtidsbebyggelsens Tæthed i Sjællands forskellige Egne.

Amt	Stengrave	Store Høje	Smaa Høje	Andre Mindesmærker	Ialt
Frederiksborg....	181	324	197	14	716
Københavns	181	306	150	5	592
Holbæk.....	317	337	216	27	898
Sorø.....	245	136	80	8	469
Præstø.....	175	265	436	28	904

Man ser her, at Tallene er af nogenlunde samme Størrelsesorden, bortset fra Præstø Amts mange Smaahøje, hvorved det sydligste Sjælland slutter sig til Lolland-Falster. Holbæk Amt har flest Megalitgrave og store Høje; men Forskellen til de næstrigeste er ikke stor. Der kendes nok et betydeligt større Antal Oldsager fra Holbæk Amt end fra noget andet sjællandsk Amt; men dette skyldes dels de betydelige Udgravninger, der er foretaget (ikke mindst i Aamosen), dels denne Undersøgelse. Alt i alt vil jeg mene, at de Resultater, der er naaet her, vil kunne gælde for hele Sjælland. Den Udflytning fra Indlandet til Kystegnene, som Vilh. la Cour kunde paavise fra Stenalder til Bronzealder, gælder da ogsaa hele Sjælland.

Det vil kunne have sin Interesse at foretage en Sammenligning mellem de to intensivt undersøgte Omraader, Nordvestsjælland og det nordlige Vestjylland, idet man her maa erindre, at det sidste er ca. 25 % mindre end det første.

I nedenstaaende Tabel er anført forskellige Tal til Sammenligning mellem de to Omraader: Bopladser, Grave og Gravmonumenter og visse karakteristiske Oldsagstyper, samt det samlede Antal kendte Oldsager:

[1]) Mathiassen 1957, p. 11.

Bopladser	Nordvestsjælland	Vestjylland
Ældre Stenalder	390	203
Tyndnakkede Økses Tid	137	80
Tyknakkede Økses Tid	177	158
Dolktid	151	171
Bronzealder	23	0
Jernalder	27	58
Samlede Antal (Flintpletter medregnet)	2700	1200
Gravmonumenter og Grave		
Megalitgrave	971	2
Jordgrave fra Tragtbægerkulturen	4	18
Enkeltgravshøje	0	906
Større Høje (ant. Ældre Bronzealder)	539	831
Mindre Høje (ant. Yngre Bronzealder)	171	0
Ældre Jernalders Grave	113	350
Yngre Jernalders Grave	36	4
Monumenter og Grave ialt	3400	3286
Votiv- og Depotfund	240	65
Optælling af Oldsagstyper		
Tyndnakkede Flintøkser	2854	563
Tyndnakkede Grønstensøkser	290	19
Mangekantøkser	34	6
Tyknakkede Retøkser	3400	1302
Tyknakkede Huløkser	674	27
Tyndbladede Økser	631	11
Dobbeltæggede Stridsøkser	97	15
Enkeltgravs Stridsøkser	64	221
Skafttungepile	173	19
Flintdolke	2217	934
Bredæggede Økser	410	92
Arbejdsøkser af Grønsten	304	63
Dolktidspile	178	235
Flintsegle	761	255
Oldsager ialt	ca. 50000	ca. 20000

Som man ser er Nordvestsjælland alt i alt rigere, baade paa Bopladser, Grave, Votivfund og Oldsager end Vestjylland. Særlig stor Overvægt har Nordvestsjælland, som det kunde ventes, i de Bopladser, Gravformer og Oldsagstyper, der tilhører Tragtbægerkulturen: Megalitgrave, tyndnakkede Økser, Mangekantøkser, tyndbladede Økser og dobbeltæggede Stridsøkser. Til Gengæld dominerer Vestjylland i alt, der vedrører Enkeltgravskulturen, Højene og Stridsøkserne, dog her undtagen de tyknakkede Huløkser, hvis Stilling er blevet diskuteret i det foregaaende. I Dolktiden er Vestjylland ganske godt med, og af større Bronzealderhøje har det endog betydelig flere end Nordvestsjælland; til Gengæld kendes her ingen sikre af de smaa Yngre Bronzealders Høje. I Jernalderen, navnlig i den ældre Del af Perioden, dominerer Vestjylland, baade hvad Bopladser og Grave angaar; kun i Yngre Jernalder har Nordvestsjælland igen Overvægt, hvad Gravene angaar.

Til Forstaaelsen af Oldtidens Kulturudvikling i disse to hinanden ret fjærntliggende Omraader af vort Land er disse Tal ganske oplysende. Selv om man var klar over Hovedlinierne i denne Udvikling i Forvejen, er det ingen Skade til at faa det dokumenteret med nøgterne Tal. Jeg mindes min afdøde Universitetslærer i Botanik, Professor Raunkiær, der som Motto til sin banebrydende Afhandling om Formationsstatistik havde: »Tal er Videnskabens Versefødder«.

Om man vil gaa videre ad denne Vej med andre Landsdele, vil Fremtiden vise; jeg gør det i hvert Fald ikke, dertil er Arbejdet for stort og min tilbageværende Tid ved Nationalmuseet for kort. Jeg har betragtet disse to Undersøgelser som et Eksperiment, som et Forsøg paa at se de arkæologiske Problemer fra en ny Synsvinkel. Om saa Resultaterne staar i Forhold til det meget betydelige Arbejde, der er lagt deri – ja det maa Fremtiden dømme om.

ENGLISH SUMMARY

The Prehistoric Settlement of Northwestern Zealand

by

THERKEL MATHIASSEN

When the history of Western Jutland settlement had been investigated and published (Mathiassen 1948), the next logical step was to subject the Danish islands to a similar culture-historical survey. The object chosen was Northwestern Zealand, already known as a region rich in prehistoric monuments and finds. Accordingly, the survey was made in the years 1948–56 with the assistance of a considerable number of helpers – some professional archaeologists, others skilled amateurs; the procedure was the same as in Western Jutland, involving visits to all landowners and walking over the whole of the ground. The result is embodied in the tables and maps forming part of this paper. Dr. J. Kousgaard Sørensen, the student of place-names, drew a map (pl. XIII) of the early types of place-names within the area and added his observations.

The material as a whole is formed approximately of 2700 settlement sites, 3,400 graves, 240 votive and hoard finds, and many loose finds; the artefacts number about 50,000. The investigation is inseparably bound up with the same sources of error as the first one: the varying character of the terrain and vegetation; variations in the skill and energy of the different itinerant workers and the interest taken in the archaeological finds by individual landowners; moreover, the great majority of the settlement finds are surface collections, for which reason there is no guarantee that the artefacts are all of the same periods.

The total area, excluding sheets of water, is about 1690 sq. kilometres. There is much topographical variety, with uplands attaining to 121 metres, with level moraine land and with a few small fluvioglacial flats; in addition, there are a number of areas of emerged sea floor, apart from the wide stretches of reclaimed land (Lammefjord). The map plate XIV, which I have borrowed from Millhers' "Geology of Northwestern Zealand", shows the soil conditions. Much the greater part of the area, about 980 sq. km., is occupied by fertile boulder clay, about 435 sq. km. is sandy and gravelly soil, chiefly diluvial and morainic soil but including some heath sand and blown sand. The remainder of the area comprises both marine and peaty soil, covering rather expansive stretches. There is an absence of the marked delimitation of clayey soil from sandy soil which is a feature in Western Jutland; everything is more blended in character.

The Early Stone Age is very richly represented in Northwestern Zealand: by a total of 394 settlement sites (Table I) and many loose finds; the artefact material aggregates about 23,000 specimens. Four different Early Stone-Age cultures are represented: Late-Palaeolithic Bromme Culture (three small settlement sites besides the one at Bromme); Early Mesolithic Maglemose Culture (30 settlement sites) discovered inland, mainly in the Halleby Aas watercourse system (Aamosen, Mullerup Mose [Maglemose], Helsinge Mose); Old Coastal Culture, whose earliest phase is contemporary with the latest phase of the Maglemose Culture (30 settlement sites), identified chiefly at submarine stations along the coast and within an area of Aamosen; and finally, Late Mesolithic Ertebølle Culture (175 settlement sites + 62 small kitchen middens bare of artefacts), preponderantly on the coast but also present in the Aamose region.

As will be seen from the map pl. XV, settlement in the Early Stone Age was concentrated on the coasts and along streams and bogs (former lakes); Aamose in particular, but the whole of the Halleby Aas system too, revealed a wealth of sites and finds dating from that period. A littoral settlement of this type is but natural to a hunting and fishing people. At a site in Aamosen (Muldbjerg) the signs were interpreted by the excavator (Troels-Smith 1953) as meaning that the Ertebølle people began with some small-scale agriculture and cattle-breeding side by side with their ancient occupation. Becker (1954), on the other hand reads the conditions to mean that they reveal contact between the Ertebølle people and a newly immigrated farming people.

The first phase of the Late Stone Age is here called the Thin-butted Axe Period; it comprises the Early Neolithic (Dolmen Period) and the first part of the Middle Neolithic (Passage Grave Period). From that phase we have 137 settlement sites, 181 dolmens with a rectangular chamber, containing 20 grave finds, in addition to 347 indeterminable (now demolished) dolmens

(though some of them may presumably belong to the subsequent period); 109 votive and hoard finds and 3100 loose finds; for this period we have a total of about 5,500 artefacts.

Everything capable of being localized is shown on the map pl. XVI. Of the settlement sites 64 were on clayey soil, 66 on sandy soil and 7 on boggy ground. As there is much more clayey soil than sand, these figures suggest that the people preferred sandy soil but by no means refrained from tilling the other kind. The settlement density in each parish will be seen on map pl. II, which, together with those following it, was drawn according to the same principles as those for Western Jutland. The total number of finds in each parish is divided by the number of sq. km. covered by the parish (less water areas), each site and each grave being given the value of 5 + the number of artefacts contained in them; this gives the "settlement quotients" shown in table VI and forms the basis for working out the settlement-density maps.

Whereas settlement in the Early Stone Age was confined to the coasts, streams and lakes, it now spread over the flats, as might have been expected of a farming people. The distribution is somewhat uneven; there are rich and poor parishes inland and in the coastal regions. The purpose of the map pl. III is to draw the settlement areas of the period on the basis of habitation sites and graves—which of course is more subjective than the map pl. II which is drawn purely from statistics. Here we notice that there are large, rich areas inland, especially in the parts about Aamosen which was so well settled in Mesolithic times. Still, it is surprising that settlement was already so widespread in the Early Neolithic period; it suggests an invasion of new people.

The next period, that of the thick-butted axe, comprises the later and greater part of the Middle Neolithic (Passage Grave Period). For it we have 177 settlement sites, 182 graves (85 passage graves, 94 dolmens with polygonal chambers, 3 flat graves). 81 grave finds (43 from passage graves), 22 votive and hoard finds and about 4,700 loose finds; in all, about 8,600 artefacts. All localized finds are inserted in the map pl. XVIII, whilst pl. IV shows the settlement density of the various parishes and pl. V the settlement areas of the period. Of the sites, 112 are on clayey soil, 63 on sandy soil and 2 on boggy ground; in other words, a trend towards better exploitation of the heavy soil.

Whereas the grave finds of the previous period were few and poor, this period has yielded a large number of rich passage grave finds, perhaps the richest part of the country in that respect.

In his work on Store Valby settlement (1954) Becker set up a Store Valby Period as a closing section of the Middle Neolithic, characterized by crude pottery with only slight decoration. On going into the question of the occurrence of these vessel types in Northwestern Zealand passage graves it is found that they appear singly in only 5 of these graves; this is not much compared with the large material from the foregoing phases of the Middle Neolithic, characterized by the settlements of Bundsø and Lindø; it indicates that the Store Valby phase was of much shorter duration than the others. For the explanation cannot be that the passage grave fell into disuse; the majority of these barrows also contain artefacts of the Dagger Period.

Because it was of interest to ascertain to what extent there had been invasions of Island-Danish Single Grave Culture in this period we drew up the map pl. VI, showing all the finds from it. There are 26 settlement sites, chiefly where thick-butted gouges occur, these usually being assigned to that culture. Of grave discoveries we have not a single definitely pure find from it, and we recognize it solely as an intruding element in some passage graves and late dolmens, 9 in all, of which only one, Selchausdal, contained any fair number of artefacts (6 gouges and 3 beakers). Next, we have 4 votive finds with thick-butted gouges, and of loose finds inter alia 38 battle axes of Single Grave type and 620 thick-butted gouges. When at the same time we find only 28 gouges of the pointed-butted type that is attributed to the Megalithic people, it seems doubtful if all these 620 thick-butted gouges, many of which are of excellent workmanship, can be credited to the Single Grave people; I am rather inclined to the belief that the Megalithic people quickly learned to know the type from the newly-immigrated Single Grave people and then proceeded to make them.

All in all, I consider that the finds do not indicate any large-scale invasion of Single Grave people, at any rate large enough to signify the suppression of the Megalithic people; it is more likely that the Single Grave immigrants were peaceably absorbed by the numerically stronger Megalithic population.

Pl. VII shows the distribution of the Pitted Ware Culture within the region. As might be expected, all the settlements are in the coastal areas, but their heavy flint arrow heads penetrated far inland, presumably by trade.

The distribution in the period of the thick-butted axe will be seen from the density map pl. IV and the settlement area map pl. V. They show some movement of habitation out to the coasts; for example, there now seems to be only scattered settlement around Aamosen, whereas some coastal areas are more dense, in particular there is now a very rich development with numerous passage graves in the coastal districts of Arts Herred (especially the parishes of Aarby, Rørby and Ubby).

The map pl. VIII shows all the Megalithic graves and also the many demolished ones whose type is not known. Searching for that period's road lines on this land of centuries old cultivation is a hopeless task, especially as we do not know if Megalithic graves actually were sited along the road lines as the Jutlandic Single-Grave and Bronze Age barrows often were.

From the Late Neolithic (Dagger) Period we have 151 settlement sites, 78 graves (43 cists, 14 flat graves and 21 interments in dolmens and passage graves), 25 votive and hoard finds and 3,501 loose finds, altogether 5,100 artefacts. The material is plotted on pl. XIX; pl. VIII shows the settlement density and pl. IX the settlement areas. Of the settlement sites, 51 are on sandy and 99 on clayey soil. Finds of flint blanks in several coastal areas (Sejrø; the point of Asnæs) are indications of a considerable manufacture and presumably sale of flints.

The movement out to the coasts observable in the foregoing period has now increased; everywhere inland, with the exception of one or two small villages, settlement is now very thin whereas most areas at the coast are constantly being reinforced.

The map pl. XX shows all Late Stone Age settlement sites; besides those that have been dated by finds of artefacts the map gives the many small sites whose artefacts cannot date them to the Late Stone Age (543 in all) or which yielded no implements at all, merely flint flakes and chips ("flint patches", 1312 in all).

The Bronze Age material comprises 23 settlement sites, 2131 barrows, of which 539 are large, presumably mostly Early Bronze Age, 171 are small barrows, no doubt Late Bronze Age, and 1421 are uncertain, demolished mounds. Of Early Bronze Age there are 295 graves, of Late Bronze Age 987. In addition, there are 20 Early and 33 Late Bronze votive finds, whereas 3 are uncertain. Of the loose finds, 75 are Early, 160 Late and 274 uncertain Bronze Age. The aggregate artefact material numbers about 3,500. The Early (and uncertain) Bronze Age material is shown on pl. XXI, Late Bronze Age material on pl. XXII.

As is usual in Denmark the Bronze Age settlements are few and small. In keeping with what was found in Western Jutland, we must assume that some of the small, uncertain Stone Age settlements and flint patches date from the Bronze Age. Here the settlement statistics must be based chiefly on the barrows and the grave finds; and as the Late Bronze Age graves (most often urn graves) are usually found dug into Early Bronze Age mounds, there is no reason for distinguishing between these two periods; therefore the density map pl. X comprises the entire Bronze Age, whereas the settlement area map XI is based upon Early Bronze Age material, especially the barrows.

These maps reveal the same state of affairs as in the Late Neolithic, and, indeed, in intensified form. The inland areas are almost empty and settlement is concentrated in the coastal districts where there are a number of large, densely populated areas. It is possible that in some places (such as south of Lammefjord), rows of barrows may indicate road lines connecting the villages, but in this respect matters are not nearly so clear as in the Western Jutland region.

The question now arises: What was the cause of this removal out to the coast, already commenced on a small scale in the Late Middle Neolithic Period and continued at an increasing rate up to the Bronze Age? Vilhelm la Cour (1927), who was the first to utilize the distribution of the barrows to show this movement in the Bronze Age, drew attention to the dependence of the Bronze Age people upon supplies by sea—the indispensable bronze. We now see that this outward movement began much earlier and had already assumed large proportions in the Dagger Period; but I am inclined to believe it to be correct that trade was the prime cause of the change of domicile. In the Stone Age the flint trade was doubtless the attraction, and it is presumable that the Bronze Age people continued to export flints to our northern neighbours, at the same time importing bronze (and gold). For the Bronze Age people, and perhaps those of the Late Stone Age too*), were seafarers.

There are but few Iron Age finds. Although the period covers about 1500 years, we have no more than 26 settlement sites, 228 graves, 22 votive and hoard finds and 321 loose finds. The artefact material totals about 3,100 specimens, of which 1700 are glass and amber beads from a few graves, and 600 are coins, mostly from hoards; there is also a quantity of potsherds.

The material is plotted on pl. XXIII. Of settlement sites, two date from the Celtic Iron Age, 6 from the Early Roman, 5 are of indeterminate Early Iron Age period and 13 wholly indeterminable Iron Age; not a single house site has been found, nor any Germanic Iron Age and Viking Age settlement. No doubt the traces of the habitation of those times now lie under the present-day villages.

Of graves, 8 are Celtic, 41 Early and 64 Late Roman Period, 16 Germanic Iron Age and 20 Viking Age. The few rich graves date solely from the Late Roman and Early Germanic Iron Age. Of the votive and hoard finds, 3 are Celtic, 2 Early and 2 Late Roman periods, 3 Germanic Iron Age and 7 Viking Age (chiefly silver hoard finds). Of the loose finds, 7 are Celtic, 6 Early and 49 Late Roman, 40 indeterminate Early Iron Age, 24 Germanic Iron Age, 36 Viking Age, 7 uncertain Late Iron Age and 152 uncertain Iron Age (spindle whorls, crushing stones, etc.). There is only one rune-stone, from Gørlev.

On such a slender foundation it is impossible to make settlement statistics; there are too many fortuitous factors. This is demonstrated by the density map for the Early Iron Age, pl. XII. Nevertheless, this map makes one thing clear: There is now settlement inland.

In the Western Jutland survey an attempt was made to find a connection between the prehistoric settlement and the Early types of place-names; seemingly there is some association between the place-names ending in -inge and -um and the villages of the Early Iron Age, and the so-called "short names" are to be found mainly in Single Grave and Bronze Age areas. What of Northwestern Zealand? The map pl. XIII shows the early types of place-names. Apart from the often somewhat uncertain short names the earliest name types are those ending in -løse, -inge, -lev and -sted. The -løse names are chiefly concentrated in Merløse Herred, from Holbæk Fjord to the other side of Aamosen; the -lev names occur mostly in the herreds of Arts and Løve, whereas the -inge names have a more general distribution; there are only two names ending in -sted.

Owing to the sterility of the Iron Age finds, however, it is impossible to discern any connection between Iron Age villages and these old place-names in this region; all that can be said is that from four -løse villages there are rich graves dating from the Roman Period and the Early Germanic Period.

There is no reason for going into the later place-names; they belong to the Late Iron Age for which the finds are more slender still.

*) Cf. the design of a large ship on the curved sword from Rørby (Mathiassen 1957), dated to the beginning of the Bronze Age.

It should be added that the distribution of the short names—confined almost exclusively to the coastal parishes—does not gainsay the possibility of their going back to the Bronze Age.

A table of the number of protected prehistoric monuments of the various categories in the different Zealand counties does not suggest that conditions in the other parts of Zealand are very different from the one now surveyed, so that the conclusions at which we have arrived will presumably apply to Zealand as a whole.

To sum up: A comparison has been made between the numbers of settlements, graves, votive and hoard finds and some characteristic artefact types in the two regions surveyed, Northwestern Zealand and Western Jutland. As might have been expected, the Funnel Beaker Culture is markedly dominant in the former, the Single Grave Culture in the latter; Western Jutland is the richer in Bronze Age barrows and Iron Age finds. But all in all, there are many more settlements, graves and artefact finds in Northwestern Zealand than in Jutland.

I regard these two surveys as an experiment, an attempt to view the problems of archaeology from a new angle. Whether or not the results are in proportion to all the work must be left for the future to say.

Tabel I. Bopladsfund. Settlement Finds

Bromme-Kultur Late Palaeolithic			Antal Oldsager Number of Antiquities						Litteratur Litterature
Sogn og Nr. Parish and No.		Navn Name	Skaftlungepile Tanged Arrows	Stikler Burins	Skrabere Scrapers	Bor Borers	Blokhøvle Core Scrapers	Flækkeknive Blade Knives	
Undløse	62	Smedemosen	3	6	3	..	1	..	
Stenmagle	55	Bonderup	7	35	25	..	5	..	
–	79	Engkrogen	3	2	2	..	..	..	
Bromme	21	Bromme	59	213	66	2	6	2	Aarb. 1946, p. 121

Ældre Stenalder Mesolithic			Kærneøkser (i Parentes med særlig Ægbehandling) Core Axes (in Parenthesis with specially treated Edge)	Skivøkser (i Parentes fladehuggede) Flake Axes (in Parenthesis flat-trimmed)	Trindøkser Round Axes	Limhamnøkser Axes of Limhamn Type	Spidsvaaben af Flint Flint Picks	Bor Borers	Skiveskrabere Discoid Scrapers	Flækkeskrabere End-of-blade Scrapers	Spaanskrabere Flake Scrapers	Blokhøvle Core-planes	Flække- og Spaanknive Knives	Stikler Burins	Mikroliter Microliths	Skævpile Oblique Arrow Heads	Tværpile Transverse Arrow Heads	Slagsten Hammerstones
Sogn og Nr. Parish and No.		Navn Name																
Aagerup	8	Skovhuset	..	3(2)	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	9	Eriksholm Skov S I	..	..	..	..	..	..	..	2	..	..	..	..	..	..	..	..
–	11	Munkholm Næs	4	..	..	..	..	5	..	4	..	..	..	..	..	..	..	..
–	14	Munkholm S.	2	3(1)	..	..	..	..	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..
–	17	Arnakke	5	2(2)	..	..	2	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	20	Aagerup	1	4( )	..	..	..	..	..	..	1	..	2	..	..	..	..	..
–	32	Munkholm V.	7	3(2)	..	..	..	..	..	2	..	..	..	..	..	..	..	..
–	35	Eriksholm Have	..	..	..	..	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..
–	36	Eriksholm S. I	..	..	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	37	– S. II	1	..	..	..	..	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..
–	38	– S. III	..	2(1)	..	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	39	– S. IV	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	65	Tempelhuse	3	4	..	..	..	..	..	2	..	..	..	..	..	..	..	..
–	68	Kalveholme	13	..	..	..	1	2	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..
–	69	Eriksholm Skov S. II	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	70	Marsvinsholme Ø.	4	..	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	71	– V.	2	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	76	Langholm	28	..	..	..	10	2	..	4	2	..	5	2	..	13	6	1
–	78	Eriksholm Skov Ø.	3	3	..	..	1	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..
–	81	Munkholm Bro	5	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Butterup	13	Nybro	..	..	..	..	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..
Grandløse	34	Kirsebærholm	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Holbæk	74	Strandmølle Huse	1	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	78	Kalundborgvej		..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Kirke Eskildstrup	44	K. Eskildstrup N. I	..	..	..	..	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..
–	51	– N. II	1	..	..	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	55	– N. III	..	2	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Niløse	1	Lilleø	1	..	..	..	..	..	..	..	..	1	..	..	2	..	..	..
–	12	Skellingsted Bro S.	224(14)	160(46)	3	1	22	46	70	103	61	53	10	42	270	27	85	..
–	13	Kongstedholm	1	2(2)	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	26	Verup Mose	11	2	..	..	..	1	13	3	..	4	..	17	302	..	..	..
–	32	Kongsted	33(1)	3(1)	..	1	9	16	22	10	16	23	9	18	68	2	7	..
–	38	Nær Magleø	2	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	87	Niløseholm	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	119	Kongsted Mose	..	..	..	..	1	1	..	5	..	1	1	1	3	5	15	..
Soderup	66	Nr. Eskildstrup	..	..	..	..	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..
Stenlille	17	Magleø	114(21)	89(38)	..	4	7	27	25	110	18	10	26	21	11	42	133	..
–	26	Sandlyng Skov S.	..	1(1)	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	34	Sandlyng Mose S.	..	1	..	..	..	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..
–	53	– N.	2	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	105	Sandlyng Skov N.	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	110	Bodals Mose I	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	111	– II	14(4)	11(7)	1	..	3	16	19	30	..	..	..	..	..	..	84	..
–	112	– III	..	120(100)	..	..	..	7	..	..	..	1	..	..	..	..	20	..
–	113	– IV	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	117	– V	7(1)	4(4)	..	..	..	..	12	10	2	..	..	..	1	1	21	..
–	118	– VI	2(1)	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Sønder Jernløse	14	Ll. Knabstrup Mose I	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	26	– II	..	2(2)	..	..	..	1	1	2	..	..	..	..	..	..	..	..

Lysetænder, Mullerup-Type Leister Prongs with few Barbs	Lysetænder, smaalandede Notched Leister Prongs	Benodde Bone Points	Hjortetaksøkser Deer Antler Axes	Spidsvaaben af Ben Bone Picks	Flintægspyd Flint-edged Spears	Slagstokke Flint-Flakers	Lerkarskaar, mesolitiske Pottery sherds, mesolithic	Lerkarskaar, neolitiske Pottery sherds, neolithic	Andre Sager Other Types of Implements	Kultur Culture	Litteratur Litteratur
..	..	..	..	..	..	..	..	..		Ertebølle (Køkkenm.)	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	D.G.U., Kortbl. Sejrø
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	Nykøbing, Holbæk
..	..	..	..	..	..	3	..	..		–	Kalundborg, p. 89
..	..	1	..	..	..	..	..	..	1 Kærnekniv	–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..	1 Kærnekniv	Gl. Kystkultur	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		Ertebølle (Køkkenm.)	
..	..	..	..	..	..	..	..	..	1 Kærnekniv	Gl. Kystkultur	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		-	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..		Ertebølle (Køkkenm.)	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	1	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..		Maglemose	N.F. III 3 p. 118 Nr. 42
6	8	7	6	5	2	2	1	..	1 Benøkse, 1 flad Benkniv m.m.	Maglemose, Gl. Kystkultur Sen Ertebølle	N.F. III 3 p. 107
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
5	..	9	2	..	..	..	..	..	1 Rav-Hængesmykke	Maglemose	
..	..	..	..	..	..	..	..	..	1 Tandperle	Hovedsagelig Maglemose	N.F. III 3 p. 27
..	..	..	..	..	..	..	..	..	1 Rav-Hængesmykke		
1	5	4	..	..	..	..	..	..	1 Rav-Hængesmykke	Maglemose, Gl. Kystkultur	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		Maglemose	
1	..	6	4	..	..	8	343	21	1 Tandperle	Gl. Kystkultur Sen Ertebølle	N.F. III 3 p. 101
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..	1 Haandtagsblok		
..	..	..	..	..	..	..	..	..		Ertebølle	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	1	..	..	..	..	+	..	1 Hængesmykke m.	–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..	Borcornamentik	–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	4	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..		Ertebølle	
..	..	..	..	..	..	..	..	..	4 Rav-Hængesmykker	–	

Ældre Stenalder Mesolithic			Kærneøkser (i Parentes med særlig Ægbehandling) Core Axes (in Parenthesis with specially treated Edge)	Skiveøkser (i Parentes fladehuggede) Flake Axes (in Parenthesis flat-trimmed)	Trindøkser Round Axes	Limhamnøkser Axes of Limhamn Type	Spidsvaaben af Flint Flint Picks	Bor Borers	Skiveskrabere Discoid Scrapers	Flækkeskrabere End-of-blade Scrapers	Spaanskrabere Flake Scrapers	Blokhøvle Core-planes	Flække- og Spaanknive Knives	Stikler Burins	Mikroliter Microliths	Skævpile Oblique Arrow Heads	Tværpile Transverse Arrow Heads	Slagsten Hammerstones
Sogn og Nr. Parish and No.		Navn Name																
Søndersted	24	Sibberup	..	1(1)	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	1	..
–	26	Møllemose	1(1)	..	..	..	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..
–	40	Lynggaard	1	..	..	..	..	..	..	1	..	..	1	..	..	..	..	..
–	51	Galge Overdrev	1	..	..	..	1	..	..	..	..	..	1	..	..	..	..	..
Tersløse	46	Brandstrup	..	..	..	..	..	..	..	..	..	1	..	..	1	..	..	..
Tølløse	96	Strandgaard	..	..	..	..	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..
Undløse	17	Undløse Bro N.	62(7)	67(27)	..	3	4	15	62	75	39	6	9	8	31	9	157	..
–	18	Tingbjerggaard	15(3)	18(8)	1	..	5	10	26	35	15	5	2	8	26	4	71	..
–	19	Vadhuse N.	2(2)	3	..	..	..	1	1	5	2	..	..	1	..	..	4	..
–	20	– S.	9(2)	5(2)	..	..	1	5	4	9	7	..	..	..	1	1	16	..
–	23	Øgaarde	188(5)	114(33)	3	1	23	45	179	191	175	52	37	175	828	179	316	25
–	25	Undløse Mark	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	28	Kildegaard Ø.	6(4)	3(2)	..	..	..	2	2	4	9	1	..	7	22	..	1	..
–	29	Kildegaard	91(48)	87(34)	..	2	6	51	24	136	57	7	12	10	31	..	256	..
–	30	Nygaard	4	6(4)	..	..	..	..	1	6	2	..	2	2	8	..	4	..
–	31	Tømmerup	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	32	Ulkestrup Lyng I	..	3(1)	..	..	..	..	..	3	..	..	..	..	..	..	5	..
–	35	Vadhuse Ø.	..	..	..	..	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..
–	39	Mølleskov Ø.	..	..	..	..	..	..	1	..	..	..	..	1	..	..	..	..
–	40	Orelunds Mose I	1(1)	2(2)	..	..	..	..	..	3	..	..	2	..	..	..	..	..
–	47	Tømmerupgd.s Mose	1(1)	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	50	Tingbjerggaard S.	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	53	Storelyng SV.	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	54	Toftehøjgaard	65(8)	18(7)	1	..	1	15	24	47	26	..	..	2	40	80	42	..
–	62	Smedemosen	..	1(1)	..	..	..	1	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	66	Undløse Bro Ø.	2	..	..	..	2	1	1	..	4	..	..	..	..	..	1	..
–	100	Ulkestrup	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	104	Tømmerup SØ.	1(1)	..	..	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	2	..
–	110	Tømmerupgaard	..	..	..	..	..	..	1	..	..	2	..	..	..	..	..	..
–	137	Orelunds Mose II	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	143	Mølleskov V.	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	154	Ulkestrup Lyng II	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	155	– III	10	8(4)	..	..	1	19	14	21	8	..	2	1	..	..	57	..
–	u. Nr.	Mosegaard III	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Gislinge	13	Gislinge Lammefjord	38	9	1	..	2	10	9	14	26	17	13	13	12	69	14	2
–	38	Fjordlund	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	74	Præstebro	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	122	Lille Gislinge	..	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Hagested	47	Søgaard I	2	..	..	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	58	Hagested NV.	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	1	..
–	59	Maarsø S.	..	1	..	..	1	..	4	1	1	..	..	..	..	..	..	..
–	60	– SØ.	..	3	..	..	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..
–	64	Hundekilde Hus	..	2	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	76	Maarsø SV.	..	1(1)	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	78	Hyldegaard	1	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	79	Aakalve Bro	2	..	..	..	..	..	..	1	1	..	1	..	..	..	..	..
–	81	Søgaard III	1	2	..	..	..	1	..	..	1	..	1	..	..	..	..	..
–	82	– II	..	1	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Hjembæk	66	Godthaab N.	1	..	..	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..

Lystertænder, Mullerup-Type Leister Prongs with few Barbs	Lystertænder, smaatandede Notched Leister Prongs	Benodde Bone Points	Hjortetaksøkser Deer Antler Axes	Spidsvaaben af Ben Bone Picks	Flintægspyd Flint-edged Spears	Slagstokke Flint-Flakers	Lerkarskaar, mesolitiske Pottery sherds, mesolithic	Lerkarskaar, neolitiske Pottery sherds, neolithic	Andre Sager Other Types of Implements	Kultur Culture	Litteratur Litterature
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..		Ertebølle (Køkken m.)	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		Maglemose, Gl. Kystkultur,	N.F. III 3 p. 112
..	..	1	..	..	..	4	146	4		Ertebølle	N.F. III 3 p. 48
..	..	..	..	..	..	..	..	..		Ertebølle	N.F. III 3 p. 118.29
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	N.F. III 3 p. 118.30
79	4	361	17	11	7	28	372	35	Mange Bensager	Maglemose, Gl. Kystkultur,	N.F. III 3 p. 52
..	..	..	..	..	..	..	..	..	1 Flaakniv	Sen Ertebølle	
2	..	7	1	..	..	..	..	..		Maglemose, Ertebølle	N.F. III 3 p. 118.26
..	..	1	..	..	..	5	591	17	1 Albuebensdolk	–	N.F. III 3 p. 42
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	N.F. III 3 p. 118.25
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..			N.F. III 3 p. 118.24
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..		Maglemose	N.F. III 3 p. 118.48
..	..	..	..	..	..	..	3	1		Ertebølle	N.F. III 3 p. 118.49
1	..	..	1	..	..	..	..	..	1 Albuebensdolk	Maglemose	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		Ertebølle	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	5	..	1	..	12	30	..	1 Albuebensdolk	Maglemose, Gl. Kystkultur	
..	..	..	..	..	..	..	8	..	44 Ravperler	Ertebølle	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		Ertebølle	
..	..	..	..	..	..	..	..	..	1 Rav-Hængesmykke		
..	..	..	..	..	..	..	..	..		Ertebølle	
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..		Maglemose, Gl. Kystkultur	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		Maglemose	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	Fra Nat.Arbm. 1951 p. 69
..	..	..	..	..	..	..	6	..		Ertebølle	
..	..	..	..	..	..	..	..	..	1 Flækkesav	Maglemose	Medd. Dansk Geol. Foren.
1	..	32	..	3	..	5	..	..	1 Flaakniv	Gl. Kystkultur	1933 p. 66, Dyrholmen p. 66
..	..	..	..	..	..	..	..	..	1 Albuebensdolk		Fra Holb. Amt. 1946 p. 38
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..	1 Haandkile	Ertebølle	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..			

Ældre Stenalder Mesolithic			Kærneøkser (i Parentes med særlig Ægbehandling) Core Axes (in Parenthesis with specially treated Edge)	Skiveøkser (i Parentes fladehuggede) Flake Axes (in Parenthesis flat-trimmed)	Trindøkser Round Axes	Limhamnøkser Axes of Limhamn Type	Spidsvaaben af Flint Flint Picks	Bor Borers	Skiveskrabere Discoid Scrapers	Flækkeskrabere End-of-blade Scrapers	Spaanskrabere Flake Scrapers	Blokhøvle Core-planes	Flække- og Spaanknive Knives	Stikler Burins	Mikroliter Microliths	Skævpile Oblique Arrow Heads	Tværpile Transverse Arrow Heads	Slagsten Hammerstones
Sogn og Nr. Parish and No.		Navn Name																
Hjembæk	82	Godthaab V.	..	..	..	..	..	..	..	..	1	1	..	..	2	..	..	..
Hørby	50	Hørbygaard	1	1	..	..	..	..	2	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Kundby	66	Skovgaard	..	1(1)	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	135	Sandby Bro	19	4(1)	..	..	..	2	..	3	..	..	1	1	..	..	..	..
Orø	34	Strandgaard	1	.	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	82	Petersminde	..	..	..	..	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..
–	95	Sølyst	5	..	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	115	Løvebjerggaard	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	1	..	..	..	1	..
–	117	Lindholm	..	..	..	..	..	1	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..
Skamstrup	19	Studedal	1	..	..	..	..	..	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..
–	21	Skellingsted Mose N.	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	4	..	..	..
–	22	Skellingsted	..	..	..	..	1	..	1	2	2	..	..	2	37	..	3	..
–	23	Skellingsted Bro N.	7	8(1)	1	..	1	1	3	2	3	2	1	2	27	..	..	..
–	24	Skellingsted Mose S.	1	..	..	..	..	..	..	..	4	3	..	3	151	..	..	..
–	38	– , ved Aaen	..	..	..	..	..	..	..	..	..	1	..	..	28	1	..	..
–	44	Orelunds Mose S.	3	..	..	..	..	1	6	..	..	8	1	11	60	..	..	..
–	45	– V.	2	..	..	..	..	1	1	2	..	14	..	7	34	..	..	..
–	120	Mosegaards Mose	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	14	..	..	..
Stigs Bjergby	42	Bjergby Mose	1	..	..	..	..	1	2	1	..	..	..	..	23	..	..	..
Svinninge	60	Lammefjordsgaard	1	2	..	..	1	..	1	..	..	..	..	..	..	..	1	..
Tuse	51	Maarsø Station N.	6	12(1)	..	..	2	..	..	1	4	..	..	..	..	..	..	..
–	52	– S.	..	3(2)	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	53	– SØ.	3	3	..	..	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..
–	54	– Ø.	5	4(2)	..	..	..	..	3	..	3	..	..	1	..	..	..	..
–	55	Nordenskov	4(1)	5(3)	..	..	..	..	..	3	..	..	..	..	..	..	..	..
–	58	Lille Frydendal	2	2	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	59	Allerup I	..	..	..	..	..	1	1	1	1	..	..	..	..	..	..	..
–	68	Maarsø Station SV.	..	2(2)	..	..	..	..	1	..	..	..	1	..	..	..	..	..
–	69	– V.	3	8(3)	..	..	..	..	..	..	2	..	..	..	..	..	..	..
–	82	– NV.	1	3(1)	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	83	Bonderupgaard	.	1	..	..	..	..	2	1	2	..	1	..	..	..	..	..
–	87	Enghus	..	1	..	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	90	Allerup II	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	91	– III	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	92	– IV	8	9(2)	..	..	1	2	2	..	1	..	..	..	..	..	..	..
–	96	– V	1	..	..	..	..	..	3	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	97	– VI	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Udby	30	Hønsehals	..	2	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	52	Bognæs	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	57	Bognæs Skov	3	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Aunsø	33	Svebølle	..	1	..	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Bjergsted	39	Helligbakke	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Bregninge	174	Stold I	12	..	..	..	1	4	..	6	3	1	..	..	..	..	8	..
–	175	Onde Bæk I	22	2	..	..	1	3	..	3	1	1	..	..	..	1	..	..
–	176	Tranevejle	1	.	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	177	Stold II	20(2)	95(m.)	..	..	4	27	15	40	4	4	6	1	..	..	78	..
–	178	Vesterlyng	1	5	..	..	..	1	3	11	4	..	2	..	..	..	35	..
–	226	Gammelrand	1(1)	..	..	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	258	Kukkeholmgaard	..	1(1)	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..

Lysterlænder, Mullerup-Type Leister Prongs with few Barbs	Lysertænder, smaatandede Notched Leister Prongs	Benodde Bone Points	Hjortetaksøkser Deer Antler Axes	Spidsvaaben af Ben Bone Picks	Flintægspyd Flint-edged Spears	Slagstokke Flint-Flakers	Lerkarskaar, mesolitiske Pottery sherds, mesolithic	Lerkarskaar, neolitiske Pottery sherds, neolithic	Andre Sager Other Types of Implements	Kultur Culture	Litteratur Litterature
..	..	..	..	..	..	..	..	..		Maglemose	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		Ertebølle	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		Gl. Kystkultur	Medd. D.Geol.F. 1933 p. 236
..	..	..	..	..	..	..	..	..		Ertebølle (Køkkenm.)	
..	..	..	..	..	..	..	1	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		Ertebølle	
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..			N.F. III 3 p. 118.15
4	..	4	2	..	1	1	..	..		Maglemose	N.F. III 3 p. 118.16
..	..	..	..	..	..	..	..	..			N.F. III 3 p. 118.17
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	N.F. III 3 p. 129
..	..	..	1	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
10	..	1	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		Ertebølle	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..	1 Skaftlejeøkse	–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	D.G.U. Kortbl.
..	..	1	..	..	..	..	..	..		Ertebølle (Køkkenm.)	Sejrø, Nyk., Kalundb.,
..	..	..	..	..	..	..	..	..		Gl. Kystkultur	Holbæk, p. 97
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..	1 Haandspids	Ældre Ertebølle	
..	..	..	..	..	..	..	..	..	1 Haandspids	Gl. Kystkultur	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	7	..		Ertebølle	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..			

Ældre Stenalder Mesolithic			Kærneøkser (i Parentes med særlig Ægbehandling) Core Axes (in Parenthesis with specially treated Edge)	Skiveøkser (i Parentes fladehuggede) Flake Axes (in Parenthesis flat-trimmed)	Trindøkser Round Axes	Limhamnøkser Axes of Limhamn Type	Spidsvaaben af Flint Flint Picks	Bor Borers	Skiveskrabere Discoid Scrapers	Flækkeskrabere End-of-blade Scrapers	Spaanskrabere Flake Scrapers	Blokhøvle Core-planes	Flække- og Spaanknive Knives	Stikler Burins	Mikrolither Microliths	Skævpile Oblique Arrow Heads	Tværpile Transverse Arrow Heads	Slagsten Hammerstones
Sogn og Nr. Parish and No.		Navn Name																
Bregninge	302	Onde Bæk II	4	2	..	..	..	6	..	..	2	..	..	..	..	..	..	..
–	303	– III	..	1	..	..	..	..	..	..	1	..	3	..	..	..	..	..
Føllenslev	68	Havnsø Strand	2	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	69	Egemarks Plantage	..	1	..	..	..	..	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..
–	71	Tjørnemark Strand	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	74	Nekseløs Nordspids	5	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	75	Nekselø NØ.	2	1	..	..	..	2	58	4	22	..	7	..	..	..	..	..
–	76	Pandebjerg	3	87(m.)	2	..	..	4	16	3	4	..	..	..	..	..	15	..
–	84	Ørnekul	13	25(m.)	..	..	..	2	..	4	..	..	..	1	..	..	fl.	..
–	87	Nekseløs Sydspids	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	170	Havnsø Bro	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	196	Overhøj	..	2(1)	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	213	Guldbjerg	4	2	..	..	..	..	4	1	2	..	..	..	..	..	..	..
–	216	Nekselø S.	6	7(4)	..	..	..	..	..	1	1	..	..	..	..	..	..	..
–	243	Tranevejle Ø.	..	11(11)	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	40	..
Holmstrup	15	Kajemose	10	2(1)	..	..	1	1	3	..	..	..	1	1	4	..	..	..
–	27	– Ø.	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	29	Grundmosegaard	..	3(1)	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	30	Grundmoseg. Mose I	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	35	– II	2	..	..	..	..	..	..	3	..	..	1	..	10	..	..	..
–	38	– III	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	42	– IV	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	2	2	..	..
–	83	Skeldal V.	..	..	..	..	..	..	1	..	..	..	..	..	1	..	..	..
–	84	– Ø.	..	..	..	..	..	..	1	..	..	..	1	2	..	..	..	..
–	102	Birkeeng	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	fl.	..
–	115	Bromølle N.	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	1	..
–	129	Præstemose	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	1	..
Jorløse	13	Hallebygaard	115(18)	272(200)	..	1	9	47	83	112	117	36	2	8	26	1	336	26
–	14	Sandhuse	17	7(5)	..	..	1	2	16	5	1	5	4	..	..	..	1	..
–	16	Drøsselholm	12(2)	18(10)	..	..	..	7	7	25	10	..	..	..	1	..	29	..
–	19	Sandhuse Mose I	30(9)	62(39)	4	1	..	5	6	12	6	1	4	..	1	..	12	..
–	20	Jorløse Mose I	..	3	..	..	..	..	..	3	..	..	..	..	..	..	2	..
–	21	– II	..	..	..	..	..	..	..	8	..	..	3	1	..	..	..	..
–	22	Egebjerg	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	48	Jorløse Mose III	4(3)	9(5)	..	..	1	1	1	9	2	..	1	..	..	..	21	..
–	61	– VI	8	12	..	..	..	12	4	26	..	..	4	..	..	..	..	..
–	73	Sandhuse Mose II	34	52	1	..	4	16	21	68	..	1	3	..	..	..	15	..
–	82	Madesø	6(1)	18(fl.)	..	..	..	3	..	19	1	..	3	..	..	..	16	4
–	86	Jorløse Mose IV	8	11 (2)	..	..	2	12	..	20	..	..	..	..	..	..	22	..
–	89	– V	4	..	..	..	..	2	..	..	..	..	..	1	..	..	..	..
–	104	Sandhuse Mose IV	27(3)	30(10)	..	..	1	12	13	4	..	..	1	..	..	..	7	..
–	114	Jorløse Mose VII	2	..	..	..	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..	1	..
–	123	– VIII	2	..	..	..	..	..	1	5	1	..	..	..	..	..	..	..
–	176	Sandhuse Mose III	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Sejrø	10	Tadebæk	1	2(1)	..	..	1	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	12	Fyrbanken	1	3(3)	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	49	Sejrø N. I	27(18)	91(m.)	..	1	1	11	5	9	3	..	..	..	..	..	7	..
–	55	Sejrby N.	2(2)	100(m.)	..	..	+	1	..	+	..	..	..	..	..	..	..	..
–	59	Kilsaas S.	27	36(16)	..	..	..	4	68	4	..	..	1	..	..	..	..	..

Lystertænder, Mullerup-Type Leister Prongs with few Barbs	Lysterlænder, smaatandede Notched Leister Prongs	Benodde Bone Points	Hjortetaksøkser Deer Antler Axes	Spidsvaaben af Ben Bone Picks	Flintægspyd Flint-edged Spears	Slagstokke Flint-Flakers	Lerkarskaar, mesolitiske Pottery sherds, mesolithic	Lerkarskaar, neolitiske Pottery sherds, neolithic	Andre Sager Other Types of Implements	Kultur Culture	Litteratur Litterature
..	..	..	..	..	..	..	..	..		Gl. Kystkultur	
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..		Ertebølle	
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..		Ertebølle	
..	..	..	..	..	..	..	4	..	2 Flækkesave, 1 Fiskekrog	–	Br.,Danm.Oldt. I p. 163
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	Aarb. 1952 p. 75
..	..	..	..	..	..	..	..	..		Gl. Kystkultur	
..	..	..	..	..	..	..	..	..	1 tild. Kronhjorttak	–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		Ertebølle	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		Maglemose	N.F. III 3 p. 118.12
..	..	..	..	..	..	..	..	..			N.F. III 3 p. 118.13
..	..	..	..	..	..	..	..	..		Ertebølle	
1	..	..	..	..	..	..	..	..		Maglemose	
1	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
16	..	1	..	..	..	..	..	..		–	
57	..	6	..	..	..	..	..	..	1 Fiskekrog	–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	.			
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..	1 Haandspids		
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	1	..	..	..	3	221	23		Ertebølle (og Maglemose?)	N.F. III 3 p. 35
..	..	..	..	..	..	..	..	..		Ertebølle	N.F. III 3 p. 118.1
.	..	..	..	..	..	1	9	3		–	N.F. III 3 p. 118.7
..	..	..	..	1	1	..	..	5	1 Hjortetaksmejsel	–	N.F. III 3 p. 118.2
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	N.F. III 3 p. 118.3
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	N.F. III 3 p. 118.4
..	..	..	..	..	..	..	..	..			N.F. III 3 p. 118.5
..	..	..	..	..	..	1	1	14		Ertebølle	
..	..	2	..	..	..	2	..	1		–	
..	1	3	3	..	..	..	2	17	1 Hjortetakskaft	Ertebølle	
..	..	..	..	..	..	..	2	..	1 Raadyrharpun	–	
..	..	..	..	..	..	..	2	1		–	
..	2	1	3	..	..	..	..	..		Maglemose	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		Ertebølle	
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..		Ertebølle	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	8	..	..	..	1	m.	..	1 Kærnekniv	Ertebølle (Køkkenm.)	
..	..	..	..	..	..	..	..	..	1 Harpun af Horn	Ertebølle	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		Ertebølle (Køkkenm.)	

Ældre Stenalder Mesolithic			Kærneøkser (i Parentes med særlig Ægbehandling) Core Axes (in Parenthesis with specially treated Edge)	Skiveøkser (i Parentes fladehuggede) Flake Axes (in Parenthesis flat-trimmed)	Trindøkser Round Axes	Limhamnøkser Axes of Limhamn Type	Spidsvaaben af Flint Flint Picks	Bor Borers	Skiveskrabere Discoid Scrapers	Flækkeskrabere End-of-blade Scrapers	Spaanskrabere Flake Scrapers	Blokhøvle Core-planes	Flække- og Spaanknive Knives	Stikler Burins	Mikroliter Microliths	Skævpile Oblique Arrow Heads	Tværpile Transverse Arrow Heads	Slagsten Hammerstones
Sogn og Nr. Parish and No.		Navn Name																
Sejrø	71	Mastrup	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	81	Kongstrup Mølle	8(7)	..	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	83	Tadebæk Bro I	1	3	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	84	– II	5(1)	4(2)	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	85	Sejrby SØ.	3(1)	..	..	..	..	..	..	..	1	..	1	..	..	..	..	..
–	86	– Ø.	5	..	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	87	– N.	10(2)	13(2)	..	..	..	5	1	..	3	..	..	..	..	..	..	..
–	88	Olsbjerg	3	4(2)	..	..	..	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..
–	90	Stakkesti	2	2(1)	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	92	Sejrby N. Skole Ø.	10(2)	29(8)	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	93	– V.	2	2(1)	..	..	..	..	..	..	..	..	..	1	..	..	..	..
–	94	Tynnebjerg Ø.	..	1(1)	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	95	– V.	9	..	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	105	Snerup	2(2)	9(8)	..	..	..	..	..	2	..	..	1	..	..	..	..	..
–	115	Studshøj	..	4(3)	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	116	Marebjerg II	3(1)	4(2)	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	118	Lydebjerg	3(1)	3(2)	..	..	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..
–	121	Kilshoved N.	3(1)	4(3)	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	122	Svaleklint	6	3(2)	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	128	Sejrø N. II	1(1)	1(1)	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	129	Æskebjerg Ø.	4(1)	9(8)	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	130	– V.	2(1)	2(1)	..	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	133	Nørregaard	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	134	Kilsaas N.	47(12)	150(m.)	..	1	9	5	..	..	..	..	..	..	..	..	2	1
–	140	Nedre Lundegaard	2(2)	3(2)	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	143	Kilshoved S.	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	145	Æskebjerg SØ.	1	..	..	..	..	1	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	149	Æskebjerg Huk	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Viskinge	49	Smakkerup Huse	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Værslev	82	Asminderupgaard	..	1(1)	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Aarby	143	Mineslund SØ.	4	7	..	..	..	2	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	172	Asnæsgaard S.	6	5(1)	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	196	Gamlemose	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	204	Dyrehavens Nordkyst	12(2)	6(5)	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	265	Mineslund N.	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Raklev	94	Hvideklint	5	4	..	..	5	6	..	7	..	..	2	..	3	..	3	..
–	109	Vollerup Overdrev	10	7	1	..	2	10	..	..	..	..	..	..	5	37	82	..
–	245	Vrøj	1(1)	1(1)	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	308	Saltbæk Vig	41	1	..	..	13	1	..	..	..	..	12	6	..	..	..	..
Rørby	116	Uggerløse	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	174	Ellekærgaard	..	4(4)	..	..	..	2	1	..	2	..	1	..	..	..	..	..
Røsnæs	75	Refsnæsgaard	16	3(1)	..	..	1	..	..	..	..	..	1	..	..	..	..	..
Store Fuglede	23	Aabroen	..	..	..	..	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..
–	63	Pumpestationen	2	6(3)	..	..	..	..	4	1	1	..	..	..	1	..	..	..
–	80	Tissø, Aagabet	..	1	..	..	..	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..
Svallerup	112	Bjerre Klint	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Tømmerup	62	Lindebjerg N.	..	5	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	131	– S.	..	1(1)	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..

Lystertænder, Mullerup-Type Leister Prongs with few Barbs	Lystertænder, smaatandede Notched Leister Prongs	Benodde Bone Points	Hjortetaksøkser Deer Antler Axes	Spidsvaaben af Ben Bone Picks	Flintægspyd Flint-edged Spears	Slagstokke Flint-Flakers	Lerkarskaar, mesolitiske Pottery sherds, mesolithic	Lerkarskaar, neolitiske Pottery sherds, neolithic	Andre Sager Other Types of Implements	Kultur Culture	Litteratur Litterature
..	..	..	..	..	..	..	14	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..		Ertebølle	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	2	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		Ertebølle (Køkkenm.)	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		Ertebølle	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		Ertebølle (Køkkenm.)	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		Ertebølle	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	1	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..		Ertebølle	
..	..	..	..	..	..	..	..	..	1 Haandkile, 1 Haandspids	–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..	1 Haandtagsblok	–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..	1 Haandtagsblok	Maglemose, Ertebølle	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		Maglemose, Gl. Kystkultur, Ertebølle	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		Ertebølle	
..	..	..	..	..	..	..	..	..	1 Skaftlungepil (atypisk)	Gl. Kystkultur	
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	1	..	..	..	..	..		Ertebølle	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..			

Ældre Stenalder Mesolithic			Kærneøkser (i Parentes med særlig Ægbehandling) Core Axes (in Parenthesis with specially treated Edge)	Skiveøkser (i Parentes fladehuggede) Flake Axes (in Parenthesis flat-trimmed)	Trindøkser Round Axes	Limhamnøkser Axes of Limhamn Type	Spidsvaaben af Flint Flint Picks	Bor Borers	Skiveskrabere Discoid Scrapers	Flækkeskrabere End-of-blade Scrapers	Spaanskrabere Flake Scrapers	Blokhøvle Core-planes	Flække- og Spaanknive Knives	Sliker Burins	Mikroliter Microliths	Skævpile Oblique Arrow Heads	Tværpile Transverse Arrow Heads	Slagsten Hammerstones
Sogn og Nr. Parish and No.		Navn Name																
Bakkendrup	16	Aabroen Ø.	6	6(3)	..	..	..	2	13	..	3	..	..	..	..	..	7	4
–	39	Jernbanebroen	1	1	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	44	Aabroen V.	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Buerup	39	Bromølle S.	22(2)	15(6)	..	..	2	1	2	4	3	4	..	..	10	..	1	1
–	40	Kattrup Skov	1	..	..	..	1	..	4	..	..	..	..	1	6	..	..	..
–	41	Strids Mølle	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	49	Hallebygaard Mose	2	1	..	..	..	..	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..
–	113	Hallebyore	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	125	Hallebygaards Have	26(1)	11(11)	1	..	..	2	..	1	..	1	..	..	..	..	..	..
Drøsselbjerg	23	Mullerup Mose S.	5	2	..	..	3	6	31	3	142	..	4	..	12	..	..	2
–	30	Kindelbæk	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	1	..	..	..	..
–	33	Mullerup Havn	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	1	1	..	..	..	..
–	34	Mullerup	1	..	..	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Gierslev	16	Mullerup Mose N.	9	4	..	..	6	4	30	6	106	..	1	1	35	..	..	..
–	26	Løve Toelstang	5	2(1)	..	..	..	4	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Gørlev	31	Ulstrup Mose	2	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	133	Aagaard	..	1(1)	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	1	..
Kirke Helsinge	42	Hesselbjerg	6	1	..	..	..	..	..	1	..	..	1	..	..	..	..	..
–	43	Saltsøen	10	150(m.)	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	46	Vinde Helsinge Mose	18	2	..	..	1	2	12	1	..	..	1	..	103	..	..	..
–	47	Dalby Strand	..	1(1)	..	..	..	..	3	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	49	Dragets Nordende	10(2)	13(9)	..	..	..	2	..	3	..	..	2	..	..	..	2	..
–	53	Reersø By	2	3(1)	..	..	..	1	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..
–	60	Draget, Midten	2(2)	2	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	75	Draget Ø.	..	1	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	78	Bjerget	1		..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	106	Kirke Helsinge Mose	3		..	..	..	..	..	1	..	..	..	1	..	..	..	..
–	125	Øjenfalsgaard	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	129	Saltsøen V.	3(1)	5(2)	..	..	..	2	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	134	Aaenge	5	1	..	..	3	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	241	Grønneklint	3(1)	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	243	V. Helsinge Mose S.	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	254	Draget N.	12(2)	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	267	– SØ.	1	3(3)	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Reerslev	36	Hesselbjerggaard	21	7	..	..	3	38	12	4	13	13	5	14	60	..	2	..
–	37	Løjesmølle Skov	3	..	..	..	2	..	..	..	1	..	..	1	..	..	..	..
–	38	– Mose	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	39	Fiskerbakke	..	1	..	..	..	..	..	1	..	1	..	..	1	..	..	..
–	40	Lykkebjerg Mose	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	49	Sønderød Mose N.	1	..	..	..	..	..	..	..	..	1	..	1	1	..	..	..
–	50	Sønderød N.	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	2	..	..	..
–	53	– S.	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	54	Hesselbjerggd. Skov	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	59	Sønderød Mose S.	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Skellebjerg	84	Sobjerg	..	..	..	..	..	..	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..
–	95	Taaderup	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Sæby	57	Tissø, Aagabet	49(13)	61(36)	..	1	6	5	..	10	..	..	6	..	..	..	..	..
Asnæs	137	Vejle Kro	26	10(fl.)	..	..	..	..	20	12	..	..	2	..	..	..	2	..
–	150	Pindals Kro N.	..	22(16)	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..

Lysterlænder, Mullerup-Type Leister Prongs with few Barbs	Lysterlænder, smaatandede Notched Leister Prongs	Benodde Bone Points	Hjortetaksøkser Deer Antler Axes	Spidsvaaben af Ben Bone Picks	Flintægspyd Flint-edged Spears	Slagstokke Flint-Flakers	Lerkarskaar, mesolitiske Pottery sherds, mesolithic	Lerkarskaar, neolitiske Pottery sherds, neolithic	Andre Sager Other Types of Implements	Kultur Culture	Litteratur Litterature
..	..	..	..	..	..	..	..	..		Ertebølle	
..	..	..	..	..	..	..	..	..	1 Mikroblok		
..	..	..	..	..	..	..	..	..	1 god Blok		
..	..	..	..	..	..	..	..	..		Maglemose, Ertebølle	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		Maglemose	
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..	1 Mikroflække		
..	..	..	..	..	..	..	1	..	1 Stenkølle, 3 Benøkser,	Ertebølle	
50	1	88	10	2	1	..	..	..	1 Flaakniv,	Maglemose	Aarb. 1903 p. 148
..	..	..	..	..	..	..	..	..	20 Hjortetaksmejsler m.m.		
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..	1 Kalkstenskølle,		
39	..	62	1	2	..	..	..	..	1 Benøkse, 7 Benmejsler	Maglemose	Naturens Verden 1917 p. 148
..	..	..	..	..	..	..	..	..	1 Tandperle	Ertebølle	
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..		Ertebølle	
..	..	..	..	..	..	..	..	..	1 Haandkile	–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
11	..	98	..	..	..	..	..	..	5 Fiskekroge, 9 Bentvejer	Maglemose	N.F. III 3 p. 17
..	..	..	..	..	..	..	..	..		Ertebølle	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..	1 Fiskekrog	–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..		Ertebølle	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..		Ertebølle	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	2	1	..	..	1	..	..	1 Stenkølle	Maglemose	N. F. III 3 p. 22
..	..	..	..	..	..	..	..	..			N.F. III 3 p. 118.18
2	4	3	1	2	2	..	..	..	1 stortandet Harpun	Maglemose	N.F. III 3 p. 118.19
..	..	..	..	..	..	..	..	..	1 Tandperle	–	N.F. III 3 p. 118.20
3	..	..	3	..	..	..	..	..		–	
3	..	..	1	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..	1 Mikroblok		
..	..	..	1	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..	1 Kæmpeøkse	Ertebølle	Aarb. 1896 p. 377
..	..	..	..	..	..	..	+	+		Ertebølle (Køkkenm.)	Affaldsdynger p. 112
..	..	..	..	..	..	..	..	..		Ertebølle	

Ældre Stenalder Mesolithic			Kærneøkser (i Parentes med særlig Ægbehandling) Core Axes (in Parenthesis with specially treated Edge)	Skiveøkser (i Parentes fladehuggede) Flake Axes (in Parenthesis flat-trimmed)	Trindøkser Round Axes	Limhamnøkser Axes of Limhamn Type	Spidsvaaben af Flint Flint Picks	Bor Borers	Skiveskrabere Discoid Scrapers	Flækkeskrabere End-of-blade Scrapers	Spaanskrabere Flake Scrapers	Blokhøvle Core-planes	Flække- og Spaanknive Knives	Stikler Burins	Mikroliter Microliths	Skævpile Oblique Arrow Heads	Tværpile Transverse Arrow Heads	Slagsten Hammerstones
Sogn og Nr. Parish and Nr.		Navn Name																
Asnæs	151	Pindals Kro S.	..	2	..	..	..	..	1	1	1	..	..	..	..	..	..	..
–	152	Asnæs Indelukke	..	5(3)	..	..	..	..	..	3	..	..	1	..	..	..	..	..
–	177	Aastofte	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	323	Lammefjorden	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	367	Næssevang Ø.	..	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	368	– V.	..	1(1)	..	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Egebjerg	163	Mosevanggaard	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	164	Strandgaard	1	1(1)	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	255	Stokkebjerg Skov	1	..	..	..	..	1	..	1	..	..	1	..	..	..	..	..
–	267	Unnerud	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Faarevejle	84	Ordrup Næs	2	201(144)	1	2	6	..	15	42	14	..	29	5	..	..	3211	..
–	180	Flintholm	2	1	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	202	Bøgelund Bakke N.	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	204	Øholt	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	208	Bøgelund Bakke S.	15	22(17)	..	..	2	1	3	4	..	..	3	1	..	..	16	..
–	240	Storø Ø.	..	..	..	..	..	1	3	1	..	..	..	..	..	..	..	..
–	241	– V.	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	1	..
–	248	Vindekilde S.	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	2	..	4	..
–	261	Stenholmen	..	..	1	..	..	..	..	1	..	..	..	1	..	..	..	..
–	279	Veddinge	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	349	Maglemose	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	398	Ordrup	..	1	..	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..	4	3	..
–	416	Vindekilde N.	8	2	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	477	Skamlebæk V.	..	..	..	..	..	1	..	..	..	..	1	..	..	1	..	4
Grevinge	101	Grevinge Skov	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	103	Gundestrup Kro	..	..	..	..	..	3	2	1	..	..	..	..	..	..	..	..
–	107	Sidinge Fjord	5	..	..	..	..	..	..	4	..	..	..	1	..	5	1	..
	108	Birket	2	..	..	..	..	..	..	..	..	..	1	..	..	..	..	..
–	294	Odstrup	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Højby	1	Klintesø	34(fl.)	125(m.)	1	..	..	7	15	22	..	..	2	..	..	..	..	..
–	429	Pigernes Bakke	6(2)	14(9)	1	..	..	..	1	1	2	..	..	..	..	..	1	..
Hørve	32	Lammefjorden N.	..	1	..	..	1	..	..	..	1	..	1	2	..	..	..	..
–	35	– S.	..	1(1)	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	36	– Ø.	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Nykøbing	4	Ringholm	4	7	..	..	..	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..
–	5	Hovvig	2	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	17	Askehave Bakke	17	2	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Nørre Asmindrup	45	Kildehuse	..	..	..	..	..	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..
Odden	8	Overby Lyng	..	fl.	+	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	26	Yderby Lyng V.	18(5)	30(20)	..	..	..	6	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..
–	30	– Ø.	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	36	Gniben	..	1(1)	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	40	Vestervang N.	..	2(2)	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	44	– S.	6	4(3)	..	..	..	1	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Rørvig	83	Slettemosegaard S.	..	7(3)	..	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	86	– N.	..	1	..	..	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..
–	89	– SØ.	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	90	Slettebakkegaard	1	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	92	Nakke Strand	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..

Lysterlænder, Mullerup-Type Leisler Prongs with few Barbs	Lysterlænder, smaatandede Notched Leisler Prongs	Benodde Bone Points	Hjorteaksøkser Deer Antler Axes	Spidsvaaben af Ben Bone Picks	Flintægspyd Flint-edged Spears	Slagstokke Flint-Flakers	Lerkarskaar, mesolitiske Pottery sherds, mesolithic	Lerkarskaar, neolitiske Pottery sherds, neolithic	Andre Sager Other Types of Implements	Kultur Culture	Litteratur Litterature
..	..	..	..	..	..	..	..	..		Ertebølle	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..		Ertebølle	
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..		Ertebølle	
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	16	..	..	..	1	200	..	1 Haandspids, 3 Fiskekroge	Ertebølle	Aarb. 1939 p. 199
..	..	..	2	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..	1 cylindrisk Blok	Ertebølle	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..		Ertebølle	
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..		Ertebølle (Køkkenm.)	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		Gl. Kystkultur	Medd. D.Geol.F. 1933 p. 242
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		Ertebølle	
..	..	23	2	..	..	6	22	3		Ertebølle (Køkkenm.)	Affaldsdynger p. 122
..	..	..	..	..	..	..	3	1		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		Ertebølle	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..		Ertebølle	
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..		Ertebølle	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		Køkkenmødding	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		Ertebølle	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..		Ertebølle	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..			

Ældre Stenalder Mesolithic			Kærneøkser (i Parentes med særlig Ægbehandling) Core Axes (in Parenthesis with specially treated Edge)	Skiveøkser (i Parentes fladehuggede) Flake Axes (in Parenthesis flat-trimmed)	Trindøkser Round Axes	Limhamnøkser Axes of Limhamn Type	Spidsvaaben af Flint Flint Picks	Bor Borers	Skiveskrabere Discoid Scrapers	Flækkeskrabere End-of-blade Scrapers	Spaanskrabere Flake Scrapers	Blokhøvle Core-planes	Flække- og Spaanknive Knives	Stikler Burins	Mikroliller Microliths	Skævpile Oblique Arrow Heads	Tværpile Transverse Arrow Heads	Slagsten Hammerstones
Sogn og Nr. Parish and Nr.		Navn Name																
Rørvig	93	Hovvig Dæmning	3	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	115	Søndervang	2	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Vallekilde	56	Drags Mølle	2	11	1	..	1	1	2	6	11	..	2	..	..	..	6	..
Vig	191	Hønsinge	2(1)	5(5)	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Bromme	21	Bromme	3	..	..	..	1	1	+	..	..	..	..	+	13	..	..	..
–	31	Glarmose	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	9	..
Gyrstinge	3	Frøsmose Aa	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Stenmagle	18	Maglelyng	11(1)	11(5)	..	..	2	1	30	15	33	6	7	13	64	1	4	..
–	33	Kongemosen I	1	..	..	..	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..
–	34	– II	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	1	1	..	..	..
–	35	– III	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	1	..	..	..	..
–	36	Revlen	..	..	2	..	1	1	..	1	3	..	3	1	..	..	..	..
–	37	Kongemosen IV	2	..	..	..	..	..	2	1	1	..	..	3	6	24	3	1
–	38	– V	5	2	..	..	..	1	1	5	2	5	3	5	2	13	3	..
–	39	Assendrup Mose I	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	41	– II	1	..	1	..	1	1	1	..	2	..	..	..	3	1	3	..
–	48	Undløse Bro SV.	3	2	..	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	1	..
–	49	– SØ.	1	1	..	..	1	..	..	1	2	..	..	..	..	..	3	..
–	53	Maglelyng III	2(1)	..	..	..	..	..	..	1	..	1	..	..	..	..	..	..
–	54	Maglebjerg	2	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	55	Bonderup	5	2	..	..	..	..	5	6	10	..	..	..	1	..	..	..
–	64	Uggerløse Bro	..	..	..	..	..	..	..	1	1	..	..	..	..	..	..	..
–	78	Engkrogen Ø.	1	..	..	..	..	..	1	..	3	..	..	..	..	..	..	..
–	79	Engkrogen	3	..	..	..	..	..	2	..	2	..	..	..	..	..	2	..
–	88	Assentorp NV.	..	..	..	..	..	..	..	1	..	1	1	..	..	..	1	..
–	90	Maglebjerg NØ.	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	1	..	..	..
–	91	– SV.	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	101	Assentorp SØ.	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	115	Birkegaards Mose	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	1	1	..	..	..	..
–	129	Eskemose	1(1)	..	..	..	..	..	..	..	2	..	1	..	..	..	..	..
–	204	Maglelyng II	27(2)	20(7)	..	..	1	47	20	52	60	1	28	..	..	..	51	..
–	225	Assentorp Mose III	2	..	..	..	..	..	..	1	..	..	1	1	..	1	..	..
–	229	Muldbjerg	..	+(+)	..	..	..	+	+	+	..	..	..	..	..	..	+	..
–	231	Kongemosen VI	1	..	..	..	..	..	..	..	..	1	..	3	2	35	..	..
.	232	Kongemosen	+	..	+	+	+	+	+	+	..	+	+	+	4	2500	..	..
Haraldsted	36	Skee Mose	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Kirke Sonnerup	35	Ordrup Skov Ø.	..	..	..	..	..	1	..	..	1	..	..	..	..	2	..	..
–	38	Koholm	2	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	49	Fuglsø	10	4(1)	..	..	..	3	..	6	..	..	1	..	..	..	3	..
–	53	Egernæs, Stranden	6	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	2	..	..	..	..
–	54	Egernæs	3	..	..	..	..	1	..	..	..	..	..	2	..	..	..	..
–	57	Brammernæs	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	2	2	..	1	..	..
–	78	Ordrup Skov V.	18	..	..	..	1	..	..	1	1	..	..	..	..	..	..	..
–	79	Englerup Strand	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Rye	119	Langtved Færgekro	6	14	..	..	1	2	..	5	..	..	..	..	..	..	..	..
–	151	Strandskov	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..

Lystertænder, Mullerup-Type Leister Prongs with few Barbs	Lystertænder, smaalandede Notched Leister Prongs	Benodde Bone Points	Hjortetaksøkser Deer Antler Axes	Spidsvaaben af Ben Bone Picks	Flintægspyd Flint-edged Spears	Slagstokke Flint-Flakers	Lerkarskaar, mesolitiske Pottery sherds, mesolithic	Lerkarskaar, neolitiske Pottery sherds, neolithic	Andre Sager Other Types of Implements	Kultur Culture	Litteratur Litterature
..	..	..	..	..	..	..	..	..		Gl. Kystkultur	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		Ertebølle (Køkkenm.)	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		Ertebølle	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		Maglemose	Aarb. 1946 p. 121
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	1	+	..			
..	..	..	..	..	..	..	1	..		Maglemose, Ertebølle	N.F. III 3 p. 31
..	..	..	..	..	..	..	..	..			N.F. III 3 p. 118.38
..	..	..	..	..	..	..	..	..			N.F. III 3 p. 118.39
..	..	..	..	..	..	..	..	..			N.F. III 3 p. 118.40
..	..	..	..	..	..	..	..	..			N.F. III 3 p. 118.46
..	..	..	..	..	..	..	..	..		Gl. Kystkultur	N.F. III 3 p. 118.44
..	..	..	..	..	..	..	..	..	1 stortandet Harpun	–	N.F. III 3 p. 118.45
1	14	2	1	..	..	..	..	..	1 Elsdyr-Tværøkse	Maglemose	
..	..	..	..	..	..	..	..	..	1 Flaakniv, 1 Ravsmykke		
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..		Ertebølle	
..	..	..	..	..	..	..	..	..			N.F. III 3 p. 118.35
..	..	..	..	..	..	..	..	..			N.F. III 3 p. 118.37
..	..	..	..	..	..	..	..	..		Maglemose	
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	12	..	..	..	1	14	5		Ertebølle	
..	..	..	..	..	..	..	..	..	1 Flis og Skaft		
..	..	..	..	..	..	..	+	+	til spidsn. Økse	Ertebølle	Aarb. 1953 p. 5
..	..	..	..	..	..	..	..	..	1 Fiskeruse	Gl. Kystkultur	
..	..	..	+	+	+	+	..	..		–	Kuml 1956 p. 23
..	..	..	..	1	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..			
..	..	..	..	..	..	..	..	..		Gl. Kystkultur	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		Ertebølle (Køkkenm.)	
..	..	..	..	..	..	..	..	..	2 Kærneknive	Gl. Kystkultur	
..	..	..	..	..	..	..	..	..	1 Skaftlungepil	Ertebølle (Køkkenm.)	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		Gl. Kystkultur	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		–	
..	..	2	..	..	..	1	1	..		Ertebølle (Køkkenm.)	
..	..	..	..	..	..	..	..	..		Gl. Kystkultur	

Tyndnakkede Økses Tid Period of the thin butted Axe			Tyndnakkede Flintøkser Thin butted Flint Axes	Tyndnakkede Grønstensøkser Thin butted Stone Axes	Spidsnakkede Flintøkser Pointed butted Flint Axes	Dolkøkser Flint Helbards	Bor Borers	Skrabere Scrapers	Knive Knives	Ildsten Fire Stones	Tværpile Transverse Arrow Heads	Lerkarskaar Pottery Sherds	Andet Other Types	Litteratur Litterature
Sogn og Nr. Parish and No.		Navn Name												
Holbæk	88	Holbæk Ladeg. SV.	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
Kirke Eskildstrup	18	Thorskovgaard	1	..	..	..	..	4	..	..	..	..		
–	39	S. Eskildstrup SV.	2	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
–	54	– N.	2	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
–	60	– NV.	2	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
–	71	Kimmersøgaard	1	..	..	..	..	1	..	..	..	..	1 Skiveøkse	
Kvanløse	50	Mørkemose Bjerg	4	..	..	..	1	4	..	..	1	..	1 Skolæst-Tværøkse, 1 Mangekantøkse	N.F. III 3 p. 108
Niløse	12	Skellingsted Bro	4	..	..	1	..	..	..	..	..	..		– p. 118.47
–	22	Verup Mose	4	..	..	..	4	12	2	..	1	203	1 Skivesav	
Soderup	19	Elverdam	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..	1 Benod	
–	100	Aldershvile	1	..	..	..	..	2	..	..	..	..		
–	101	Bolettesminde	1	..	..	..	..	3	..	1	..	..		
Stenlille	17	Magleø	1	..	..	1	..	+	..	..	..	+		N.F. III 3
–	60	Sværsholt	1	..	..	..	..	1	..	..	..	..		p. 101
–	70	Saltofte V.	..	..	..	2	..	..	..	..	..	..		
–	72	Bredtjørngaard	1	..	..	..	..	2	..	..	..	..		
–	88	Saltofte Ø.	1	..	..	..	..	1	..	..	..	..		
Sønder Asmindrup	42	Alkestrup	1	..	..	..	..	1	..	..	..	..		
–	48	Vallestrup	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
Sønder Jernløse	23	Vommevad Bro	1	..	..	..	..	2	..	..	..	17		
–	31	Møllegaarden	1	..	..	..	..	1	..	..	..	..		
Søndersted	12	Bregnebjerg	2	..	..	..	..	2	..	..	..	..		
–	30	Søndersted S.	3	..	1	..	..	..	..	..	..	..		
–	31	Søndersted	1	..	..	..	..	2	..	..	..	..		
–	44	Højberg	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
Tersløse	34	Karsholte	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
Tølløse	72	Pilevangsgaard	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
Uggerløse	86	Højgaard	1	..	..	..	..	2	..	..	..	..		
–	87	Fledskov	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
Undløse	23	Øgaarde	1	..	..	..	..	..	..	..	..	35	1 Skafttungepil	N.F. III 3 p. 52
–	27	Østrup Mose I	1	..	..	..	3	1	..	..	..	98		p. 118.27
–	36	– II	1	..	..	..	..	1	..	..	..	..	2 Kærneøkser	N.F.III p.118.28
–	62	Smedemosen	4	..	..	..	1	3	1	..	..	..	1 Slagsten	
–	63	Undløse	2	..	..	..	..	1	..	..	..	..		
–	74	Undløse By	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
–	76	Maglegaarde	2	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
–	83	Østrup SØ.	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
–	84	– NØ.	1	..	..	..	..	1	..	..	..	..		
–	85	– N.	2	..	..	..	..	1	..	..	1	..		
–	88	– V.	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
–	91	Skovmosegaard	4	..	..	..	..	1	..	..	..	..		
–	92	Enemærkerne N.	2	..	..	..	..	1	..	..	..	..		
–	93	– S.	1	..	..	..	..	1	..	..	..	..		
–	105	Hesselgaard	1	..	..	..	..	1	1	..	..	..		
–	128	Tingbjerggaard N.	1	2	..	..	..	4	..	..	..	..		
Hagested	83	Maarsø S.	1	..	..	..	..	5	..	..	..	..		
–	85	Hagested S.	1	..	..	..	1	10	..	1	..	..	1 Min.-Skiveøkse	
Hjembæk	23	Stokkebjerg O.	1	..	..	..	..	1	..	..	..	..		

Tyndnakkede Økses Tid Period of the thin butted Axe			Tyndnakkede Flintøkser Thin butted Flint Axes	Tyndnakkede Grønstensøkser Thin butted Stone Axes	Spidsnakkede Flintøkser Pointed butted Flint Axes	Dolkøkser Flint Helbards	Bor Borers	Skrabere Scrapers	Knive Knives	Ildsten Fire Stones	Tværpile Transverse Arrow Heads	Lerkarskaar Pottery Sherds	Andet Other Types	Litteratur Litterature
Sogn og Nr. Parish and No.		Navn Name												
Hjembæk	60	Godthaab Ø.	1	..	..	..	..	1	..	1	..	..		
–	85	Langholm	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..		Fra Holbæk Amt
Kundby	25	Gedebjerg	..	..	..	..	..	1	1	..	..	70		1953 p. 50
Skamstrup	71	Skamstrup	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
Stigs Bjergby	9	Fælleden	2	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
Svinninge	21	Bøgebjerggaard	2	..	..	..	..	1	..	..	..	..		
Tuse	53	Nordenskov N.	1	..	..	..	1	8	1	..	..	..		
–	56	– S.	2	.	..	..	1	23	2	..	..	..		
–	61	– Ø.	2	..	..	..	..	10	1	1	..	..		
–	65	Bonderupgaard	1	..	..	..	1	2	..	..	..	..		
–	66	Maarsø Station S.	2	..	..	..	1	8	1	..	..	..	1 Slagsten	
–	106	Lille Frydendal	1	..	1	..	1	1	1	..	..	..		
Aunsø	25	Svebølle By	..	1	..	..	1	..	..	..	..	..		
–	36	Svebølle S.	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
Bjergsted	46	Snuderup Huse	2	..	..	1	..	1	..	..	..	..		
–	78	Daurup N.	1	..	..	..	1	..	..	..	..	..		
Føllenslev	58	Havnsø Ø.	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
–	64	Føllenslev N.	1	..	..	..	..	1	..	..	..	..		
–	66	Strandgaard	1	..	..	..	..	4	..	..	..	..		
–	72	Egemarke, Folden	1	..	..	..	1	8	..	..	..	..	11 Kar fra ældre	
–	84	Ørnekul	6	..	1	..	..	+	+	..	+	23	mell.-neol. Tragt-	Aarb. 1952 p. 77
–	152	Føllenslev V.	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	bægerkultur,	
Holmstrup	81	Rangle Mølle	1	..	..	..	..	4	..	..	..	..	1 Fiskekr., 1 Pren	
–	127	Øllemose	2	..	..	..	..	19	1	..	..	..		
–	141	Dønnerup Have	1	..	..	..	..	1	..	..	..	..		
Jorløse	13	Hallebygaard	3	..	1	2	..	..	..	..	..	23	1 Skafttungepil	N.F. III 3 p. 35
–	47	Jorløse Mose	1	..	..	..	..	2	..	..	..	..	1 Kærneøkse	
–	50	Sandhuse Mose N.	1	..	..	1	..	..	..	..	..	2	1 Skiveøkse	
													1 Hjortetaksøkse	
Særslev	35	Særslev	1	..	..	..	..	23	1	..	..	123	1 Kærneøkse	Aarb. 1940 p. 39
Aarby	208	Hegnsgaard	1	..	..	..	2	..	..	..	..	..		
Raklev	94	Hvideklint	1	..	..	..	2	10	..	..	..	..	1 Skaftlejeøkse	
–	108	Vollerup Overdr. N.	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
–	222	Nyrup N.	1	..	..	..	..	7	2	..	..	102		
–	280	Vollerup Overdr. S.	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
–	331	Vollerup Ø.	1	..	..	..	..	4	1	..	1	309	2 Slagsten	
Rosnæs	110	Aagerup	1	..	..	..	..	1	..	..	..	..	1 tosidet Mejsel	
–	118	Egeskov	1	..	1	..	..	..	..	..	..	..		
–	123	Aastrup Banke	1	..	..	..	..	1	..	..	..	..		
Svallerup	48	Søgaard	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
–	58	Støvlemosegaard	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	1 bredn. Økse	
Tømmerup	98	Kaastrupgaard	1	..	..	..	..	1	..	..	..	..		
–	107	Tømmerupholme	1	..	..	..	..	2	..	..	..	..		
–	123	Løens	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
–	144	Kaastrup	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..		
Ubby	131	Ubby	3	..	..	..	..	1	..	..	..	..		
Finderup	22	Slettemose	6	..	..	..	2	9	..	3	1	..		
Gørlev	43	Ornum	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
–	106	Slibestenen	6	..	..	..	..	..	..	..	..	..		

Tyndnakkede Økses Tid Period of the thin butted Axe			Tyndnakkede Flintøkser Thin butted Flint Axes	Tyndnakkede Grønstensøkser Thin butted Stone Axes	Spidsnakkede Flintøkser Pointed butted Flint Axes	Dolkøkser Flint Helbards	Bor Borers	Skrabere Scrapers	Knive Knives	Ildsten Fire Stones	Tværpile Transverse Arrow Heads	Lerkarskaar Pottery Sherds	Andet Other Types	Litteratur Litterature
Sogn og Nr. Parish and No.		Navn Name												
Kirke Helsinge	44	Vinde Helsinge	1	..	..	..	6	11	1	..	7	..	1 Benskaft	
–	48	Dragets Nordende	4	1	1	..	..	41	4	..	..	..	2 Knusesten	
–	53	Reersø By	..	..	..	..	..	..	1	..	4	..		
–	60	Draget	3	..	..	..	1	37	2	..	..	..		
–	76	Draget Ø.	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
Skellebjerg	45	Skellebjerg V.	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
–	46	– N.	5	..	..	..	1	..	1	..	..	..	1 atypisk Skiveø.	
–	57	Herrestrup	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
–	101	Sobjerg	1	..	..	..	..	4	..	..	..	..		
Sæby	57	Tissø, Aagabet	9	2	2	..	..	..	..	..	..	..		
Asnæs	273	Borrevangsgaard S.	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
–	305	– N.	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
Faarevejle	172	Veddinge	1	..	..	..	3	110	2	..	..	129	1 atyp. Skiveøkse	Aarb. 1940 p. 39
–	233	Kaarup	1	..	..	..	1	3	1	..	..	..		
–	242	Storø	2	..	..	..	..	3	..	..	..	..		
–	259	Skamlebækgaard	1	..	..	..	2	1	1	..	..	..		
–	273	Lyshøj N.	11	..	..	..	..	..	..	1	..	..		
–	274	– S.	2	..	..	1	7	..	..	..	..	2		
–	284	Veddinge NV.	1	..	..	..	1	..	..	..	..	..		
–	384	Næsgaard NV.	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
–	399	Ordrup	1	..	..	..	..	1	..	..	..	..		
–	416	Vindekilde	1	1	..	..	..	10	..	..	..	..		
–	426	Næsgaard SV.	2	..	..	..	1	6	..	..	..	..	1 Min.-Skiveøkse	
–	428	– SØ.	1	..	..	..	1	1	..	..	..	..		
Grevinge	135	Prejlerup	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
Nørre Asmindrup	59	Svinninge	1	..	..	..	1	..	..	..	..	..		
Odden	8	Overby Lyng Ø.	6	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
–	64	– V.	2	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
Bromme	21	Bromme	4	..	..	..	..	33	..	..	..	+		Aarb. 1946 p. 121
Kirke-Flinterup	36	Juliedal	..	..	1	..	1	..	..	..	..	..		
–	80	Kirke Flinterup S.	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
Munke Bjergby	13	Langevadgaard	11	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
Stenmagle	71	Flagsmosegaard	1	..	..	..	..	1	..	..	1	..		
–	96	Stenmagle N.	1	..	..	..	..	2	..	..	..	..		
–	100	Assentorp NV.	2	..	..	..	..	..	..	..	..	..	1 atyp. Skiveøkse	
–	103	– N.	3	..	..	..	..	31	1	1	..	..		
–	104	Sønderbjerg	1	..	..	..	2	13	1	..	..	..		
–	123	Stenmagle Huse	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
Haraldsted	121	Skee	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
Kirke Sonnerup	32	Fuglsø	1	2	..	..	..	10	3	..	..	..		
–	70	Kirke Sonnerup S.	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..		

Tyknakkede Økses Tid Period of the thick butted Axes														
Sogn og Nr. Parish and No.		Navn Name	Tyknakkede Flintøkser Thick butted Flint Axes	Tyndbladede Flintøkser Thin bladed Flint Axes	Tyknakkede Huløkser Thick butted Gouges	Mejsler Chisels	Bor Borers	Skrabere Scrapers	Knive Knives	Ildsten Fire Stones	Skaftlungepile Tanged Arrows	Lerkarskaar Pottery sherds	Andet Other Types	Litteratur Litterature
Grandløse	46	St. Grandløse	1	..	1	..	..	..	..	..	..	..		
–	50	Maglemose	2	..	..	..	..	1	..	..	..	..		
–	55	Kalvemose	..	..	2	..	..	1	..	..	..	..		
Holbæk	95	Holbæk Ladegd.	1	..	..	..	..	4	..	1	..	..	1 Min.-Økse	
Kirke Eskildstrup	54	K. Eskildstrup	1	..	1	..	..	..	..	..	..	..		
–	71	Kimmersøgaard	1	..	..	1	..	..	..	..	..	..		
Kvanløse	17	Skovmosegaard	1	..	..	..	1	..	..	..	..	..		
Niløse	12	Skellingsted Bro	5	..	..	..	..	+	..	..	..	..		N.F. III 3 p. 108
–	60	Bregentvedgaard	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
–	90	Nygaard	1	..	..	..	..	1	..	..	..	..		
–	109	Gammelgang	1	..	..	..	..	1	..	..	..	..		
Soderup	62	N. Eskildstrup V.	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
–	70	– Ø.	1	..	..	..	..	1	..	..	..	..		
Stenlille	17	Magleø	1	..	..	..	..	+	..	..	..	+	1 dobbeltægget	N.F. III 3 p. 101
–	61	Sværsholt	1	..	..	..	..	1	..	..	..	..	Stridsøkse	
–	63	Orebogaard	1	..	..	..	..	2	..	..	..	..		
–	102	Saltofte Holme	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
Sønder Jernløse	23	Vommevad Bro	1	1	..	..	..	3	1	..	1	+		
–	44	Møllegaard	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..		
–	47	Mogenstrup	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
Søndersted	16	Frederikshøj V.	1	..	..	..	..	1	..	..	..	..		
–	17	– SV.	1	..	..	..	..	1	..	..	..	..		
–	18	– N.	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
–	30	Søndersted SV.	8	1	2	..	..	..	..	..	..	..		
–	42	– S.	1	..	1	..	..	..	..	..	..	..		
–	55	Borup	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..		
–	59	Jukkerupvænge	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..		
Undløse	76	Maglegaarde	2	1	..	..	..	..	..	..	..	..		
–	105	Hesselgaard V.	1	..	2	..	..	1	..	..	..	..		
–	107	– Ø.	4	..	..	..	1	1	..	..	..	..		
–	109	Tømmerupgaard	1	..	..	..	2	..	..	..	..	..		
–	113	Lindebjerggaard	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
–	121	Bakkegaard	3	..	..	..	..	1	1	..	..	..		
–	125	Nyvang	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..		
Gislinge	33	Gislinge SØ.	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
–	49	Lundemark	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
Hagested	60	Aakalve Bro	4	..	..	..	..	9	..	2	..	..		
–	67	Hagestedgaard N.	1	..	..	..	..	2	..	..	..	..		
–	68	Hagestedgaard	1	..	..	..	..	2	..	..	..	..		
–	73	Ved Hørby Skov	1	..	..	..	..	2	..	..	..	..		
–	74	Hagestedgaard SØ.	2	..	..	..	..	1	..	..	..	..		
–	77	Maarsø S.	..	1	..	..	..	2	..	..	..	..		
Hjembæk	25	Stokkebj., Bakken	1	..	..	..	..	1	..	..	..	..		
–	51	Stokkebjerg Mose	2	..	..	..	..	1	..	..	..	..		
–	61	Tysbjerg	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
–	92	Langholm	1	..	..	..	..	2	..	..	..	..	1 Enkeltgravs	
Kundby	192	Jagtgaard	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..	Stridsøkse	
–	211	Vognserup	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
Orø	90	Tornholm	2	..	..	..	..	..	..	..	..	..		

Tyknakkede Økses Tid Period of the thick butted Axes			Tyknakkede Flintøkser Thick butted Flint Axes	Tyndbladede Flintøkser Thin bladed Flint Axes	Tyknakkede Huløkser Thick butted Gouges	Mejsler Chisels	Bor Borers	Skrabere Scrapers	Knive Knives	Ildsten Fire Stones	Skaftungepile Tanged Arrows	Lerkarskaar Pottery sherds	Andet Other Types	Litteratur Litterature
Sogn og Nr. Parish and No.		Navn Name												
Orø	95	Sølyst	3	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
Stigs Bjergby	43	Kirkebjerg	2	..	..	..	1	4	..	..	..	6		
Svinninge	12	Arnakke	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
–	21	Bøgebjerggaard	3	..	..	2	..	2	..	..	..	..		
–	22	Gudmanstrup	..	..	1	..	..	1	1	..	..	..		
Tuse	53	Nordenskov	2	..	1	1	..	9	3	1	1	..		
–	55	Nordenskov NO.	1	1	..	..	..	4	1	..	..	..		
–	57	Ll Frydendal NV.	4	..	..	..	3	14	..	2	..	..		
–	58	– NØ.	10	..	..	..	4	15	..	..	..	..		
–	61	– N.	4	1	..	..	1	12	2	1	..	..		
–	62	Maarsø Station	2	1	..	..	..	4	..	..	..	..		
–	66	Nordenskov V.	1	..	..	1	2	7	1	..	..	..		
–	67	Allerup	1	1	1	..	3	7	1	..	..	..	1 Spidsv., 1 Sl. st.	
–	95	Allerup N.	..	..	..	..	..	4	..	..	..	..	1 cylindrisk Blok	
–	99	Rishøjgaard S.	1	..	..	..	..	2	..	..	..	..		
–	105	Ll. Frydendal NØ.	1	..	1	..	..	..	..	..	..	..		
Aunsø	38	Gl. Svebølle	2	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
Bjergsted	45	Nyslinge Bakke	2	..	..	..	..	1	..	..	..	..		
–	69	Jordhus	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
Bregninge	180	Vesterlyng S.	..	..	..	1	..	..	..	..	2	..		
Føllenslev	58	Havnsø Strand	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..		
–	64	Føllenslev N.	1	..	..	..	..	1	..	..	..	..		
–	66	Trekanten	2	..	..	..	..	10	..	..	..	..		
–	72	Egemarke, Folden	..	..	..	1	..	10	..	..	..	..		
–	83	Nekselø S.	1	..	..	..	1	4	..	..	..	..	1 cyl. Blok	
–	84	Ørnekul	4	..	2	..	..	+	..	..	4	+	3 Kar fra Enkeltgravskultur	Aarb. 1952 p. 82
–	92a	Havnsø Møllegaard	1	..	..	..	..	2	..	..	..	..		
–	102	Føllenslev Station	1	..	..	1	..	..	..	..	..	..		
Holmstrup	67	Præstemose	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	1 spidsnakket	
–	94	Øllemosebakke	..	..	..	..	..	1	..	..	..	..	Huløkse	
Jorløse	15	Madesø	2	..	..	..	3	40	1	1	..	..	1 dobbeltægget Stridsøkse,	N.F. III 3 p. 118.6
–	158	Rævsbjerg	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
Sejrø	64	Tynnebjerg	1	..	..	..	..	1	..	..	..	..	1 spidsn. Økse,	
–	92	Sydkysten	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	3 Brudst. af slebne Økser, Grønstensøkse	
–	105	Nordbjerg	..	..	..	..	3	1	..	..	..	+	4 cylindr. Blokke, 1 Knusesten, 1 Skubbekværn	
Værslev	36	Værslev Møllegaard	2	..	..	..	..	6	..	..	..	..	1 Kærne-	
–	49	Værslevgaard N.	1	..	..	..	..	4	..	..	..	..	Tværøkse	
–	54	Værslev NV.	8	1	..	..	..	..	1	..	..	..	1 def. spidsn.	
–	55	– SV.	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	Økse, 1 Planke	
–	58	Tidselbakke	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..		
Aarby	172	Asnæsgaard S.	1	..	..	..	..	2	..	..	..	..	5 Planker	
–	226	Lerchenb. Strandm.	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
–	229	Randemosen	1	..	..	..	..	1	..	..	..	..		
–	233	Rynkevang	1	..	..	..	..	2	..	..	..	..		
Kalundborg	4	Lerchenfeldt	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..		

Tyknakkede Økses Tid Period of the thick butted Axes															
Sogn og Nr. Parish and No.		Navn Name	Tyknakkede Flintøkser Thick butted Flint Axes	Tyndbladede Flintøkser Thin bladed Flint Axes	Tyknakkede Huløkser Thick butted Gouges	Mejsler Chisels	Bor Borers	Skrabere Scrapers	Knive Knives	Ildsten Fire Stones	Skaftungepile Tanged Arrows	Lerkarskaar Pottery sherds	Andet Other Types	Litteratur Litterature
Kalundborg	16	St. Vrøjs Østspids	1	..	..	..	..	1	..	..	..	..		
Raklev	209	Nostrup	..	..	..	..	..	..	..	..	..	4		
–	245	Mulen	1	..	..	..	..	4	..	..	..	..		
–	263	Nostrup Klint	1	..	..	..	..	3	..	..	..	..		
Rørby	87	Tranemosegaard	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..		
–	124	Uggerløse N.	..	1	..	..	..	1	1	..	..	..		
–	134	– S.	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..		
Røsnæs	114	Lundgaard	..	..	..	..	..	2	..	..	..	..	1 Planke	
–	120	Bjørnstrup	1	..	..	..	..	1	..	..	..	..		
Svallerup	42	Bjerre Klint	1	..	..	..	..	1	..	2	..	..		
–	51	Philipsdal	2	..	..	..	..	9	..	..	..	..	1 Planke	
–	90	Bjerre	1	..	..	..	..	2	..	..	..	..		
Tømmerup	23	Samsingerbanken	2	..	1	2	..	..	..	..	1	..	11 Benodde	Aarb. 1871 p. 36
–	79	Kaastrup V.	1	..	..	..	..	1	..	..	..	..		
–	107	Tømmerupholme	1	..	..	..	..	1	..	..	..	..		
–	140	Tømmerupholme	1	..	..	..	..	2	..	..	..	..	1 Flækkesegl	
–	147	Kaastrupholme	1	..	..	..	..	4	1	..	..	..		
Ubby	107	Ubby S.	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
–	148	Vibehøj	4	..	..	7	..	..	..	..	..	..		
–	209	Ubby SØ.	5	..	..	1	..	..	..	..	..	..	1 Enkeltgravs-Stridsøkse	
Buerup	45	Hallebyore	1	..	..	..	..	1	..	..	..	..		
Finderup	22	Slettemose	..	1	..	1	..	..	..	..	..	..		
Gierslev	40	Løve Toelstang N.	1	..	..	..	..	1	..	..	..	..		
–	42	– S.	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
Gørlev	63	Søgaard	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	1 dobbeltægget Stridsøkse	
–	106	Slibestenen	10	..	1	..	..	..	..	..	..	..		
Hallenslev	12	Hallenslev	2	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
Kirke Helsinge	28	Sandhøj	..	..	..	..	..	..	..	..	..	12	4 Lerkl., 1 Ravst.	
–	45	Aaenge	2	1	..	5	..	12	..	..	..	34	1 Tværpil	
–	60	Draget	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	3 Planker	
–	70	Dalby Hals	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
–	106	Dragedyssegaard	..	1	3	..	..	6	..	..	..	1		
–	108	Vinde Helsinge	..	1	..	1	..	+	1	..	..	2	1 Skiveøkse	
–	241	Grønneklint	1	..	..	1	6	4	..	1	..	..		
Reerslev	100	Lykkebjerg	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	1 Kærneøkse	
Skellebjerg	26	Skellebjerg Skole	3	..	..	..	..	3	1	..	..	..	(særl. Ægb.).	
–	41	Skellebæk Bro	1	..	..	..	..	1	..	..	..	..	1 Kærnemejsel,	
–	47	Skellebjerg S.	1	..	..	..	..	3	..	..	..	..	1 Planke	
–	56	– Ø.	1	..	..	..	1	4	..	..	..	..		
–	77	Sobjerg Ø.	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
–	106	Magleeng	1	..	..	..	1	11	1	..	..	..		
–	107	Sobjerg V.	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
Sæby	57	Tissø, Aagabet	15	6	..	5	..	..	..	..	..	..	1 dobbeltægget Stridsøkse	
Ørslev	10	Rugskov	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..		
Asnæs	152	Asnæs Indelukke	1	..	5	2	..	4	..	3	..	..	1 spinkel, tyndn.	
Egebjerg	255	Stokkebjerg Skov	1	..	3	..	..	8	..	1	..	1	Økse, 1 Slibesten,	
Faarevejle	82	Skamlebæk S.	1	..	..	..	..	1	..	..	..	+	flere Slagsten	
–	84	Ordrup Næs	2	..	..	..	..	1	..	..	..	14		Aarb. 1939 p. 266
–	227	Bjergene N.	..	..	..	..	..	1	..	..	1	..		

Tyknakkede Økses Tid Period of the thick butted Axes			Tyknakkede Flintøkser Thick butted Flint Axes	Tyndbladede Flintøkser Thin bladed Flint Axes	Tyknakkede Huløkser Thick butted Gouges	Mejsler Chisels	Bor Borers	Skrabere Scrapers	Knive Knives	Ildsten Fire Stones	Skaftlungepile Tanged Arrows	Lerkarskaar Pottery sherds	Andet Other Types	Litteratur Litterature
Sogn og Nr. Parish and No.		Navn Name												
Faarevejle	238	Højbjerggaard	..	1	..	2	1	18	..	1	..	..	1 atypisk Skiveøkse, 2 Slagsten, 1 Knusesten	
–	239	Næsgaard N.	1	..	..	..	1	3	..	..	..	..	3 atyp. Skiveøkser 1 Skaftlejeøkse	
–	248	Vindekilde S.	1	1	..	..	1	3	..	..	1	..	1 tykn. Grønstensøkse, 1 Slagsten	
–	249	– SØ.	1	..	..	..	1	2	..	..	..	..	2 atyp. Kærneøkser, 1 Slagsten	
–	250	– N.	1	..	..	..	..	..	1	..	..	..		
–	273	Veddinge NV.	1	1	..	..	..	5	..	..	..	..		
–	301	Strandgaard	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
–	385	Næsgaard	2	..	..	..	..	..	1	1	..	..		
–	395	Næsgaard S.	1	..	..	..	..	1	..	..	..	..		
–	396	Ordrup NØ.	1	..	..	..	1	..	..	..	..	..		
–	399	Ordrup Mølle	4	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
–	401	Brændeklint	..	..	..	..	..	..	..	..	..	1		
–	408	Ledhuse	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
–	416	Vindekilde NV.	7	..	..	1	1	16	..	1	..	..		
–	417	Højesten	4	1	..	..	2	20	1	..	..	..	1 Planke	
–	424	Ordrup N.	2	..	..	..	1	2	1	1	..	..		
–	428	Næsskov	1	..	..	..	..	1	..	..	..	..		
Grevinge	263	Grevinge SØ.	2	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
Højby	161	Borren	..	..	..	1	1	2	..	..	..	..		
Odden	8	Overby Lyng V.	3	..	1	..	..	..	..	..	..	..	1 dobbeltægget Stridsøkse	
–	14	Drusbjerg	2	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
–	26	Yderby Lyng	..	..	..	..	..	..	..	..	..	1	5 Planker, 2 cyl. Blokke	
–	64	Overby Lyng Ø.	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	2 Planker, 1 Knusesten, 2 cyl. Blokke	Aarb. 1950 p. 163
Rørvig	107	Nakke	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	1 Enkeltgravs-Stridsøkse	
–	112	Rørvig	..	1	..	..	..	1	..	..	..	..		
Vig	249	Randbjerggaard N.	..	..	..	..	..	1	..	1	1	..		
Kirke Flinterup	69	Store Bøgeskov	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..		
Munke Bjergby	13	Langevadgaard	14	..	4	2	..	..	..	..	..	..		
Stenmagle	125	Engly	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..		
–	133	Eskemose	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
–	160	Egemosegaard	2	..	..	1	..	1	..	..	..	..	1 tyndn. og 1 tykn. Grønstensøkse	
–	165	Kyringe Teglværk	1	..	..	..	..	1	..	..	..	..		
Allindemagle	27	Allindemaglegaard	3	..	..	..	..	..	..	..	..	..	2 dobbeltæggede Stridsøkser, 1 spidsnakket Huløkse, 1 Planke, brændt Lerklining	
Haraldsted	71	Ravnehus	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
Kirke Sonnerup	32	Fuglsø	3	4	..	2	..	12	4	1	..	..		

Dolktid Flint Dagger Period			Flintdolke Flint Daggers	Spydspidser Spear Heads	Pilespidser Arrow Heads	Bredæggede Flintøkser Broad-edged Flint Axes	Arbejdsøkser Massive Skafthole Axes	Flintsegle Flint Sickles	Bor Borers	Skrabere Scrapers	Knive Knives	Ildsten Fire Stones	Andet Other Types	Litteratur Litterature
Sogn og Nr. Parish and No.		Navn Name												
Butterup	15	Severinsminde	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..		
Holbæk	87	Taastrup Møllegaard	..	..	..	..	..	1	..	..	..	..		
–	96	Holbæk Ladegaard S.	..	..	..	..	..	1	..	1	..	..		
–	100	Langerød V.	..	..	..	..	..	..	1	3	1	..	1 fladeh. Flintstykke	
–	109	– Ø.	..	..	..	..	..	1	..	..	..	..		
Nørre Jernløse	13	Charlottenholm	2	..	..	1	..	1	..	..	3	..		
Søndersted	43	Søndersted SV.	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..		
–	45	– SØ.	..	..	..	..	..	1	..	..	..	..		
Søstrup	32	Søstrupelle	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
Tersløse	16	Tersløse	1	1	1	..	..	..	..	..	..	..		
Gislinge	104	Lille Gislinge	..	..	..	..	..	1	1	..	..	..		
Hagested	42	Uglehuse	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
–	72	Hagestedgaard S.	1	..	..	..	..	..	..	4	..	..		
–	87	Ved Hørby Skov Ø.	1	..	..	..	..	..	1	6	..	..	1 Min. Skiveøkse	
Hjembæk	18	Bassebjerggaard	1	..	1	1	..	1	..	1	..	..		
–	19	Lille Stokkebjerg	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..		
Kundby	165	Vognserup Enge	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
Stigs Bjergby	36	Stigs Bjergby	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..		
Svinninge	58	Holmegaard	1	..	..	..	..	..	3	..	..	..		
–	61	Beauvais' Gaard	4	..	..	..	..	..	1	5	2	1	1 Mejsel	
Tuse	37	Bonderupgaard NV.	..	..	..	..	1	1	..	3	..	..	2 atyp. Skiveøkser	
–	45	Kalveaa	..	..	1	..	..	..	..	4	1	..	1 tykn. Flintøkse	
–	53	Nordenskov	1	..	..	..	..	2	2	10	1	1		
–	56	Nordenskov S.	3	..	2	..	..	3	1	23	1	1		
–	57	Lille Frydendal NV.	5	..	1	1	..	4	5	15	1	1		
–	61	– N.	1	..	..	..	..	1	..	11	2	..		
–	64	– V.	..	..	..	..	..	1	..	2	..	..		
–	67	Allerup	..	..	..	..	..	2	3	5	2	..	1 Spidsvaaben	
–	83	Bonderupgaard Ø.	1	..	..	..	..	..	..	4	1	..		
–	91	Allerup Strand	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
–	98	Rishøjgaard N.	..	..	..	..	..	..	1	19	..	4	3 fladeh. Flintstk.	
–	102	Allerup V.	..	..	1	..	..	..	1	..	..	..		
Udby	68	Minkemark	..	..	..	..	..	1	..	..	..	..		
Aunsø	19	Svebølle Mose	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	Enkelte Skaar	
Bjergsted	86	Bjergsted NV.	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
Bregninge	179	Vesterlyng N.	4	..	3	..	..	2	9	12	3	1	1 Skaftlejeøkse, 1 Skaalsten	
–	180	– S.	7	1	3	..	..	1	4	17	5	..	1 Slagsten	
Føllenslev	66	Trekanten	..	..	1	..	..	1	1	9	..	..		
–	72	Egemarke, Folden	3	..	..	..	..	..	1	28	1	..		
–	79	Strandbjerggaard	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	Bopladslag	
–	84	Ørnekul	6	2	10	..	..	..	..	+	..	..	1 Pileglatter	Aarb. 1952 p. 86
–	92a	Havnsø Møllegaard	1	..	..	..	..	1	..	3	1	..	47 Dolkplanker,	
–	179	Hulemose	..	..	..	..	..	1	..	..	..	..	1 Slagsten, 6 atyp.	
Sejrø	53	Sejrby, Østkysten	3	1	..	..	..	6	..	2	..	..	Økser, 1 Skiveøkse, 9 Øksepl.	
–	61	Drengeaas	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	6 Dolkplanker, 1 Økseplanke	

Dolktid Flint Dagger Period														
Sogn og Nr. Parish and No.		Navn Name	Flintdolke Flint Daggers	Spydspidser Spear Heads	Pilespidser Arrow Heads	Bredæggede Flintøkser Broad-edged Flint Axes	Arbejdsøkser Massive Skafthole Axes	Flintsegle Flint Sickles	Bor Borers	Skrabere Scrapers	Knive Knives	Ildsten Fire Stones	Andet Other Types	Litteratur Litterature
Sejrø	66	Lindehoved	..	..	..	..	..	..	..	..	1	..	4 atyp. Okser, 1 Mejsel, 1 Dolkpl.	
–	67	Kongstrup	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	1 Dolkplanke	
–	68	Sydspidsen	..	..	..	..	1	..	2	..	..	..	2 Økseplanker	
–	75	Granlygaard	..	..	..	..	..	..	1	..	..	..	2 Mejselplanker	
–	144	Fyrbakken	..	..	..	2	..	..	1	..	1	..	1 Dolkplanke	
–	148	Havnen	..	..	..	..	..	1	..	..	..	..		
Viskinge	40	Hjortsøgaard	1	..	..	..	..	..	..	4	..	..		
Værslev	58	Tidselbakke	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	1 Mejsel	
Aarby	143	Mineslund SØ.	1	..	..	..	..	..	1	3	6	1	1 tykn. Økse 1 Skaftlejeøkse	
–	172	Asnæsgaard S.	1	..	..	..	..	..	..	4	4	1	4 Dolkplanker	
–	178	Ormshøj	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
–	196	Gamlemose	..	..	1	..	..	..	..	4	..	..		
–	204	Dyrehavens Nordk.	1	..	..	..	..	1	..	2	..	..	1 Knusesten	
–	209	Bastrup	..	..	..	1	..	..	..	6	1	..		
Kalundborg	18	Kalundborglyng	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	1 atypisk	
Rørby	64	Uggerløse Græsm. N.	..	..	..	..	..	..	..	1	..	..	Skivemejsel,	
–	96	Langagergaard	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	1 Madkniv(?)	
–	101	Rørby SØ.	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
–	106	Bakkehuset	..	1	..	..	..	1	..	1	..	..		
–	139	Uggerløse Græsm. S.	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	1 fladeh. Flintstk.	
–	146	Voldbjerg	..	..	1	..	..	..	..	1	..	..		
–	147	Uggerløse Græsm. Ø.	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..		
–	150	Uggerløse Græsmark	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
–	166	Uggerløse V.	1	..	..	..	..	1	..	..	2	..	1 Slagsten	
Røsnæs	86	Aagerup	2	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
Svallerup	146	Holmen	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	Fl. fladeh. Flints.	
Tømmerup	23	Samsingerbanken	5	..	..	..	..	1	..	2	..	2	Lerkarskaar	Aarb. 1871 p. 36
–	81	Løens	1	1	..	..	..	..	..	..	..	..		
–	87	Tømmerup V.	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
–	113	Lindebjerg	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..	1 tykn. Huløkse	
–	133	S. f. Jernbanen Ø.	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..		
–	134	– V.	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
Ubby	83	Ubby SØ. 2	..	..	..	..	..	1	..	..	..	..		
–	136	– SV. 1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	1 fladeh. Min.-Økse	
–	209	– SØ. 1	5	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
–	211	– N.	2	..	..	..	..	..	..	..	..	..	1 Mejsel	
–	220	– SV. 2	..	..	..	..	..	..	..	1	..	..	Lerkarskaar	
Bakkendrup	15	Bakkendrup S.	1	1	..	..	..	..	..	2	..	..		
–	16	Aabroen	1	..	..	..	..	..	..	5	..	..	2 Mejsler	
Finderup	22	Slettemose	4	..	..	..	..	..	..	..	..	..	8 Lerkarskaar	
Gierslev	26	Løve Toelstang	2	..	..	1	..	..	..	..	..	..		
Gørlev	33	Rye	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..		
–	76	Tranevejle Bro	1	..	..	..	..	..	..	1	..	..		
Hallenslev	24	Hallenslev	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
Kirke Helsinge	26	Rævehøj	1	..	1	..	..	..	..	..	..	..	1 Min.-Skiveøkse	
–	48	Dragets Nordende	3	..	2	1	..	..	1	35	..	..		

Dolktid Flint Dagger Period														
Sogn og Nr. Parish and No.		Navn Name	Flintdolke Flint Daggers	Spydspidser Spear Heads	Pilespidser Arrow Heads	Bredæggede Flintøkser Broad-edged Flint Axes	Arbejdsøkser Massive Skafthole Axes	Flintsegle Flint Sickles	Bor Borers	Skrabere Scrapers	Knive Knives	Ildsten Fire Stones	Andet Other Types	Litteratur Litterature
Kirke Helsinge	50	Reersø Skole	3	..	..	..	..	..	2	7	..	2	1 Planke	
–	53	Reersø By	2	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
–	60	Draget	4	..	..	..	..	..	2	38	2	..	1 tandet Spyd	
–	90	Klintegaard	1	..	..	..	..	..	..	2	.	..	1 tyndbl. Økse 1 Slagsten	
Skellebjerg	36	Sobjerg Bakke	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
–	93	Præsteskov	..	..	..	1	..	..	..	2	..	..		
–	98	Taaderup	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
Sæby	57	Tissø, Aagabet	22	..	..	2	1	5	..	1	..	..		
–	79	Lunden	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..		
Asnæs	152	Asnæs Indelukke	3	..	..	..	..	..	..	2	..	2		
–	238	Stenbjerg	1	..	..	..	..	..	..	1	..	..		
–	363	Rævebjerg Klint	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..		
Faarevejle	84	Ordrup Næs	..	1	4	1	..	..	..	..	..	..		Aarb.1939 p. 267
–	198	Kaarup SV.	..	..	1	..	..	..	2	5	..	..	1 Slagsten	
–	201	Disbjerggaard	1	..	..	..	..	..	..	4	..	..	1 Spidsøkse	
–	231	Bjergene S.	1	..	..	..	..	..	..	1	..	..		
–	232	Kaarup SØ.	1	..	..	..	..	..	..	1	..	..		
–	233	Kaarup	1	..	..	..	..	..	2	2	..	..	2 Dolkplanker	
–	237	Næsgaard SØ. 1	3	..	8	..	..	2	7	15	5	5	1 Økseplanke 6 Tværpile	
–	238	Højbjerggaard	3	..	..	..	..	5	1	22	2	1	1 mejself. Skifer-stykke, 2 Slagsten	
–	239	Næsgaard N. 1	2	..	..	..	..	..	..	6	1	..	1 Knusesten	
–	248	Vindekilde S.	1	..	4	..	..	1	..	4	..	..		
–	249	– SØ.	1	..	..	..	..	..	1	2	..	..	1 atyp. Kærne-økse, 1 Slagsten	
–	259	Skamlebækgaard	..	1	..	..	..	1	2	6	7	..	1 tyndbl. Huløkse	
–	263	Bolinge Bakke	..	..	..	..	..	1	1	4	..	..	1 tykn. Huløkse	
–	264	Veddinge NV. 2	..	..	2	..	..	..	..	9	..	..	1 Lerkarskaar	
–	265	– V. 1	3	..	1	..	..	..	1	12	1	2	1 Slagsten	
–	266	– V. 2	..	..	..	..	..	1	..	..	..	..		
–	273	– NV. 1	4	..	8	..	..	1	5	36	2	..		
–	286	Næsgaard N. 2	..	..	..	..	..	..	..	3	..	..		
–	307	Veddinge NØ.	..	..	..	..	..	1	..	..	..	..		
–	349	Ordrup Ø. 1	..	..	..	..	..	1	1	2	1	..		
–	350	– V.	..	..	..	..	..	1	..	..	..	..		
–	352	Hvideklint	..	..	..	..	..	1	1	1	..	..		
–	353	Ordrup NV.	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	1 fladeh. Flintstykke	
–	368	Skamlebæk N.	1	..	..	..	..	..	2	1	1	..		
–	392	Veddinge NV. 3	..	..	..	..	..	1	..	..	..	..		
–	396	Ordrup NØ.	2	..	..	..	..	1	1	..	1	..		
–	398	Ordrup Ø. 2	1	..	1	..	..	1	7	4	2	1	1 Skaar	
–	399	Ordrup Mølle	1	..	..	..	..	..	..	..	1	..		
–	408	Ledhuse	..	..	..	..	..	1	..	..	..	..		
–	416	Vindekilde NV.	13	..	1	..	..	..	2	18	4	1		
–	417	Højesten	1	..	..	..	..	..	..	10	2	..		
–	423	Næsgaard SV.	..	..	..	..	..	1	4	2	..	..	1 tykn. Økse	
–	424	Ordrup N.	3	..	1	..	..	..	3	4	1	2		

Dolktid Flint Dagger Period														
Sogn og Nr. Parish and No.		Navn Name	Flintdolke Flint Daggers	Spydspidser Spear Heads	Pilespidser Arrow Heads	Bredæggede Flintøkser Broad-edged Flint Axes	Arbejdsøkser Massive Skafthole Axes	Flintsegle Flint Sickles	Bor Borers	Skrabere Scrapers	Knive Knives	Ildsten Fire Stones	Andet Other Types	Litteratur Litterature
Faarevejle	479	Skamlebæk	..	..	1	..	..	2	..	9	..	..	1 tykn. Økse 1 Slagsten	
Grevinge	282	Holte	1	..	..	..	..	..	..	1	..	..		
Nykøbing	16	Skærcby	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
Odden	8	Overby Lyng V.	..	..	..	..	1	1	..	..	..	..		
–	26	Yderby Lyng	2	..	1	..	..	1	3	24	3	..	4 Planker 13 Skaar	
–	38	Gniben	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
–	66	Overby Lyng Ø. 2	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	2 Økseplanker	
Rørvig	4	Nakke N.	1	..	..	..	..	..	..	3	..	..		
–	98	Hovvig S.	..	..	..	..	..	..	..	1	..	..	2 fladeh. Flintstk.	
–	105	– N.	..	..	..	..	..	1	..	..	..	..		
–	107	Nakke	..	..	..	..	..	1	..	..	..	..		
–	116	Nakke ny Skole	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
Vallekilde	69	Tudebjerg	..	..	..	1	..	..	..	1	..	..		
Vig	248	Randbjerggaard S.	..	..	..	..	..	1	..	..	..	..		
Kirke Sonnerup	32	Fuglsø	..	..	..	2	..	..	..	10	..	..		

Smaa Stenalderbopladser af uvis Alder
Small Stone Age Settlements of uncertain Age

Sogn Parish	Antal Bopladser Number of Settlements		
	Yngre Stenalder Neolithic	Yng. Stenalder el. Bronzealder Neol. or Bronze Age	Flintpletter Flint Spots
Aagerup	1	4	4
Butterup	..	2	1
Grandløse	..	2	2
Holbæk	..	10	25
Kirke Eskildstrup	1	16	5
Kvanløse	..	..	5
Niløse	2	8	22
Nørre Jernløse	..	2	8
Soderup	3	12	38
Stenlille	4	13	16
Store Taastrup	2	5	7
Sdr. Asmindrup	..	..	3
Sønder Jernløse	1	4	6
Søndersted	1	1	8
Søstrup	..	2	5
Tersløse	3	9	25
Tølløse	1	4	16
Uggerløse	2	8	15
Undløse	2	2	7
Gislinge	..	11	13
Hagested	1	5	5
Hjembæk	5	9	41
Hørby	1	4	5
Jyderup	1	2	9
Kundby	1	3	9
Mørkøv	2	2	15
Orø	..	..	8
Skamstrup	1	1	4
Stigs Bjergby	..	..	1
Svinninge	..	5	13
Tuse	1	8	5
Udby	..	4	8
Aunsø	2	11	26
Bjergsted	3	6	20
Bregninge	1	3	11
Føllenslev	2	1	22
Holmstrup	2	5	9
Jorløse	..	3	14
Sejrø	1	4	6
Særslev	..	3	8
Viskinge	..	..	4
Værslev	..	2	3
Aarby	1	14	43
Kalundborg	..	2	..
Lille Fuglede	..	2	10
Raklev	1	6	21

Smaa Stenalderbopladser af uvis Alder
Small Stone Age Settlements of uncertain Age

Sogn Parish	Antal Bopladser Number of Settlements		
	Yngre Stenalder Neolithic	Yng. Stenalder el. Bronzealder Neol. or Bronze Age	Flintpletter Flint Spots
Rørby	1	17	22
Røsnæs	..	4	16
Store Fuglede	..	3	16
Svallerup	1	9	30
Tømmerup	3	9	8
Ubby	4	8	14
Bakkendrup	1	2	4
Buerup	1	4	10
Drøsselbjerg	1	2	3
Finderup	1	7	19
Gierslev	1	1	8
Gørlev	1	6	14
Hallenslev	1	1	4
Kirke Helsinge	4	6	26
Reerslev	..	1	4
Ruds Vedby	1	2	9
Skellebjerg	4	28	31
Sæby	..	..	9
Ørslev	..	1	7
Asnæs	4	9	76
Egebjerg	..	8	43
Faarevejle	11	26	77
Grevinge	4	7	82
Højby	..	6	37
Hørve	..	..	7
Nykøbing	..	2	2
Nr. Asmindrup	1	2	25
Odden	2	3	8
Rørvig	3	12	4
Vallekilde	..	2	7
Vig	..	3	21
Nordrupvester	..	..	3
Bjernede	..	2	2
Bromme	..	2	..
Gyrstinge	..	1	6
Kirke Flinterup	1	2	13
Munke Bjergby	..	2	3
Stenmagle	4	14	45
Allindemagle	..	3	4
Haraldsted	..	1	15
Valsølille	..	..	1
Hvalsø	..	..	3
Kirke Saaby	..	..	1
Kirke Sonnerup	..	1	14
Rye	..	..	8
Ialt	104	439	1312

Bronzealder Bronze Age				
Sogn og Nr. Parish and No.		Navn Name	Indhold af Oldsager Contents of Antiquities	Litteratur Litterature
Aagerup	82	Sandbakke	Flintkugle, Lerkarskaar	
Holbæk	85	Holbæk Mark	En Del Lerkarskaar	
Gislinge	43	Gislingegaard	1 Flækkekniv	
–	69	Gislinge Ø.	1 Flækkekniv	
Aunsø	47	Højbjerg Huse	1 Flækkekniv, 1 Spaanskraber	
Føllenslev	84	Ørnekul	Skiveskrabere, Flækkeknive (?), Lerkarskaar	Aarb. 1952 p. 87
–	102	Føllenslev Station	Lerkarskaar, Ildsteder	
Sejrø	36a	Nær Nordspidsen	Kulturlag i Strandvold	D.B. III p. 269.8
–	73	Mastrup	1 Flækkekniv	
–	141	Skelbjerg	Lerkarskaar	
Værslev	76	Værslevgaard V.	2 Flækkeknive	
Aarby	243	Mineslund SV.	1 Spaanbor	
–	252	Asnæsgaard	2 Flækkeknive	
Lille Fuglede	63	Lille Fuglede	Grube med Bronzenaal og Lerkarskaar	
Røsnæs	73	Bavnebjerg	1 Skiveskraber	
Tømmerup	112	Lindebjerg	1 Flækkekniv, 7 Skiveskrabere, 4 Spaanskrabere	
–	146	Ubberup	1 Flækkekniv, 1 Skivebor	
Ubby	81	Ubby S.	1 Flækkekniv	
Gørlev	150	Rye	Gruber med 2 Lerkar, 1 Laag, Aske og Dyreben	D.B. III p. 269.7
Kirke Helsinge	58	Hals	2 Brudstykker af Bronzesværd, 3 Skiveskrabere, 6 Flækkeknive, 10 Knusesten, 2 Albuebensdolke, Skaar af mindst 4 Lerkar	
–	117	Vinde Helsinge	Lerkarskaar	
Faarevejle	474	Skamlebæk N.	1 Flækkekniv, 3 Bor, 1 atypisk Skiveøkse, 1 Knusesten	
–	476	– S.	1 Flækkekniv, 1 Skiveskraber	

Jernalder Iron Age					
Sogn og Nr. Parish and No.		Navn Name	Indhold af Oldsager Contents of Antiquities	Tid Period	Litteratur Litterature
Aagerup	43	Eriksholm Avlsgaard	3 Gruber med Lerkarskaar og Dyreben		
Søndersted	21	Sibberup Ø.	Mørke Pletter med Skaar og ildskørnede Sten		
–	22	– V.	Mørke Pletter med 5 Skaar		
Gislinge	114	Lille Gislinge N.	Sort Jord, Skaar, indskørnede Sten		
–	119	– S.	Sort Jord, Ildsteder, Skaar, Dyreben		
Hagested	32	Gurede	Større Boplads med megen Keramik	Ældre Romertid	
–	48	Maarsø	Affaldsgruber med mange Skaar og Lerklininger	–	
Hørby	44	Uglerup Huse	Stenlægninger, Lerkarskaar		
Kundby	38	Sandby	Skaar af mindst 4 Kar	Ældre Jernalder	
Udby	79	Rølmergaard	Ildsted, Lergulv, Skaar		
Føllenslev	84	Ørnekul	Jerncelt, Skaar	Ældre Romertid	Aarb. 1952 p. 84
–	85	Østerbjerg	Ildsteder, Lerkarskaar	Ældre Jernalder	
Sejrø	13	Borrebjerg	Befæstet Bakke, 7 Spydspidser af Jern, 29 af Ben, 4 Naale og Prene, 1 Bronze-Spiralfingerring, mange Skaar	Ældre Romertid	Aarb. 1906 p. 170
–	36a	Nær Nordspidsen	Kulturlag med Skaar af 3 Kar	Ældre Jernalder	
Rørby	60	Præstegaarden	Gruber med Skaar	Kellisk Jernalder	
Tømmerup	23	Samsingerbanken	2 Benspydspidser, 1 Sænkesten, Lerkarskaar	Ældre Jernalder	Aarb. 1871 p. 36
Ubby	72	Ubby S.	3 Gruber med 11 grove Skaar, Aske og Knogler		
–	98	Gaasebjerg	Skaar af 2 Kar med tyk, ikke-facetteret Rand		
Bakkendrup	2a	Bakkendrup N.	Gruber med Lerkarskaar	Ældre Romertid	
–	10	N. f. Aaen	Lerkarskaar	–	
Kirke Helsinge	141	Vinde Helsinge N.	1 Knusesten, 4 Granitkugler, 1 Glittesten, 5 Tenvægte, 2 Hvæssesten		
–	142	– S.	Lerkarskaar		
Faarevejle	82	Skamlebæk S.	Ildsteder, Skaar		
–	185	Skamlebækgaard	Ildsteder, Skaar		
–	472	Skamlebæk Radio	Kulturlag med lidt Flint, 1 Knusesten af Flint, ca. 300 Skaar	Kellisk Jernalder	
Højby	161	Borren	Lerkarskaar		
Gyrstinge	58	Store Bøgeskov	Ildsted, Lerkarskaar	Ældre Jernalder	

Samlet Oversigt over Bopladserne
Review of the Settlements

Bromme-Kultur ..... Palaeolithic	4 Bopladser, hvoraf 2 større (over 50 Oldsager).
Ældre Stenalder ..... Mesolithic	394 Bopladser, hvoraf 62 større. Af disse tilhører de 34 (11 større) Maglemose-Kulturen, 30 (4 større) Gammel Kystkultur, 175 (33 større) Ertebølle-Kultur. 7 Bopladser, alle større, indeholder Sager fra alle 3 Kulturer, 2 indeholder Sager fra Maglemose- og Gl. Kystkultur og 7 (5 større) fra Maglemose- og Ertebølle-Kultur. Resten, 135 Bopladser, oftest smaa, er ubestemmelige; hertil kommer 62 Køkkenmøddinger uden Redskaber. Af Gl. Kystkulturs Bopladser er de 27 Kystbopladser, 12 Indlandsbopladser; af Ertebølle-Kulturens Bopladser ligger de 144 ved Kysten, 45 i Indlandet.
Tyndnakkede Økses Tid ..... Early Neolithic	137 Bopladser, hvoraf 7 større. Af disse er i hvert Fald 19 tidlig-neolitiske, medens een er fra Begyndelsen af næste Periode.
Tyknakkede Økses Tid ..... Middle Neolithic	177 Bopladser, hvoraf 2 større. Af disse domineres de 14 af Sager fra Enkeltgravskulturen (hoveds. tyknakkede Huløkser), medens de 11 har Indslag af Sager fra denne Kultur. 6 domineres af Sager fra den grubekeramiske Kultur, og 6 har Indslag fra denne.
Dolktid..... Late Neolithic	151 Bopladser, hvoraf 3 større.
Ubestemmelig Yngre Stenalder..... Uncertain Neolithic	104 Bopladser.
Yngre Stenalder eller Bronzealder..... Neolithic or Bronze Age	439 Pladser.
Flintpletter (uden Redskaber) ..... Flint Spots	1312.
Bronzealder..... Bronze Age	23 Bopladser.
Jernalder..... Iron Age	27 Bopladser, hvoraf 3 større. Af disse er 2 fra Keltisk og 6 fra Ældre Romersk Jernalder, medens 5 kun kan siges at være fra Ældre Jernalder.

TABEL II

GRAVE

Sogn Parish	Runddysser Round Dolmens			Langdysser Long Dolmens			Dyssekamre Dolmen Chambers			Jættestuer Passage Graves					Stenalder Jordgr. Stone Age Earth Gr.	
	Rektangulært Kammer Rectangular Chamber	Polygonalt Kammer Polygonal Chamber	Ubestemmeligt Kammer Uncertain Chamber	Rektangulært Kammer Rectangular Chamber	Polygonalt Kammer Polygonal Chamber	Ubestemmeligt Kammer Uncertain Chamber	Rektangulært Kammer Rectangular Chamber	Polygonalt Kammer Polygonal Chamber	Ubestemmeligt Kammer Uncertain Chamber	Enkelt Kammer Single Chamber	Dobbelt Kammer Double Chamber	Hellekister Stone Cists	Ubestemmelige Stengrave Uncertain Stone Graves	Tidlig-neolitisk Early Neolithic	Mellem-neolitisk Middle-Neolithic	Sen-neolitisk Late Neolithic
Aagerup	1	..	2	2	..	3	..	..	..	..	..	..	4	..	..	..
Butterup	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Grandløse	..	1	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Holbæk	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	2	..	..	..	..
Kirke Eskildstrup	1	..	..	..	..	1	2	1	7	2	..	1	11	..	..	..
Kvanløse	1	..	2	..	..	2	1	..	2	..	..	..	3	..	..	..
Niløse	..	..	..	2	..	1	..	1	..	1	..	..	1	..	..	..
Nørre Jernløse	..	..	..	..	..	1	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Soderup	..	..	1	..	..	..	1	..	1	..	..	..	3	..	..	..
Stenlille	..	..	2	1	1	1	1	..	..	1	..	..	4	..	..	..
Store Taastrup	2	1	..	4	1	4	1	..	2	..	..	..	12	..	..	..
Sønder Asmindrup	2	..	..	..	..	4	2	..	3	..	..	..	5	..	..	..
Sønder Jernløse	1	..	2	1	..	1	..	..	1	1(?)	..	..	2	..	..	..
Søndersted	..	..	1	..	1	..	1	..	1	1(?)	..	..	2	..	..	..
Søstrup	..	..	..	1	..	3	..	1	2	..	..	..	15	..	..	..
Tersløse	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	3	..	..	..
Tølløse	..	..	5	1	..	1	1	3	3	..	1	..	14	..	..	..
Uggerløse	..	1	..	2	..	3	2	..	..	..	..	..	9	..	..	..
Undløse	..	..	2	2	..	1	3	1	1	..	1	..	5	..	..	..
Frydendal	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Gislinge	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Hagested	..	..	2	..	..	..	..	..	..	..	..	1	..	..	..	..
Hjembæk	..	..	..	1	..	1	1	..	1	..	..	1	1	..	..	..
Hørby	..	..	..	..	..	2	2	5	3	..	..	..	2	..	..	..
Jyderup	..	1	2	..	..	1	1	..	..	..	..	1	..	..	..	..
Kundby	..	..	..	..	..	..	..	..	1	..	..	1	1	..	..	..
Orø	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Skamstrup	1	..	2	5	..	2	1	..	..	..	..	..	6	..	..	..
Stigs Bjergby	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Svinninge	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Tuse	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	2	..	..	..	..
Udby	..	1	2	..	1	1	..	..	..	..	..	2	..	..	..	..
Aunsø	1	..	..	2	..	2	1	3	3	2	..	..	..	..	..	..
Bjergsted	..	..	3	1	..	2	1	1	..	..	..	..	2	..	..	..
Bregninge	1	..	3	3	..	..	..	2	1	1	..	8	1	..	1	..
Føllenslev	..	..	2	2	1	4	..	..	2	3	..	..	..	..	..	5
Holmstrup	..	2	2	2	..	2	5	1	4	4	..	..	4	..	..	..
Jorløse	..	..	1	..	..	..	..	..	2	..	..	..	2	..	..	..
Sejrø	..	..	3	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	1
Særslev	..	..	..	2	..	..	1	1	..	..	..	..	..	..	..	1
Viskinge	..	..	2	..	..	5	1	..	..	1	..	1	..	..	..	..
Værslev	1	1	7	..	..	1	..	1	3	3	1	1	2	..	..	..
Aarby	..	..	..	2	..	3	3	2	3	6	1	..	8	..	..	..
Kalundborg	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Lille Fuglede	..	..	..	..	..	..	..	1	1	..	..	..	5	..	..	..
Raklev	2	..	..	7	..	8	1	4	12	4	1	..	18	..	..	

Bronzealders Høje Bronze Age Barrows			Ældr. Bronzealders Grave Graves of Early Bronze Age		Yng. Bronzealders Grave Late Bronze Age Graves			Keltiske Jernalder Grave Preroman Graves	Ældre Romertids Grave Graves of Early Roman Iron Age			Yngre Romertids Grave Graves of Late Roman Iron Age			Germansk Jernalder Grave Migration Period Graves	Vikingetids Grave Graves of Viking Period			Ubestemmelige Jernaldergrave Uncertain Iron Age Graves	Skeletter med Gravgods i Grusgrave Skeletons in Gravel Pits
Store (mere end 1 m høj) Large (more than 1 m high	Smaa (under 1 m) Small (below 1 m)	Uvisse Uncertain	Jordfæstegrave Inhumation Graves	Brandgrave Cremation Graves	Urnegrave Urn Graves	Andre Brandgrave Other Cremation Graves	Uvisse Uncertain		Jordfæstegrave Inhumation Graves	Brandgrave Cremation Graves	Uvisse Uncertain	Jordfæstegrave Inhumation Graves	Brandgrave Cremation Graves	Uvisse Uncertain		Jordfæstegrave Inhumation Graves	Brandgrave Cremation Graves	Uvisse Uncertain		
3	3	2	9	..	1	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	1	..	3
1	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	1	2
21	5	4	..	..	..	..	..	..	4	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
11	..	4	10	..	5	..	3	..	2	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	1
..	..	1(?)	..	..	..	..	..	..	..	..	..	7	..	..	..	..	..	..	..	..
..	..	1	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	2(?)	..
..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
..	1	1	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
..	..	1(?)	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
2	..	2	..	..	2	..	..	..	..	..	..	3	..	..	3	1	..	..	1	2
3	3	2	..	..	2	..	..	..	1	..	..	1	..	..	..	1	..	..	..	..
..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	2	..
..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	5	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..
..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
2	..	..	1	..	2	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	4
..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	1	..
..	..	..	..	..	..	..	..	1	..	..	1	..	..	..	1	..	..	..	1	
..	..	1(?)	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	
..	..	..	3	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	1	..	..	..	..	1	
..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	1(?)	
1	..	10	3	1	..	..	2	..	5	..	..	14	..	..	..	..	..	..	1	..
5	4	16	5	..	2	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
10	..	19	5	..	..	..	..	..	2	..	..	..	..	..	..	1	..	..	2	..
1	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
5	..	18	1	..	18	8	1	1	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..	2	..
7	26	23	7	..	60	..	4	..	..	..	..	..	..	..	..	1	..	..	..	
..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	2	..	..	..	..	..	..	..	..
..	..	1	..	..	1	..	..	..	2	..	..	..	..	..	..	..	..	..	1	..
..	..	2	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
12	..	8	15	1	2	..	3	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
32	..	14	13	3	4	..	..	..	..	..	..	2	..	1	..	..	..	..	..	..
1	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
5	..	20	2	..	6	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
40	6	96	14	..	37	6	1	..	1	..	1	..	..	..	..	..	..	..	2(?)	..
9	..	32	4	2	7	1	..	..	..	..	2	..	..	..	..	..	..	2	..	..
..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
..	2	4	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	1	..	..	..	..	2(?)	
14	..	23	9	..	5	1	4	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	1	1	..
6	..	23	6	..	1	1	1	..	..	..	..	2	..	..	..	..	..	..	..	..
4	..	5	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	1	..	..
5	..	13	5	..	4	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	1	..
48	37	62	5	..	58	2	..	..	1	..	..	10	..	..	..	..	..	..	1(?)	2
1	..	4	4	..	2	1	..	..	1	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..
..	..	3	..	..	..	..	..	..	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..
8	10	129	4	..	131	8	7	..	..	..	..	2	..	..	..	..	..	..	4	..

Sogn Parish	Runddysser Round Dolmens			Langdysser Long Dolmens			Dyssekamre Dolmen Chambers			Jættestuer Passage Graves		Hellekister Stone Cists	Ubestemmelige Stengrave Uncertain Stone Graves	Stenalder Jordgr. Stone Age Earth Gr.		
	Rektangulært Kammer Rectangular Chamber	Polygonalt Kammer Polygonal Chamber	Ubestemmeligt Kammer Uncertain Chamber	Rektangulært Kammer Rectangular Chamber	Polygonalt Kammer Polygonal Chamber	Ubestemmeligt Kammer Uncertain Chamber	Rektangulært Kammer Rectangular Chamber	Polygonalt Kammer Polygonal Chamber	Ubestemmeligt Kammer Uncertain Chamber	Enkelt Kammer Single Chamber	Dobbelt Kammer Double Chamber			Tidlig-neolitisk Early Neolithic	Mellem-neolitisk Middle-Neolithic	Sen-neolitisk Late Neolithic
Rørby	..	..	1	2	..	1	..	..	1	3	3	2	8	..	..	1
Røsnæs	..	..	..	2	..	3	..	5	9	1	..	..	6	..	..	..
Store Fuglede	..	..	..	2	..	2	..	..	..	..	1	..	1	..	..	..
Svallerup	..	..	..	..	..	1	..	..	2	1	..	..	8	..	..	..
Tømmerup	2	1	..	1	..	5	..	1	7	2	..	..	14	..	..	..
Ubby	..	..	..	2	2	3	1	2	4	6	6	..	2	1(?)	..	..
Bakkendrup	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	2	..
Buerup	..	1	3	3	..	6	2	3	4	2	1	..	2	..	..	..
Drøsselbjerg	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Finderup	..	..	1	1	..	1	1	..	1	3	1	..	..	..	..	..
Gierslev	..	..	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Gørlev	..	..	2	..	..	2	..	..	..	3	..	..	2	..	..	..
Kirke Helsinge	..	..	7	3	..	7	..	1	3	7	..	3	2	..	..	..
Reerslev	3	..	5	5	..	5	2	4	7	..	..	..	3	..	..	..
Ruds Vedby	1	..	4	5	1	7	5	1	..	..	..	..	..	..	..	..
Skellebjerg	1	..	4	1	..	3	3	..	3	..	..	..	4	..	..	
Sæby	..	..	2	1	..	2	..	1	2	..	..	1	1	..	..	..
Ørslev	1	..	1	..	..	..	2	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Asnæs	..	..	..	1	..	..	..	1	..	1	..	..	3	4	..	2
Egebjerg	..	2	..	2	1	1	3	1	7	2	..	3	1	..	..	..
Faarevejle	..	..	..	1	..	..	1	1	3	..	..	..	1	..	..	..
Grevinge	..	1	..	1	..	..	4	9	5	2	..	4	1	..	..	..
Højby	..	2	..	..	2	2	..	3	3	2	2	4	12	..	..	3
Hørve	..	..	2	..	..	2	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Nykøbing	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Nørre Asmindrup	..	..	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..	1	..	..	1
Odden	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Rørvig	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Vallekilde	1	..	1	..	1	3	1	1	1	..	..	..	1	..	..	..
Vig	..	..	..	..	..	2	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Nordrupvester	..	..	..	..	..	..	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..
Bjernede	..	..	..	1	..	1	1	..	..	..	..	..	1	..	..	..
Gyrstinge	1	..	..	2	..	7	..	..	1	..	..	..	6	..	..	..
Kirke Flinterup	2	..	..	2	1	7	1	..	..	..	..	..	11	..	..	
Munke Bjergby	..	1	..	1	..	2	..	..	1	..	..	..	10	..	..	
Stenmagle	..	..	..	4	..	6	..	..	2	..	..	..	15	..	..	
Allindemagle	..	..	1	2	1	..	..	1	..	..	..	1	1	..	..	
Haraldsted	..	1	..	1	1	..	..	..	..	..	..	..	1	..	..	
Hvalsø	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Kirke Saaby	..	..	..	..	..	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..
Kirke Sonnerup	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Ryc	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	1	..	..	..	..
Ialt	26	17	84	93	15	144	62	62	119	66	19	43	264	1(?)	3	14

Dysser ialt 622 med ialt 671 Kamre
Megalitgrave ialt 971

Jættestuer ialt 85
med 104 Kamre

Stenalderens
Jordgrave 18

Bronzealders Høje. Bronze Age Barrows			Ældre Bronzealders Grave. Graves of Early Bronze Age		Yngre Bronzealders Grave. Late Bronze Age Graves			Keltiske Jernalder Grave. Preroman Graves	Ældre Romertids Grave. Graves of Early Roman Iron Age			Yngre Romertids Grave. Graves of Late Roman Iron Age			Germansk Jernalder Grave. Migration Period Graves	Vikingetids Grave. Graves of Viking Period			Ubestemmelige Jernaldergrave. Uncertain Iron Age Graves	Skeletter med Gravgods i Grusgrave. Skeletons in Gravel Pits
Store (mere end 1 m høj). Large (more than 1 m high	Smaa (under 1 m). Small (below 1 m)	Uvisse. Uncertain	Jordfæstegrave. Inhumation Graves	Brandgrave. Cremation Graves	Urnegrave. Urn Graves	Andre Brandgrave. Other Cremation Graves	Uvisse. Uncertain		Jordfæstegrave. Inhumation Graves	Brandgrave. Cremation Graves	Uvisse. Uncertain	Jordfæstegrave. Inhumation Graves	Brandgrave. Cremation Graves	Uvisse. Uncertain		Jordfæstegrave. Inhumation Graves	Brandgrave. Cremation Graves	Uvisse. Uncertain		
10	..	28	4	..	10	2	2	..	2	..	..	..	..	..	..	1	..	..	1	
7	3	17	..	..	48	1	4	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	1	
2	..	8	2	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	1	..	..	2(?)	..
3	..	23	2	..	4	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	1(?)	..
3	..	24	7	1	10	4	1	3	..	..	1	..	..	1	..	..	..	..	1	..
3	..	30	12	1	21	3	1	..	2	..	..	3	..	..	..	..	..	..	1	2
..	..	2	2	..	2	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	
..	..	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	1	..	..	..	..	..	
..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	
1	1	5	3	..	2	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	2(?)	
2	..	1	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	
10	..	14	7	..	1	1	2	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	1	..	
7	..	11	7	..	7	1	1	1	..	..	..	..	..	1	..	..	..	..	1(?)	
..	..	..	..	..	..	..	..	..	2	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	
1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	
..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	
6	3	1	..	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	1	1(?)	
..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
25	..	92	14	..	19	5	6	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	3(?)	2
36	16	56	5	..	38	6	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	5(?)	6
38	5	120	19	1	46	10	3	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	2(?)	
13	..	46	6	..	23	5	1	..	1	..	..	..	..	..	1	..	..	1	5(?)	..
38	27	159	27	3	158	8	5	..	..	..	..	..	..	..	5	..	..	4	6(?)	5
6	..	16	2	..	4	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	2
8	2	2	..	..	2	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
2	1	7	1	..	2	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	3	..
1	..	14	2	..	16	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	2	..	..	2(?)	..
17	5	24	3	..	11	9	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	1
8	..	34	5	..	2	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
11	8	115	17	2	53	6	7	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	13(?)	3
..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
2(?)	..	1	..	..	3	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
..	..	1(?)	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
..	..	1	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	2	..	..	..	..	..	..	
..	..	1(?)	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	2	
3	..	1	6	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
7	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	5	..	..	6	..	..	..	..	1
..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	
3	..	5	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
8	3	9	1	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
1	..	2	..	..	..	..	..	..	..	..	..	2	..	..	..	..	..	..	..	..
539	171	1421	280	15	836	90	61	8	30	5	6	56	2	6	16	8	0	12	79	36

Høje 2131 — Ældre Bronzealders Grave 295 — Yngre Bronzealders Grave 987 — Jernalders Grave ialt 228

TABEL III

GRAVFUND

I

Stenalder

Tyndnakkede Økses Tid Period of the thin butted Axe				Indhold af Oldsager Contents of Antiquities			
Sogn og Nr. Parish and No.	Gravens Navn Name of Monument	Gravens Art Character of Grave	Tyndnakkede Økser Thin butted Axes	Lerkar (Typer i D.O. II) Pottery	Andre Sager Other types	Litteratur Litterature
Aagerup 24		Langdysse, firs. Kammer	1	1 Lerkarbund	2 Flækker	N.F. I p. 157
Undløse 7		Polygon. Dyssekammer i Langdysse	1			Aarb. 1941 p. 87
Aunsø 5		Jættestue	1			
– 62		Ubest. Tomt	2			
Viskinge 20	Rugtved	Jættestue	3	Lerkar, nærmest 156		
Aarby 3	Ormshøj	Jættestue	1	1 Skulderkar (Hagebrog.-Type)		Oldt.Kunst I Fig. 116
Raklev 1		Langdysse		1 Dysseflaske		Aarb. 1941 p. 87
– u. Nr.		Dyssetomt		1 Dysseflaske	1 Mangekantøkse	Aarb. 1941 p. 87
Rørby 1	Loddenhøj	Jættestue	1			
– 2	Hyldehøj	Jættestue		1 Lerkar af Hagebogaard-Type, 1 andet Kar		Oldt.Kunst I Fig. 117
Svallerup 20	Regnershøj	Jættestue	1			
Tømmerup 24	Rungeløsebjerg	Jættestue				
– 38		Jættestue	1	1 Skaar med Buestempler		
– 43		Langdysse, firs. Kammer	1	1 Kraveflaske, 1 tykvægget Kar		Aarb. 1941 p. 87
Ubby 116		Jordgrav?		1 Tragtbæger		
Finderup 3	Hanesten	Jættestue	3	1 Skulderkar		
Kirke Helsinge 4	Bavnehøj	Jættestue		Skaar af 7 Kar, deribl. Tragtbæger og Skulderkar		Aarb. 1929 p.220
Grevinge 58	Gundestrup	Jættestue		Skaar af Tragtbæger		Oldt.Kunst I Fig. 118
Højby 123	Troldhøj	Jættestue		3 Lerkar, bl. a. Skaal og Skulderkar		N.F. II p. 74, Fig. 31–32 Oldt. Kunst I Fig. 122
Vig 150		Dysse, firs. Kammer		2 Dysseflasker, 2 gennemb. Øreknopper		Aarb. 1911 p. 282

Tyknakkede Økses Tid Period of the thick butted Axe				Indhold af Oldsager												
Sogn og Nr. Parish and No.		Gravens Navn Name of Monument	Gravens Art Character of Grave	Tyknakkede Flintøkser Thick butted Axes	Tyndbladede Økser Thin bladed Axes	Tyknakkede Huløkser Thick butted Gouges	Spidsnakkede Huløkser Pointed butted Gouges	Flintmejsler Flint Chisels	Dobbeltægg. Stridsøkser Double edged battle Axes	Skaftungepile Tanged Arrows	Tværpile Transverse Arrows	Skrabere Scrapers	Knive Knives	Benmejsler Bone Chisels	Benodde Bodkins	Ravperler Amber Beads
Aagerup	u. Nr.		Dyssekammer	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Store Taastrup	28	Søtoftedyssen	Langd., firk. Kammer	..	..	..	..	1	..	1	..	..	..	..	..	2
–	28	Søtoftedyssen	Langdysse, polyg. Kammer	2	..	..	..	1	..	1	4	..	..	..	..	4
–	28	Søtoftedyssen	Langd.,polyg.Kammer	4	..	..	..	2	..	1	2	1	..	..	..	13
Sdr. Asmindrup	u. Nr.		Ubestemt Stengrav	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Sønder Jernløse	9	Lilledys	Ubestemt Stengrav	4	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Søstrup	u. Nr.		Ubestemt Stengrav	2	2	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..
Tølløse	15		Dyssekammer	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Undløse	5	Bounsdysse	Dobbelt Jættestue	2	3	..	..	..	..	..	1	..	2	..	6	3
–	7		Polyg. Dyssekammer	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	1
Hørby	13		–	..	2	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	37	Egehusstenen	Polyg. Dyssekammer	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	3
–	15		Dyssekammer, firk.	1	4	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	61		Dysse	1	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	u. Nr.		–	1	1	1	..	1	..	..	..	..	1	..	..	..
Kundby	20		Ubest. Stengrav	2	1	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Tuse	19		Runddysse	..	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..
Aunsø	2		Langdysse	2	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	5		Jættestue	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Bregninge	29	Olstrupgaard	Jættestue	16	3	1	1	12	..	10	65	3	4	..	..	78
–	287		Enkeltgrav	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Føllenslev	7–10		2 Jættestuer i Langd.	13	13	..	2	5	2	10	..	..	..	..	..	35
–	u. Nr.		»Gravhøj«	..	1	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..
Viskinge	20	Rugtved	Jættestue	1	3	..	..	1	..	1	1	..	7	1	..	2
–	37		Ubest. Stengrav	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Aarby	3	Ormshøj	Jættestue, dobbelt	6	6	..	1	15	2	..	12	..	15	15	6	68
–	12	Oksemose Dysse	Ubest. Stengrav	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	40	Melbygaard	Jættestue	4	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	1
–	u. Nr.		Jættestue	..	4	..	..	2	..	2	..	..	1	..	..	10
Lille Fuglede	49	Jerslev	Uvis	..	..	..	1	1	..	..	..	..	..	..	..	..
Raklev	21		Jættestue	3	1	..	..	3	..	..	1	..	2	6	4	21
–	52	Pendilshøj	Jættestue	..	2	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	156		Langd., polyg. Kamm.	2	3	..	..	3	1	..	..	1	1	..	..	..
–	159		Jættestue	..	1	..	..	..	1	..	..	..	..	1	..	..
–	u. Nr.		Jættestue	6	3	..	..	1	..	1	..	1	..	..	..	..
–	u. Nr.		Jættestue	2	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Rosnæs	47	Kongstrup	Jættestue	1	3	..	1	1	..	..	..	..	1	..	..	1
Rørby	1	Loddenhøj	Dobbelt Jættestue	5	7	..	..	8	1	10	..	..	..	4	4	109
–	2	Hyldehøj	Dobbelt Jættestue	22	16	..	1	24	1	7	3	13	7	17	12	78
–	8		Jættestue	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	41		Ubest. Dysse	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Store Fuglede	13	Vennegryden	Jættestue	..	1	..	..	4	..	..	..	..	..	..	1	5

Contents of Antiquities		
Keramik (Numrene henviser til D.O. II) Pottery	Andre Typer Other Types of Implements	Litteratur Litterature
	1 Skivekølle	Nordisk Tidsskr. f. Oldkyndighed 1836 p. 307
Mindst 6 Lerkar: 2 som 171–72, 2 som 175–76	Benstykke med Zigzaglinier	
Skaar af 3 Kar, det ene som 171	2 Ildsten	
2 uorn. Kar		
2 Lerkar		
	Benstykke m. 2 Huller, 2 Ildsten, 1 sl. Flis	
Skaar af mindst 6 Kar, mest Skaale m. svagt Bugknæk, med Zigzag og nedhængende Liniebundter	1 Bennaal med Øje	
2 Skaar		
1 Kar som 171		
3 Kar: 2 med lodr. Vinkellinier og Zigzag, 1 med Gruberækker foroven	1 Flækkesegl	
4 ornamenterede og 8 uornament. Skaar		
	1 Enkeltgravs-Stridsøkse	
2 Lerkarskaar		
Over 50 Kar, hoveds. som 165, 171, 172, 176, 179, 199, 208, 215	4 Flækkesegle, 4 Ildsten, 1 Ravkop	Aarb. 1917 p. 253, 255, 260. Oldt. Kunst I 62,148
3 Kar, deraf 1 som 172	1 Baadøkse	Annaler 1844–45 p. 194
26 Kar af Typerne 171, 176, 179, 199, 210, 212. 1 Lerlaag	3 Flækkesegle, 1 ret tyk Skivekølle	Fra Danm. Ungtid p. 83, 107. Oldt.Kunst I 149
Mindst 31 Kar som 175, 178, 205, simple Skaale og Kopper	2 Flækkesegle, 7 Ildsten, 1 Knusesten, 2 Benrør	Madsen I T. XX–XXI. Oldt.Kunst I 116
1 Lerkarskaar med Furestik	1 mejselagtigt Skiferstykke	Aarb. 1892 p. 188
1 lille, uorn. Skaal	1 Ildsten, 1 Bennaal med Hoved	
Flere Kar med svag Skulder, 1 Ansigtskar	5 Ildsten, 1 Slagstok	
2 Kar med svag Skulder, 1 Hængekar, en Del Skaar, 2 Kar som 172	1 Flækkesegl, 3 Ildsten	
	3 Flækkesegle, 3 Ildsten	
1 Hængekar som 207, 1 grovt, tykv., uorn. Kar, 2 Skaar	1 Flækkesegl, 2 Ildsten	
	1 Flækkesegl, 1 Ildsten	
7 Kar som 172, 180, 212, uorn. Kop		Oldt.Kunst I 155
38 Kar som 170, 172, 175, 176, 177, 208	3 Ildsten, 1 Slagstok, 29 Tandperler	Aarb. 1917 p. 249, 258, 259. Oldt.Kunst I 159, 170
ca. 80 Kar som 167, 172, 180, 208, 214, simple Kopper og Skaale	1 Skaftlejekølle, 7 Flækkesegle, 12 Ildsten, 7 Slagstokke, 2 Benringe, 1 Benrør, 3 Tandperler	Aarb. 1917 p. 236, 244. Fra Danm. Ungt. p. 99. Oldt.Kunst I 117, 145
1 Kar med svag Skulder, 1 Skaar med Tandstok, 2 uorn. Skaar	1 Ildsten, 4 Tandperler	

Tyknakkede Økses Tid
Period of the thick butted Axe

Sogn og Nr. Parish and No.		Gravens Navn Name of Monument	Gravens Art Character of Grave	Indhold af Oldsager: Tyknakkede Flintøkser Thick butted Axes	Tyndbladede Økser Thin bladed Axes	Tyknakkede Huløkser Thick butted Gouges	Spidsnakkede Huløkser Pointed butted Gouges	Flintmejsler Flint Chisels	Dobbeltægg. Stridsøkser Double edged battle Axes	Skaftlungepile Tanged Arrows	Tværpile Transverse Arrows	Skrabere Scrapers	Knive Knives	Benmejsler Bone Chisels	Benodde Bodkins	Ravperler Amber Beads
Svallerup	20	Regnershøj	Jættestue	..	..	..	..	..	2	..	..	..	..	3	7	..
Tømmerup	24	Rungeløsebjerg	Jættestue	5	..	..	..	1	1	1	..	..	..	..	..	5
–	38		Dobbelt Jættestue	..	..	..	..	..	..	1	..	..	1	..	..	..
–	9		Polyg. Dyssekammer	..	..	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..
–	22		–	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Ubby	3	Korshøj	Dobbelt Jættestue	3	1	..	..	3	1	2	9	4	6	9	10	1
–	20	Solhøj	Jættestue	2	..	..	..	1	..	2	..	..	1	1	1	3
–	26		Jættestue	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	30–31	Dyssegaard	2 Jættestuer	26	24	..	..	26	7	..	..	1	..	11	6	7
–	35		Uvis	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	58		4-sidet Dyssekammer	5	..	..	..	1	..	..	..	2	..	..	..	1
–	u. Nr.		Jættestue	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	u. Nr.		–	4	..	1	..	2	..	..	..	..	..	..	..	..
–	u. Nr.		–	3	2	..	..	3	2	..	..	..	..	..	..	..
–	u. Nr.		–	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Bakkendrup	3		I Bunden af Høj	..	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	1
–	5		Jordgrav	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	u. Nr.		Ubestemt	..	2	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Buerup	19	Selchausdal	Dobbelt Jættestue	1	..	6	..	2	..	4	..	..	..	..	..	..
–	28	Kattrup	Jættestue	6	8	..	1	1	..	2	48	..	..	..	..	96
Finderup	3	Hanesten	2 Jættest. i Langdysse	41	32	..	2	22	3	1	1	..	4	..	..	80
–	11		Større Kammer	3	4	..	..	3	..	..	..	..	1	..	..	..
Gørlev	5		Jættestue	..	3	..	..	..	1	..	1	..	..	..	..	..
–	13		Jættestue	2	2	1	..	1	..	1	..	..	..	..	..	2
Kirke Helsinge	4	Bavnehøj	Jættestue	5	4	..	..	3	..	..	..	..	..	10	6	3
–	6		Langd., firk. Kammer	..	1	..	..	..	..	..	..	..	2	..	..	..
–	23		Langdysse	..	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..
–	26	Rævehøj	Jættestue	2	..	..	..	1	..	..	..	..	..	2	1	..
Asnæs	55		Jættestue?	2	..	..	..	2	..	..	..	..	..	..	..	4
Grevinge	58	Gundestrup	Jættestue	..	..	..	..	..	..	..	6	2	7	..	3	32
–	75		Polyg. Dysse	12	5	..	1	7	2	..	..	1	..	..	..	..
Højby	95	Birkehøj	Jættestue	15	14	..	..	14	..	17	..	6	..	1	3	70
–	123	Troldhøj	Dobbelt Jættestue	2	2	..	..	..	..	3	..	2	3	3	6	17
–	230		Polyg. Dysse	..	1	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	+
–	361		»Dysse«	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
–	u. Nr.		»Ved Skelet i Høj«	2	3	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	+

Contents of Antiquities		
Keramik (Numrene henviser til D.O. II) Pottery	Andre Typer Other Types of Implements	Litteratur Litteratur
Mindst 5 Kar, hvoribl. lille Kar med svag Skulder, Ansigtskar og Enkeltgravsbæger med vandr. Linie i tosn. Snor	1 orn. Stk. Hjortetak, 1 gennemb. Rulleben	Antiquarisk Tidsskrift 1849–51 p. 107
1 Skaar	4 Tandperler	
2 uorn. Skaar		
2 Kar med svag Skulder og Hank		
Mindst 22 Kar som 167, 170, 172, 176, 199, 214	1 Enkeltgravs-Stridsøkse, 4 Flækkesegle, 2 Ildsten, 1 Bennaal, 1 trek. Bensmykke, 6 Tandperler	Fra Danm. Ungtid p. 67
4 Kar som 171, 172	2 Ildsten	
4 Kar som 176, 212, 1 med »Øje«, 1 uorn.	4 Flækkesegle, 4 Ildsten, 5 Slagstokke, 1 Bennaal, 1 Tandperle	Madsen I T. XXII
1 Kar	Flere Økser	
16 Skaar		
Lerkarskaar		
2 Lerkar som 167		Aarb. 1917 p. 146
1 Lerkar som 167		
3 Enkeltgravsbægre, en Del Skaar af sen Megalitkeramik	1 Flintkølle, 2 Ildsten	Aarb. 1936 p. 160
39 Kar, hoveds. 173, 175, 176, 179, 212	1 Flækkesegl, 5 Ildsten	Aarb. 1917 p. 244. Oldt.Kunst I 160–61, 163, 168
6 Kar (172, 179), 39 Skaar	10 Ildsten, 5 Flækkesave 3 Flækkesegle, 2 Ildsten	Aarb. 1892 p. 190, 1917 p. 243
2 Kar, det ene Skulderkar, det andet med Tandstok	Ildsten, 2 Enkeltgravs-Stridsøkser (363) 1 Glittesten	Aarb. 1936 p. 161
Mindst 18 Kar: Klokkebæger, 171, 179, 180, 215	3 Flækkesegle, 5 Ildsten, 1 Benrør	Aarb. 1929 p. 211, 1936 p. 197
6 Kar, fl. m. svag Skulder, orn. m. Tandstok og Pindstik	1 sleben, atyp. Skiveøkse, 1 Ildsten	
	1 ubest. Flintøkse	
18 Kar + 115 Skaar: 171, 176, 179	1 Flækkesegl, 1 Albuebensdolk 1 Enkeltgravs-Stridsøkse	Br., Danm.Oldt. I 1957 p. 283
14 Kar: 167, 164, 182, 179, 209, 215	2 Ildsten 4 Flækkesegle	N.F. II p. 62
3 Lerkar: 171, 212	1 Slagstok, 14 Tandperler	Aarb. 1917 p. 238, 255
22 Lerkar: 176, 209, 211 +	2 Flækkesegle, 1 Ildsten, 1 Bendolk, 1 Tandperle	N.F. II p. 71

Dolktid Flint Dagger Period		Gravens Art Character of Grave	Indhold af Oldsager Antiquities										Litteratur Litterature
Sogn og Nr. Parish and No.	Gravens Navn Name of Monument		Flintdolke Flint Daggers	Spydspidser Spear Heads	Pilespidser Arrow Heads	Flintsegle Flint Sickles	Stridsøkser (DO II 542) Battle Axes	Arbejdsøkser (D.O. II 548) Massive Skafthole Axes	Benprene med Hul Bone bodk. with pierced Head	Skifer-Hængesmykker Slate-Pendant	Keramik Pottery	Andre Sager Other Types of Implements	
Holbæk 14		Hellekiste	1	..	1	..	..	..	..	..		1 Benpren	N.F. I p. 144
– 21		»I Høj«	1	..	..	..	..	..	..	..			
Sdr. Jernløse 9	Lilledys	Ubest. Stengrav	2	..	..	..	..	..	..	..			
Søstrup u. Nr.		Ubest. Stengrav	1	..	..	..	..	..	..	..			
Hagested 4		Hellekiste	..	..	..	1	..	..	..	..			
Hjembæk 1		Hellekiste	2	..	..	..	..	..	..	..			
Hørby 13		Polyg. Dyssek.	2	..	..	..	..	..	..	..			
– 37	Egehusstenen	Polyg. Dyssek.	3	..	..	..	..	..	..	..			N.F. I p. 159
– u. Nr.		»Dysse«	4	..	1	..	..	..	..	..			
Kundby 10		Hellekiste	1	..	..	..	..	..	..	..	1 Lerkar		
– 20		Ubest. Stengrav	1	..	..	..	..	1	..	..			
Tuse 16		Hellekiste	1	..	..	..	..	..	..	..			
– 19		Runddysse	2	..	..	..	..	..	..	..			
– 20		Hellekiste	1	..	..	..	..	..	..	..			
Udby 5		–	1	..	..	..	..	..	..	..			
– 36a		–	1	..	..	..	..	..	..	..			
Bregninge 23a		–	1	..	..	..	..	..	..	..		1 Ravperle	
– 29	Olstrupgaard	Jættestue	..	..	1	..	..	..	..	..			
– 75		Hellekiste	..	..	..	..	..	1	..	1		1 Bronze-Dobbeltknap	
– 81		–	2	..	..	..	..	..	..	..			
– 90		–	1	..	..	..	..	..	..	..		1 gennemboret Ravstykke	
– 127		Jordgrave	5	..	..	..	..	..	..	..		1 Ravperle	Aarb. 1936 p. 216
– 137		Hellekiste	1	..	..	..	..	..	..	..			
Føllenslev 7–10		2 Jættestuer	4	..	1	..	1	..	..	..			Annaler 1844–45 p. 194
– 56		Jordgrave i Høj	3	..	..	..	..	..	..	..			Aarb. 1936 p. 215
Sejrø 54		Ubest. Grav i Høj	1	..	..	1	..	..	..	..		2 krumme Benspidser med Hul, 1 Benplade m. 2 Huller	
Særslev 35		Jordgrav	1	..	..	..	..	..	..	..			
Aarby 3	Ormshøj	Jættestue	2	..	1	..	..	..	2	..			
– 89		Firk. Dyssek.	1	..	..	..	..	..	..	..			
Raklev 21		Jættestue	1	..	..	..	..	..	..	..			
– 156		–	1	..	..	..	..	..	..	..			
Rørby 1	Loddenhøj	Jættestue	7	..	1	..	..	..	2	..			
– 2	Hyldehøj	–	7	1	1	..	..	..	..	..			
– 31		Hellekiste	1	..	..	..	..	..	..	..			
– 41		Ubest. Dysse	..	1	..	..	..	..	..	..			
– 52		Hellekiste	2	..	..	..	..	..	..	..			
– u. Nr.		I Bunden af Høj	1	..	..	..	..	..	..	..			Aarb. 1936 p. 216
Svallerup 20	Regnershøj	Jættestue	2	..	..	..	..	..	..	..			Antiquarisk Tidsskr. 1849–51 p. 107
Ubby 3	Korshøj	Jættestue	12	..	..	..	..	..	1	..			
– 30–31	Dyssegaard	–	1	..	..	..	..	..	..	..			
Bakkendr. u. Nr.		Ubest. Grav	2	..	..	..	..	..	..	..			
Buerup 19	Selchausdal	Jættestue	1	..	..	..	..	..	1	..			
– 28	Kattrup	–	..	..	..	..	1	..	..	..		1 bredægget Flintøkse	
Finderup 3	Hanesten	Jættestue	11	..	..	1	..	..	..	1			Aarb. 1892 p. 190
– 11		Jættestue	1	..	..	..	..	..	..	..			

Dolktid Flint Dagger Period		Gravens Art Character of Grave	Indhold af Oldsager Antiquities								Keramik Pottery	Andre Sager Other Types of Implements	Litteratur Litterature
Sogn og Nr. Parish and No.	Gravens Navn Name of Monument		Flintdolke Flint Daggers	Spydspidser Spear Heads	Pilespidser Arrow Heads	Flintsegle Flint Sickles	Stridsøkser (DO II 542) Battle Axes	Arbejdsøkser (D.O. II 548) Massive Skafthole Axes	Benprenc med Hul Bone bodk. with pierced Head	Skifer-Hængesmykker Slate-Pendant			
Gørlev 5		Jættestue	1	..	..	..	..	..	..	..			
Kr. Helsinge 14a		Jættestue	6	..	..	..	..	..	..	..			
– 26	Rævehøj	Jættestue	2	..	..	..	..	..	..	..	1 ret fl. Kop		
Sæby 11a		Hellekiste	2	..	..	1	..	..	..	..	1 Lerkar	1 Flækkesav	N.F. I p. 148
Asnæs 169		Sammen med Menneskeben paa Bakketop	1	..	..	..	..	..	..	..			
– 180		Under stor Sten	1	..	1	..	..	..	..	1			
Faarevejle 49		Hellekiste	..	..	..	..	..	..	1	..			
– 49		–	..	..	..	..	..	1	..	..	1 Kop	1 Benrør	
– 421		–	2	..	..	..	..	..	..	..			
Grevinge 22		Hellekiste	..	..	..	..	..	..	..	1			
– 28		–	1	..	..	..	..	..	..	..	1 Lerkar,		
– 58	Gundestrup	Jættestue	3	..	6	..	..	..	..	..	6 Skaar	Skiferstyk. med	N.F. II p. 62
– 75		Polyg. Dyssek.	2	..	..	..	..	..	..	..		2 Huller	
– 102		Hellekiste	1	..	..	..	..	..	..	..			N.F. I p. 147
Højby 95	Birkehøj	Jættestue	10	..	..	..	..	..	..	..	2 Lerkar		
– 123	Troldhøj	Jættestue	11	..	1	..	..	..	1	..	5 Lerkar		N.F. II p. 71
– 204		Paa Bund af Høj	1	..	..	..	..	..	..	..			
– 236		Hellekiste	2	..	..	..	..	..	..	..			
– 251		–	..	..	..	..	1	..	..	..			
Nr. Asmindrup 3		Høj m. flad Sten	1	..	..	..	..	..	..	..			
Rye u. Nr.		Lille Kiste	..	..	1	..	..	..	..	..		1 Skaftskraber 1 Tværpil	

TABEL III

GRAVFUND

II

Bronzealder og Jernalder

Ældre Bronzealder					
Sogn og Nr. Parish and No.		Gravens Art Character of Grave	Indhold af Oldsager Contents of Antiquities	Periode Period	Litteratur Litterature
Aagerup	7	I Gang til Dyssekamm.	1 Sværd, 1 Dolk	Uvis	
–	10	I Høj	1 Sværd	3.	Fra Holbæk Amt 1948
–	10	Skeletgrav	Traadfingerring	Uvis	p. 48
Holbæk	2a	I Høj	D.B. I 1333	3.	
–	13	–	D.B. I 265 a	2.	
–	13	–	D.B. I 1335	3.	
–	19	–	Flintdolk, 2 Bronzedolke, Tutulus	Uvis	
–	21	–	D.B. I 1334	3.	
–	80	–	D.B. I 1337	3.	
–	80	–	D.B. I 1338	3.	
–	u. Nr.	–	D.B. I 1336	3.	
Kvanløse	1	–	Sværd, Paalstav	2.	
Søstrup	u. Nr.	–	D.B. I 266	2.	
Gislinge	2	–	Enægget Kniv	3.	
–	3	Stenkiste	D.B. I 63	1.	
–	3	I Høj	D.B. I 1371	3.	
Hagested	5	–	D.B. I 299	2.	
–	13	–	Dobbeltknap	3.	
–	26	Skeletgrav i Høj	D.B. I 298	2.	
Hørby	9	I Langdysse	D.B. I 304	2.	
–	18	Skeletgrav, Trækiste	D.B. I 303	2.	
–	23	I Høj	D.B. I 300	2.	
–	34	Egekiste	D.B. I 301	2.	
–	39a	I Høj	D.B. I 302	2.	
Kundby	21	–	Bronzeøkse, høje Sidekanter	1.	
–	21	–	Guldbelægning til Grebtungesværd	2.	
–	21	–	D.B. I 1374	3.	
Orø	29	Stenkiste	Sværd, Knap	3.	
–	u. Nr.	–	D.B. I 1241	3.	
–	u. Nr.	–	D.B. I 1242	3.	
Tuse	7	I Høj	D.B. I 308	2.	
–	7–9	–	D.B. I 64	1.	
–	7–9	Plankekiste	D.B. I 307	2.	Aarb. 1868 p. 113
–	7–9	I Høj	D.B. I 1375	3.	
–	7–9	Brandgrav, Stenkiste	D.B. I 1379	3.	
–	7–9	I Høj	D.B. I 1380	3.	
–	10	Brandgrav, Stenkiste	Dolk, Spydspids, Uldtøj	3. (?)	
–	11	Stenkiste	D.B. I 1376	3.	
–	11	Stendynge i Høj	D.B. I 1376	3.	
–	18a	Egekiste	D.B. I 309	2.	
–	18a	Egekiste	D.B. I 310	2.	
–	18a	Egekiste	D.B. I 311	2.	
–	u. Nr.	Kiste m. Stenpakning	D.B. I 306	2.	
–	u. Nr.	Brandgrav, Stenkiste	D.B. I 1378	3.	
Udby	1	Brandgrav, Stenkiste	D.B. I 1381	3.	
–	4a	Brandgrav, Stenkiste	D.B. I 316	2.	
–	4a	I Høj	D.B. I 316 a	2.	
–	6	–	Paalstav	2.	
–	25	I Høj	D.B. I 1382	3.	
–	34–36	Stenkiste	D.B. I 314	2.	
–	34–36	–	D.B. I 315	2.	

Ældre Bronzealder					
Sogn og Nr. Parish and No.		Gravens Art Character of Grave	Indhold af Oldsager Contents of Antiquities	Periode Period	Litteratur Litterature
Udby	34–36	Skeletgrav, Stenramme	D.B. I 1383	3.	
–	47	Stenkiste	D.B. I 312	2.	
–	u. Nr.	Skeletgrav	D.B. I 313	2.	
–	u. Nr.	–	D.B. I 65	1.	
Bjergsted	u. Nr.	I Høj	D.B. I 284	2.	
–	u. Nr.	–	Tutulus	Uvis	
Bregninge	29	I Jættestue	Tutulus	2.	
–	32	Egekiste	D.B. I 287	2.	
–	32	I Høj	D.B. I 287 a	2.	
–	137	Skeletgrav	D.B. I 285	2.	
–	163	Mindre Høj	D.B. I 1362	3.	
–	208	Uvis	D.B. I 286	2.	
–	208	Flere Høje	Sværd, Halskrave 050, Tutuli 059 og 61, 2 Spydspidser, Knapper 077–78	2.	
–	u. Nr.	Uvis	D.B. I 1361	3.	
–	u. Nr.	–	Sværd med helstøbt Fæste	Uvis	
Føllenslev	21	Stenkiste i Høj	Dolk, Dobbeltknap, Flintspydspids	–	
–	24a	Høj	D.B. I 1366	3.	
–	56	Kiste med brændte Ben	D.B. I 1363	3.	
–	56	Stenkiste	D.B. I 288	2.	
Sejrø	34	Egekiste	D.B. I 296	2.	
–	36b	Skeletgrave	D.B. I 295	2	
–	36b	–	D.B. I 1370	3.	
–	45	Stensat Kiste	D.B. I 292	2.	
–	46	Høj	D.B. I 293	2.	
–	54	–	D.B. I 297	2.	
–	59	–	D.B. I 294	2.	
–	u. Nr.	Uvis	D.B. I 1369	3.	
Særslev	2	Høj	Sværd	Uvis	
–	4	–	D.B. I 290	2.	
–	6	Egekiste	D.B. I 62	1.	
–	6	–	D.B. I 289	2.	
Værslev	9	Stenkiste, ubr. Lig	Sværd	Uvis	
–	12	Stenkiste	Sværd	–	
–	75	–	D.B. I 1368	3.	
–	u. Nr.	Skeletgrav	2 Dobbeltknapper	Uvis	
Aarby	287	I Høj	Sværd	3.	
–	u. Nr.	–	D.B. I 1322	3.	
Kalundborg	11	Skeletgrav	D.B. I 242	2.	
–	11	Stendyssegrav	D.B. I 243	2.	
–	11	Skeletgrav	D.B. I 244	2.	
Raklev	175	–	Dolk	Uvis	
–	176	–	Dolk	–	
Rørby	28	I Høj	Sværd	–	
–	48	I Høj	Sværd, Tutulus	–	
–	53	Egekiste?	Sværd	–	
Store Fuglede	13	I Jættestue	D.B. I 241	2.	
–	24	I Høj	D.B. I 240	2.	
Svallerup	7	–	Sværd	3?	
–	8	–	D.B. I 246	2.	
–	8	–	D.B. I 247	2.	

Ældre Bronzealder					
Sogn og Nr. Parish and No.		Gravens Art Character of Grave	Indhold af Oldsager Contents of Antiquities	Periode Period	Litteratur Litterature
Tømmerup	17	Stenkiste	Sværd	Uvis	
–	23	Skeletgrav	Dobbeltknap, 3 tynde Bronzeringe i Stenkiste	–	
–	52–58	Stenkiste	D.B. I 1325	3.	
–	110	I Høj	D.B. I 248	2.	
–	u. Nr.	–	Armring, Dobbeltknap, 2 Tutuli	3?	
Ubby	7	Stenkiste?	D.B. I 251	2.	
–	13	I Høj	D.B. I 1328	3.	
–	19	Egekiste	D.B. I 252	2.	
–	19	I Høj	D.B. I 253	2.	
–	19	Skeletgrav	D.B. I 1326	3.	
–	19	Brandgrav	D.B. I 1327	3.	
–	u. Nr.	Jættestue	2 Tutuli, 1 Armbaand, 1 Syl, 1 Fingerring	Uvis	
Bakkendrup	3	Høj	1 oval Sværdknap	2.	
Buerup	14–15	Høj	1 Paalstav	Uvis	
Finderup	7	Høj	D.B. I 59	1.	
–	10	Høj	Sværd, Bælteplade, Dobbeltknap, Kniv, Syle, Naale	Uvis	
Gierslev	u. Nr.	Høj	D.B. I 60	1.	
Gørlev	16	–	D.B. I 1329	3.	
–	18	Ubrændt Lig i Trækiste	D.B. I 258	2.	
Kirke Helsinge	25	Høj	D.B. I 264	2.	
–	26	Jættestue	D.B. I 1331	3.	
–	28	Høj	D.B. I 261	2.	
–	28	–	D.B. I 262	2.	
–	29	–	D.B. I 1332	3.	
–	u. Nr.	Uvis	D.B. I 263	2.	
Asnæs	26	Stensat Grav	D.B. I 267	2.	
–	43	Høj	D.B. I p. 235 Nr. 2	Uvis	
–	73	–	D.B. I 1340	3.	
–	86	Egekiste	D.B. I 268	2.	Fra Holbæk Amt 1948 p. 44
–	86	Stenleje	D.B. I 269	2.	
–	128	Uvis	Kranium og Bronzesager	Uvis	
–	u. Nr.	–	Fibula, Syl	3.	
–	u. Nr.	Høj	D.B. I 1341	3.	
Egebjerg	82	Mandslang Kiste	Skelet, Dolk	Uvis	
–	137	Høj	Sværd med massivt Fæste	–	
Faarevejle	49	2 Trækister	D.B. I 270–270a	2.	
–	52	Stenleje	Naal	2.	
–	52	–	Dolk, Bælteplade, 3 Ravperler, 3 Glasperler	3.	
–	54	–	Dolk, Naal	2.	
–	81	Mandslang Kiste	Sværd	Uvis	
–	87	Kiste, brændte Ben	D.B. I 1344	3.	
–	98	–	D.B. I 1345	3.	
–	102–24	–	D.B. I 1343	3.	
–	149a	–	D.B. I 1346	3.	
–	157–58	Kiste, ubrændt Lig	D.B. I 271	2.	
–	177	–	Kniv med gennembrudt Haandtag	3.	
–	u. Nr.	Høj	D.B. I 1342	3.	

Ældre Bronzealder					
Sogn og Nr. Parish and No.		Gravens Art Character of Grave	Indhold af Oldsager Contents of Antiquities	Periode Period	Litteratur Litterature
Grevinge	43	Lille Høj	Halskrave	2.	
–	105	Høj	D.B. I 1347	3.	
Højby	25	Mandslang Kiste	Dolk	Uvis	
–	28	–	Skelet, Dolk, Læderrester	–	
–	35	–	Dolk	–	
–	58	–	2 Dobbeltknapper	–	
–	70	Lille Kiste, Brandgrav	Tynd, riflet Halsring, 2 Spiralarmringe, 1 Tutulus, 1 Fibula, 1 Kniv med Skafttunge	3.	
–	78	Mandslang Kiste	Sværd	Uvis	
–	88	Kiste, ubrændt Lig	D.B. I 277	2.	
–	135	Uvis	Bælteplade, ca. 10 Tutuli	Uvis	
–	212	Kiste, Brandgrav	D.B. I 1349	3.	
–	227	3 større Kister	Dolk	Uvis	
–	245	Skeletgrav	Lerkar, Bronzesager	Uvis	
–	314	Kiste, ubrændt Lig	D.B. I 1350	3.	
–	338	Høj	D.B. I 273	2.	
–	366	–	D.B. I 1351	3.	
–	u. Nr.	–	D.B. I 274	2.	
–	u. Nr.	–	D.B. I 1348	3.	
–	u. Nr.	Kiste med Skelet	D.B. I 275	2.	
–	u. Nr.	Kiste	D.B. I 276	2.	
–	u. Nr.	Uvis	D.B. I 1352	3.	
Hørve	9	Høj	D.B. I 278	2.	
–	25	Mandslang Kiste	»Knapper og Syle«	Uvis	
Odden	4	Lille Høj	D.B. I 8	Ældste Metalk.	
–	7	Høj	D.B. I 279	2.	
Rørvig	6	Mandslang Kiste	Bælteplade, Halskrave	2.	
–	8	–	Sværd	Uvis	
–	44	Høj	D.B. I 280	2.	
Vig	25	Kiste, brændte Ben	D.B. I 1357	3.	
–	25	Uvis	D.B. I 1358	3.	
–	26	–	D.B. I 1355	3.	
–	26	–	D.B. I 1356	3.	
–	37	Trækiste	2 Sværd	Uvis	
–	37	Mandslang Stenkiste	Dobbeltknap, nogle »Naale«	–	
–	44	2 Egekister	D.B. I 281–82	2.	
–	44	Høj	D.B. I 283	2.	
–	68	Kiste, brændte Ben	D.B. I 1359	3.	
–	101	Høj	Fibula, Dolk, Ragekniv	3.	
–	140	Mandslang Stenkiste	Sværd	Uvis	
–	150	Dyssek., ubrændt Lig	D.B. I 1353	3.	
–	157a	Stenkiste, brændte Ben	D.B. I 1354	3.	
Kirke Sonnerup	13–15	Høj	Sværd	Uvis	
Allindemagle	13	Stenkiste	D.B. I 324	2.	
–	13	–	D.B. I 324a	2.	
–	13	Mandslang Grav	D.B. I 1392	3.	
–	13	Stendyngegrav	D.B. I 1393	3.	
–	13	Trækiste	D.B. I 1394	3.	
Haraldsted	3	–	D.B. I 1395	3.	

Yngre Bronzealder Late Bronze Age					
Sogn og Nr. Parish and No.		Gravens Art Character of Grave	Indhold af Oldsager Contents of Antiquities	Periode Period	Litteratur Litterature
Aagerup	5	Urnegrave	Urner, Bronzesager	Uvis	
Holbæk	8	–	Mange Urner	–	
–	9	–	Mange Urner med mindre Bronzesager og en »Flintspids«	–	
–	13	I Høj	D.B. III 1461	6.	
–	13	Uvis	5 Rageknive, 1 Naal, 4 Dobbeltknapper, 1 Lerkar, ant. fra flere Grave	4.	
–	14	I Høj	D.B. III 1061	5.	
–	79	Mandslang Kiste med brændte Ben	D.B. III 210	4.	
Nørre Jernløse	2	I lille Høj	D.B. III 211	4.	
Stenlille	4	Urnegrave	Urner med brændte Ben i Høj	Uvis	
Søstrup	49	Urnegrav	Urne med brændte Ben i Stendynge	–	
–	u. Nr.	–	Urne og Naal i Høj	–	
Store Taastrup	28a	Urnegrave	Urner med brændte Ben i Høj	–	
Gislinge	3	I Høj	D.B. III 242	4.	
–	3	–	D.B. III 243	4.	
Hagested	5	Urnegrave	Flere Urner med brændte Ben	Uvis	
Kundby	7	Urnegrav	Urne, 2 snoede Halsringe, Bronzekniv med Guldtraad	–	
–	21	Urnegrav	Urne	–	
–	25	Kiste-Brandgrav	2 Dobbeltknapper, 1 Toiletkniv, 2 Syle	4.	Fra Holbæk Amt 1953 p. 56
–	25	–	1 eenægget Kniv, 1 Naal, 1 Dobbeltknap, 1 Syl	4.	– p. 57
–	25	Brandgrav uden Urne	Dobbeltknap	4.	– p. 60
–	25	–	Syl	4.	– p. 60
–	25	–	Benpren, Dobbeltknap, Prydnaal	4.	– p. 60
–	25	–	Pincet, Syl, Min.-Sværd, Naal med bøjet Hoved, Dobbeltknap	4.	– p. 62
–	25	Urnegrav	Urne, Kniv med Rygtappe	4.	– p. 63
–	25	–	Urne med Laag og Bronzefingerring	4.	– p. 66
–	25	–	Urne, Dobbeltknap, Syl	4.	– p. 66
–	25	–	Urne, Laag, Ragekniv, Dobbeltknap	4.	– p. 67
–	25	–	Urne, Syl, Dobbeltknap, Rygtapkniv	4.	– p. 67
–	25	–	Urne, Syl, Dobbeltknap	4.	– p. 68
–	25	–	Urne, Toiletkniv	4.	– p. 68
–	25	–	Urne, Laag, Dobbeltknap	4.	– p. 69
–	25	Urnegrave	9 Grave kun med Urner	4.	– p. 63
Orø	23	Urnegrav	D.B. III 34	4.	
–	23	Brandgrav uden Urne	D.B. III 35	4.	
–	23	Urnegrav	D.B. III 36	4.	
–	111	Uvis	D.B. III 33	4.	
–	u. Nr.	–	D.B. III 32	4.	
–	u. Nr.	I Høj	D.B. III 37	4.	
–	u. Nr.	–	D.B. III 38	4.	
–	u. Nr.	I Høj	D.B. III 1997	Uvis	
Stigs Bjergby	1	Urnegrave	Flere Urner med brændte Ben	–	
–	3	–	–	–	
–	12	–	–	–	

Yngre Bronzealder Late Bronze Age			Indhold ef Oldsager Contents of Antiquities	Periode Period	Litteratur Litterature
Sogn og Nr. Parish and No.		Gravens Art Character of Grave			
Tuse	12	Urnegrave	Dolk, 2 Rageknive, Kniv, Sav, 2 Syle, Pincet, 2 Dobbeltknapper, 3 Stangknapper, Bronzerør, flere Urneskaar, Laag med Solbillede	Uvis	Br.,Danm.Oldt. II Fig. 259
–	14	I Høj	Naal, Min.-Kniv, Pincet	–	
–	u. Nr.	–	Naal D.O. IV 63, Kniv D.O. IV 141	4–5.	
Udby	27–28	Urnegrave	Urne med brændte Ben	Uvis	
–	39	–	Urner med brændte Ben og Bronzesager	–	
–	95	Urnegrave	D.B. III 243	4.	
Bregninge	49	Urnegrave	Urner m. brændte Ben og Bronzesager	Uvis	
–	58	–	–	–	
–	83	Urnegrav	D.B. III 233	4.	
–	120	Urnegrave	Flere Urner med brændte Ben og mindre Bronzesager	Uvis	
–	163	Urnegrav	D.B. III 235	4.	
–	163	–	D.B. III 236	4.	
–	163	–	D.B. III 237	4.	
–	163	–	D.B. III 1473	6.	
–	165a	–	D.B. III 1472	6.	
–	208	Urnegrave	Fra flere Høje: 2 Urner, Naal med bøjet Hoved, Pladenaal, Knap, 2 Niptænger, Ragekniv	Hoveds. 4.	
–	u. Nr.	Urnegrav	D.B. III 234	4.	
Føllenslev	14	–	Urne med brændte Ben og »Bronzespyd«	Uvis	
–	24b	–	D.B. III 238	4.	
–	28 og 34	Urnegrave	Urner med brændte Ben	Uvis	
–	44	Urnegrav	Urne med brændte Ben, Dolk, Armring	–	
–	61	Stenkiste	Pincet, Dobbeltknap	4.	
Sejrø	8	Stensat Grav	D.B. III 240	4.	
–	21	Urnegrav	Urne, Guldfingerring	Uvis	
–	22	–	Urne med Bronzesager	–	
–	26	–	D.B. III 239	4.	
-	44	Urnegrave	Flere Urner med brændte Ben	Uvis	
–	45	Uvis	Ant. 3 Grave. D.B. III 241a–c	4.	
–	u. Nr.	–	D.B. III 1474	6.	
Særslev	18	Stensat Kiste	Haandledsring	Uvis	
–	21	Kistegrav	Spyd, Dobbeltknap, brændte Ben	–	
–	34	Urnegrave	Urner med brændte Ben	–	
Værslev	9	–	–	–	
–	11	Urnegrav	Urne med brændte Ben og Ring	–	
–	75	–	D.B. III 1072	5.	
–	u. Nr.	Uvis	D.B. III 1073	5.	
Aarby	3	Jættest., ndr. Kammer	2 Knive, Pincet, Dobbeltknap	Uvis	
–	3	Jættest., sdr. Kammer	Bronzenaal	–	
–	34–37	Urnegrave	Urner med brændte Ben	–	
–	69	2 Urnegrave	D.B. III 1037–38	5.	
–	69	6 Urnegrave	D.B. III 1412–17	6.	
–	104	2 Urnegrave	D.B. III 163–64	4.	
–	115	Kiste	D.B. III 166	4.	

Yngre Bronzealder Late Bronze Age			Indhold af Oldsager Contents of Antiquities	Periode Period	Litteratur Litterature
Sogn og Nr. Parish and No.		Gravens Art Character of Grave			
Aarby	115	Urnegrav	D.B. III 167	4.	
–	118	–	D.B. III 2018	Uvis	
–	121	–	D.B. III 1444	6.	
–	128	–	D.B. III 1039	5.	
–	128	4 Urnegrave	D.B. III 1418–21	6.	
–	134	2 Urnegrave	D.B. III 1422–23	6.	
–	151	Urnegrav	D.B. III 1040	5.	
–	151	9 Urnegrave	D.B. III 1435–43	6.	
–	153	2 Urnegrave	D.B. III 1433–34	6.	
–	154	6 Urnegrave	D.B. III 1427–32	6.	
–	157	3 Urnegrave	D.B. III 1424–26	6.	
–	248	3 Urnegrave	D.B. III 1034–36	5.	
–	248	Urnegrav	D.B. III 1405	6.	
–	249	6 Urnegrave	D.B. III 1406–11	6.	
–	250	Urnegrav	D.B. III 2019	Uvis	
–	251	–	Urne	–	Aarb. 1933 Nr. 1314
–	273	–	Urne, Kniv, Ragekniv	4.	
–	u. Nr.	–	D.B. III 165	4.	
–	u. Nr.	–	D.B. III 1032	5.	
–	u. Nr.	–	Urne, Syl	Uvis	
Kalundborg	7	Høj	D.B. III 1041	5.	
–	7	Urnegrav	Urne med Laag	Uvis	
–	u. Nr.	–	D.B. III 168	4.	
Raklev	4	Rammegrav	D.B. III 191	4.	
–	8	Urnegrave	Mange Urner m. brændte Ben og Bronzesager	Uvis	
–	10	Uvis	Fibula	4.	
–	11	Urnegrav	Urne med Bronzesager	Uvis	
–	18	3 Grave?	Dobbeltknap, Spydspids, Edsring af Guld	4. og 5.	
–	22–23	Urnegrave	Urner med brændte Ben og Smaating af Bronze	Uvis	
–	30–32	–	Urner med brændte Ben og Bronzes.	–	
–	33	–	Urner, 3 Rageknive, Krumkniv, Stangknap, Haarnaal	–	
–	39	5 Urnegrave	D.B. III 178, 180–81, 184	4.	
–	39	3 Brandgrave	D.B. III 179, 182–83	4.	
–	51	Urnegrave	Urner med brændte Ben	Uvis	
–	61	Urnegrav	D.B. III 1047	5.	
–	84	Urnegrave	Mange Urner med brændte Ben	Uvis	
–	107	–	Urner med brændte Ben	–	
–	110–11	–	Urner med brændte Ben og Bronzes.	6.	
–	114	–	Urner med brændte Ben, halvrund Kniv, Naal	6.	
–	115–18	Urnegrav	D.B. III 1042	5.	
–	115–18	I Høj	D.B. III 1043	5.	
–	115–18	2 Urnegrave	D.B. III 1445–46	6.	
–	140	Urnegrave	2 Urner, Ragekniv, 2 krumme Knive, Naal m. Knap, Pincet, 3 Dobbeltknapper, tynd Naal	Uvis	
–	141–43	–	Mange Urner	–	

Yngre Bronzealder Late Bronze Age					
Sogn og Nr. Parish and No.		Gravens Art Character of Grave	Indhold af Oldsager Contents of Antiquities	Periode Period	Litteratur Litterature
Raklev	146	–	Urne med brændte Ben	Uvis	
–	150	–	Urner	–	
–	152	5 Urnegrave	D.B. III 169–73	4.	
–	152	2 Urnegrave	D.B. III 1044–45	5.	
–	152	6 Urnegrave	D.B. III 1447–52	6.	
–	156	Langdysse	Sylskaft af Bronze	Uvis	
–	159	Jættestue	Urne med brændte Ben	–	
–	170	Urnegrave	Urner, Knive, 2 Min.-Sværd, 2 Rageknive, 6 Dobbeltknapper, 1 Stangknap, 2 Save, 2 Syle	–	
–	172	–	Urner med Bronzesager	–	
–	178	–	Mange Urner	–	
–	185	Urnegrav	Urne, Ring	–	
–	188a	4 Urnegrave	D.B. III 2023–26	–	
–	203	Urnegrave	Flere Urner, Ragekniv, 2 Pincetter, Dobbeltknap	–	
–	209	4 Urnegrave	D.B. III 185–88	4.	Fra Nat. Arbm. 1933 p. 54
–	209	2 Urnegrave	D.B. III 2022	Uvis	
–	217–19	3 Urnegrave	D.B. III 1049–51	5.	
–	217–19	2 Urnegrave	D.B. III 1454–55	6.	
–	217–19	Urnegrav	Urne, Ravperle	Uvis	
–	226	–	D.B. III 1456	6.	
–	u. Nr.	–	D.B. III 1048	5.	
–	u. Nr.	–	D.B. III 1453	6.	
–	u. Nr.	–	D.B. III 2027	Uvis	
–	u. Nr.	–	Urne, Ragekniv, Pincet	–	
–	u. Nr.	–	Ragekniv, Pincet, 4 Syle, 2 Dobbeltknapper, 2 Naale	–	
–	u. Nr.	–	Urne, Ragekniv, Syl	–	
–	u. Nr.	–	Urner, 2 Rageknive, 2 Ringe, Sav, Naal m. knapformet Hoved	Delvis 6.	
Rørby	29	2 Urnegrave	2 Urner, 2 Bronzenaale	Uvis	
–	14	Urnegrav	D.B. III 194	4.	
–	14	–	D.B. III 1457	6.	
–	14	–	D.B. III 2028	Uvis	
–	180	Uvis	Naal, Ring, Ravperle	–	
Røsnæs	5	Urnegrave	Urner med brændte Ben i Høj	–	
–	28	–	6 Urner	–	
–	35	–	Flere Urner med Bronzesager	–	
–	37	Stenkiste	D.B. III 192	4.	
–	37	Urnegrav	D.B. III 1053	5.	
–	37	28 Urnegrave	3 Rageknive, 1 Pincet, 1 Knap, 4 Dobbeltknapper, 3 Bronzenaale, 1 Bennaal, 1 Fingerring, 1 Armring, 4 andre Ringe	Flere	Aarb. 1871 p. 10
–	47	I Høj m. Jættestue	4 Rageknive, 1 Kniv m. 2 Ringe, 1 Pincet, 2 Naale, 3 Ringe	5.	
–	50	Dysse	Husurne, 2 Rageknive, 1 lille Kniv, 2 Dobbeltknapper, 1 Pincet	6.	
–	55–56	Urnegrave	Urner med brændte Ben	Uvis	
–	64	I »Stendysse«	D.B. III 1052	5.	

Yngre Bronzealder Late Bronze Age					
Sogn og Nr. Parish and No.		Gravens Art Character of Grave	Indhold af Oldsager Contents of Antiquities	Periode Period	Litteratur Litterature
Røsnæs	79	Urnegrav	Urne, Ravperle, Benring, Naal, Bronzespiral	6.	
–	88	Uvis	Bronzekniv, Ring, Armring, vreden Halsring	5.	
–	u. Nr.	–	Brillefibula	6.	Oldt.Kunst II 131
–	u. Nr.	Urnegrav	D.B. III 193	4.	
Svallerup	31a	Urnegrave	Urner og Bronzesager	Uvis	
Tømmerup	17	–	Urner	–	
–	28	Høj	Halvmaaneformet Ragekniv	6.	Aarb. 1871 p. 10
–	28	Urnegrav	D.B. III 174	4.	–
–	28	Stenkiste	D.B. III 175	4.	–
–	28	Urnegrav	D.B. III 176	4.	–
–	28	Stendyngegrav	D.B. III 177	4.	–
–	28	Urnegrav	D.B. III 1452	6.	–
–	29	Runddysse	Urne med brændte Ben	Uvis	
–	46	Stenkister	Brændte Ben og Bronzesager	–	
–	52–54	Urnegrav	D.B. III 1458	6.	
–	u. Nr.	–	D.B. III 1459	6.	
Ubby	2	Brandgrav	»Bronzeknapper o. l.«	Uvis	
–	3	Urnegrav i Jættestue	D.B. III 1055	5.	
–	7	Urnegrav	Urne, Kniv, Min.-Sværd, Pincet, 2 Syle, Dobbeltknap	Uvis	
–	13	Urnegrave	5 Urner	–	
–	19	Urnegrav	D.B. III 196	4.	
–	19	Trækiste	D.B. III 197	4.	
–	19	2 Urnegrave	D.B. III 198–99	4.	
–	19	Brandgrav	D.B. III 200	4.	
–	19	–	D.B. III 201	4.	
–	19	2 Urnegrave	D.B. II 1056–57	5.	
–	25	Urnegrave	Flere Urner, Min.-Sværd(?)	Uvis	
–	27	–	3–4 Urner, Bronzenaal	–	
–	28	–	3 Urner	–	
–	u. Nr.	Urnegrav	D.B. III 202	4.	
–	u. Nr.	Uvis	Spiral-Bronzering, Kniv m. ombøjet Haandtag, 2 Naale	Uvis	
Bakkendrup	1	Urnegrav	Urne, Bronzeknive	–	
–	3	Høj	Sværdknap, Min.-Sværd m. Spiraler, Ragekniv, Pincet, Synaal	5.	
–	5	Grusgrav	Urne	Uvis	
Buerup	14–15	Høj	D.B. III 2031	–	
–	19	Urnegrav	Urne, Sav, Naal	–	
Finderup	115	–	D.B. III 1058	5.	
Gørlev	7?	Brandgrav	D.B. III 206	4.	
–	16	Høj	Brillefibula	Uvis	
–	18	Urnegrav	Urne	–	
–	18	Stendyngegrav	D.B. III 207	4.	
–	u. Nr.	Brandgrav	D.B. III 206	4.	
Kirke Helsinge	4	Brandgr. i Jættestue	D.B. III 209	4.	
–	17	Urnegrave	Urner med brændte Ben	Uvis	
–	24	–	–	–	
–	25e	Urnegrav	D.B. III 1060	5.	

Yngre Bronzealder Late Bronze Age					
Sogn og Nr. Parish and No.		Gravens Art Character of Grave	Indhold af Oldsager Contents of Antiquities	Periode Period	Litteratur Litterature
Kirke Helsinge	26	Brandgrav i Jættestue	D.B. III 208	4.	
–	26	4 Urnegrave i Jættestue	4 Urner med brændte Ben	Uvis	
–	28	Urnegrav	Naal	6.	
Sæby	151	Hoj	Brillefibula, Min.-Sværd	Uvis	
Asnæs	3	Urnegrave	Urner	Uvis	
–	6	Kistegrave	Smaa stensatte Kister med lidt Bronze	–	
–	19	Urnegrav	Urne med brændte Ben	–	
–	26	–	D.B. III 1062	5.	
–	44	Urnegrave	Urner	Uvis	
–	47	Kistegrave	Smaa Stenkister med smaa Bronzes.	–	
–	71	Brandgrav	D.B. III 212	4.	
–	73	Urnegrav	Urne med Bronzeting	Uvis	
–	88a	Stenkiste	D.B. III 213	4.	
–	99	Urnegrave	Lancetf. Kniv, 2 Syle, 2 Dobbeltknapper, lille Ring, Pincet, Kniv, 2 Naale	Flere Grave	
–	100	–	Et Par Urner med Bronzeknapper	Uvis	
–	106	Uvis	Ragekniv	–	
–	110	Urnegrave	3–4 smaa Stenkister med Urner og en Ring	–	
–	116	–	Urner	–	
–	120	–	3–4 Urner med brændte Ben, Bronzeknapper m.m.	–	
–	130	–	Enkelte Urner og et Par Bronzeknapp.	–	
–	180	Uvis	2 Guldtraadringe, Min.-Sværd, Syl	–	
–	u. Nr.	–	Ragekniv, Min.-Kniv, 2 Knapper	4.	
Egebjerg	61–62	Urnegrave	Urner med lidt Bronze	Uvis	
–	66	Urnegrav	Urne og Bronzenaal m. fladt Hoved	–	
–	74	–	D.B. III 214	4.	
–	74	Urnegrav	D.B. III 215	4.	
–	74	4 Urnegrave	4 Urner	Uvis	
–	76	Urnegrave	Urner	–	
–	77	Kistegrav	Brændte Ben og Skaar	–	
–	79	Urnegrave	3–4 Urner med brændte Ben, Bronzes.	–	
–	80	–	3 Urner med brændte Ben og 1 Bronzering	–	
–	81	Urnegrav	D.B. III 1063	5.	
–	82	–	Urne med brændte Ben	Uvis	
–	83	–	Urne med lille Bronzering	–	
–	85	Urnegrave	Et Par Urner med brændte Ben	–	
–	96	–	Urner med brændte Ben	–	
–	116	–	Urner	–	
–	144	Kistegrave	Et Par Kister med brændte Ben og lidt Bronze	–	
–	147	Urnegrave	Urner med brændte Ben	–	
–	152	–	–	–	
–	232	Urnegrav	Urne m. brændte Ben i lille Stenkiste	–	
Faarevejle	21–22	Urnegrave	Urner m. brændte Ben og Bronzeknap	–	
–	26–28 og 31	–	Urner	–	
–	51	–	Et Par Urner i smaa Stenkamre	–	
–	67	Kistegrav	D.B. III 216	4.	
–	70b	5 Urnegrave	D.B. III 1463–67	6.	

Yngre Bronzealder Late Bronze Age					
Sogn og Nr. Parish and No.		Gravens Art Character of Grave	Indhold af Oldsager Contents of Antiquities	Periode Period	Litteratur Litterature
Faarevejle	72	Urnegrave	Urner	Uvis	
–	91	Urnegrav	Urne med brændte Ben	–	
–	102–4	Kistegrav	D.B. III 217	4.	
–	102–4	Brandgrav	D.B. III 218	4.	
–	135	Urnegrave	Urner med smaa Bronzesager	Uvis	
–	138	5 Urnegrave	Urner, Dobbeltknap	–	
–	142	Uvis	Niptang, Ragekniv	–	
–	149	–	Niptang, Ragekniv, 4 Dobbeltknapper, 2 Armringe	–	
–	149a	4 Urnegrave	D.B. III 219 og (den ene) 1065	4. og 5.	
–	152	Urnegrave	Urner m. brændte Ben og Bronzesager	Uvis	
–	153	–	Urner med brændte Ben	–	
–	154	–	Urner m. brændte Ben og Bronzesager	–	
–	165	Urnegrav	D.B. III 2032	–	
–	165	5–6 Brandgrave	Min.-Kniv, Ragekniv, Syl, Pincet, Dobbeltknap, vreden Ring	Flere	
–	166	Brandgrav	Bronzesager, brændte Ben	Uvis	
–	171	Urnegrave	Urner, Bronzesager	–	
–	177	Urnegrave	Urner	–	
–	182	Urnegrav	D.B. III 1064	5.	
–	u. Nr.	Uvis	Kniv, Pincet, Dobbeltknap, Ring, 2 Naale	Uvis	
Grevinge	4	–	Flere (3–5) Urner	–	
–	18	2 Urnegrave	Urner, 1 Bronzekniv	–	
–	22	Stenkiste	Armring	–	
–	24	Uvis	Naal, D.O. IV 255	6.	
–	25	Urnegrave	2–3 Urner med Fibula og Dobb.knap	Uvis	
–	31	Urne	Urne med smaa Bronzesager	–	
–	37	Kistegrav	Bronzekar, Tutuli	–	
–	40	Urnegrave	Smaa Kister og Urner med brændte Ben og lidt Bronze	–	
–	44	–	Urner med Naal med rundt Hoved	–	
–	47	–	Urner med brændte Ben	–	
–	71	Kistegrav	Brændte Ben og Celt(?)	–	
	77	Urnegrav	Urne med brændte Ben	–	
–	80	Urnegrave	Urner	–	
–	83	Urnegrav	Urne med brændte Ben	–	
–	86	–	Urne med Pincet og Syl	–	
–	97	Urnegrave	Urner med brændte Ben	–	
Højby	11	–	Urner	–	
–	14	–	Urner med brændte Ben	–	
–	28	Urnegrav	Urne med brændte Ben og Bronze-stumper	–	
–	34	Urnegrave	Urner med brændte Ben	–	
–	48	–	Flere Urner med brændte Ben	–	
–	53	Urnegrav	Urne med brændte Ben, 2 Pincetter	–	
–	58	Urnegrave	Et Par Urner	–	
–	60	4 Urnegrave	Urner; i en et Min.-Sværd, Pincet, 2 Dobbeltknapper	–	
–	61	7 Urnegrave	Urner, en Dobbeltknap med forlænget Spids	–	

Yngre Bronzealder Late Bronze Age					
Sogn og Nr. Parish and No.		Gravens Art Character of Grave	Indhold af Oldsager Contents of Antiquities	Periode Period	Litteratur Litterature
Højby	97	Kistegrav	D.B. III 226	4.	
–	99	Uvis	Bronzenaal, Ring	Uvis	
–	102	Urnegrav	Urne med brændte Ben	–	
–	107	–	Urne og Kniv	–	
–	111	Urnegrave	Urner med brændte Ben	–	
–	112	Urnegrav	Urne med brændte Ben og lille Bronzeting	–	
–	114	20 Urnegrave	Urner, Halsring, 2 Save, Pincet, Dobbeltknap	–	
–	120	Urnegrave	Urner med brændte Ben	–	
–	121	–	Urner med Bronzesager	–	
–	126	–	Mange Urner med brændte Ben	–	
–	127	Urnegrav	Urne med brændte Ben	–	
–	129	Urnegrave	5–6 Urner	–	
–	136	–	Urner med brændte Ben	–	
–	167–71	Urnegrav	Urne, Syl, Bæltekrog	–	
–	172	Urnegrave	Flere Urner, Bronzeting	–	
–	177	–	Urner	–	
–	181	–	Urner, brændte Ben	–	
–	190	–	7 Urner	–	
–	192	–	Mange Urner	–	
–	201	–	3 Urner, brændte Ben, Fingerring, Armring, Kniv	–	
–	202	–	Urner, brændte Ben, Bronzesager	–	
–	203	–	Urner	–	
–	205	Stendyngegrav	Mindre Bronzesager	–	
–	212	Urne- og Kistegrave	Urner, brændte Ben, lidt Bronze	–	
–	217	Urnegrave	3 Urner	–	
–	233–35	–	Mange Urner med brændte Ben og Bronzeknapper m.m.	–	
–	246	–	Urner	–	
–	249	–	–	–	
–	251	2 Kistegrave	Bronzesager	–	
–	256	Urnegrave	Et Par Urner med brændte Ben	–	
–	259	Urnegrave	Urner	–	
–	267	–	Urner med brændte Ben og lille Bronzestykke	–	
–	270	–	Urner med Ben	–	
–	273	–	Adskillige Urner med Bronzesager	–	
–	275	–	Urner med Bronzesager	–	
–	282	Urnegrav	D.B. III 1068	5.	
–	283	–	Urne, enægget Kniv	Uvis	
–	290	Brandgrav	D.B. III 225	4.	
–	291	Stendyngegrav	D.B. III 223	4.	
–	291	Urnegrav	D.B. III 224	4.	
–	292	Brandgrav	2 Bronzeknive, 1 Stangknap	Uvis	
–	304	Urnegrave	Urner med brændte Ben	–	
–	305	Urnegrav	Urneskaar, Stangknap	–	
–	308	–	Urneskaar, brændte Ben, Bronzestk.	–	
–	333	–	D.B. III 1469	6.	
–	366	–	D.B. III 1468	6.	

Yngre Bronzealder Late Bronze Age					
Sogn og Nr. Parish and No.		Gravens Art Character of Grave	Indhold af Oldsager Contents of Antiquities	Periode Period	Litteratur Litterature
Højby	366	Urnegrave	2 Urner, Pincet, Syl, lancetformet Kniv, 3 Dobbeltknapper	Uvis	
–	367	Urnegrav	D.B. III 222	4.	
–	367	19 Urnegrave	Urner, 2 Save, vreden Halsring, 2 Dobbeltknapper, Ragekniv, Malle, Syl	Uvis	
–	368	Urnegrav	Urne med Laag	–	
–	370	–	Urne med Toiletkniv og Fingerring	–	
–	u. Nr.	–	D.B. III 1066	5.	
–	u. Nr.	2 Urnegrave	Urner, 2 tynde Spiralringe	Uvis	
–	u. Nr.	2 Urnegrave	2 Urner, den ene D.B. III 1067	5.	
–	u. Nr.	Urnegrave	3 Urner	Uvis	
Hørve	19	–	Urner med brændte Ben og Smaasager af Bronze	–	
–	25	–	Urner med brændte Ben og Bronzes.	–	
Nykøbing	u. Nr.	Urnegrav	Urne med lancetformet Kniv og Knap	–	
Nr. Asmindrup	4	–	Urne med brændte Ben	–	
–	13	Urnegrave	Urner med brændte Ben	–	
Odden	8	–	4 Urner med brændte Ben og krum Kniv	–	
–	12	–	Urneskaar, brændte Ben	–	
–	15	–	»Flere Lag Urner«	–	
–	16	–	Mange Urner med brændte Ben og mindre Bronzesager	–	
–	19	–	2 Urner med brændte Ben	–	
Rørvig	5–8	Urnegrav	D.B. III 227	4.	
–	8	–	Urneskaar i Kiste med brændte Ben	Uvis	
–	26	Stensat Kiste	Bronzenaal	–	
–	29–32	Urne- og Kistegrave	Urner, brændte Ben, smaa Bronzes.	–	
–	33 og 40	Urnegrave	Urner med brændte Ben	–	
–	45	–	3 Urner	–	
–	52	Kistegrave	5–6 smaa Kister med Bronzesager	–	
–	57	Kistegrav	D.B. III 228	4.	
–	58	Kistegrav	D.B. III 229	4.	
Vallekilde	44	Urnegrave	Urner med brændte Ben	Uvis	
Vig	3	Urnegrav	Urne med brændte Ben	–	
–	21–23	Kistegrav	D.B. III 231	4.	
–	26	–	D.B. III 232	4.	
–	26	3 Urnegrave	Urner, brændte Ben	Uvis	
–	32	Urnegrave	–	–	
–	34	–	Mange Urner	–	
–	32–36	Urnegrav	D.B. III 230	4.	
–	36	Urnegrave	Mange Urner, Naale, Dobbeltknapper, Dolke, Syle, Knive	Uvis	
–	71	–	Urner med brændte Ben og Bronzes.	–	
–	77	–	Urner, Bronzedolk	–	
–	86–88	Brandgrav	Bronzestykker	–	
–	90	Urnegrave	Urner	–	
–	102	Uvis	Fibula, Kniv	4.	
–	117	Urnegrave	Adsk. Urner med brændte Ben og enkelte Bronzesager	Uvis	

Yngre Bronzealder Late Bronze Age			Indhold af Oldsager Contents of Antiquities	Periode Period	Litteratur Litterature
Sogn og Nr. Parish and No.		Gravens Art Character of Grave			
Vig	119	Urnegrave	Enkelte Urner, Bronzering, Naal	Uvis	
–	137	Urnegrav	Urne, Dolk, Bronzeknapper	–	
–	140	Urnegrave	Urner og lille Kiste med Kniv og Dobbeltknap	–	
–	141	–	Urner med brændte Ben	–	
–	147	–	–	–	
–	151	–	Urner med brændte Ben, enkelte Knapper m.m.	–	
–	152	Urnegrav	D.B. III 1470	6.	
–	152	Uvis	Stangknap, 2 Naale, 2 Knive, 2 Dobbeltknapper, Ring, Armbaand	Flere Grave	
–	157	Urnegrave	Urner med brændte Ben og Bronzestykker	Uvis	
–	170	–	2 Urner, Dobbeltknap, Knap	–	
–	u. Nr.	3 Urnegrave	Urner, Pincet, Kniv, Naal, Sylskaft	–	Nordisk Tidsskr. f. Oldkyndighed 3, 1836 p. 308
–	u. Nr.	Høj	D.B. III 1069	5.	
–	u. Nr.	–	D.B. III 1070	5.	
–	u. Nr.	–	D.B. III 1071	5.	
–	u. Nr.	Urnegrav	2 Stangknapper, Guldbaand	6.	
–	u. Nr.	–	Urne, Kniv, Syl	Uvis	
Gyrstinge	16	Urnegrave	Mange Urner	–	
Munke Bjergby	8	–	Urne, Sav, Ring	–	
Kirke Sonnerup	6	Urnegrav	Urne med Bronzesager	–	
–	13–15	–	Urne med Bronzeknap og -naal	–	

Jernalder Iron Age — Sogn og Nr. Parish and No.	Gravens Art Character of Grave	Gravens Indhold af Oldsager Contents of Antiquities O: Ordning af Danmarks Oldsager III. Jernalder	Alder Age	Litteratur Litterature
Aagerup u. Nr.	Uvis	2 skaalformede Spænder	Vikingetid	
Butterup 6	Skeletgrav	Skelet og Lerkar i naturlig Bakke	Uvis	
Grandløse 40	–	2 Fibulaer 095	Ældre Romertid	
– 40	–	3 Sølvfibulaer 0103, Guldperle 084, Bronzenaal 0111, 2 Bronzeringe, 3 Hængedopper, 1 Jernnaal, 1 Lerkar	–	Oldt.Kunst III p. 95 og 102
– 40	–	1 Lerkar 0160	–	
– 41	–	1 Lerkar 0160	–	
Holbæk 7a	–	2 Grave med Lerkar	–	
Kirke Eskildstrup 53	–	Gravplads med 7–8 Skeletter, 1 Lerkar	Yngre Romertid	
Niløse 4	Uvis	Urner i Bakkeskraaning	Uvis	
Stenlille 7a	Skeletgrav	Bronzekedel, Øse, Si, 2 Glaskar	Yngre Romertid	Br., Danm. Oldt. III p. 360
– 18	–	2 Kamme, Bronzefibula, Glaskar, 4 Lerkar, muligvis 2 Grave	Ældre Germ.	Mack. p. 118 Aarb. 1956 p. 61
– 31	–	Vestlandskedel, Guldfingerring, malet Glasbæger	Yngre Romersk	Fra Danm. Ungtid p. 153
– 32	–	Hagekorsfibula, Træspand m. Bronzebeslag, Lerkar	–	
– 37	Brandgrav	Lerkar med brændte Ben i Grusgrav	Uvis	
– 94	Uvis	1 Lerkar	Yngre Romersk	
– 106	I Mose (tvivls.)	1 Skelet m. Kam, Glas- og Ravperle	Germansk	
– u. Nr.	Skeletgrav i Høj	2 Sværd	Vikingetid	Acta VII p. 188
Store Taastrup 15	Skeletgrave	Gravplads med Træspand, 3 Glasbægre, 3 Guldspiralfingerringe, 8 Spillebrikker, 2 Lerkar	Yngre Romersk	Mack. p. 118
– 27	Skeletgrav	Haandtag til Bronzeøse og -si	Ældre Romersk	Br., Danm.Oldt. III
– 28	Skelet i Dyssekammer	Benkam 0620	Vikingetid	p. 360
Sønder Asmindrup 16	2 Skeletter i Bakke	2 Stk. Bronze med Sølvbelægning og lidt Guldblik	Uvis	
Sdr. Jernløse 6	I naturlig Bakke	Bronzevase m. Ansigtsattacher, 2 Haandtag til Kasseroller	Ældre Romersk	
– 15	Brandgr. i overpl. Høj	2 Lerkar	–	
– 15	–	Samling Skaar	–	
– 15	–	3 Lerkar	–	
– 15	–	13 Skaar	–	
– 15	–	Skaar	–	
Tersløse 51	Brandgrav	Lille Stenkiste med brændte Ben og en »Jernspids«	Uvis	
Tølløse 11	–	Urne i Bakke	–	Aarb. 1892 p. 306
– 24	Skeletgrav	2 Sølvblikfibulaer, 1 halvmaanef. Guldsmykke, Træspand, Lerkar, 50 Glasperler, 91 Ravperler	Ældre Germ.	Br., Danm.Oldt. III Fig. 248
– 39a	I Grusgrav	Bronzekasserolle	Ældre Romersk	
– u. Nr.	Brandgrav	Urne med brændte Ben	Keltisk?	
Undløse 3	I Grusgrav	Lerkar med brændte Ben	Uvis	
– 58	Uvis	4 Lerkar	Yngre Romersk	
Frydendal 1	Uvis	Urner i Bakke	Uvis	
Gislinge 1	Skeletgrave	12 Skeletter og 2 Lerkar	Yngre Romersk	
– 1	–	5 Skeletter, 1 Lerkar	Ældre Romersk	
– 14	Skeletgrav	2 Fibulaer, 2 Stumper snoet Bronzetraad, 3 Lerkar	Yngre Romersk	

Jernalder
Iron Age

Sogn og Nr. Parish and No.		Gravens Art Character of Grave	Gravens Indhold af Oldsager Contents of Antiquities O: Ordning af Danmarks Oldsager III. Jernalder	Alder Age	Litteratur Litterature
Gislinge	16	Skeletgrave	2 Lerkar	Uvis	
–	31	–	1 Lerkar	Yngre Romersk	
Hørby	38	Skeletgrav i Høj	Sværd, Bidsel	Vikingetid	Acta VII p. 199
–	41	Skeletgrave	2 Skeletter, 1 Lerkar 0299	Ældre Romersk	
–	43	Skeletgrav	Brudstykke af Bronzenaal	Uvis	
–	79	Brandgrav	Urne med brændte Ben paa flad Mark	–	
Kundby	1	Uvis	Lerkar paa flad Mark	–	
–	25	Brandgrube	1 Lerkar	Keltisk	Fra Holb.A. 1953 p. 50
–	27	Brandplet	3 større Skaarflager og en Del mindre Skaar	Uvis	
–	35	Skeletgrav	Lerkar	Yngre Romersk	
Orø	114	–	1 skaalformet Spænde	Vikingetid	
Skamstrup	1	–	Hagekorsfibula, mindre Sølvfibula, Kasserolle, Øse, Si, Guldspiralfingerring, Sølvdenar	Yngre Romersk	Mack. p. 118
–	116	Uvis	3 Lerkar	–	
Stigs Bjergby	38	Skeletgrave	2 Lerkar, flere Skeletter	Ældre Romersk	
Tuse	u. Nr.	Skeletgrav	Lerkar 0290	–	
Udby	56	–	2 Lerkar	Yngre Romersk	
–	74	–	1 Lerkar	–	
–	98	Uvis	1 Lerkar	–	
Bregninge	31	Skeletgrav	1 Spydspids	Ældre Romersk	
–	75	Brandgrave	Flere Brandpletter	Uvis	
–	u. Nr.	Fra Høj	Bronzekar med Ansigtsattacher	Ældre Romersk	Aarb. 1874 p. 363
Føllenslev	33	Skeletgrav	2 ovale Spænder og 1 trefliget	Vikingetid	Acta VII p. 199
–	96	I Grusgrav	Lerkar 0160, fra Gravplads	Ældre Romersk	
–	97	Uvis	1 Lerkar	Vikingetid	
Jorløse	1	Brandgrave	Urner med brændte Ben i Grusgrav	Uvis	
–	170	I Grusgrav	1 Lerkar	Yngre Romersk	
Sejrø	1	Skeletgrav	1 Jernsværd	Uvis	
–	54	Uvis	1 skaalformet Spænde	Vikingetid	
–	58	Skeletgrav	Remspænde af Jern	Ældre Romersk	
Særslev	44	Skeletgrave i Grusgrav	Flere Skeletter med 1 stor Sølvfibula, 3 Bronzefibulaer, Sølvhaarnaal, 27 Glasperler, 1 Ravperle, 1 Ravring, smaa Bronzerør	Yngre Romersk	Mack. p. 118
Viskinge	u. Nr.	Fra Høj	Jernsværd, Spydspids	Vikingetid	
Værslev	35	Skeletgrav	Skelet m. Urne og Hesteknogler i Grusgrav	Uvis	
Aarby	43	Brandgrav	Brandplet	Uvis	
–	322	Skeletgrave	9 Skeletter med 4 Bøjlenaale og 1 Lerk.	Yngre Romersk	
–	u. Nr.	Skeletgrav	1 Lerkar	Ældre Romersk	
–	u. Nr.	Skeletgrav	2 Fibulaer, 1 Lerkar	Yngre Romersk	
Kalundborg	2	–	Jernkniv, Jernnaal, rundbundet Skaal med korsf. Orn.	Ældre Romersk	
–	10	–	1 Lerkar	Yngre Romersk	
Lille Fuglede	10	–	1 Lerkar	–	
Raklev	81	Uvis	1 Lerkar i Sandgrav	Uvis	
–	90	Brandgrav	Skaar og Bronzenaal m. brændte Ben i Sandgrav	–	
–	155	Langdyssegang	367 Skaar	Ældre Jernalder	
–	225	Skeletgrave	1 Lerkar	Yngre Romersk	

Jernalder Iron Age					
Sogn og Nr. Parish and No.		Gravens Art Character of Grave	Gravens Indhold af Oldsager Contents of Antiquities O: Ordning af Danmarks Oldsager III. Jernalder	Alder Age	Litteratur Litterature
Raklev	u. Nr.	Skeletgrav	1 Lerkar	Uvis	
Rørby	58	Skeletgrave i Grusgrav	1 Bronzefibula, 2 Lerkar	Ældre Romersk	
–	58	Fra Grusgrav	Skaalformet Spænde, Glaskar, Lerkar	Vikingetid	
–	69	Skeletgrav	Jernkniv	Uvis	
Røsnæs	9	–	1 Lerkar	–	
–	u. Nr.	–	1 Lerkar	Ældre Romersk	
Store Fuglede	59	–	1 Lerkar	Uvis	
–	59	Uvis	Kniv, Kam, Vævevægt, Lerkar	Vikingetid	
–	80	Fra Grusgrav	1 Lerkar	Uvis	
Svallerup	73	–	Urne, »vistnok med Rav i«	–	
Tømmerup	29	Uvis	1 Lerkop	Ældre Romersk	
–	30	–	1 »Guldørenkvast«	Uvis	
–	82	Grusgrav	3 Lerkar	Keltisk	
–	109	Lergrav	1 Lerkar	Yngre Romersk	
Ubby	55	Uvis	Sværd, Spydspids 0494	Yngre Romersk?	
–	62	Skeletgrav	Bronzeblik	Ældre Romersk	
–	62	–	1 Lerkar	–	
–	189	Uvis	3 Lerkar	Yngre Romersk	
–	204	Skeletgrav	3 Lerkar	Yngre Romersk	
–	208	Stenkiste med Skelet	Benkam, 3 Lerkar	Uvis	
Buerup	u. Nr.	Uvis	4 Lerkar	Yngre Romersk	Mack. p. 118
Finderup	u. Nr.	Brandgrave	Urner med brændte Ben i Grusgrav	Uvis	
Gørlev	17	I Høj	Ligearmet Spænde	Vikingetid	
–	97	Brandgrav i Høj	Romersk Bronzevase	Keltisk	
Kirke Helsinge	24	Grusgrav	Jernspydspids	Yngre Romersk	
–	28	Brandgrav	Skaar	Keltisk	
–	128	Grusgrav	2 Lerkar	Uvis	
Reerslev	47	Skeletgrav	2 Fibulaer	Ældre Romersk	
–	47	–	1 Lerkar	–	
Sæby	8	–	Sværd, Stigbøjle	Vikingetid	Acta VII p. 197
–	u. Nr.	Grusgrav	10 Lerkar	Uvis	
Asnæs	140	Skeletgrav	1 Lerkar	–	
–	142	–	Fladmarksgravplads	–	
Egebjerg	145	–	4–5 Skeletter m. orn. Skaar og lidt Bronzeblik	–	
–	153	Uvis	Urne i Lerbakke	–	
Faarevejle	2	Skeletgrav	Jernkniv, oval Glittesten, Lerkar	Ældre Romersk	
–	143	–	Lerkarskaar og Skelet i naturl. Bakke	Uvis	
–	176	Brandgrave	Sorte Urner m. brændte Ben og Sten i jævn Mark	–	
Grevinge	22	Brandgrube	Remspænde og 23 Skaar	Germansk	
–	41	Skeletgrav	Et Par Lerkar	Uvis	
–	42	–	3 Skeletter og »Ringe« i naturl. Bakke	–	
–	69	Mergelgrav	Skelet og Lerkarskaar	–	
–	70	Skeletgrav	1 Lerkar	Ældre Romersk	
–	u. Nr.	Uvis	2 skaalformede Spænder	Vikingetid	
Højby	30	Skeletgrav	1 Benkam	Ældre Germ.	Aarb. 1956 p. 61
–	30	–	2 Bronzefibulaer, 1 Jernring, 2 Bronzeringe, 1 Jernbøjle, 1 Benrør, 89 Glasperler, 16 Ravperler	–	–
–	59	Uvis	Lerkar i Bakke	Uvis	

Jernalder *Iron Age* Sogn og Nr. Parish and No.	Gravens Art Character of Grave	Gravens Indhold af Oldsager Contents of Antiquities O: Ordning af Danmarks Oldsager III. Jernalder	Alder Age	Litteratur Litterature
Højby 100	Skeletgrav	2 Sølvdenarer, 1 Guldsolidus, 1 Guldhængesmykke, 1 forgyldt Sølvhængesmykke, 2 Guldspiralringe, smaa Sølvstykker, Hagekorsfibula, Sølvblikfibula, lille Sølvfibula, 2 Bronzefibulaer med Kæde, 6 Sølvringe, 1 Bronzering, Glasbæger, Træspand, Lerkar, 484 Ravperler, 734 Glasperler	Ældre Germ.	Aarb. 1956 p. 60
– 100	Skeletgrav	Glas- og Ravperler	Ældre Germ.	Aarb. 1956 p. 61
– 158	Brandpletter	Lerkarskaar	Uvis	
– 214	Uvis	Urner i naturlig Bakke	–	
– 240	I Høj	2 skaalformede Spænder	Vikingetid	Acta VII p. 200
– 245	Skeletgrav	Lerkar, Bronzesager	Uvis	
– 334	Uvis	2 skaalformede Spænder	Vikingetid	Acta VII p. 200
– 359	–	Urner i Grusgrav	Uvis	
– 360	–	Urner i sandet Højning	–	
– 365	Høj	Guldindfatning i Filigran	Germansk	Aarb. 1915 p. 198
– u. Nr.	Flad Mark	2 skaalformede Spænder og rektangul Smykkeplade	Vikingetid	Acta VII p. 200
– u. Nr.	Uvis	Trefliget Spænde	–	
Nørre Asmindrup 9	Skeletgrave	I Grusgrav 2 Skeletter, det ene med Jernkniv og -naal	Uvis	
– 46	Uvis	3 Urner i Bakke	–	
Odden 13	Uvis	Enægget Jernsværd, 2 Jernnagler	–	
– 16	Skeletgrave	2 Skeletter, 2 skaalformede Spænder	Vikingetid	
– u. Nr.	Skeletgrav	Menneskeknogler og Lerkarskaar	Uvis	
Vig 14	Brandgrav	I naturlig Bakke »sort Jydepotte« med brændte Ben	–	
– 68	Uvis	Lerkar, Fibula	Keltisk	
– 73	Brandgrave	Huller i Marken med Ben, Aske og Lerkarskaar	Uvis	
– 115	Uvis	Urneskaar i Banke	–	
– 126	Skeletgrav	I Mergelgrav 7 Skeletter og 2 smaa Lerkar	–	
– 132	Uvis	I Banke 6–7 Pletter med Skaar	–	
– 233	Brandpletter	Brandpletter	–	
Munke Bjergby 8	Brandgrave	Fibula og Jernring	Yngre Romertid	Mack. p. 120
Stenmagle 52	Uvis	Gravplads med 11 Urner	Uvis	
Haraldsted 43	Skeletgrav	Dobbeltkonisk Tenvægt	Yngre Romertid	
– 47	Grusgrav	Rosetfibula	–	
– 48	Skeletgrav	3 Lerkar, 1 Kam, 3 Glasperler	Ældre Germ.	Aarb. 1956 p. 15
– 48	–	2 Lerkar, 1 Glaskar, 1 Kam, 3 Bronzefibulaer, 56 Glasperler, 2 Ravperler, 1 Bronzeperle	–	– p. 15
– 48	–	1 Glasperle	–	– p. 16
– 48	–	1 Lerkar, 48 Ravperler, 3 Glasperler	–	– p. 16
– 48	–	3 Lerkar, 1 Kam	–	– p. 17
– 48	Skeletgrav	1 Sølvfingerring, 1 Lerkarskaar	Ældre Germ.	Aarb. 1956 p. 18
– 52	Skeletgrave	3 Grave, 1 Lerkar	Yngre Romersk	
– u. Nr.	Skeletgrave	2 Skeletter og Bronzehank i Høj	Romersk	
Rye 139	–	Flere Skeletter og Lerkar	Yngre Romersk	

TABEL IV

VOTIV- OG DEPOTFUND

(Votive Finds and Hoards)

Stenalder Stone Age Sogn og Nr. Parish and No.	Indhold af Oldsager Contents of Antiquities	Periode Period	Litteratur Litterature
Holbæk 80	11 Flintdolke	Sen-neolitisk	Aarb. 1886 p. 225
Kirke-Eskildstrup 100	4 slebne, tyndnakkede Flintøkser	Tidlig neolitisk	
Niløse 18	Øskenkrukke	Tidlig-neolitisk B.	Aarb. 1947 p. 25 Nr. 38
– 20	Tragtbæger	– – C.	– p. 26 Nr. 39
– 27	Tragtbæger	Ældre mellem-neol.	– p. 26 Nr. 40
– 31	Stammebaad, Benkniv	Tidl. el. ældre mellem-neol.	Fra Nat.Arbm. 1946 p. 20
– 49	2 Lerkar, det ene Tragtbæger	Ældre mellem-neol.	
– 78	2 Spydspidser	Sen-neolitisk	
– u. Nr.	Stammebaad, 1 tyndnakket Grønstensøkse med Nakkehul	Tidl.- el. ældre mellem-neol.	Fra Nat. Arbm. 1946 p. 20
Soderup 37	2 uslebne, tyndnakkede Flintøkser	Tidl.-neol.	
– 38	2 slebne, tyndnakkede Flintøkser	–	
– 52	2 uslebne, tyndnakkede Økser, 2 Økseplanker, Kærneøkse, tildannet af en sleben Økse	–	
Stenlille 25	3 Benmejsler	Mellem-neol.	
– 27	2 Tragtbægre	Tidl.-neol. B og C	Aarb. 1947 p. 26 Nr. 42
– 29	Kraveflaske	Tidl.-neol. B	Aarb. 1947 p. 26 Nr. 43
– 35	Tragtbæger med Snoreornament	Tidl.-neol. B	
– 107	3 Tragtbægre, lille simpel Skaal	Tidl.-neol. A og B	
– u. Nr.	Tragtbæger	Tidl.-neol.	Aarb. 1947 p. 26 Nr. 41
– u. Nr.	Øskenkrukke	Tidl.-neol.	
Store Taastrup 72	2 tyndnakkede Flintøkser, en sleben og en usl.	–	
Sønder Asminderup 46	Tragtbæger med lodret Afstribning	Ældre mellem-neol.	
Sønder Jernløse 2	3 tyndnakkede Flintøkser	Tidl. neol.	
– 16	Frugtskaal	Ældre mellem-neol.	Aarb. 1947 p. 23 Nr. 30
– 18	Kraveflaske	Tidl. neol.	Aarb. 1947 p. 24 Nr. 31
– 19	Oskenbæger	Ældre mellem-neol.	Aarb. 1947 p. 23 Nr. 29
Sondersted 29	2 tyndnakkede, slebne Flintøkser	Tidl. neol.	
Tølløse 49	3 slebne Flintøkser	Uvis	
– u. Nr.	3 tyndnakkede Flintøkser, 2 slebne og 1 usleben	Tidl.-neol.	
Undløse 24	Øskenkar, mange andre Lerkar	Tidl.-neol. A	Aarb. 1947 p. 25 Nr. 34.1
– 37	Tragtbæger (A-Type), flere andre Lerkar, 1 tyndnakket Økse	Tidl.-neol.	Aarb. 1947 p. 24 Nr. 33
– 41	Tragtbæger	Tidl.-neol. A	Aarb. 1947 p. 25 Nr. 34.2
– 42	Øskenflaske	Tidl.-neol. C.	Aarb. 1947 p. 24 Nr. 32
– 43	Snorebæger	Tidl.-neol.	
– 48	Tragtbæger, Øskenbæger	Tidl.-neol. C	Aarb. 1947 p. 25 Nr. 36
– 52	Tragtbæger	Tidl.-neol. A	
– 53	Stammebaad, Benkniv, flere Lerkar	Tidl.-neol.	Fra Nat. Arbm. 1946 p. 19
– 55	Tragtbæger	Tidl.-neol. A	Aarb. 1947 p. 25 Nr. 35
– 57	Tragtbæger og Skaal	Ældre mellem-neol.	
– 59	Økseskaft, 6 Lerkar, deribl. tidl.-neol. C-Bæger	Tidl.- og mellem-neol.	Acta XX p. 238
– 135	Øskenbæger, Tragtbæger	Tidl.-neol. A og B	
Gislinge 29	3 uslebne, tyndnakkede Flintøkser	Tidl.-neol.	
– 34	3 Flintdolke	Sen.-neol.	
– u. Nr.	2 tyndnakkede Flintøkser	Tidl.-neol.	
Hørby 56	2 Flintsegle	Sen.-neol.	
Jyderup u. Nr.	20 Flintøkser (de 15 ant. tykn.), 17 Huløkser, 1 Slibesten m.m.	Mellem-neol.	
– u. Nr.	5 Ravperler	Uvis	
Kundby 28	2 uslebne og 1 sleben tyndnakk. Flintøkse	Tidl.-neol.	

Stenalder Stone Age Sogn og Nr. Parish and No.		Indhold af Oldsager Contents of Antiquities	Periode Period	Litteratur Litterature
Kundby	29	1 tyndn., sleben Flintøkse og 1 tyndn. Grønstensøkse	Tidl.-neol.	
–	176	2 Flintdolke m. fortykkede Haandgreb	Sen-neol.	
–	u. Nr.	Tragtbæger	Tidl.-neol. C	
Orø	67	3 slebne og 1 usleben Økse	Uvis	
Skamstrup	110	1 tyndnakket, sleben Flintøkse og 1 tyndnakket Grønstensøkse	Tidl.-neol.	
Svinninge	7	1 tyndnakket Flintøkse, 2 Tragtbægre	Tidl.-neol.	
Tuse	22	1 bredægget, usleben Flintøkse, 1 Flintdolk (ældre Type)	Sen-neol.	
–	50	2 smaa, slebne, tyknakkede Flintøkser	Mellem-neol.	
Udby	43	3 slebne, tyndnakkede Flintøkser	Tidl.-neol.	
–	u. Nr.	1 bredægget, sleben Flintøkse og 1 Grønstens-Arbejdsøkse	Sen-neol.	
Aunsø	17	2 slebne, tyknakkede Flintøkser	Mellem-neol.	
Bregninge	75a	4 Dolkplanker	Sen-neol.	
–	184	3 tyndnakkede, slebne Flintøkser	Tidl.-neol.	
–	292	2 Hjortetaksøkser, 1 Urokse-Benøkse, 1 Stk. Elsdyrtak, 1 stor Flintblok	Maglemosetid	
–	306	2 tyndnakkede, slebne Flintøkser	Tidl.-neol.	
–	307	3 skeformede Skrabere	Sen-neol.	
Føllenslev	62	1 tyndnakket, sleben Flintøkse og 1 tyndn. Grønstensøkse	Tidl.-neol.	
–	82	3 tyknakkede Flintøkser	Mellem-neol.	
–	88	Skaftet, sleben, tyknakket Flintøkse	–	Acta XVI p. 165
–	99	Lerkar med lodrette Lister	Uvis	
–	146	1 tyndnakket, usleben Flintøkse og 1 Planke	Tidl.-neol.	
–	193	3 uslebne, tyndnakkede Flintøkser	Tidl.-neol.	
Jorløse	28	3 Tragtbægre, 1 Skaal, 5 andre Kar	Tidl.-neol. A-B og ældre mellem-neol.	Aarb. 1947 p. 34 Nr. 66
–	29	1 rundbundet Bæger, 1 uornamenteret Kar	Tidl.-neol.	Aarb. 1947 p. 34 Nr. 65
–	31	Øskenbæger, Tragtbæger, uorn. Kar	Ældre mellem-neol.	Aarb. 1947 p. 30 Nr. 55
–	32	2 Tragtbægre, Træske	Tidl.-neol. B	Aarb. 1947 p. 35 Nr. 70
–	42	5 Tragtbægre, Frugtskaal m.m.	Ældre mellem-neol.	Aarb. 1947 p. 31 Nr. 59
–	43	Tragtbæger	Tidl.-neol. B	Aarb. 1947 p. 31 Nr. 60
–	45	Ialt ca. 50 Kar, hvoribl. 2 Tragtbægre	Tidl.- og mellem-neol.	Aarb. 1947 p. 33 Nr. 64
–	46	Tragtbæger	Tidl.-neol. A	Aarb. 1947 p. 35 Nr. 67
–	49	Skaal	Tidl.-neol.	Aarb. 1947 p. 37 Nr. 75
–	50	2 Tragtbægre	Tidl.-neol. A(?) og B	Aarb. 1947 p. 38 Nr. 76
–	52	1 Kar	Ant. tidl.-neol.	Aarb. 1947 p. 31 Nr. 56
–	54	1 Snorebæger, 2 Tragtbægre, 1 Skaar m. lodret Afstribning	Tidl.-neol. B og ældre mellem-neol.	Aarb. 1947 p. 31 Nr. 57–58
–	55	2 Kar	Ant. mellem-neol.	Aarb. 1947 p. 31 Nr. 61
–	58	Svajet Enkeltgravsbæger, Skaal m. Gruber, 4 andre Kar	Sen mellem-neol.	Aarb. 1947 p. 31 Nr. 62
–	59	Større Kar	Ant. mellem-neol.	Aarb. 1947 p. 33 Nr. 63
–	64	Tragtbæger, Kar med Snoreøre	Tidl.-neol. B	Aarb. 1947 p. 35 Nr. 69
–	65	Tragtbæger, 1 ubest. Kar	Tidl.-neol. A	Aarb. 1947 p. 35 Nr. 68
–	68	4 Tragtbægre, 2 Øskenbægre, 2 tyndnakkede Flintøkser	Tidl.-neol. B og C	Aarb. 1947 p. 36 Nr. 74
–	69	Skaal	Tidl.-neol.	Aarb. 1947 p. 36 Nr. 73

Stenalder Stone Age Sogn og Nr. Parish and No.		Indhold af Oldsager Contents of Antiquities	Periode Period	Litteratur Litterature
Jorløse	70	2 Tragtbægre, Øskenbæger	Tidl.-neol. A og B	Aarb. 1947 p. 36 Nr. 72
–	84	Tragtbæger, lodret Afslibning	Tidl.-neol. C el. ældre mellem-neol.	
–	85	Tragtbæger	Tidl.-neol.	
–	93	Kar med Snoreøre	Tidl.-neol.	
–	97	Skaar af 4 Kar	Uvis	
–	99	Stort, grovt Kar m. Vulst	–	
–	100	2 Tragtbægre, 1 andet Kar	Tidl.-neol., det ene A	
–	105	3 Tragtbægre	Tidl.-neol. C	
–	122	199 Ravperler og -stykker	Tidl.-neol.	Aarb. 1868 p. 104
–	124	Kraveflaske	–	
–	133	2 tyndnakkede, slebne Flintøkser	–	
Sejrø	106	3 slebne, tyknakkede Flintøkser	Mellem-neol.	
Særslev	29a	3 slebne, tyndnakkede Flintøkser	Tidl.-neol.	
–	38	3 tyknakkede, slebne Huløkser	Mellem-neol.	
–	103	3 Flintplanker	Uvis	
–	108	Lerkar	–	
–	116	Tragtskaal	Tidl.-neol. B	Aarb. 1947 p. 27 Nr. 46
–	u. Nr.	3 uslebne, tyndnakkede Flintøkser	Tidl.-neol.	
Viskinge	u. Nr.	3 uslebne, tyndnakkede Flintøkser	–	
Værslev	38	2 engelske Bronzeøkser	Sen-neol.	D.B. II Pl. 3.8
–	52	Tragtbæger m. lodret Afslibning, Frugtskaal	Ældre mellem-neol.	
Aarby	232	3 skeformede Skrabere	Sen-neol.	
Lille-Fuglede	14	2 slebne, tyndnakkede Flintøkser	Tidl.-neol.	
Raklev	244	4 uslebne, tyndnakkede Flintøkser	–	
–	286	Flere Flintøkser	Uvis	
–	u. Nr.	3 tyndnakkede, slebne Flintøkser	Tidl.-neol.	
Rørby	52	1 Flintdolk, 4 Segle, 1 Pilesp.-Forarb., 1 skef. Skraber	Sen-neol.	
–	u. Nr.	2 tykn., slebne Huløkser og 1 bredægget, sleben Økse	–	Aarb. 1886 p. 221
–	u. Nr.	4 bredæggede Flintøkser, 1 sleben og 3 uslebne	–	–
–	u. Nr.	2 slebne, bredæggede Flintøkser	–	Fra Holb. Amt. 1919 p. 104
–	u. Nr.	2 slebne, bredæggede Flintøkser	–	
–	u. Nr.	2 uslebne, tyknakkede Flintøkser og 2 usleben tykn. Huløkser	Mellem-neol.	
Røsnæs	35	Tragtbæger	Ældre mellem-neol.	Oldt.Kunst I Fig. 65
–	66	Øskenflaske	Tidl.-neol.	
–	u. Nr.	4 flade Benknive, 6 Benodde	Uvis	
Tømmerup	64	34 Benperler	Uvis	Aarb. 1920 p. 94
–	77	1 tyndn., 6 tyndbladede, slebne Flintøkser, 1 Mejsel, 1 dobbeltægget Stridsøkse	Mellem-neol.	
Ubby	66	1 Snorebæger, 1 Tragtbæger, 3 andre Lerkar	Tidl.-neol. B og C og ældre mellem-neol.	Aarb. 1947 p. 28 Nr. 50–51
–	177	5 Ravperler, de 4 økseformede	Mellem-neol.	
Bakkendrup	7	1 usleben, tyknakket og 1 usleben tyndbladet Flintøkse	Mellem-neol.	
–	29	2 tyndnakkede, uslebne Flintøkser	Tidl.-neol.	
–	39	2 tyknakkede, uslebne Flintøkser	Mellem-neol.	
Buerup	101	1 Lerkar	Tidl.-neol.	
Finderup	9	21 store, smukke Flækker, hugget af samme Blok	Ant. mesolitisk	Aarb. 1886 p. 227

Stenalder Stone Age Sogn og No. Parish and Nr.		Indhold af Oldsager Contents of Antiquities	Periode Period	Litteratur Litterature
Finderup	u. Nr.	2 uslebne, tyndnakkede, ret svære Flintøkser	Ant. ældre mellem-neol.	
Gørlev	31	1 tykn. Flintøkse, sleben, 3 Planker	Mellem-neol.	
Hallenslev	5	2 Flintsegle	Sen-neol.	
Kirke-Helsinge	54	4 store, slebne, tyndnakkede Flintøkser	Tidl.-neol.	
–	195	2 Dolkplanker	Sen-neol.	
–	215	2 Tragtbægre	Tidl.-neol. C	
Reerslev	55	1 Tragtbæger, 1 Snorebæger, 1 Oskenbæger	Tidl.-neol.	
–	113	1 Øskenkar	Tidl.-neol. B	
Asnæs	174	10 store Skiveskrabere	Uvis	
–	251	10 uslebne, tyndbladede Huløkser	Mellem-neol.	
–	255	2 uslebne, tyndnakkede Flintøkser og 1 Planke	Tidl.-neol.	
–	374	3 slebne, tyknakkede Huløkser	Mellem-neol.	
Egebjerg	180	2 slebne, tyndnakkede Flintøkser	Tidl.-neol.	
Faarevejle	u. Nr.	2 skeformede Skrabere	Sen-neol.	
Grevinge	284	Tragtbæger med Knopper under Randen	Tidl.-neol.	
Højby	84	3 Lerkar	Tidl.-neol.	
–	133	16 slebne Økser under stor Sten	Uvis	
–	189	2 uslebne, tyndn. Flintøkser	Tidl.-neol.	
–	326	3 slebne, tyndnakkede Flintøkser	Tidl.-neol.	
–	350	6 Flintsegle	Sen-neol.	
–	362	3 slebne, bredæggede Flintøkser	–	
–	u. Nr.	2 Flintsegle	–	
Hørve	28	5 bredæggede, uslebne Flintøkser, 6 uslebne Mejsler, Enkeltgravs-Stridsøkse (D.O. II 359)	Sen-neol.?	
–	u. Nr.	13 Ravperler og -stykker	Uvis	
Odden	34	Højt Lerkar og Skaar af 3 andre Kar	Sen-neol.	
Rørvig	108	4 uslebne, tyndnakkede Flintøkser	Tidl.-neol.	
Vallekilde	30	4 skeformede Skrabere	Sen-neol.	
–	55	Tragtbæger	Ældre mellem-neol.	Aarb. 1947 p. 26 Nr. 47
–	62	7 Flintsegle, 5 skef. Skrabere, 5 aflange Skiveskr.	Sen-neol.	
–	u. Nr.	13 Ravperler	Uvis	
Vig	163	17 Økseplanker, 1 Mejselplanke	Mellem-neol.	
–	166	2 uslebne, tyndn. Flintøkser, 1 Tapkølle (D.O. II 88)	Tidl.-neol.	
–	186	4 Flintsegle	Sen-neol.	
–	222	4 tyndnakkede, uslebne Flintøkser	Tidl.-neol.	
Kirke-Flinterup	65	2 slebne, tyknakkede Flintøkser	Mellem-neol.	
Munke-Bjergby	9	En Snes Lerkar, deraf 6 Tragtbægre	Ældre mellem-neol.	Aarb. 1947 p. 41 Nr. 83
–	14	3 tyndnakkede, slebne Flintøkser	Tidl.-neol.	
Stenmagle	171	2 tyndnakkede, uslebne Flintøkser	–	
–	204	Tragtbæger	Tidl.-neol. A	
–	216	3 Kar	Tidl.-neol.	
–	221	Tragtbæger, Øskenkar	Tidl.-neol. B	
Allindemagle	16	4 tyknakkede, slebne Flintøkser	Mellem-neol.	
Kirke-Saaby	65	1 tyndn. Grønstensøkse, »hvilende over 4 andre«	Ant. tidl.-neol.	

Bronzealder Bronze Age Sogn og Nr. Parish and No.		Indhold af Oldsager Contents of Antiquities Ved de Fund, der er anført i Broholm: Danmarks Bronzealder, er kun henvist til dette Arbejde i denne Rubrik.	Periode Period	Litteratur Litterature
Grandløse	42	D.B. I M 16	2.	
–	60	2 Halsringe (D.O. IV 178)	5.	
Holbæk	83	D.B. III M 213	6.	
Niløse	123	1 Celt, 5 Segle, 5 Bælteplader, 15 Tutuli	2.	
Nørre Jernløse	3	Lur (D.B. III 10)	Y. B.	Broholm, Lures. p. 16
Stenlille	u. Nr.	2 Halsringe	Y. B.	
Store Taastrup	39	D.B. III M 117	5.	
Gislinge	12	D.B. III M 122	5.	
–	30	D.B. I M 26	2.	
Jyderup	57	D.B. III M 123	5.	
Orø	113	Bidsel, 2 hvælvede Plader	5.	
Aunsø	62	2 Dolke, 1 Spydspids, 3 Celter	Æ.B.	
Bregninge	67	D.B. I 2	Ældste Metalkultur	
–	u. Nr.	Enægget Kniv, 2 Rageknive, Spiral, 3 Save, 1 Syl, 3 Naale, 1 Ring, 2 Brillefibulaer, 5 Dobbeltknapper (usikkert Fund)	Y. B.	
Føllenslev	29	D.B. I M 24	2.	
–	70	2 Bronzeøkser	Uvis	
Jorløse	151	2 Celter	Y. B.	
Viskinge	21	3 Bronzeskaale (D.O. IV 113)	4.	
Værslev	75	D.B. I 291 (tvivlsomt, muligvis Gravfund)	2.	
Aarby	175	D.B. I M 13	2.	
–	175	D.B. III M 110	5.	
–	u. Nr.	D.B. III M 109	5.	
Lille Fuglede	u. Nr.	D.B. III M 111	5.	
Raklev	u. Nr.	2 svære Flækkeknive	Uvis	Aarb. 1952 p. 229 og 1957 p. 38
Rørby	191	2 Krumsværd	Ældste Metalkultur	
–	193	Bælteplade, Hængekar	5.	
Tømmerup	u. Nr.	2 Sværd	Y. B.	
Ubby	63	D.B. III M 113	5.	
–	141	D.B. III M 114	5.	
Gørlev	34	D.B. I M 14	2.	
Hallenslev	2	2 vredne Halsringe, en vreden Halsring med Endeplader	5.	
–	30	D.B. III M 116	5.	
Ruds Vedby	2	2 Edsringe af Guld (D.B. III p. 282.1)	6.	Aarb. 1868 p. 126
–	7a	2 Edsringe og 2 store Traadspiraler af Guld (D.B. III p. 279.18)	5.	
Sæby	u. Nr.	2 vredne Halsringe	Y. B.	
Asnæs	9	D.B. III M 118	5.	
–	75	D.B. I M 18	2.	
–	156	2 snoede Halsringe	Y. B.	
Faarevejle	179	1 vreden Halsring, 1 Spiralring, 1 Tutulus	Y. B.	
–	u. Nr.	2 svære, hule Bronzeringe	Y. B.	
Grevinge	104	D.B. III M 119	5.	
Højby	72	1 Knopsegl, 1 Dolk, 2 Bælteplader, Spiralarmbaand, 2 Dobbeltknapper, Sværdklinge	4.	
Højby	153	D.B. I M 21	2.	
–	189	D.B. I M 22	2.	
–	316	D.B. I M 19	2.	

Bronzealder Bronze Age Sogn og Nr. Parish and No.		Indhold af Oldsager Contents of Antiquities Ved de Fund, der er anført i Broholm: Danmarks Bronzealder, er kun henvist til dette Arbejde i denne Rubrik.	Periode Period	Litteratur Litterature
Højby	322	Solvognen	2.	N.F. I p. 303
Nørre Asmindrup	16	2 Halsringe	Y. B.	
Rørvig	47	2 Halsringe	Y. B.	
–	59	D.B. III M 214	6.	
Vallekilde	59	D.B. III M 9	4.	
–	63	10 Harpikskager	Uvis	
Vig	125	2 Halskraver, ca. 10 Tutuli, Spiralarmringe	Æ.B.	
–	208	D.B. I M 23	2.	
–	u. Nr.	D.B. III M 120	5.	
Allindemagle	u. Nr.	D.B. I M 27	2.	
Haraldsted	41	D.B. I M 2	1.	N.F. I 69
–	41b	D.B. I M 1	1.	–

Jernalder Iron Age Sogn og Nr. Parish and No.		Indhold af Oldsager Contents of Antiquities	Periode Period	Litteratur Litterature
Sønder Asmindrup	46	Vognhjul	Uvis	
Sønder Jernløse	42	Drikkehorn	Ældre Romersk	
Søndersted	4	55 Glasperler, 10 Ravperler	Uvis	
Hørby	87	1 Lerkar	Keltisk	
Bregninge	295	2 Lerkar	Yngre Romersk	
Holmstrup	54	2 Sværd	Keltisk	
Sejrø	33	Sølvskat: 3 Halsringe, 6 Armringe, 4 forsk. Smykker, 1 Ørenring, lidt Brudsølv, 155 Mønter	Vikingetid	Aarb. 1942 p. 103
Aarby	320	Større Skattefund: 2 skaalf. Bronzespænder, en rund og en aflang firkantet Sølvplade, Sølvkæde, 4 Sølvperler, 42 Perler af Glas og Bjergkrystal, 4 Mønter	–	Aarb. 1942 p. 107
Tømmerup	61	2 Guldarmringe	Germansk	Aarb. 1915 p. 192 og 198
Bakkendrup	2	Ambolt, 2 Tænger, 1 Spidshammer, 1 Spydspids, 1 Tenvægt, 1 Hvæssesten	Vikingetid	
Buerup	154	1 Lerkar	Keltisk	
Gierslev	59	428 Denarer	Yngre Romersk	Fra Holb. Amt 1928 p. 53
–	u. Nr.	1 Lerkar	Uvis	
–	u. Nr.	3 Stykker Ringguld	Germansk	Aarb. 1915 p. 198
Ørslev	7	Guldarmring med 5 vedh. Smaaringe	Vikingetid	Aarb. 1942 p. 110
Grevinge	106	7 Lerkar	Keltisk og ældre Romersk	
Højby	330	Lerkarskaar	Uvis	
Vallekilde	105	7 Armbaand og 1 Stang af Sølv	Vikingetid	Aarb. 1942 p. 37
Vig	122	2 Guldberlokker	Ældre Romersk	
Munke-Bjergby	16	Mandsfigur af Træ	Germansk	Acta VI p. 48
Stenmagle	46	2 Sølvarmringe	Vikingetid	
–	51	Sølvarmring og Knap	–	

TABEL V

Enkeltfund

Ældre Stenalder Early Stone Age Sogn Parish	Antal Oldsager											
	Kærneøkser Core Axes	Skiveøkser Flake Axes	Spidsvaaben, Flint Flint Picks	Trindøkser Round butted Axes	Limhamnøkser Limhamn Axes	Flækkeskrabere Blade Scrapers	Stikler Burins	Mikroliter Microliths	Skævpi.e Obique Arrow Heads	Lystertænder, faa Modhager Leister Prongs, few Barbs	Lystertænder, smaatandede Notched Leister Prongs	Lystertænder, storlandede Leister Prongs, large Barbs
Aagerup	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	1
Butterup	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	1	..
Grandløse	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..
Holbæk	2	1	..	..	..	..	1	..	..	..	..	..
Kirke Eskildstrup	1	..	..	1	..	2	..	..	..	1	..	..
Kvanløse	..	..	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..
Niløse	4	1	1	1	1	2	..	..	1	38	6	1
Nørre Jernløse	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Soderup	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Stenlille	2	..	..	..	1	..	..	..	..	..	7	2
Store Taastrup	2	2	..	..	..	..	..	..	..	..	..	1
Sønder Asmindrup	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	1	..
Sønder Jernløse	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Søndersted	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	1
Tersløse	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Tølløse	2	..	..	..	1	1	..	..	..	..	..	1
Uggerløse	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	1
Undløse	7	2	1	2	3	..	..	..	..	18	1	2
Gislinge	6	..	1	..	..	1	..	..	..	..	..	..
Hagested	2	3	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..
Hjembæk	2	1	..	..	..	..	..	..	..	..	1	..
Hørby	1	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Jyderup	1	..	..	..	..	2	..	..	..	..	..	..
Kundby	5	1	1	..	..	2	..	..	..	..	2	..
Mørkøv	..	..	..	..	..	..	..	..	..	1	6	..
Orø	2	..	2	..	..	1	..	..	..	..	..	..
Skamstrup	1	1	1	..	..	..	..	..	2	223	1	..
Stigs Bjergby	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	1	..
Svinninge	3	1	..	..	..	..	..	..	..	2	..	1
Tuse	..	2	..	1	..	6	..	..	..	..	..	..
Udby	1	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Aunsø	2	2	1	..	1	2	..	..	..	..	..	..
Bjergsted	..	1	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..
Bregninge	4	3	2	2	..	4	..	..	..	..	..	..
Føllenslev	78	43	5	5	..	19	1	..	..	..	1	1
Holmstrup	16	2	1	2	..	..	..	6	1	215	1	2
Jorløse	15	12	2	5	1	..	..	1	..	..	1	..
Sejrø	21	34	4	2	1	1	..	..	..	..	..	..
Særslev	3	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Viskinge	3	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Værslev	..	3	..	..	..	5	..	..	..	..	..	1
Aarby	57	44	2	1	..	42	..	..	..	..	..	..
Kalundborg	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Lille Fuglede	1	2	..	1	..	1	..	..	..	..	..	..
Raklev	7	2	1	..	..	1	..	..	..	..	1	..
Refsnæs	4	..	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..

Number of Antiquities						Andre Sager Other Types of Implements	Samlede Antal Redskaber fra denne Periode Total number of Specimens from this Period
Flintægspyd Flint-edged Spears	Spidsvaaben, Ben Bone Picks	Hjortetaksøkser Antler Axes	Tværøkser, Elsdyrtak Elk Antler Adzes	Benodde Awls	Ravsmykker Amber Pendants		
..	..	1	..	2			182
1	..	..	..	..	..	1 Økse af Urokseknogle	4
..	..	..	..	..	..	1 Lyngbypil	3
..	..	..	..	..	..		7
..	..	..	..	..	..	1 Slagvaaben af Rensdyrtak	11
..	..	..	..	..	..		1
1	1	2	..	13	2	1 Stenkølle, 1 Mejsel af Elsdyrtak, 1 Benkniv, 1 Fiskeruse	1596
1	..	..	..	..	..		1
..	..	..	..	..	..		1
..	1	4	..	5	..	1 Benkniv, 1 Økse af Urokseknogle	1156
..	..	..	..	..	1	1 afskaaret Stykke Elsdyrtak	7
..	..	..	..	..	..		1
..	..	..	..	..	1		12
..	..	..	..	..	..		12
..	..	..	..	..	..		3
..	..	..	..		..		6
1	..	..	..	..	..	1 Glittestok, 1 Lyngbypil	4
..	..	4	..	7	..	1 Økse af Urokseknogle, 1 Hjortetaksmejsel, 1 Benkniv	6467
..	..	..	..	..	..	2 Bor, 1 Fiskekrog	295
..	..	..	..	..	..	1 Flækkebor	45
1	1	..		..			13
..	..	..	..	..	..		6
..	..	..	..	..	..		3
1	1	..	1	..	..	1 Flaakniv, 1 Raadyrtak-Harpun, 1 Lerlampe	48
2	1	1	1		..	1 Hjortetaksmejsel	13
..	..	..	..	..	..	3 Bor	21
2	..	3	1	18	2	3 Flækkeknive, 1 toradet Harpun, 21 Tandperler	577
..	..	..	..	..	..		30
..	1	1	..	7	1	3 Bor, 1 Hjortetaksharpun	27
..	..	..	..	..	..	3 Bor	162
..	..	..	..	..	..	1 Bor	10
..	..	..	..	..	..	1 Fiskekrog, 1 Lyngbypil	12
..	..	..	..	..	..		3
1	..	4	..	1	..	2 Flækkesave, 1 Tværpil, 1 Økse af Urokseknogle	474
..	..	..	2	1	..	3 Haandspidser, 4 Bor, 1 Flækkesav, 8 Tværpile	553
..	2	..	..	19	..	1 Bor, 1 Blokhøvl, 1 Slagstok, 1 Hjortetaksmejsel	414
..	1	7	..	..	1	1 Bor, 2 Haandkiler, 1 Albuebensdolk, 1 Fiskekrog	2247
..	..	..	..	..	..	4 Bor	957
..	..	..	..	2	..	1 Dyrefigur af Rav	6
..	1	3	..	..	..		10
..	1	1	..	..	..		12
..	..	1	..	..	..	18 Haandkiler, 12 Haandspidser, 8 Blokhøvle, 1 Fiskekrog, 1 Lyngbypil	235
..	1			..			2
..	..			..		1 Bor	6
1	..			..		1 Bor, 1 Stenkølle, 1 Albuebensdolk, 1 Fiskekrog, 1 Lyngbypil	267
	..			..			26

Ældre Stenalder Early Stone Age Sogn Parish	Antal Oldsager											
	Kærneøkser Core Axes	Skiveøkser Flake Axes	Spidsvaaben, Flint Flint Picks	Trindøkser Round butted Axes	Limhamnøkser Limhamn Axes	Flækkeskrabere Blade Scrapers	Sliklor Burins	Mikroliter Microliths	Skævpile Oblique Arrow Heads	Lystertænder, faa Modhager Leister Prongs, few Barbs	Lystertænder, smaatandede Notched Leister Prongs	Lystertænder, storlandede Leister Prongs, large Barbs
Rørby	11	3	2	1	..	..	1	..	..	..	..	..
Store Fuglede	3	6	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Svallerup	4	7	4	..	..	2	..	..	..	..	..	..
Tømmerup	1	1	..	1	..	8	..	..	..	..	..	..
Ubby	6	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Bakkendrup	7	8	..	..	..	..	..	..	..	..	..	2
Buerup	29	23	4	..	..	..	..	..	..	1	4	..
Drøsselbjerg	..	..	4	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Finderup	2	..	..	..	..	1	..	..	..	..	4	1
Gierslev	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	2	..
Gørlev	17	6	4	1	..	1	..	..	..	..	6	1
Hallenslev	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	1	1
Kirke Helsinge	135	317	54	2	2	24	2	..	1	..	..	..
Reerslev	4	..	1	1	..	..	..			11	1	1
Ruds Vedby	..	1	..	..	..	..	..			..	..	..
Skellebjerg	..	..	..	..	..	..	..			..	..	..
Sæby	3	1	..	..	..	..	..			..	..	..
Ørslev	..	1	..	..	..	2	..			..	..	..
Asnæs	5	3	..	3	..	1	1			..	1	1
Egebjerg	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Faarevejle	13	18	2	9	1	4	..	..	..	..	..	..
Grevinge	..	..	..	2	..	..	..	..	..	..	..	..
Højby	7	24	..	3	..	..	..	..	..	..	..	..
Hørve	1	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Nykøbing	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Nørre Asmindrup	1	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Odden	5	4	2	1	..	1	..		..	..	..	..
Rørvig	3	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..
Vallekilde	8	3	1	7	2	2	..	..	..	..	..	..
Vig	1	3	..	..	..	..	..	..	..	..	..	1
Nordrupvester	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Bromme	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Gyrstinge	..	..	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..
Kirke-Flinterup	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Munke Bjergby	..	2	..	..	..	1	1	..	..	..	..	..
Stenmagle	5	..	1	1	..	1	..	..	..	3	17	1
Haraldsted	2	1	..	..	..	..	..	..	..	..	3	1
Kirke Sonnerup	1	..	..	..	1	..	..	..	1	..	..	..
Rye	2	1	1	..	..	1	..	..	..	..	..	..

Number of Antiquities						Andre Sager Other Types of Implements	Samlede Antal Redskaber fra denne Periode Total number of Specimens from this Period
Flintægspyd Flint-edged Spears	Spidsvaaben, Ben Bone Picks	Hjortetaksøkser Antler Axes	Tværøkser, Elsdyrtak Elk Antler Adzes	Benodde Awls	Ravsmykker Amber Pendants		
..	..	..	..	..		1 Bor, 1 Blokhøvl	33
..	..	..	..	..			26
..	..	..	..	..		2 Bor	20
..	..	1	..	..		1 Tværpil	19
..	..	..	..	..		1 tild. Elsdyrtak, 1 Lyngbypil	9
..	..	..	..	..		1 Mikroblok, 2 Tværpile	65
..	..	6	..	..		1 Bor, 1 toradet Harpun, 1 Flaakniv, 1 Benskaft	193
	..		..	..	..	1 tildannet Rensdyrtak, 1 Kærnekniv, 1 Lyngbypil	398
..	..		..	1	..	1 Stenkølle	32
..	1		..	..	..		183
..	2		..	..	..	1 Blokhøvl	43
..	1		..	1	..		4
..	1		..	..	1	2 Haandkiler, 35 Bor, 1 Tværpil, 1 Økse af Urokseknogle, 2 Hjortetaksmejsler	1003
1		3		6		1 Flækkebor, 1 Økse af Urokseknogle, 1 Hjortetaksmejsel	244
..		..		..			1
..		..		..			2
..		..		..			143
..		..		..			3
2		1		..		4 Bor, 1 Bendolk, 4 Slagstokke, Skaar af spidsbundet Kar og Lampe	142
..	..	..	..	..	..	1 gennemboret Bjørnetand	10
..	..	2	..	..	..	1 Haandspids, 2 Tværpile	3738
2	..	..	..	1	..	1 Lyngbypil	39
2	..	1	..	..	2		327
..	..	..	..	1	..		12
..	..	..	..	..	..		26
..	..	..	..	..	..		3
..	..	..	..	..	..		89
..	..	..	..	..	..	1 Bor	24
..	..	1	..	..	1	1 toradet Harpun, 1 Benkniv, 1 Bennaal	71
..	..	..	..	1	..	4 primitive Flintpile, 1 Bor, 1 Tværpil	19
..	..	..	..	..	..		1
..	..	..	..	..	..	1 Økse af Urokseknogle	381
..	..	..	..	..	..		4
..	..	..	..	..	..		1
1	..	..	..	1	..	1 Økse af Urokseknogle, 2 Albuebensdolke, 1 toradet Harpun	10
2	1	3	1	24	1	1 Stenkølle, 1 Blokhøvl	923
..	..	1	..	..	..		9
..	..	..	..	..	..	1 Haandkile, 1 Kærnekniv	80
..	..	..	..	..	..		38

Tyndnakkede Økses Tid Period of the thin butted Axe / Sogn Parish	Antal Oldsager (Number of Antiquities): Tyndnakkede Flintøkser Thin butted Flint Axes	Tyndnakkede Grønstensøkser Thin butted Stone Axes	Spidsnakkede Flintøkser Pointed butted Flint Axes	Spidsnakkede Grønstensøkser Pointed butted Stone Axes	Mangekantøkser Facetted Battle Axes	Fredsgaarde Stridsøkser Battle Axes of Type D.O. II 218–19	Skolæst-Tværøkser Stone-Hoes (D.O. II 123)	Tapkøller (D.O. II 87–89) Tongued Club Heads	Dolkøkser Flint Halbards	Andre Sager Other Types of Antiquities	Tyndnakkede Økser ialt Total Number of thin butted Axes	Samlede Antal Oldsager Total Number of Specimens
Aagerup	43	7	2	..	1	..	..	1	..		44	56
Butterup	10	..	1	..	..	..	..	..	1		10	12
Grandløse	16	1	..	..	..	..	..	..	..		16	17
Holbæk	21	1	..	..	..	..	..	..	..		22	23
Kirke Eskildstrup	33	4	1	..	..	..	..	..	..	1 brednakket Flintøkse	45	59
Kvanløse	22	1	1	..	..	1	..	..	..		26	36 + 203 Skaar
Niløse	17	5	..	..	..	1	..	1	..	1 Stammebaad	25	66
Nørre Jernløse	12	2	1	1	..	..	..	..	2		12	18
Soderup	37	4	..	..	..	..	1	..	3	1 brednakket Flintøkse	45	63 + fl. Skaar
Stenlille	19	1	3	1	..	..	1	..	..	1 tosidet Mejsel	23	49 + fl. Ravp.
Store Taastrup	93	8	2	..	..	..	..	..	2		95	107
Sønder Asmindrup	21	2	1	..	..	..	..	..	..		23	29 + 17 Skaar
Sønder Jernløse	7	1	1	..	1	..	..	..	1	1 Stammebaad, 4 Fiskeruser	12	26
Søndersted	14	1	..	..	..	..	..	1	..	1 brednakket Flintøkse	23	38
Søstrup	23	..	1	1	..	1	..	..	..		23	26
Tersløse	9	1	1	..	..	..	..	..	1	1 tosidet Mejsel	10	14
Tølløse	69	12	2	1	2	..	..	..	3	1 tosidet Mejsel	73	94
Uggerløse	18	1	..	1	..	..	..	..	..		20	25 +133 Skaar
Undløse	19	6	3	..	2	..	..	1	1	2 Stammebaade, 1 Økseskaft	46	105
Frydendal	7	1	..	..	..	..	..	..	..		7	8
Gislinge	10	..	3	..	..	..	..	1	1		15	20
Hagested	11	..	..	..	..	..	..	..	..		13	31
Hjembæk	20	8	3	..	..	..	..	1	..		23	38
Hørby	9	..	..	..	..	..	..	..	..		9	9
Jyderup	5	4	2	1	..	1	..	1	..		5	14
Kundby	42	8	5	..	..	2	..	..	1	1 brednakket Flintøkse, 1 tyndn. Mejsel, 1 Ravperle	47	66
Mørkøv	7	..	3	..	..	..	1	..	..		7	11
Orø	11	..	1	..	..	..	..	..	3		11	15
Skamstrup	70	10	1	..	1	..	..	..	..		72	85
Stigs Bjergby	11	..	..	..	..	..	..	..	1		13	14
Svinninge	15	1	..	..	1	1	..	..	1	1 Fiskeruse, 2 Lerkar	18	28
Tuse	7	..	..	..	1	..	..	..	1	2 brednakkede Flintøkser	16	89
Udby	15	2	..	..	1	..	..	..	..		18	21
Aunsø	20	5	..	..	..	..	..	..	1	1 tyndnakket Mejsel	24	34
Bjergsted	16	1	..	..	..	..	..	..	..		19	24
Bregninge	93	15	8	1	3	..	1	..	1	2 tyndnakkede Mejsler	98	131 + 23 Skaar
Føllenslev	106	13	4	2	1	..	..	..	1	2 tyndnakkede Mejsler, 1 tosidet	126	172
Holmstrup	16	1	1	..	..	..	..	..	1		20	52

Tyndnakkede Økses Tid Period of the thin butted Axe — Sogn Parish	Antal Oldsager (Number of Antiquities): Tyndnakkede Flintøkser Thin butted Flint Axes	Tyndnakkede Gronstensøkser Thin butted Stone Axes	Spidsnakkede Flintøkser Pointed butted Flint Axes	Spidsnakkede Gronstensøkser Pointed butted Stone Axes	Mangekantøkser Faceted Battle Axes	Fredsgaarde Stridsøkser Battle Axes of Type D.O. II 218–19	Skolæst-Tværøkser Stone-Hoes (D.O. II 123)	Tapkøller (D.O. II 87–89) Tongued Club Heads	Dolkøkser Flint Halbards	Andre Sager Other Types of Antiquities	Tyndnakkede Økser ialt Total Number of thin butted Axes	Samlede Antal Oldsager Total Number of Specimens
												+ 199 Ravp. + 25 Skaar
Jorløse	40	4	..	..	..	..	..	..	2	1 brednakket Økse, 2 Tragtbægre	47	118
Sejrø	9	2	4	..	..	..	..	..	..		9	15
												+ 122 Skaar
Særslev	35	4	6	1	..	1	..	..	1	1 tyndnakket Mejsel	42	82
Viskinge	26	5	4	1	..	1	..	..	1	1 tyndn. Mejsel	30	46
Værslev	45	3	3	..	..	..	..	1	..	1 brednakket Flintøkse	45	54
Aarby	52	8	3	..	..	..	..	1	..	1 tosidet Mejsel	54	74
Kalundborg	8	..	1	..	..	..	..	..	2	1 Ravperle	8	12
Lille Fuglede	17	3	..	..	..	..	..	..	..	1 tyndn. Mejsel	19	23
												+ 411 Skaar
Raklev	72	7	3	..	2	..	..	..	1	1 tosidet Mejsel, 1 Stammebaad, 1 Øskenflaske	84	131
Refsnæs	15	4	3	..	1	..	..	..	..		18	33
Rørby	53	4	6	..	..	1	..	..	2		54	69
Store Fuglede	27	4	4	..	..	..	..	..	..	1 tosidet Mejsel	27	36
Svallerup	24	2	1	..	..	..	..	..	1		26	30
Tømmerup	26	3	5	..	2	..	..	..	1	1 brednakket Flintøkse	31	48
Ubby	85	4	3	..	1	..	..	..	..	1 brednakket Flintøkse	89	106
Bakkendrup	18	2	2	..	1	..	..	1	1		20	27
Buerup	85	8	6	..	..	..	1	1	..	1 tyndn. Mejsel	85	103
Drosselbjerg	6	2	..	..	..	..	..	..	..		6	8
												+ 70 Skaar
Finderup	54	..	1	..	..	..	..	..	..		63	82
Gierslev	3	2	..	..	..	..	..	..	..		3	5
Gørlev	71	10	2	..	..	1	..	..	1	1 Tragtbæger	78	93
Hallenslev	3	..	..	..	..	..	..	..	..		3	3
Kirke Helsinge	111	8	11	1	..	..	..	..	3	2 brednakkede Flintøkser	125	268
Reerslev	52	5	3	..	..	..	..	1	1		52	66
Ruds Vedby	3	2	2	..	..	..	..	..	..		3	7
Skellebjerg	19	..	1	..	..	..	..	..	..		27	34
Solbjerg	2	..	..	..	..	..	..	..	..		2	2
Sæby	6	3	..	..	..	1	..	..	..		15	23
Ørslev	27	3	1	..	..	..	..	..	..		27	31
Asnæs	33	2	4	..	..	..	..	..	..		27	44
Egebjerg	32	4	..	1	2	..	..	1	..		34	42
Faarevejle	48	4	2	..	2	1	..	..	1	1 tyndn. Mejsel, 1 Øskenkar	73	252
Grevinge	28	4	1	..	..	..	..	..	..		29	37
Højby	44	6	2	2	1	2	..	1	3	1 Skolæstøkse (D.O. II 122)	49	70
												+ 13 Ravp.
Hørve	9	3	..	..	1	..	..	..	..		9	13
Nørre Asmindrup	30	2	..	1	..	..	..	..	..		31	35
Odden	13	1	..	..	..	..	..	..	..		21	22
Rørvig	3	..	..	..	..	1	..	..	2		7	10
												+ 13 Ravp.
Vallekilde	39	2	..	..	1	..	1	..	2		39	47

Tyndnakkede Økses Tid Period of the thin bulted Axe / Sogn Parish	Antal Oldsager (Number of Antiquities): Tyndnakkede Flintøkser Thin bulted Flint Axes	Tyndnakkede Grønstensøkser Thin bulted Stone Axes	Spidsnakkede Flintøkser Pointed bulted Flint Axes	Spidsnakkede Grønstensøkser Pointed bulted Stone Axes	Mangekantøkser Facetted Battle Axes	Fredsgaarde Stridsøkser Battle Axes of Type D.O. II 218–19	Skolæst-Tværøkser Stone-Hoes (D.O. II 123)	Tapkøller (D.O. II 87–89) Tongued Club Heads	Dolkøkser Flint Halbards	Andre Sager Other Types of Antiquities	Tyndnakkede Økser ialt Total Number of thin bulted Axes	Samlede Antal Oldsager Total Number of Specimens
												+ 6 Skaar
Vig	61	8	3	1	3	..	..	..	3		67	88
Nordrup	8	2	1	..	..	..	..	..	..		8	11
Bjernede	7	..	..	..	..	..	..	..	..		7	7
												+ Skaar
Bromme	4	1	..	..	..	..	..	..	..		8	49
Gyrstinge	11	1	1	..	..	..	..	..	..		11	13
Kirke Flinterup	23	2	1	..	..	..	..	..	..	1 brednakket Flintøkse	27	32
Munke Bjergby	33	2	5	..	1	..	..	..	..	1 brednakket Flintøkse	47	62
Stenmagle	26	2	1	..	1	..	..	1	..	1 Skolæstøkse	37	105
Allindemagle	5	..	2	..	..	..	..	..	..		5	7
Haraldsted	51	2	2	..	..	1	..	..	..	1 tyndn. og 1 tosidet Mejsel	52	59
Valsølille	..	..	1	..	..	..	..	..	..		0	1
Kirke Saaby	..	1	..	..	..	..	..	..	..		0	1
Kirke Sonnerup	6	..	..	..	..	..	..	..	..		8	23
Rye	2	..	..	..	..	..	..	..	..		2	2
Ialt	2484	278	152	17	33	17	6	15	54	56	2854	4304 + 1710 Sk. + 225 Ravp.

Tyknakkede Økses Tid Period of the thick butted Axe / Sogn Parish	Antal Oldsager (Number of Antiquities)									Andre Sager Other Types of Implements	Samlede Antal tyknakkede Økser Total Number of thick butted Axes	Samlede Antal Oldsager Total Number of Specimens
	Tyknakkede Flintøkser Thick butted Flint Axes	Tyndbladede Flintøkser Thin bladed Flint Axes	Tyknakkede Huløkser Thick butted Gouges	Spidsnakkede Huløkser Pointed butted Gouges	Dobbeltæggede Stridsøkser Double edge Battle Axes	Enkeltgravs Stridsøkser Single Grave Battle Axes	Skivekøller Discoid Clubs	Mejsler Chisels	Skaftungepile Tanged Arrow Heads			
Aagerup	29	2	16	..	1	..	..	5	..	1 Skafttapøkse	29	54
Butterup	16	3	5	1	1	1	..	2	..		16	29
Grandløse	6	1	3	..	..	..	..	1	..		9	18
Holbæk	19	..	7	..	..	..	..	5	..	1 Baadøkse, 1 Kobberøkse	20	36
Kirke Eskildstrup	17	6	2	1	1	..	..	4	..		19	37
Kvanløse	23	5	6	1	2	..	..	5	..	1 Baadøkse	24	45
Niløse	12	2	1	..	1	..	..	2	..	2 Benmejsler	20	32
Nørre Jernløse	10	3	4	..	..	..	..	1	..		10	18
Soderup	21	2	12	..	..	1	..	8	..	1 gennemboret Ravskive	23	48 + fl. Skaar
Stenlille	5	2	3	..	..	..	..	5	..	1 Baadøkse	6	22
Store Taastrup	83	14	10	..	1	1	..	10	1		88	166
Sønder Asmindrup	9	1	4	..	..	..	..	3	1		9	19
Sønder Jernløse	13	1	4	..	2	..	..	..	..		19	37
Søndersted	7	4	4	..	..	..	..	2	1		19	37
Søstrup	13	1	4	..	..	..	..	2	..	1 Skafttapøkse, 1 kuglef. Kølle	15	29
Tersløse	14	2	1	..	..	..	..	..	..		14	17 + 12 Skaar
Tølløse	55	7	8	..	2	..	..	5	1		55	78
Uggerløse	6	1	7	..	1	..	..	..	..		6	15 + 2 Skaar
Undløse	16	2	1	..	..	1	..	2	..		31	84
Frydendal	4	..	..	..	..	..	..	..	..		4	4
Gislinge	25	4	4	1	..	1	..	9	1	1 Hulmejsel	29	50
Hagested	29	3	12	1	1	..	..	4	..	1 Baadøkse	38	81
Hjembæk	26	1	8	..	..	..	..	1	2	1 tykn. Grønstensøkse	32	51
Hørby	16	2	1	..	..	..	..	1	..		18	35
Jyderup	6	7	2	1	..	..	..	4	..	1 tykn. Grønstensøkse	21	54
Kundby	62	6	20	..	1	..	..	13	2	1 Hulmejsel, 1 køllef. Ravperle	65	111
Mørkøv	7	2	2	..	..	..	..	1	..	1 Hulmejsel	7	13
Orø	22	7	4	..	..	1	..	5	..	1 Skafttapøkse, 1 Hulmejsel	27	46
Skamstrup	44	8	11	..	1	..	..	4	..		44	68 + 6 Skaar
Stigs Bjergby	16	2	4	..	1	1	..	1	1		21	43
Svinninge	19	3	3	..	1	2	..	1	..	1 Baadøkse, 1 Skaftlejeøkse, 1 Kobberøkse	23	43
Tuse	11	9	8	..	..	..	..	..	..	1 tyndbladet Skiferøkse	40	163
Udby	27	..	7	..	..	..	..	3	2		27	39
Aunsø	38	3	6	..	1	..	..	8	..	1 tykn. Grønstensøkse	42	62
Bjergsted	16	6	3	..	..	..	..	..	..		19	29 + 135 Ravp.
Bregninge	96	14	26	..	2	1	..	24	7		112	353 + 37 Ravp.
Føllenslev	100	17	22	2	1	..	..	26	8	1 Skiferøkse, 1 Hulmejsel	137	312
Holmstrup	16	1	9	..	1	1	..	1	2		17	34
Jorløse	110	10	6	..	3	..	..	11	6	1 kuglef. Kølle, 1 Benmejsel	116	211

Tyknakkede Økses Tid Period of the thick butted Axe / Sogn Parish	Antal Oldsager (Number of Antiquities): Tyknakkede Flintøkser Thick butted Flint Axes	Tyndbladede Flintøkser Thin bladed Flint Axes	Tyknakkede Huløkser Thick butted Gouges	Spidsnakkede Huløkser Pointed butted Gouges	Dobbeltæggede Stridsøkser Double edge Battle Axes	Enkeltgravs Stridsøkser Single Grave Battle Axes	Skivekøller Discoid Clubs	Mejsler Chosels	Skaftungepile Tanged Arrow Heads	Andre Sager Other Types of Implements	Samlede Antal tyknakkede Økser Total Number of thick butted Axes	Samlede Antal Oldsager Total Number of Specimens
												+ m. skaar
Sejrø	16	1	5	1	1	..	..	6	5	3 cylindriske Blokke	20	53
Særslev	38	3	8	..	..	1	..	7	1		38	61
Viskinge	46	8	10	..	1	1	..	5	1	1 Baadøkse, 1 Haandledbeskytter	47	121
Værslev	37	9	13	..	2	..	..	4	..	1 Skafttapøkse, 1 Benmejsel	49	95
												+ 97 Ravp.
Aarby	68	4	13	..	1	..	..	11	9	1 tyknakket Grønstensøkse	84	260
Kalundborg	7	1	2	1	..	1	..	..	5		9	20
Lille Fuglede	47	8	4	..	..	..	..	14	1		47	78
												+ 29 Ravp.
Raklev	49	3	14	..	1	..	1	11	1	1 tykn. Grønstensøkse	64	206
Refsnæs	18	4	3	..	1	..	..	5	1		21	60
												+ 167 Ravp.
Rørby	96	18	16	1	2	1	3	32	3	3 tykn. Grønstensøkser, 1 Skafttapøkse	121	546
												+ 4 Ravp.
Store Fuglede	37	15	8	..	2	..	1	8	3	1 Kobberøkse	40	91
Svallerup	48	11	15	2	..	1	..	17	2		57	164
												+ Skaar
												+ 20 Ravp.
Tømmerup	44	6	4	2	2	..	..	6	..	1 tykn. Grønstensøkse	56	127
												+ 36 Ravp.
Ubby	127	21	28	3	5	4	..	25	2		191	493
Bakkendrup	28	4	6	..	1	1	..	3	..		31	53
												+ 96 Ravp.
Buerup	133	20	17	1	1	3	1	24	..		141	463
Drøsselbjerg	5	1	..	..	..	..	..	3	1		5	9
												+ Skaar
												+ 80 Ravp.
Finderup	65	11	11	..	1	1	1	11	1		112	271
Gierslev	17	..	1	..	..	..	..	3	..		19	24
Gørlev	77	13	18	..	3	4	1	14	3	2 Flækkesegle	91	173
Hallenslev	15	1	3	..	..	..	..	..	..		17	21
												+ 49 Skaar
Kirke Helsinge	165	27	21	..	1	2	1	58	7	1 tykn. Grønstensøkse, 1 Skaftlejeøkse, 2 Flækkesegle	176	415
Reerslev	35	5	8	..	..	..	..	7	..		36	56
Ruds Vedby	8	..	1	..	..	..	..	..	..		8	9
Skellebjerg	16	1	1	..	..	..	..	2	..		25	64
Sæby	13	1	..	..	..	1	..	2	1		28	45
Ørslev	10	2	1	..	1	..	..	..	..		10	15
Asnæs	36	7	14	..	2	..	..	10	3	1 rund Kølle	39	111
Egebjerg	19	3	8	..	..	..	..	..	1		20	47
												+ 20 Skaar
Faarevejle	61	9	5	..	5	2	..	12	8	1 Baadøkse, 1 Skafttapøkse, 1 cyl. Blok, 1 Lerkar, 1 køllef. Ravperle	93	257
												+ 32 Ravp.
Grevinge	20	3	7	..	4	..	..	4	1	2 Baadøkser, 1 Hulmejsel, 1 cyl. Blok	34	107
												+ 87 Ravp.
Højby	52	5	18	..	..	1	..	12	6	1 Baadøkse, 1 tykn. Grønstensøkse 1 rund Kølle, 1 cyl. Blok, 1 Ravsm	70	244

Tyknakkede Økses Tid Period of the thick butted Axe / Sogn Parish	Antal Oldsager (Number of Antiquities)									Andre Sager Other Types of Implements	Samlede Antal tyknakkede Økser Total Number of thick butted Axes	Samlede Antal Oldsager Total Number of Specimens
	Tyknakkede Flintøkser Thick butted Flint Axes	Tyndbladede Flintøkser Thin bladed Flint Axes	Tyknakkede Huløkser Thick butted Gouges	Spidsnakkede Huløkser Pointed butted Gouges	Dobbeltæggede Stridsøkser Double edge Battle Axes	Enkeltgravs Stridsøkser Single Grave Battle Axes	Skivekøller Discoid Clubs	Mejsler Chisels	Skaftungepile Tanged Arrow Heads			
Hørve	12	..	3	..	1	1	..	3	..		12	20
Nykøbing	3	..	1	..	..	..	..	2	..		3	6
Nørre Asmindrup	24	2	3	2	..	..	..	3	1		24	35
Odden	6	..	1	1	..	1	..	..	6	2 cyl. Blokke	12	30
Rørvig	8	..	11	..	1	..	1	..	..		8	24
Vallekilde	58	2	12	5	1	..	..	15	5	1 Lerkar	58	99
Vig	40	5	7	..	..	..	..	10	..	1 Baadøkse	40	67
Nordrup	7	..	2	..	..	..	..	..	..		7	9
Bjernede	4	..	..	..	..	..	..	..	..		4	4
Bromme	3	..	1	..	1	..	..	1	..		3	6
Gyrstinge	8	..	2	..	..	..	..	1	..	1 Kobberøkse	8	12
Kirke Flinterup	9	4	..	..	..	..	..	1	..		10	15
Munke Bjergby	19	2	2	1	..	1	..	2	..		33	47
Stenmagle	15	5	5	..	..	..	..	..	1		19	36
Allindemagle	15	1	3	..	1	..	..	2	..		15	22
Haraldsted	40	4	10	..	..	..	..	4	1	1 Baadøkse	41	61
Valsølille	..	1	..	..	..	..	..	..	..		0	1
Kirke Sonnerup	7	..	4	..	1	..	..	2	..		10	46
Rye	3	..	..	..	..	..	..	..	..		3	3
Ialt	2788	416	620	28	68	38	10	543	115	65 + 8 cyl. Blokke	3400	7914 + 820 Ravp. + 89 Skaar

Dolktid Flint Dagger Period / Sogn Parish	Antal Oldsager (Number of Antiquities)										Andre Sager Other Types of Implements	Samlede Antal Oldsager Total number of Antiquities
	Flintdolke Flint Daggers	Spydspidser Spear Heads	Tandede Spydspidser Serrated Spear Heads	Bredæggede Flintøkser Broad bladed Axes	Stridsøkser (D.O. II 542) Battle Axes	Arbejdsøkser Massive Skafthole Axes	Pilespidser Arrow Heads	Flintsegle Flint Sickles	Skaftskrabere Hafted Scrapers	Skiferhængesmykke Slate Pendants		
Aagerup	15	..	1	2	..	3	..	3	..	..		24
Butterup	11	1	1	1	..	1	..	3	..	..		19
Grandløse	4	..	..	..	..	..	1	3	..	..		8
Holbæk	25	..	..	8	..	10	1	4	..	..	1 Bronzeøkse	68
Kvanløse	4	..	..	4	..	1	1	..	..	..		10
Niløse	4	..	1	1	..	3	..	..	..	..		11
Nørre Jernløse	10	..	..	3	1	..	1	..	..	..		20
Soderup	6	..	..	1	..	1	..	2	..	..	1 Madkniv	11
Stenlille	3	..	..	..	..	..	..	..	1	..		4
Store Taastrup	10	..	1	2	..	4	1	2	..	..	1 Bronzeøkse	21
Sønder Asmindrup	7	..	..	2	..	..	..	1	..	..		10
Sønder Jernløse	3	1	..	5	..	..	..	..	..	..		11
Søndersted	2	..	..	..	..	..	..	..	..	..		3
Søstrup	13	..	2	2	..	1	..	2	..	..		22
Tølløse	11	3	..	..	..	9	..	2	..	..		25
Uggerløse	1	1	..	..	..	1	..	1	..	..		4
Undløse	4	..	..	..	..	3	..	2	..	..		9
Frydendal	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..		1
Gislinge	38	1	..	3	1	5	3	16	1	..		73
Hagested	17	..	..	..	..	2	1	2	1	..		39
Hjembæk	16	..	1	3	..	6	..	8	..	..		38
Hørby	8	..	..	..	..	2	..	3	..	..		23
Jyderup	3	..	1	1	..	3	..	..	..	..		8
Kundby	39	5	..	14	..	5	5	21	..	1	1 Bronzeøkse	97
Mørkøv	2	..	..	..	..	..	..	2	..	..		4
Orø	11	1	2	2	..	2	1	9	..	..		28
Skamstrup	9	..	1	6	..	3	..	..	..	..		19
Stigs Bjergby	3	..	..	2	..	1	3	..	1	..		12
Svinninge	15	..	..	1	2	8	..	1	..	..	1 Madkniv, 4 Prene	50
Tuse	13	..	1	..	1	2	1	10	..	..		195
Udby	26	..	1	..	..	4	..	21	..	..	1 Madkniv	56
Aunsø	6	..	2	..	..	1	2	..	..	..		+ Skaar 12
Bjergsted	..	..	..	4	..	2	..	3	..	..	1 Bronzeøkse	11
Bregninge	69	11	1	18	1	20	..	53	..	..	1 Planke, 1 Madkniv, 1 Bennaal	277
Føllenslev	113	1	2	16	2	14	14	42	4	..	3 Planker	295
Holmstrup	6	..	..	1	..	..	1	1	..	..	1 Madkniv	10
Jorløse	28	3	..	3	3	8	1	6	..	..	3 Bronzeøkser	55
Sejrø	30	..	..	2	..	1	7	7	1	..		164
Særslev	25	1	..	7	..	5	1	15	..	..	1 Planke, 1 Bronzeøkse	57
Viskinge	11	1	1	7	..	1	3	13	..	..		43
Værslev	25	1	1	3	..	8	..	10	..	..	7 Planker	60
Aarby	69	8	1	15	1	5	2	33	6	1	2 Madknive	204
Kalundborg	6	..	..	2	..	1	1	4	..	..	1 Bronzeøkse	15
Lille Fuglede	17	..	..	5	..	3	2	7	..	..	1 Bronzeøkse	35
Raklev	14	2	..	7	..	2	..	1	..	..	1 Madkniv	28
Refsnæs	13	..	..	4	..	..	1	3	..	..		23

Dolktid Flint Dagger Period / Sogn Parish	Antal Oldsager (Number of Antiquities)										Andre Sager Other Types of Implements	Samlede Antal Oldsager Total number of Antiquities
	Flintdolke Flint Daggers	Spydspidser Spear Heads	Tandede Spydspidser Serrated Spear Heads	Bredæggede Flintøkser Broad bladed Axes	Stridsøkser (D. O. II 542) Battle Axes	Arbejdsøkser Massive Skafthole Axes	Pilespidser Arrow Heads	Flintsegle Flint Sickles	Skaftskrabere Hafted Scrapers	Skiferhængesmykke Slate Pendants		
Rørby	96	10	..	19	..	10	2	24	..	2		210
Store Fuglede	36	3	..	8	..	7	1	9	..	..		64
Svallerup	45	1	..	8	..	4	3	17	1	1	1 Bronzeøkse	87 + Skaar
Tømmerup	19	2	..	1	..	3	2	6	1	1	1 Bronzeøkse	55 + Skaar
Ubby	72	2	..	12	..	5	1	22	2	..	1 Madkniv	144 + 8 Skaar
Bakkendrup	39	1	1	5	..	1	6	7	..	..	1 Madkniv	75
Buerup	28	1	..	13	3	3	..	8	1	..	2 Bronzeøkser	63
Drosselbjerg	5	..	..	..	..	..	..	5	1	..		11
Finderup	24	1	2	5	1	6	1	5	..	..	1 Madkniv, 1 Bronzeøkse	66
Gierslev	1	..	..	1	1	..	..	3	..	..		9
Gørlev	75	5	4	21	3	7	9	18	..	..		146
Hallenslev	9	1	1	4	1	2	4	3	..	..		28
Kirke Helsinge	221	2	3	31	..	13	4	34	4	..	1 Planke	444
Reerslev	3	1	..	4	..	2	..	1	..	..		11
Ruds Vedby	1	..	..	1	..	..	..	..	..	..		2
Skellebjerg	4	..	..	..	..	..	..	..	..	..		9
Sæby	6	..	..	..	..	1	..	..	..	..		37
Ørslev	3	..	..	..	..	..	..	..	..	..		3
Asnæs	51	2	4	12	..	16	..	19	..	1		119
Egebjerg	10	1	..	1	..	2	..	3	..	..		17
Faarevejle	50	4	1	22	4	9	4	35	1	1	2 Madknive, 1 Pilegl., 2 Bennaale	527
Grevinge	9	..	2	2	1	..	1	..	..	..	1 Bronzeøkse, 1 Gulv-Lunula	34
Højby	57	5	3	19	3	11	10	40	1	3	1 Planke, 1 Bronzeøkse	203
Hørve	7	4	..	1	2	5	2	5	..	..		38
Nykøbing	1	..	1	..	..	..	..	..	..	..		3
Nørre Asmindrup	10	..	..	1	..	..	..	1	..	..	1 Madkniv	14
Odden	9	..	..	..	..	..	..	5	..	..	1 Planke, 1 Madkniv	+ 13 Skaar 62
Rørvig	6	..	1	..	..	4	..	3	..	..		24
Vallekilde	36	3	1	9	1	13	2	39	..	..	1 Bronzeøkse	128
Vig	24	1	..	5	2	8	2	27	..	1	1 Planke	76
Nordrup	2	..	..	1	..	..	..	..	..	..		3
Bjernede	..	..	..	..	..	1	..	..	..	..		1
Gyrstinge	1	..	..	..	..	1	1	..	..	..		3
Kirke Flinterup	2	..	..	2	..	..	..	..	..	..		4
Munke Bjergby	4	..	..	..	..	2	..	1	..	..		7
Stenmagle	7	1	..	1	..	..	..	..	..	..		9
Allindemagle	6	1	..	3	..	5	..	3	..	..		18
Haraldsted	21	1	..	3	..	10	1	8	..	..		44
Kirke Saaby	1	..	..	..	..	2	..	..	..	..		3
Kirke Sonnerup	3	..	..	..	..	..	..	..	..	..		15
Rye	4	..	1	..	..	..	..	..	..	..		8
Ialt	1774	94	46	371	34	304	110	671	27	12	58	3501

Sogn Parish	*Bronzealder* Bronze Age Ældre Bronzealder Early Bronze Age	*Bronzealder* Bronze Age Yngre Bronzealder Late Bronze Age	Uvis Periode Uncertain Age	Samlede Antal Oldsager Total Number of specimens
Aagerup			1 Dolk, 8 Flækkeknive, 1 Mejsel, 1 Guldspiralfingerring	16 + Skaar
Butterup		1 Sværd, 1 Celt		2
Grandløse	2 Paalstave (2. P), 1 Spydspids (3. P.)	1 Edsring af Guld (5. P.)	1 Skafthulsøkse	9 + m. Urner
Holbæk	1 Spydspids (3. P.)	2 Celter, 1 Min.-Sværd, 1 Halsr.	1 Støbeform	55
Kvanløse	1 Sværd og 1 Paalstav (2. P.)	1 Celt	1 Stenøkse, 1 Skaalsten	7
Niløse	1 Sværd, 1 Guldarmbd. (2. P.)	1 Ragekniv	1 Sværd, 1 Stenøkse	31
Nørre Jernløse		1 Armring (6. P.)	1 Stenøkse	4
Soderup	1 Paalstav (2. P.)		1 Spydspids, 1 Stenøkse, 1 Skaalsten	4
Stenlille			1 Skaalsten	4
Store Taastrup				5
Sønder Asmindrup			1 Bronzeøkse, 1 Stenøkse, 1 Guldørenring	3
Sønder Jernløse		2 Celter, 1 Pincet	1 Grebtungesværd	4
Søndersted	1 Paalstav (2. P.)			1
Søstrup		1 Sværd		5
Tersløse			1 Skaalsten	1
Tølløse			1 Spydspids, 1 Armring	2
Undløse	1 Paalstav (2. P.)		2 Spydspidser	3 + 490 smaa Ringe
Gislinge	1 Skafthulsøkse (ældste Metalk.), 1 Sværd (2. P.)	1 Celt	4 Flækkeknive	27 + fl. Urner
Hagested	1 Paalstav (2. P.)		1 Sværd	10
Hjembæk	1 Paalstav (2. P.)	1 Edsring af Bronze (6. P.), 3 Celter, 1 Husurne		6
Hørby			1 Spydspids, 1 Flækkekniv	12
Jyderup	2 Paalstave (2. P.)			5
Kundby	1 Sværd, 1 Spyd (2. P.)	1 Pincet, 1 Syl, 1 Naal, 1 Min.-Kniv, 1 vreden Halsring	1 Sværd, 1 Stenøkse, 1 Flækkekniv, 1 Hjortetaksøkse	36
Mørkøv	1 Paalstav (2. P.)			1
Orø		1 snoet Halsring, 1 Pincet	1 Sværdknap, 1 Bronzehammer	104
Skamstrup		3 Celter	1 Dolk, 1 Spydspids, 1 Stenø.	6
Stigs Bjergby				12
Svinninge		1 Celt		1 + Skaar
Tuse			1 Spydspids, 2 Flækkeknive	54
Udby	1 Ragekniv (3. P.)	1 Svanehalsnaal (6. P.)	1 Sværd, 1 Flintdolk	51
Aunsø		1 Celt	1 Spydspids	8
Bjergsted	1 Dolk (3. P.), 1 Paalstav (2. P.)	1 Spydspids, 1 Armring	1 Dolk	15
Bregninge	1 Paalstav, 1 Hagestk. til Hjelm (2. P.)	3 Celter, 2 Save, 1 Hængekar	1 Spydspids, 1 Naal	126
Føllenslev	1 Skafthulsøkse (ældste Metalk.), 3 Paalstave (2. P.)	1 Sværd, 2 Celter, 1 Ragekniv, 1 Pincet, 1 Hængekar, 1 Stangknap	2 Sværd, 1 Stenøkse, 3 Flækkeknive, 1 Skaalsten, 1 Hjortetaksøkse	63 + Skaar
Jorløse	1 Sværd, 3 Paalstave (2. P.)	1 Fibula (4. P.)	1 Dolk, 1 Celt, 1 Stenøkse, 1 Flækkek., 2 Hjortetaksøkser	13

Sogn Parish	*Bronzealder* Bronze Age Ældre Bronzealder Early Bronze Age	 Yngre Bronzealder Late Bronze Age	Uvis Periode Uncertain Age	Samlede Antal Oldsager Total Number of specimens
Sejro	2 Spydspidser (2. P.), 1 Tutulus (3. P.)	1 Spydspids, 2 Celter	2 Flækkeknive, 1 Skaalsten	50
Særslev			1 Dolk, 1 Celt, 1 Flækkekniv, 2 Lerkar, 1 Vævevægt	20
Viskinge	1 Dolk (3. P.)	1 Celt	1 Dolk, 1 Flækkekniv, 1 Hjortetaksøkse	8
Værslev		1 Dolk (5. P.), 6 Syle, 3 Pincetter, 2 Naale	1 Grebtungesværd, 1 Flintdolk, 4 Flækkeknive	43
Aarby		1 Celt	1 Grebtungesværd, 1 Dolk, 1 Skaalsten, 18 Flækkeknive	202
Kalundborg	1 Paalstav (2. P.)	1 Celt, 1 Min.-Sværd, 2 Naale, 2 Syle, 1 Knap	1 Spydspids	22 + Skaar
Lille Fuglede		1 Celt	1 Sværd, 1 Flækkekniv	6
Raklev	1 Fibula (2. P.)	1 Edsring af Guld (5. P.), 4 Celter, 1 Pincet, 1 Ragekniv, 1 Naal, 1 Halsring, 1 Min.-Sværd	1 Stenøkse, 1 Flækkekniv, 9 Skaalsten	286
Refsnæs		1 Celt, 1 Min.-Sværd	1 Grebtungesværd, 1 Skaalsten	100
Rørby	1 Paalstav (2. P.)	1 Ragekniv (4. P.), 1 Bæltepl. (5. P.), 1 Ragekniv, 1 Naal	1 Sværd, 1 Ring, 1 Flækkekniv	38
Store Fuglede	1 Armring (2. P.)	1 Halsring, 1 Fibula, 1 Naal	1 Stenøkse, 1 Skaalsten	10
Svallerup	2 Paalstave (2. P.)		1 Stenøkse, 1 Flækkekniv, 1 Skaalsten	24
Tømmerup	1 Paalstav (2. P.)	2 Celter, 1 Halsring	1 Dobbeltknap, 1 Flintdolk, 4 Flækkeknive	75
Ubby		4 Celter	1 Sværd, 1 Flintdolk, 1 Stenøkse, 7 Skaalsten	137 + Skaar
Bakkendrup		1 Celt	1 Spydspids, 1 Bronzekam, 1 Hjortetaksøkse	9
Buerup	1 Paalstav (2. P.)	2 Dolke, 2 Celter, 1 Ragekniv, 1 Min.-Sværd		10
Finderup		1 Celt, 1 Lur, 1 Halsring		23
Gierslev		1 Celt		1
Gørlev	1 Spydspids (2. P.), 1 Kniv (3. P.)	1 Celt, 1 Naal, 1 Min.-Sværd	1 Flintdolk	62
Hallenslev	1 Bronzeøkse (ældste Metalk.)	1 Celt	2 Sværd	9 + Skaar
Kirke Helsinge	1 Sværd, 1 Paalstav (2. P.)	1 Celt	17 Flækkekn., 1 Rav-Db.knap	76
Reerslev		1 Spydspids (4. P.), 1 Sværd og 1 Celt (6. P.)	1 Stenøkse, 1 Hjortetaksøkse	5
Ruds Vedby			1 Skaalsten	7
Skellebjerg		1 Fibula, 1 Min.-Kniv	2 Stenøkser	4
Sæby				4
Asnæs	1 Paalstav (2. P.), 1 Armring (3. P.)	2 Celter, 1 Spydspids	1 Celt, 1 Kniv, 4 Helleristningssten, 1 Skaalsten, 1 Ravperle	114
Egebjerg	2 Paalstave (2. P.)	1 Celt, 1 Halsring	1 Dolk, 1 Stenøkse, 1 Skaalsten	57
Faarevejle	3 Paalstave (2. P.), 1 Spydspids (3. P.)	1 Celt, 1 Edsring af Bronze, 1 Toiletkniv	2 Sværd, 1 Dolk, 4 Spydspidser, 2 Punsler, 1 Armring, 1 Stenøkse, 1 Flintdolk, 1 Flækkekn.	159

Sogn Parish	*Bronzealder* Bronze Age Ældre Bronzealder Early Bronze Age	 Yngre Bronzealder Late Bronze Age	Uvis Periode Uncertain Age	Samlede Antal Oldsager Total Number of specimens
Grevinge	2 Paalstave (2. P.)	1 Spydspids, 1 Hjælmhorn, 1 Kniv, 3 Naale	1 Dobbeltknap, 4 Helleristningssten, 1 Skaalsten	59
Højby	2 Paalstave (2. P.), 1 Sværd og 1 Kniv (3. P.)	1 Guldarmbaand (5. P.), 2 Celter, 1 Pincet, 5 Syle, 1 Ring, 2 Halsringe, 1 Knap	2 Sværd, 1 Dolk, 1 Sav, 2 Segle, 2 Bælteplader, 1 Tutulus, 1 Spiralarmbaand, 6 Dobbeltknapper, 2 Stenøkser, 1 Flintdolk, 1 Flækkekniv, 2 Helleristningssten, 3 Skaalsten, 2 Hjortetaksøkser	318
Hørve	1 Paalstav (2. P.)		1 Bronzeøkse	10
Nykøbing		1 Pincet		6
Nørre Asmindrup		2 Celter		7
Odden			3 Flækkeknive	23
Rørvig		1 Celt	1 Sværd, 1 Flækkekniv	32
Vallekilde	1 Paalstav, 1 Bælteplade (2. P.)	2 Celter, 1 Halsring, 1 Lerkar	1 Flintdolk, 5 Flækkeknive	36
Vig	1 Sværd, 1 Paalstav og 1 Halskrave (2. P.), 2 Tutuli (3. P.)	1 Halsring	2 Sværd, 3 Spydspidser, 1 Kniv, 1 Sav, 1 Tutulus, 1 Stenøkse, 5 Flækkeknive	193
Gyrstinge			1 Guldspiralfingerring	1
Munke Bjergby		1 Celt	1 Spydspids, 1 Stenøkse, 1 Skaalsten	7
Stenmagle		1 Celtskaft	1 Stenøkse	2
Allindemagle	2 Paalstave (2. P.)		2 Skaalsten	21
Haraldsted		1 Armring	1 Flintdolk	14
Kirke Saaby	1 Bælteplade (2. P.)		1 Helleristningssten	2
Kirke Sonnerup			2 Flækkeknive, 1 Helleristningssten	9
Rye			1 Spydspids	1
Ialt	75	160	274	3487 + Sk.

Sogn Parish	*Jernalder* Iron Age Ældre Jernalder Early Iron Age	 Yngre Jernalder Late Iron Age	Uvis Alder Uncertain Age	Samlede Antal Oldsager Total Number of Specimens
Aagerup	1 Ildsten (y. Rom.)	1 Guldspiralfingerring (Germ.), 1 rundt Spænde (Vik.)	1 Tenvægt	6 + Skaar
Butterup			2 Tenvægte, 1 Benharpun	4
Grandløse	1 Chalcedonperle (y. Rom.)			14
Holbæk		2 Guld-Spiralfingerringe	1 Celt, 1 Tenvægt	6
Kirke Eskildstrup	1 Ildsten (y. Rom.)		1 Skaftlejekølle	3
Kvanløse	1 romersk Glasperle			1 + Urner(?)
Niløse	3 Ben-Spydspidser		1 Skaftlejekølle	5
Nørre Jernløse			1 Skaftlejekølle	1
Soderup			1 Skaftlejekølle	1
Stenlille		1 Guldfingerring og 1 Bronzering (Germ.)	1 Tenvægt, 1 Bidselstang, 1 Skaftlejekølle	30
Store Taastrup	1 Ben-Spydspids	1 Guldring, 1 Bronzenøgle	1 Celt	24
Sønder Asmindrup		1 Guldbarre		4
Sønder Jernløse	1 Drikkehorn (æ. Rom.)		1 Tenvægt, 1 Skaftlejekølle	14 + Skaar
Søndersted				65 Perler
Tersløse	1 Ildsten (y. Rom.)		1 Tenvægt	3 + 141 Perler
Tølløse	1 Kuglehalsring (Keltisk)		1 Glittesten, 1 Knusesten	13
Undløse	1 Ben-Spydspids	1 Guldspiralring, 1 Lerkarskaar (Vik.)	1 Skaftlejekølle, 1 Bidselstang, Jernslagger	11
Frydendal				Fl. Urner?
Gislinge	1 Lerkar (æ. Rom.), 1 Glasperle (y. Rom.)	1 Lerkar (Vik.)	2 Tenvægte, 1 Mortersten	16 + m. Skaar
Hagested			1 Skaftlejekølle	1
Hjembæk	1 Ildsten (y. Rom.)	1 Guldspiralfingerring (Germ.), 1 Lerkar (Vik.)		3 + Skaar
Hørby	1 Kasserolle (æ. Rom.), 1 Ildsten (y. Rom.)	1 Bronze-Spiralfingerring (Germ.)	2 Tenvægte	11
Jyderup	1 Kuglehalsring (Keltisk)			1 + Skaar
Kundby		1 lille Guldfigur(»Guldgubbe«), 1 arabisk Mønt (Dirhem)	2 Skaftlejekøller, 2 Knusesten, 1 Bidselstang, 1 Hjortetaksøkse	14
Mørkøv	1 Sølvdenar (æ. Rom.)			1
Orø		1 Næbfibula (Germ.)		2
Skamstrup	1 Ildsten (y. Rom.)		1 Bennaal	12
Stigs Bjergby		1 Kvindekniv(?) (Germ.)	1 Celt	4
Svinninge	3 Ben-Spydspidser		1 Skaftlejekølle	4
Tuse	1 Ben-Spydspids, 1 Ildsten (y. Rom.)	1 Stenterning (Vik.)	1 Skaftlejekølle, 1 Tenvægt	6 + Skaar
Udby				4
Aunsø			1 Skaftlejekølle, 1 Knusesten	2
Bjergsted			1 Tenvægt	1
Bregninge	2 Ildsten (y. Rom.)	1 Nøgle (Germ.), 1 Økse og 1 Tenvægt (Vik.)	3 Skaftlejekøller, 1 Segl, 4 Tenvægte, 1 Lerkar	18
Føllenslev	2 Ildsten (y. Rom.)	3 Guldringe (Germ.)	1 Celt, 2 Skaftlejekøller, 1 Knusesten, 2 Lerkar	16

Sogn Parish	*Jernalder* Iron Age Ældre Jernalder Early Iron Age	*Jernalder* Iron Age Yngre Jernalder Late Iron Age	Uvis Alder Uncertain Age	Samlede Antal Oldsager Total Number of Specimens
Holmstrup	1 Ben-Spydspids	1 Guldring (Germ.)	1 Skaftlejekølle, 1 Tenvægt	6 + Lerkar
Jorløse	3 Ildsten og 1 Benpil (y. Rom.) 3 Ben-Spydspidser	1 Alsengemme (Vik.)	2 Skaftlejekøller, 1 Bidselstang, 2 Lerkar	15 + Skaar + 143 Mønter
Sejrø		1 Guldring (Germ.), 1 flettet Guldarmbaand, 1 skaalf. Spænde og 1 Sølvhalsring (Vik.)		66 + 28 Perler
Særslev	1 Ben-Spydspids	1 skaalf. Spænde (Germ.)	1 Tenvægt, 1 Knusesten	11
Viskinge	1 Guldhalsring		1 Skaftlejekølle, 1 »Hyrdestav«	4
Værslev	1 Ildsten (y. Rom.)	1 rundt Smykke (Vik.?)	1 Skaftlejekølle	4 + 42 Perler
Aarby	1 Bronzemønt (æ. Rom.)			24
Kalundborg			1 Amboltsten	5
Lille Fuglede	1 Ildsten (y. Rom.)		1 Tenvægt, 1 Amboltsten	4
Raklev	1 Ildsten (y. Rom.), 1 Ben-Spydspids		1 Skaftlejekølle	9 + Skaar
Rørby				10
Røsnæs	2 Ildsten (y. Rom.)	1 firk. Bronzespænde (Germ.), 1 skaalf. Spænde (Vik.)	2 Vævevægte	7
Store Fuglede	1 Sværd og 1 Tyrefig. (Keltisk), 1 Ildsten (y. Rom.)	1 Spydspids, 2 Sværd, 1 Celt, 1 Pil, 2 Økser, 1 skaalf. Spænde, 3 Fuglefigurer, 1 Kortle, 1 Beslag (Vik.)	6 Tenvægte	26
Svallerup	1 Ben-Spydspids		2 Tenvægte	4
Tømmerup		1 Korsfibula (Germ.)		11 + 11 Skaar
Ubby	1 Fibula og 1 Ildsten (y. Rom.)		1 Drejekværn, 2 Sænkesten, 4 Tenvægte	25 + Skaar
Bakkendrup	1 Ildsten (y. Rom.), 2 Ben-Spydspidser	1 Bronzespænde, 1 Beslag og 1 Spydspids (Vik.)	3 Tenvægte, 1 Bidselstang	17
Buerup	1 Mønt (æ. Rom.), 2 Ildsten (y. Rom.), 1 Ben-Spydspids	1 skaalf. Spænde (Vik.)	1 Tenvægt, 1 Bidselstang, 1 Amboltsten, 2 Knusesten	15
Drøsselbjerg			3 Glasperler	3 + fl. Urner
Finderup	5 Ben-Spydspidser		3 Tenvægte, 1 Skaftlejekølle	9 + 428 Mønter
Gierslev			1 Lerkar	2
Gørlev	1 Kugle-Fibula (Keltisk), 1 Ben-Spydspids		3 Tenvægte, 1 Skaftlejekølle, 1 Guldring	9
Hallenslev	2 Ben-Spydspidser	1 Sværd (Vik.)		3 + Skaar
Kirke Helsinge	1 Ben-Spydspids	1 Kam (Germ.)	3 Tenvægte, 6 Knusesten	27
Reerslev	1 Kortle (æ. Rom.), 2 Ildsten (y. Rom.), 1 Ben-Spydspids		1 Skaftlejekølle, 1 Lerkar	9
Ruds Vedby	1 Ildsten (y. Rom.)		1 Tenvægt	2
Skellebjerg	1 Ildsten (y. Rom.)			1
Sæby				12
Ørslev	1 Ildsten (y. Rom.)			7

Sogn Parish	*Jernalder* Iron Age Ældre Jernalder Early Iron Age	 Yngre Jernalder Late Iron Age	Uvis Alder Uncertain Age	Samlede Antal Oldsager Total Number of Specimens
Asnæs	1 Smykkeplade (keltisk)		1 Skaftlejekølle	3
Egebjerg				Skaar
Faarevejle	1 Lerkarskaar (y. Rom.)	2 Bronzenøgler	1 Skaftlejekølle, 1 Tenvægt, 1 Lerkop	10 + m. Skaar
Grevinge	1 Pragtfibula og 1 Ildsten (y. Rom.)		1 Skaftlejekølle, 1 Celt	17 + 1317 Perler + Skaar
Højby	1 Ildsten (y. Rom.), 1 Ben-Spydspids	1 Guldarmbaand og 1 Sølvarmring (Vik.)	1 Hvæssesten, 2 Tenvægte, 1 Knusesten, 1 Vognhjul	51
Hørve	2 Ildsten (y. Rom.)	1 skaalf. Spænde (Germ.)	2 Tenvægte	5
Nykøbing			1 Glasmosaikperle	1
Nørre Asmindrup	1 Ildsten (y. Rom.)			6 + Skaar
Odden		1 Sølvarmring (Vik.)		6
Rørvig	1 Ildsten (y. Rom.)		1 Skaftlejekølle	2
Vallekilde	3 Ildsten (y. Rom.), 1 Lerkar, 3 Ben-Spydspidser		4 Tenvægte	17 + Skaar
Vig	1 Ildsten (y. Rom.)		3 Skaftlejekøller, 1 Tenvægt	10
Bromme			1 Knusesten	1 + Skaar
Gyrstinge		1 Korsfibula (Germ.)		1
Kirke Flinterup	1 Ben-Spydspids			1
Munke Bjergby	1 engelsk Guldmønt (æ. Rom.), 1 Mosaikperle (y. Rom.)	1 Bronzenøgle (Germ.)	1 Tenvægt	7
Stenmagle	1 Smykkeplade (Keltisk), 1 Trææske m. Runer (y. Rom.), 1 Ildsten (y. Rom.), 2 Ben-Spydspidser	1 Guldfingerring og 1 Stk. Ringguld (Germ.)	1 Skaftlejekølle	22
Allindemagle			1 Skaftlejekølle, 1 Tenvægt	2 + 112 Perler
Haraldsted	1 Guldfingerring (rom. J.), 1 Ildsten (y. Rom.)		2 Skaftlejekøller	25 + fl. Kar
Rye		1 Guld-Armring (Germ.)		1

TABEL VI

BEBYGGELSESKVOTIENTER

Bebyggelsestæthed pr. km², beregnet saaledes: For hvert Sogn adderes Antallet af fundne Oldsager (idet dog Tallene for Rav- og Glasperler og Lerkarskaar divideres med 10) til Antallet af Bopladser + Grave, multipliceret med 5. Ind i dette Tal divideres Sognets Areal i km², idet Vandarealet er subtraheret.

Sogn	Tyndnakkede Økses Tid	Tyknakkede Økses Tid	Dolktid	Yngre Stenalder ialt	Ældre Bronzealder	Yngre Bronzealder	Bronzealder ialt	Ældre Jernalder	Yngre Jernalder	Jernalder ialt
Aagerup	6.2	3.3	1.5	14.8	4.2	1.7	7.0	0.1	0.6	2.0
Butterup	1.4	3.5	2.9	11.8	0.6	0.3	1.4	0	0	2.3
Grandløse	2.6	3.2	0.8	8.1	10.7	2.7	15.3	3.3	0	3.3
Holbæk	1.6	2.1	4.8	12.7	4.5	3.6	9.6	0.6	0.2	1.0
Kirke-Eskildstrup	6.7	3.5	0.3	21.5	0	0	0.3	2.3	0	2.4
Kvanløse	5.7	3.5	0.7	11.8	0.3	0.1	0.8	0.1	0	0.1
Niløse	6.2	3.0	0.6	14.3	1.5	0.1	1.7	0.2	0	0.3
Nørre Jernløse	1.9	1.2	1.7	6.2	0	0.4	0.8	0	0	0.1
Soderup	5.3	2.8	0.6	14.7	0.1	0	0.5	0	0	0.1
Stenlille	4.7	2.4	0.2	15.0	0.5	0.4	0.9	1.2	1.6	3.6
Store Taastrup	6.4	5.3	0.7	17.1	0.5	1.0	1.8	1.0	0.3	1.3
Sønder Asmindrup	8.0	1.6	0.1	10.8	0.4	0	0.5	0	0.1	0.8
Sønder Jernløse	4.0	3.3	0.6	10.4	0.1	0.2	0.3	2.5	0	2.6
Søndersted	6.8	6.7	1.1	17.4	0.1	0	0.1	0	0	1.2
Søstrup	7.6	4.2	2.7	27.3	1.4	1.6	3.0	0	0	2.5
Tersløse	1.0	0.9	0.4	7.4	0	0	0.1	0.1	0	0.4
Tølløse	2.9	2.5	0.8	10.2	0	0	0.1	0.3	0.8	1.4
Uggerløse	3.7	1.3	0.2	11.5	0	0	0.3	0	0	0
Undløse	7.0	3.4	0.2	13.0	0	0	0.1	0.3	0.1	0.6
Frydendal	1.0	0.5	0.1	1.7	0	0	0	0	0	0.6
Gislinge	1.8	5.5	7.0	25.1	4.4	7.1	16.4	11.1	0.1	12.5
Hagested	2.8	5.9	3.3	15.1	3.1	1.7	8.9	6.1	0	6.1
Hjembæk	3.9	4.0	3.1	18.0	0.1	0.2	0.6	0.1	0.1	0.2
Hørby	3.1	3.0	1.7	16.7	4.6	0	8.5	0.8	0.4	2.3
Jyderup	2.5	3.4	0.5	7.9	0.5	0.1	0.6	0.1	0	0.1
Kundby	2.6	3.9	3.4	11.9	1.4	5.0	9.2	0.6	0	1.3
Mørkov	0.8	1.0	0.3	3.8	0.1	0	0.1	0.1	0	0.1
Orø	1.0	3.7	1.8	7.3	11.8	32.6	44.6	0	0.4	0.4
Skamstrup	6.0	2.4	0.7	10.9	0	0.1	0.2	0.8	0	0.8
Stigs-Bjergby	1.3	4.1	1.5	7.3	1.0	0.8	1.8	0.8	0.1	1.4
Svinninge	2.9	4.5	4.6	14.7	0.8	0.1	0.9	0.2	0	0.3
Tuse	11.2	19.6	23.9	66.0	9.2	4.2	17.2	0.7	0.1	1.0
Udby	2.9	2.2	4.1	11.6	12.5	1.6	18.1	1.1	0	1.4
Aunsø	9.9	7.1	1.7	25.6	1.7	0.1	2.3	0	0	0.2
Bjergsted	6.0	3.1	1.3	16.2	2.5	3.1	13.9	0	0	0.1
Bregninge	4.1	8.5	7.3	21.5	5.8	7.2	23.7	0.4	0.1	0.8
Føllenslev	14.2	19.5	19.1	67.4	4.1	3.9	16.8	1.4	0.9	2.6
Holmstrup	7.3	2.9	0.5	14.0	0	0	0	0.1	0	0.3
Jorløse	13.6	17.5	4.4	40.0	2.4	1.0	3.7	1.0	0.1	2.5
Sejrø	2.8	5.2	16.7	28.7	7.3	5.9	24.0	4.5	13.4	18.4
Særslev	9.0	4.4	4.5	22.1	2.8	1.4	13.0	1.2	0.1	1.4
Viskinge	4.8	6.3	2.6	13.8	1.0	0.2	2.6	0.1	0.3	0.4
Værslev	7.3	8.8	4.1	23.1	2.9	2.2	9.1	0.1	0.1	0.5
Aarby	4.8	10.2	7.0	31.2	7.3	16.7	34.7	0.7	0.5	1.7
Kalundborg	1.1	2.7	1.9	7.0	1.1	2.6	5.6	1.3	0	1.5
Lille Fuglede	4.0	10.8	4.3	24.2	0	0.4	3.5	0.9	0	1.1
Raklev	10.9	6.8	1.1	22.8	1.2	28.1	47.0	0.3	0	1.0
Rørby	5.8	38.9	17.0	71.9	4.9	6.1	20.0	1.5	0.5	2.5
Røsnæs	7.6	4.9	1.5	17.4	1.9	20.7	28.7	0.5	0.1	0.9
Store Fuglede	4.5	7.9	5.0	21.1	2.0	0.3	5.6	0.2	2.7	3.5
Svallerup	2.2	8.0	4.0	20.3	1.4	1.0	7.8	0.1	0	0.4

Sogn	Tyndnakkede Økses Tid	Tyknakkede Økses Tid	Dolktid	Yngre Stenalder ialt	Ældre Bronzealder	Yngre Bronzealder	Bronzealder ialt	Ældre Jernalder	Yngre Jernalder	Jernalder ialt
Tømmerup	7.5	7.0	3.7	28.8	1.9	4.6	13.0	1.8	0.1	2.0
Ubby	7.0	23.3	6.4	44.0	4.1	5.8	12.5	1.6	0	3.1
Buerup	7.0	14.7	1.9	26.7	0.2	0.4	0.6	0.4	0	0.6
Drøsselbjerg	3.7	2.6	3.1	16.7	0	0	0	0	0	0.9
Finderup	4.8	13.4	3.0	23.9	1.5	1.1	2.9	0.2	0	0.4
Gierslev	1.3	4.3	1.7	8.1	1.3	0.1	2.6	53.5	0.3	54.1
Gørlev-Bakkendrup	6.0	10.0	9.2	30.2	5.7	1.7	10.1	0.9	0.8	2.1
Hallenslev	0.4	3.5	4.4	10.9	0.1	0.8	1.2	0.3	0.1	0.4
Kirke-Helsinge	14.5	16.7	17.7	65.1	2.7	3.7	7.8	0.4	0	1.8
Reerslev	12.7	3.2	0.6	17.8	0	0.2	0.3	0.9	0	1.0
Ruds Vedby	8.6	0.5	0.1	10.7	0.3	0.4	0.7	0.1	0	0.1
Skellebjerg	11.2	6.3	2.0	43.2	0	0.2	0.3	0.1	0	0.1
Solbjerg	1.0	0	0	3.0	0	0	0	0	0	0
Sæby	4.6	3.4	6.4	12.2	2.5	1.6	4.3	0	0.5	1.5
Ørslev	4.9	1.9	0.3	8.3	0	0	0	0.1	0.5	0.6
Asnæs	3.0	5.8	7.6	22.5	9.6	10.4	40.7	0	0	1.7
Egebjerg	4.6	2.2	0.7	9.8	6.6	12.4	28.7	0	0	2.0
Faarevejle	9.0	9.4	18.7	47.7	6.6	10.7	34.1	1.2	0.1	1.9
Grevinge	4.6	3.2	1.8	12.6	4.0	5.6	15.9	0.5	0.4	1.7
Højby	1.9	4.4	3.7	13.3	4.5	19.2	34.9	0.5	2.9	4.8
Hørve	4.3	2.5	4.7	12.1	7.0	3.0	18.8	0.3	0.1	1.5
Nykøbing	0	0.5	0.7	2.2	3.3	2.0	6.2	0	0	0.1
Nørre Asmindrup	3.3	2.9	1.3	12.0	1.3	1.7	5.5	0.1	0	1.3
Odden	1.9	3.5	5.0	12.6	1.0	5.2	11.2	0	0.5	1.5
Rørvig	0.4	1.4	2.0	8.6	4.3	6.4	15.8	0.1	0	0.3
Vallekilde	6.6	7.1	9.5	27.5	4.8	1.6	18.3	0.4	0.6	1.2
Vig	2.4	1.9	2.2	9.0	4.7	12.7	32.5	0.2	0	3.5
Nordrupvester	2.0	2.5	0.5	5.5	0	0	0	0	0	0
Bjernede	11.0	2.0	0.5	20.0	0	0	0	0	0	0
Bromme	18.3	2.0	0	24.3	0	0	0	0	0	0
Gyrstinge	6.8	1.2	0.3	13.5	1.1	1.8	3.4	0.6	0.1	0.7
Kirke-Flinterup	8.8	1.2	0.3	15.8	0	0	0.5	0.1	0	0.1
Munke Bjergby	4.3	2.3	0.3	11.0	0	0.2	0.6	0.7	0.1	0.8
Stenmagle	6.3	1.7	0.3	15.5	0	0	0.2	0.1	0.2	2.3
Allindemagle	3.4	2.3	2.4	12.4	6.3	0	7.0	0	0	0.2
Haraldsted	2.7	2.4	1.6	8.2	1.7	0	1.9	1.1	2.7	4.4
Valsølille	0.2	0.2	0	0.9	0	0	0	0	0	0
Kirke-Saaby	2.0	0	1.0	3.0	5.3	0	14.0	0	0	0
Kirke-Sonnerup	4.7	7.3	2.9	17.0	7.5	4.1	17.7	0	0	0
Rye	1.0	1.5	6.5	10.0	2.5	0.5	8.0	6.0	0.5	6.5

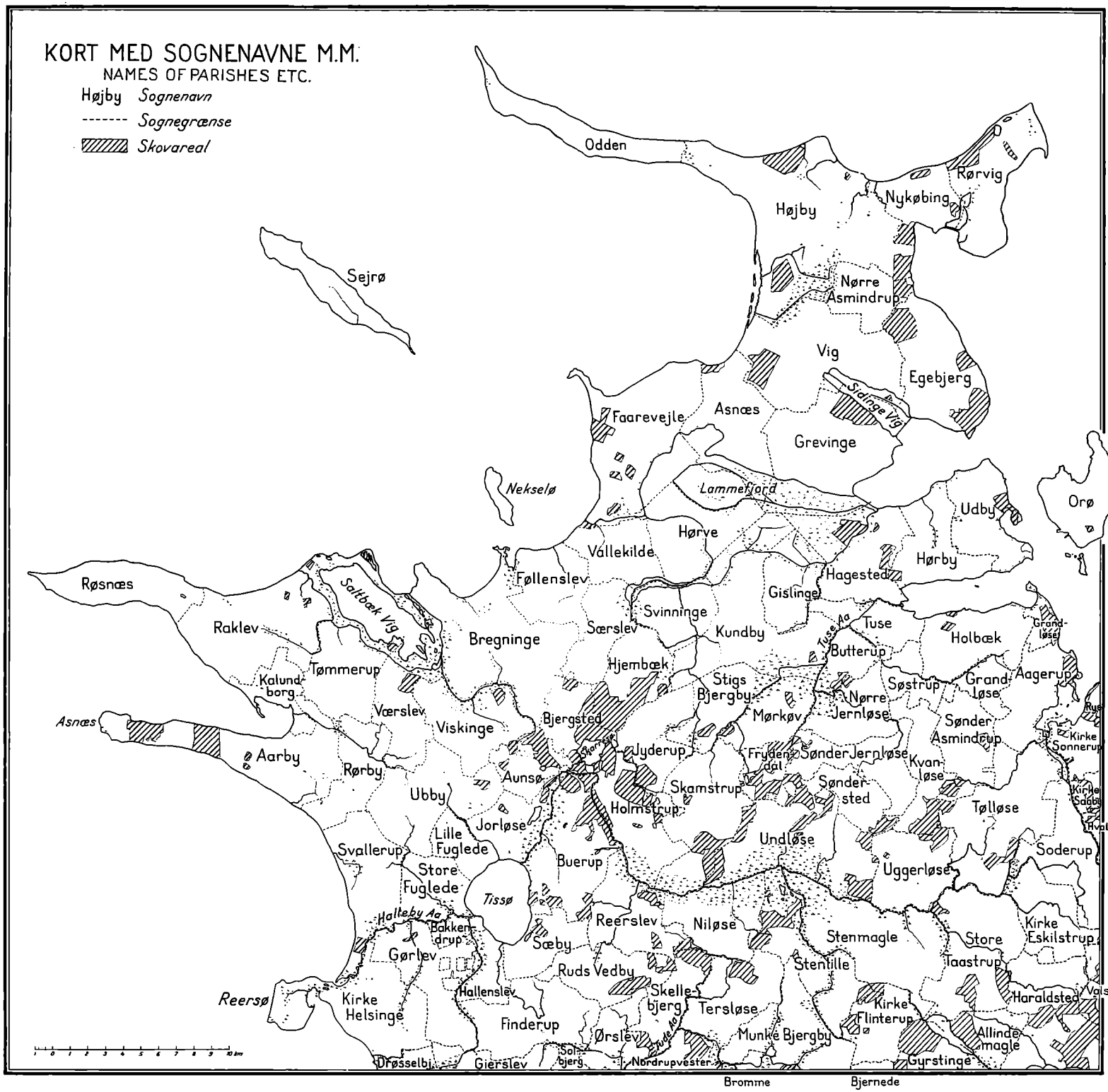
KORT MED SOGNENAVNE M.M.
NAMES OF PARISHES ETC.
Højby Sognenavn
Sognegrænse
Skovareal
Odden
Rørvig
Nykøbing
Højby
Sejrø
Nørre Asmindrup
Vig
Egebjerg
Sidinge Vig
Faarevejle
Asnæs
Grevinge
Nekselø
Lammefjord
Udby
Orø
Hørve
Hørby
Vallekilde
Føllenslev
Hagested
Gislinge
Røsnæs
Saltbæk Vig
Svinninge
Sørslev
Kundby
Tuse
Tuse Ås
Holbæk
Grandløse
Raklev
Bregninge
Butterup
Hjembæk
Tømmerup
Kalundborg
Stigs Bjergby
Søstrup
Grandløse
Aagerup
Asnæs
Værslev
Viskinge
Bjergsted
Mørkøv
Nørre Jernløse
Sønder Asmindrup
Kirke Sonnerup
Aarby
Rørby
Skørpe Å
Jyderup
Fryendal
Sønder Jernløse
Kvanløse
Aunsø
Skamstrup
Sønder-sted
Kirke Saaby
Ubby
Holmstrup
Tølløse
Jorløse
Lille Fuglede
Undløse
Hvalsø
Svallerup
Buerup
Soderup
Store Fuglede
Tissø
Uggerløse
Halleby Å
Bakkendrup
Reersløv
Niløse
Kirke Eskilstrup
Stenmagle
Store Taastrup
Sæby
Gørlev
Stentille
Ruds Vedby
Hallenslev
Skelle-bjerg
Haraldsted
Valsølille
Reersø
Kirke Helsinge
Tersløse
Kirke Flinterup
Finderup
Ørslev
Munke Bjergby
Allinde-magle
Drøsselbj.
Gierslev
Sol-bjerg
Nordrupvester
Gyrstinge
Bromme
Bjernede

TYNDNAKKEDE ØKSES TID
PERIOD OF THIN BUTTED AXE
Bebyggelsestæthed pr. km²
Density of settlement pr. sq. km
0
0-1
1-2
2-4
4-6
6-8
8-10
over 10

Pl. II

TYNDNAKKEDE ØKSES TID
BYGDER
PERIOD OF THIN BUTTED AXE
SETTLEMENT DISTRICTS
0
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
10 km

TYKNAKKEDE ØKSES TID
PERIOD OF THICK BUTTED AXE
Bebyggelsestæthed pr km²
Density of settlement pr. sq. km
0
0-1
1-2
2-4
4-6
6-8
8-10
over 10
10 km

Pl. IV

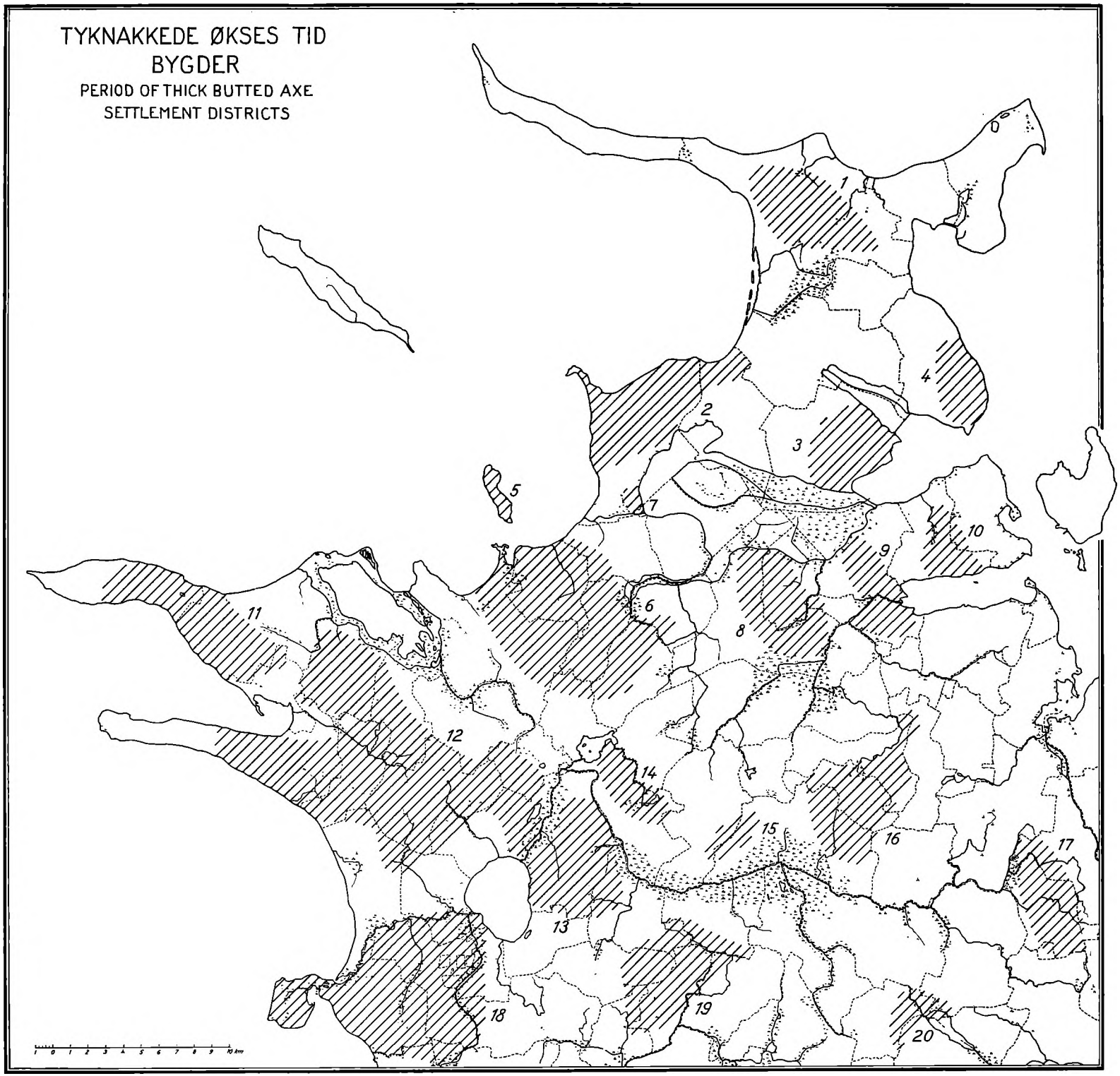
TYKNAKKEDE ØKSES TID
BYGDER
PERIOD OF THICK BUTTED AXE
SETTLEMENT DISTRICTS
0
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
10 km

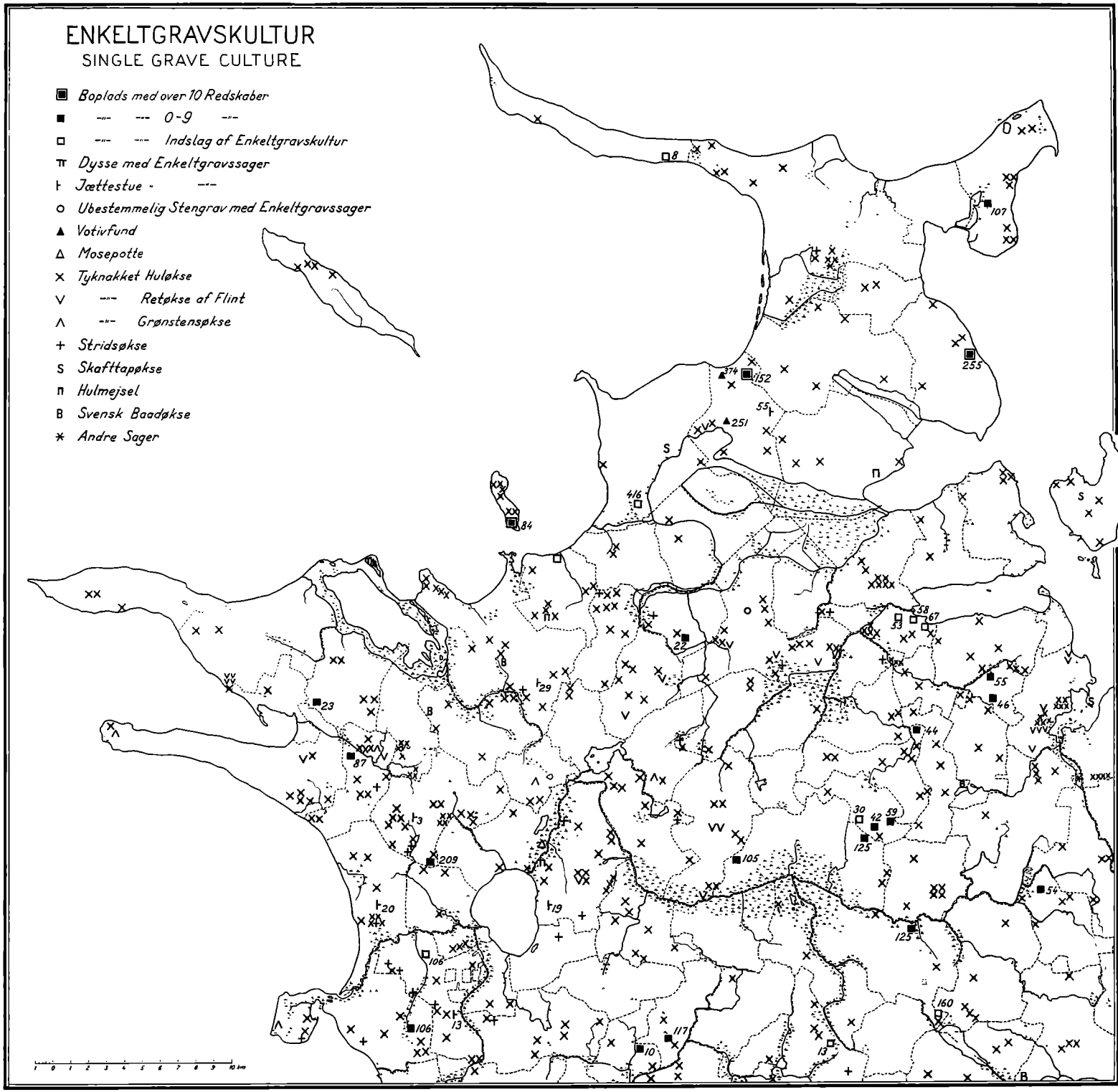
ENKELTGRAVSKULTUR
SINGLE GRAVE CULTURE
Boplads med over 10 Redskaber
0-9
Indslag af Enkeltgravskultur
Dysse med Enkeltgravssager
Jættestue
Ubestemmelig Stengrav med Enkeltgravssager
Votivfund
Mosepotte
Tyknakket Huløkse
Retøkse af Flint
Grønstensøkse
Stridsøkse
Skafttappøkse
Hulmejsel
Svensk Baadøkse
Andre Sager

Pl. VI

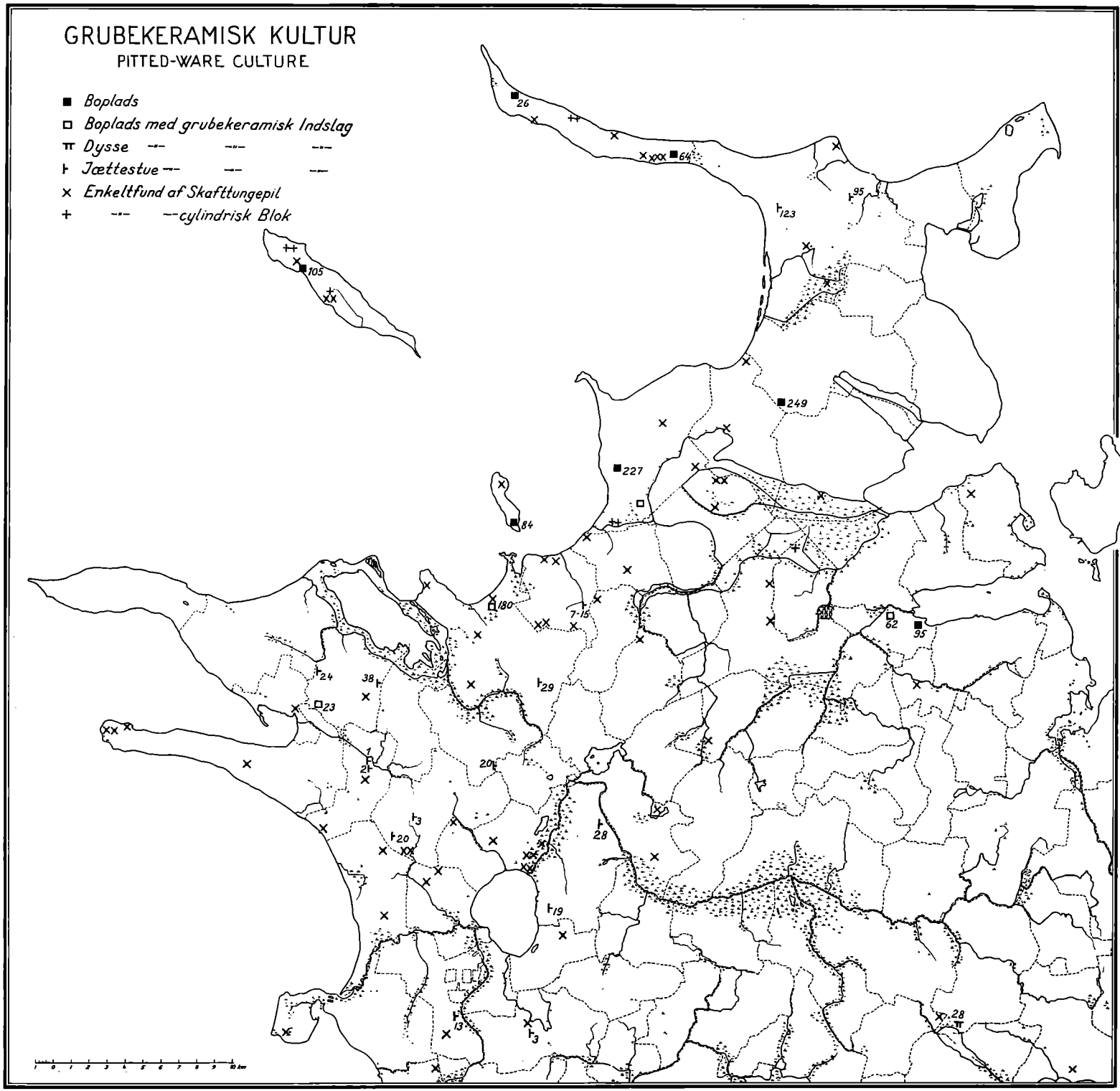
GRUBEKERAMISK KULTUR
PITTED-WARE CULTURE
Boplads
Boplads med grubekeramisk Indslag
Dysse
Jættestue
Enkeltfund af Skafttungepil
cylindrisk Blok
26
64
95
123
105
249
227
84
180
7-15
62
95
24
38
23
29
20
3
20
28
19
13
3
28

DOLKTID
FLINT DAGGER PERIOD
Bebyggelsestæthed pr km²
Density of settlement pr. sq. km
0
0-1
1-2
2-4
4-6
6-8
8-10
over 10
10 km

Pl. VIII

Pl. IX

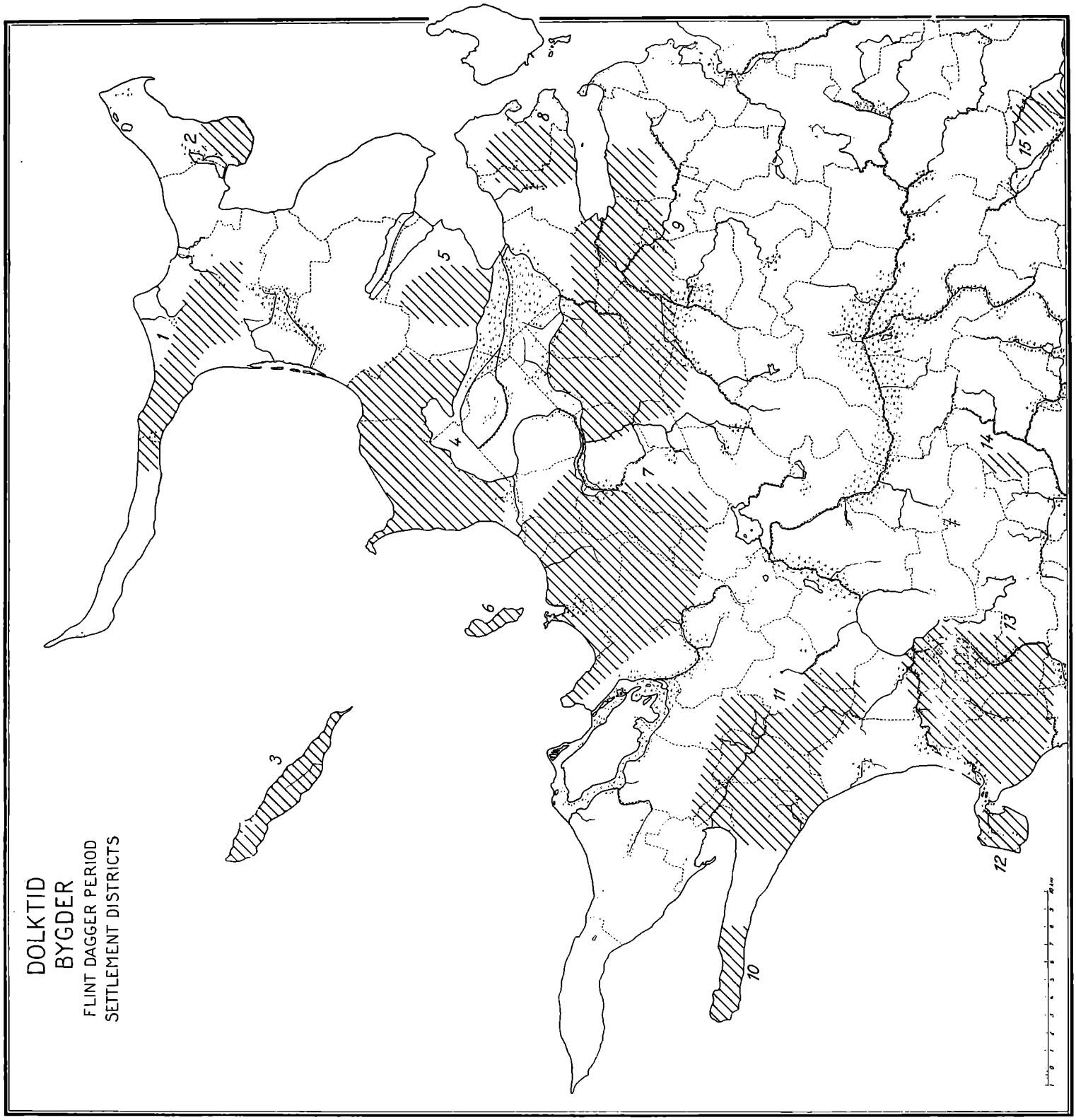
DOLKTID
BYGDER
FLINT DAGGER PERIOD
SETTLEMENT DISTRICTS
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15

BRONZEALDER
BRONZE AGE
Bebyggelsestæthed pr km 2
Density of settlement pr. sq. km
0
0-1
1-2
2-4
4-6
6-10
10-20
over 20

Pl. X

ÆLDRE BRONZEALDER
BYGDER
EARLY BRONZE AGE
SETTLEMENT DISTRICTS
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15

JERNALDER

IRON AGE

Bebyggelsestæthed pr km²

Density of settlement pr. sq. km

0 | 0-1 | 1-2 | 2-4

4-6 | 6-8 | 8-10 | over 10

Pl. XII

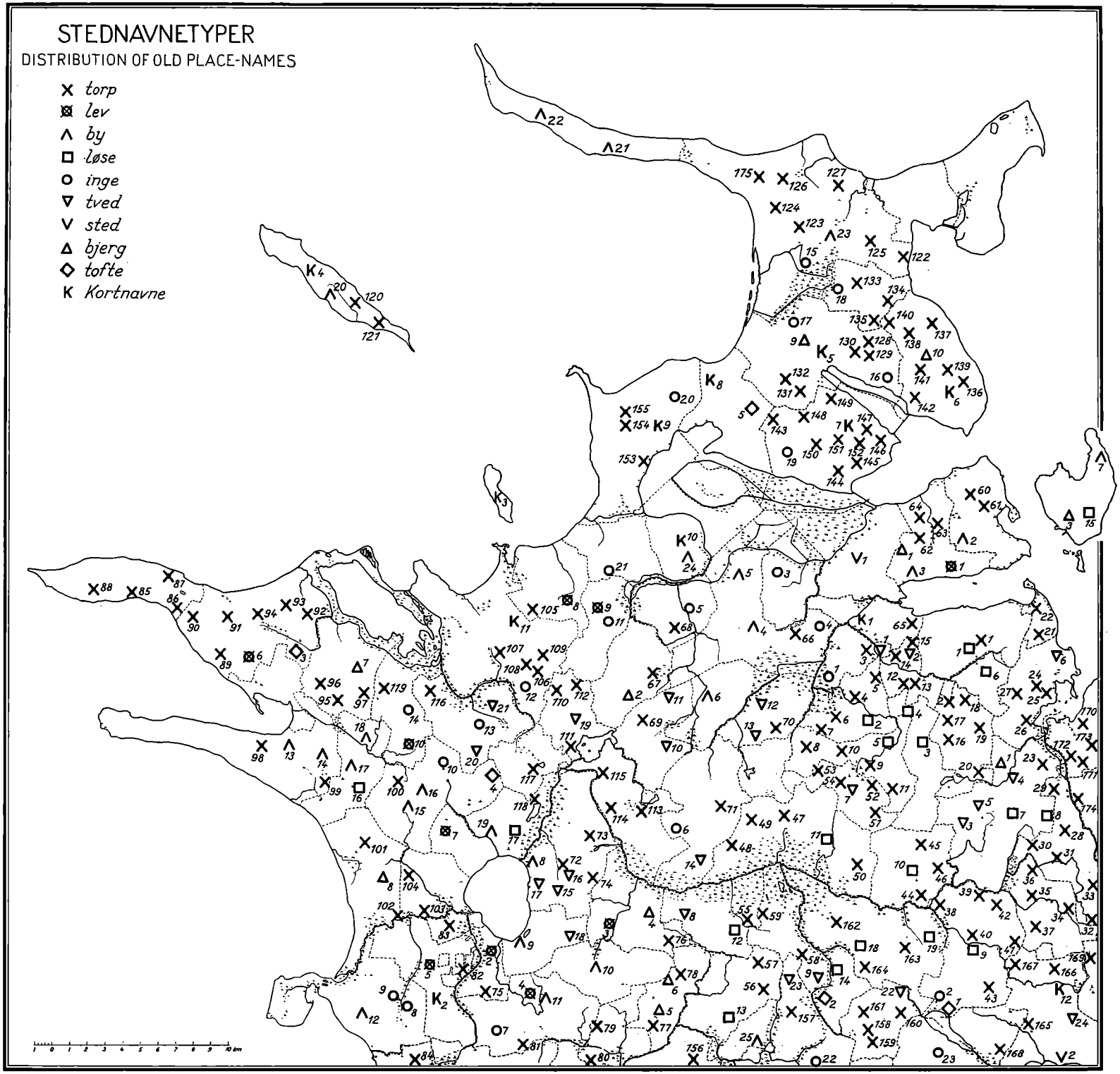
STEDNAVNETYPER
DISTRIBUTION OF OLD PLACE-NAMES
torp
lev
by
løse
inge
tved
sted
bjerg
tofte
Kortnavne

NORDVESTSJÆLLAND

1 : 160 000

D. G. U. V Række Nr. 6

Pl. XIV

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 km

SJÆLLANDS ODDE

SEJRÖ

BUGT

KALLUNDBORG FJORD

Nexelö Bugt

Lammefjord

Nyrup Bugt

Nykjöbing Bugt

ISEFJ

YDERBRE

Sejrö 20 V

Sejrö K.

Odden K.

Refsnæs K.

REFSNÆS

ASNÆS

JAMMERLAND

Svallerup Banke

Lysegrunde

Reproduceret ved Geodætisk Institut. København 1959

Glaciale Aflejringer

Moræneler.

Morænegrus og -sand, lagdelt Sand og Grus.

Diluvialler, stenfrit Issöler.

Senglaciale Aflejringer

Extramarginalt Sand, Hedesletter.

Postglaciale Aflejringer

Ferskvandslag, Törv, Gytje, Ler, Sand.

Marine Lag, Dynd, Ler, Sand, Grus.

Flypesand.

Strandvolde

ÆLDRE STENALDER
EARLY STONE AGE

- × *Kærneøkse*
- \+ *Skiveøkse*
- ※ *Trindøkse*
- ^ *Spidsvaaben af Flint*
- H *Hjortetaksøkse*
- T *Tværøkse af Elsdyrtak*
- ^ *Spidsvaaben af Ben*
- ⊦ *Lystertand, stortandet*
- ⊧ *-"- , Mulleruptype*
- ⊧ *-"- , smaatandet*
- 1 *Toradet Harpun*
- ↑ *Flintægspyd*
- I *Glat Benod*
- F *Fiskeplads med Lystertænder*
- B *Enkeltfund, senglacial Tid*
- M *-"- , Maglemosekultur*
- E *-"- , Ertebøllekultur*
- S *-"- , ubestemt Kultur*
- D *Depot*

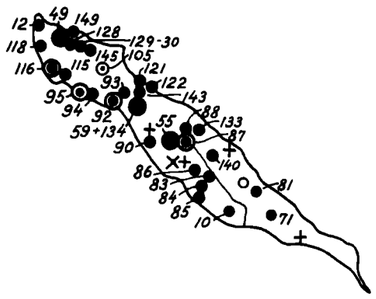

TYNDNAKKEDE ØKSES TID

PERIOD OF THIN BUTTED AXE

- ■ *Boplads med over 50 Redskaber*
- ▣ –"– –"– *10-49* –"–
- ■ –"– –"– *under 10* –"–
- ⊙ *Runddysse*
- ▮ *Langdysse*
- • *Dyssekammer*
- ⊦ *Jættestue med Fund fra denne Tid*
- o *Jordgrav*
- ▲ *Votivfund, tyndnakket Økse*
- ◬ –"– , *Rav*
- △ –"– , *Mosepotte*
- × *Tyndnakket Flintøkse*
- ※ –"– –"– *lille, spinkel*
- ※ –"– –"– *med uslebne Sidekanter*
- ※ –"– *Grønstensøkse*
- ^ *Spidsnakket Flint- og Grønstensøkse*
- v –"– , *firsidet Økse*
- ^ *Brednakket Økse*
- + *Mangekant. Stridsøkse*
- ∓ *Stridsøkse, Fredsgaarde-Type*
- ⌒ *Skolæstøkse*
- ⊓ *Mejsel*
- K *Køllesten*
- I *Dolkstav*
- ⊔ *Stammebaad*
- S *Andre Sager*

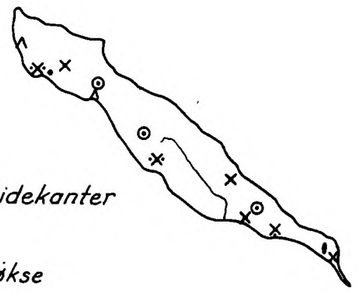

1 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 km

TYKNAKKEDE ØKSES TID

TRAGTBÆGERKULTUR OG UBESTEMMELIGT
PERIOD OF THICK BUTTED AXE
FUNNEL NECKED BEAKER CULTURE AND UNDEFINITE

- ■ *Boplads med over 50 Redskaber*
- ▣ -"- -"- *10-49* -"-
- ▪ -"- -"- *under 10* -"-
- ⊦ *Jættestue*
- ⊕ -"- *med Fund*
- π *Sen Dysse*
- ⓜ *Dysse med Fund*
- ⊙ *Jordgrav*
- . *Ubest. Stengrav*
- ▲ *Votivfund*
- △ *Mosepotte*
- ◬ *Moserav*
- × *Tyknakket Flintøkse*
- ※ *Tyndbladet* -"-
- ∧ *Spidsnakket Huløkse*
- \+ *Stridsøkse, dobbeltægget*
- ⊓ *Flintmejsel*
- ∪ *Lerkar*
- ∩ *Kobbersager*
- S *Andre Sager*

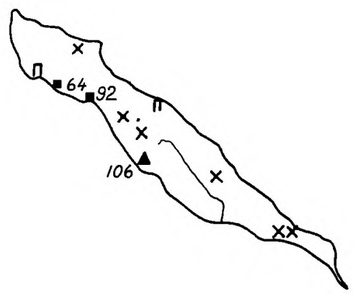

MEGALITGRAVE
MEGALITHIC GRAVES

- *Runddysse, rektangulært Kammer*
- *–"– ,polygonalt –"–*
- *–"– ,ubestemmeligt –"–*
- *Langdysse, rektangulært –"–*
- *–"– ,polygonalt –"–*
- *–"– ,ubestemmeligt –"–*
- *Dyssekammer, rektangulært*
- *–"– ,polygonalt*
- *–"– ,ubestemmeligt*
- *Jættestue, enkelt*
- *–"– ,dobbelt*
- *Ubestemmelig Stengrav*

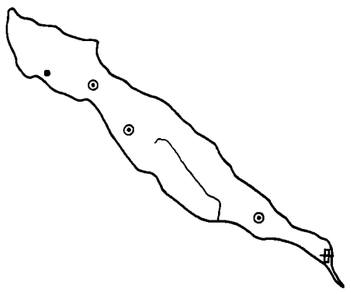

DOLKTID
FLINT DAGGER PERIOD

- ■ Boplads med over 50 Redskaber
- ▣ –"– –"– 10-49 –"–
- ■ –"– –"– under 10 –"–
- ⊙ Hellekiste med Fund
- • Hellekiste
- ▭ Jordgrav
- ○ Dolktidsbegr. i Dysse el. Jættestue
- ▲ Votiv-og Depotfund
- ※ Flintdolk, ældre Type
- ※ –"– , mellemste –"–
- ※ –"– , yngre –"–
- × –"– , ubestemt –"–
- v Spydspids
- v̈ Tandet Spyd
- I Pilespids
- – Flintsegl
- ∧ Bredægget Flintøkse
- ∓ Stridsøkse
- \+ Arbejdsøkse af Grønsten
- B Bronzesager
- S Andre Sager

1 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 km

BOPLADSER FRA YNGRE STENALDER
MULIGVIS BRONZEALDER

- ■ *Boplads med over 50 Redskaber*
- ▣ *–"– –"– 10 - 49 –"–*
- ▪ *–"– –"– 0 - 9 –"–*
- • *Flintplet uden Redskaber*

Rødt: Tyndnakkede Økses Tid
Grønt: Tyknakkede –"– –"–
Blaat: Dolktid
Sort: Ubestemt Tid

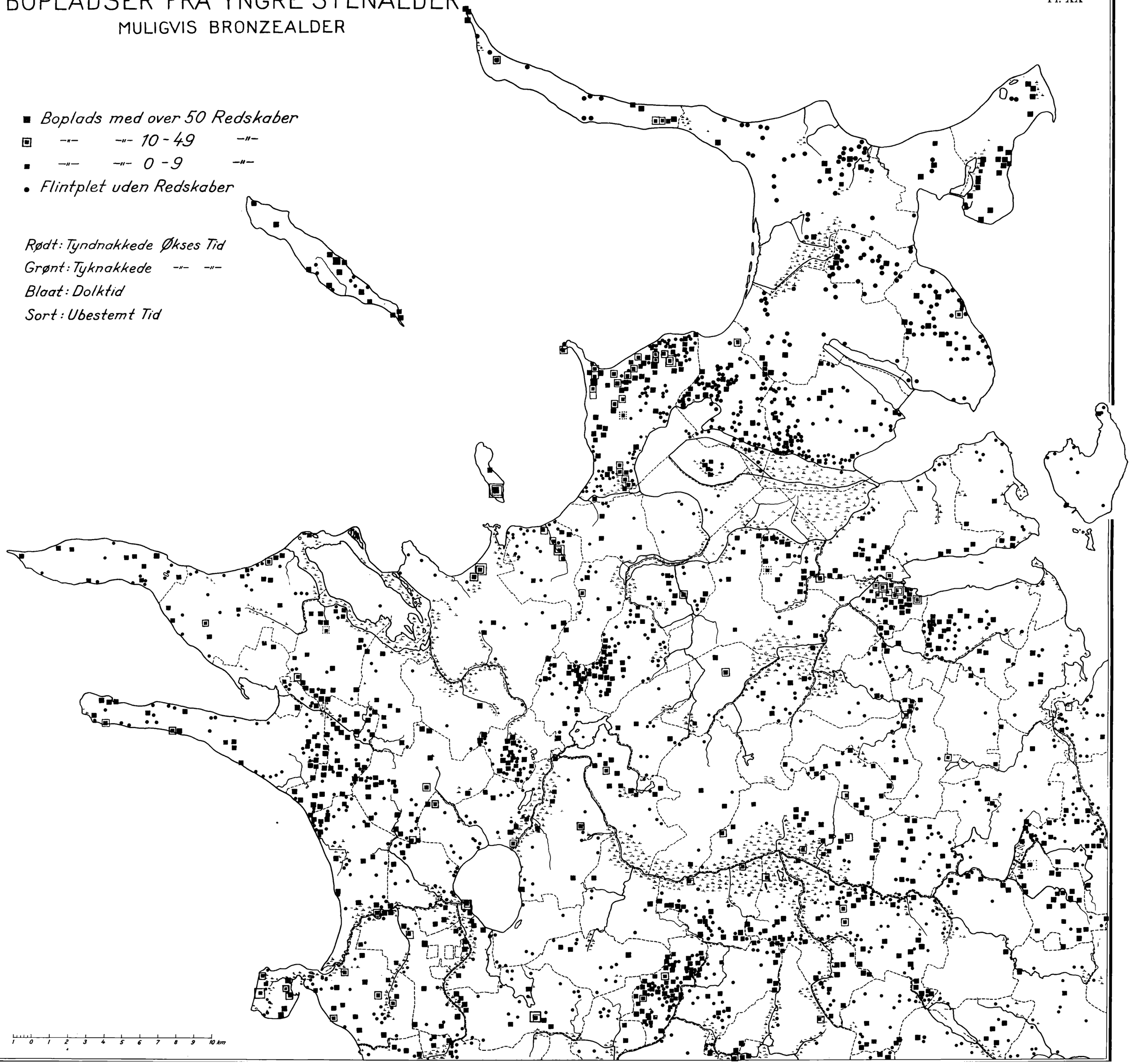

ÆLDRE BRONZEALDER
OG UBESTEMMELIG BRONZEALDER
EARLY BRONZE AGE AND UNDEFINITE BRONZE AGE

△ *Sager fra 1. Periode*
□ *-"- -"- 2. -"-*
○ *-"- -"- 3. -"-*
⊙ *Høj med Fund*
• *-"- uden -"-*
▲ *Votiv- og Depotfund*
* *Guldfund*
× *Enkeltfund (Bronzesager)*
\+ *-"- , Stensager (Bronzealder)*
I *-"- , Bensager (-"-)*
– *-"- , ældste Metalkultur*
S-H *Skaalsten - Helleristningssten*
■ *Boplads (ubest. Bronzealder)*
□ *Flintplet (ant. -"-)*

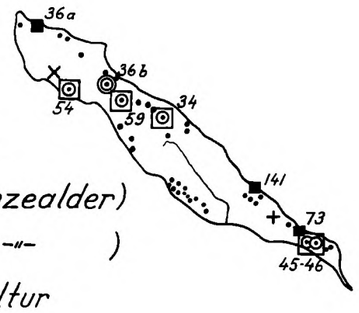

YNGRE BRONZEALDER
LATE BRONZE AGE

- ⊙ Urnegrav med Fund fra Yngre Bronzealder
- • –"– ,sandsynligvis –"– –"–
- ⊙ –"– med Fund fra 4. Periode
- ⊙ –"– –"– –"– –"– 5. –"–
- ⊙ –"– –"– –"– –"– 6. –"–
- \+ Brandgrav uden Urne
- ○ Høj, ant. fra Yngre Bronzealder
- ▲ ▲ ▲ ▲ Votiv- og Depotfund
- × Enkeltfund af Bronzesager
- □ Boplads
- ✱ Guldfund
- ∧ Svær Flækkekniv

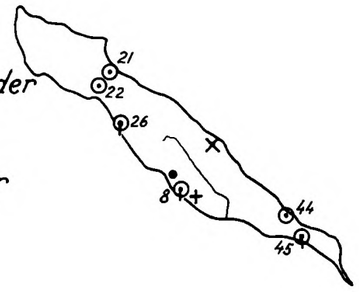

JERNALDER
IRON AGE

- □ *Keltisk Jernalder*
- ○ *Ældre Romersk Jernalder*
- △ *Yngre* -"- -"-
- G *Germansk Jernalder*
- V *Vikingetid*
- ■ *Boplads*
- • *Skeletgrav*
- \+ *Brandgrav*
- ▲ *Votiv- og Depotfund*
- △ *Mosepotte*
- I *Ildsten*
- M *Mönter*
- Λ *Spydspids af Ben*
- ✱ *Guldfund*
- × *Andre Enkeltfund*
- ○ *Skeletter uden Oldsager i Grusgrave*
- T *Jernslagger*
- ▮ *Runesten*
- Π *Bautasten*

